

EDITURA PELERINUL ROMAN

Mn diacon Gheorghe Băbuţ

Tâlcuire la Apocalips a Sfântului părintelui nostru Andrei arhiepiscopul Cezareii Capadochiei. Manuscris în chirilică românească din anul 1704.

Comentariu extras la Apocalipsă a Sfântului

Ambrozie Episcopul Milanului, traducere din limba latină.
EDITURA „PELERINUL ROMÂN” ORADEA, 1991

PREFAŢĂ

Cartea APOCALIPSA a fost scrisă de Sfântul Ioan evanghelistul în Insula Patmos şi ni se spune şi ziua scrierii ei: *„Am fost în duh în zi de* duminică *şi am auzit, în urma mea, glas mare de trâmbiţă”*, (*Apoc. 1, 10*), *deci este o revelaţie făcută în ziua de odihnă a Duminicii, în anul 96 după Hristos, în care prăznuim trei mari Sărbători creştine*; *1. Învierea Domnului nostru Iisus Hristos, 2. Pogorârea Duhului Sfânt, Rusaliile şi 3. Duminica va avea loc Judecata din urmă, deci tot Duminica se va împlini Apocalipsa*.

Când auzim cuvântul Apocalipsa, parcă ceva îngrozitor ar plana deasupra noastră, deşi ar trebui să ne bucurăm, căci cuvântul acesta arată că Domnul nostru Iisus Hristos vine să ne ducă cu El la ceruri la fericire.

Apocalipsa are o întindere veşnică priveşte trecutul, prezentul şi viitorul şi mai ales starea de după sfârşitul lumii, adică veşnicia. Mulţi cred că se poate interpreta, dar tâlcuirea ei cu adevărat în duh real n-au făcut-o decât sfinţii Bisericii Ortodoxe. Tendinţa de a profita de pe urma Apocalipsei o au toate sectele, te ameninţă „Vine Domnul” şi apoi să vezi ce o să se întâmple, idee greşită, pentru că Hristos nu mai este un Dumnezeu al terorii, ci este un Dumnezeu al iubirii. De am număra de câte ori au fixat timpul venirii lui Hristos aceste secte ar trebui să mai scriem o carte. Amintesc doar momentul când în America, lumea şi-a vândut averile s-a îmbrăcat în haine albe şi cu luminări în mână erau gata că vine Domnul, sectarul ce i-a amăgit a spus că Domnul mai întârzie câteva luni, lumea plângea de necaz, cu ce să mai trăiască fiind înşelaţi de aceşti oameni ai rătăcirii. Nu s-a găsit în întreaga istorie a Bisericii ortodoxe vreun sfânt să spună anul venirii Domnului, aceasta numai Dumnezeu o ştie. Oare nu cumva a spus Mântuitorul că Ziua aceasta nimeni n-o ştie, nici Fiul, fără numai Tatăl? Fiul o ştia că *Dumnezeu, dar nu*

avea misiunea divină s-o descopere ca Om, Dumnezeu toate le ştie. Noi creştinii ortodocşi trebuie să schimbăm sensul cuvântului de groază al Apocalipsei, sens format de sectele pentru care este firesc să fie groază Stăpânul, care-i va judeca, ei fiind pe calea pierzării. A interpreta şi a tâlcui Apocalipsa nu se poate face de omul simplu, numai sfinţii trăitori în pustie şi mari rugători au primit acest dar al tâlcuirii Apocalipsei, este darul lui Dumnezeu.

Primul tâlcuitor al Apocalipsei este însuşi Ioan Evanghelistul *care în timpul vieţii explica creştinilor ceea ce însemna Apocalipsa. După ei au fost sfinţii* Policarp al Smirnei şi *mulţi alţi sfinţi şimartiri ai ortodoxiei. O interpretare realistă a Apocalipsei o găsim în cartea* „Sfârşitul omului”*, scrisă de Zosima Pascal, călugăr de la Mănăstirea Neamţ, cartea apare în anul 1905 la Iaşi, este o* sinteză a *tuturor profeţiilor privitoare la Apocalipsă.* Sfântul Metodic Episcopul Patarelor, *care a trăit în anul 278 este un alt tâlcuitor foarte real al Apocalipsei.* Sfântul Ciprian al Cartaginei *din secolul III a interpretat şi el cartea Apocalipsei. Sfântul* Ipolit papa Romei *are o interpretare foarte adâncă a Apocalipsei.* Sfântul Efrem Sirul *din anul 370 a comentat mistic cartea Apocalipsei.* Fericitul Augustin *episcopul din Hipo, are un comentariu complet la Apocalipsă. După aceştia amintim pe* Sfântul Andrei episcopul Cezareei Capadochiei *din secolul IV, acest Comentariu îl redăm în întregime este cel mai complet Comentariu ce ne-a rămas. În această Tâlcuire a Apocalipsei am pus textele biblice din Biblia din anul 1975 pentru a se putea înţelege mai bine această tâlcuire.* Sfântul Ambrozie episcopul Milanului *a scris şi el* un-*Comentariu la Apocalipsă, din acesta am luat numai un Extras, fiind destul de clar cel al Sfântului Andrei. Sfântul Ambrozie a scris Comentariul în secolul IV. Alte Comentarii la Apocalipsă au fost făcute de* Sfinţii Ioan Gură de Aur *în Omiliile sale, de* Sfântul Vasile cel Mare *şi de către majoritatea scriitorilor bisericeşti. Mai amintim pe* Sfântul Ioan Damaschin, *pe* Sfântul Andrei cel Nebun *pentru Hristos, acest Andrei a trăit în anul 882 în*

Constantinopol. Sfântul Nil al Athosului o *interpretat şi-l el cartea Apocalipsa. Un alt sfânt este* Agatanghel, *care a avut o descoperire din Apocalipsă la anul 1327, descoperire prin care se spune despre ¡viitorul lumii. O vedenie importantă, care priveşte Apocalipsa a avut* călugărul Daniil *în anii 1763, care a trăit în insula Cherchira unde sunt Moaştele* (*trupul*) *întregi ale sfântului Spiridon. Majoritatea sfinţilor au fugit de comentariul Apocalipsei crezându-l acesta ca fiind posibil să se facă numai* de *către Dumnezeu. Sfinţii* Antonie, Eftimie, Sava *şi ceilalţi mari sfinţi, când era vorba de a interpreta ceva din Scriptură se fereau pentru că se poate greşi foarte uşor.*

Vedem din autorii tâlcuirii Apocalipsei că toţi au trăit în pustie, în rugăciune, în asceză totală şi făceau parte din Biserica ortodoxă, cea una a lui Hristos şi trăiau această credinţă şi Dumnezeu numai lor le-a descoperit cele privitoare la lume şi la veşnicie.

Există o curiozitate firească a firii umane de a afla cele viitoare, dar aceasta trebuie înfrânată, pentru că numai Dumnezeu ştie totul în univers şi în veşnicie. Mintea umană trebuie să se întindă numai până unde îi sunt hotarele, dacă vom deveni sfinţi ca cei din pustie îşi *mari trăitori, atunci Dumnezeu ne va descoperi şi nouă cele de folos. Să nu uit, unul din cei ce au trăit în ultima vreme,* Sfântul Ioan Iacob Românul, *care a murit în anul 1960 la Ierusalim şi al cărui trup este întreg neputrezit a avut câteva sclipiri ale descoperirii dumnezeieşti în pustia Iordanului. Acestea le putem vedea în cartea „Hrană duhovnicească" scrisă de ucenicul său Ioanichie Pârâială.*

Puteţi observa după ce veţi citi aceste două Tâlcuiri, că Dumnezeul nostru Iisus Hristos, nu este un tiran ce stă cu sabia, gata gata să ne ucidă, după ideile sectarilor de azi, Vine Domnul, mare tragedie, şi dacă vine, o! de când îl aşteptăm şi dorim să vină, locul nostru al ortodocşilor este acolo lângă el în ceruri, iar al sectelor este cu Iuda ce s-a lepădat de Hristos, de fapt, noi nu suntem judecători. Toate sectele sunt reprezentate aici în Apocalipsă prin fum, nor de insecte, care vor năvăli peste oameni şi le vor

mânca sufletele. Facă Mântuitorul să ne găsească pe drumul drept al Sfinţilor Andrei al Cezareii episcopul şi al Sfântului Ambrozie episcopul Milanului şi apoi să ne ia în ceruri cu El. Amin.

Notă!

— Acest text a fost transcris după manuscrisul nr. 2582 ai Academiei Române până la f. 82 v, când observându-se că prescriitorul introdusese în text însemnările marginale ale traducătorului în limba slavă sau română, s-a adaptat manuscrisul nr. 4286, făcându-se corecturile necesare şi punându-se adaosurile în paranteze pătrate. De aici înainte, adausurile posterioare sunt trecute cu menţiuni „marginal”.

Manuscrisul nr. 4286 e scris de popa Stanciul din Bucureşti, de la biserica „Toţi Sfinţii” în anii 1722 – 1723 şi îi lipseşte începutul.

Titlul e transcris după manuscrisul nr. 2469.

Aceste manuscrise româneşti au în plus faţă de textul grecesc tipărit ai tâlcuirii Apocalipsului, prefeţele traducerii slave şi româneşti.

Explicaţii: Textul al cărui început e espasat şi are pe margini o cifră sau indicaţie „TOJ”, este textul din Apocalipsul Sfântului Ioan.

TOJ = acelaşi, idem.

I PORCI = şi celelalte

SH. = VERSET

Luca 15, 8 = LUCA, Capitolul 15, versetul 8.

Cititor cel drept-credincios şi iubitor de osteneală la citirea scripturilor, întru Domnul să se bucure şi să se înţelepţească

Tot lucrul cel de folos, drept-credinciosule cititor, ca să fie bine primit, sau obişnuit de a fi lăudat, de vreme ce firea omenească deşi pofteşte cele de folos, dar fiindcă se târăşte pe jos şi este legată de cele pământeşti prin dragostea faţă de ele, pentru aceia nu le poate vedea şi privi cele ce-i sunt de folos şi de multe ori şi lucrul cel de laudă, nu voieşte să-l primească pentru răutatea pusă în om de către şarpele cel de demult.

Căci dacă cele bune sunt cu anevoie, întru care trebuie să se supuie omul, precum o adeveresc filosofii creştini, cu mult mai mult împărăţia cerului, care prin nevoinţă se câştigă şi la care se ajunge prin necazuri şi prin calea cea strâmtă (Mt. 11, 12) se ia această împărăţie prin greutăţi. Oare cum se va mântui atunci cineva? Oare va dobândi împărăţia cerului nefiind botezat în numele Tatălui şi al Fiului şi al Sfântului Duh, după cuvântul Domnului?

Şi cum se va boteza fiind necredincios şi cum va crede nefiind învăţat şi cum se va învăţa neavând dumnezeiască Scriptură şi cum se va lipi de citirea dumnezeieştilor cuvinte neştiind lauda acestor cuvinte? Că pentru aceasta se dau în tipografii cărţi de învăţătură şi îndemnătoare spre fapte bune. Pentru aceasta în prefeţele cărţilor se laudă şi se pune înainte marele folos pentru a-i îndemna pe oameni la citit.

Dintre care şi această carte plină de darul lui Dumnezeu, pe care mai curând s-o primeşti şi mai cu dragoste s-o citeşti, de aceia o cititorule sunt puse aceste laude în ea. Şi cine ar fi” alcătuitorul cărţii acesteia, că unii zic că este Dionisie Alexandrinul (Ierarhia, cap. 7 partea 3) alţii zic că alcătuitorul Apocalipsului ar fi Sfântul Dionisie Areopagitul, Grigorie Chirul, Epifanie, Justin Filosoful, mucenicul Irineu şi Ipolit, Atanasie şi Sf. Damaschin, învăţătorii bisericii celei mari. Însă cei mai mulţi adeveresc că Apocalipsa a scris-o Sfântul Ioan Bogoslovul (Teologul) Evanghelistul precum mărturiseşte Areta şi Evsevie (Cuvântul la Cartea 7, cap. 24). Mai întâi Evanghelia lui Ioan apoi şi Epistolele sale au o unire şi podoaba dialecticii greceşti. În Apocalips îşi pune numele său ca şi cum ar fi scris-o un zugrav, adică scrisoare de mână, iar nu carte. În Evanghelie îşi zicea ucenicul pe care-l iubea Hristos, dar nu-şi arată numele, la fel şi Sf. Pavel vorbind de vedeniile sale vorbeşte ca despre altul. Iar aici în Apocalips, Ioan Teologulevanghelistul, însemnând numai vorbe de taină în atâtea locuri, zice clar: eu Ioan. Sfântul Ioan evanghelistul de aceia n-a scris la fel

în Evanghelie ca şi în Apocalips, pentru că în Evanghelie când scria el, Duhul Sfânt lucra în mintea lui şi câte îl lumina Duhul atâtea scria, dar nu erau lucruri văzute şi arătate, iar aici în Apocalips cele ce vede şi se arată şi se spun lui, acestea le primeşte şi le scrie, în Evanghelie spune uneori cele ce s-au făcut, iar aici în Apocalipsă vorbeşte de cele viitoare, graiuri dictate de îngerul cu care vorbea.

Apoi mai zic că alta este istoria, alta prorocia, într-un chip se scrie istoria şi în alt chip prorocia. Pentru că adevărul istoriei se aduce din altă parte iar nu de la autor, în prorocie însă, căci se spun cele viitoare, pentru aceia numai acelui ce descopere şi spune i se pot socoti acestea, ca să înţelegem şi să ştim de unde s-au spus acelea cine Le-a descoperit, ce a spus şi cine a scris. Pentru aceia vedem că nu numai în începutul prorocilor, ci la fiecare vedenie este pus mai întâi numele lui Dumnezeu celui ce spune şi al prorocului ce scrie (Ieremia, 11, 16, 18, 21, 25, 26, 29 etc.).

Pildă ne este în aceasta Ieremia şi alţi proroci, care în prorocia sa de multe ori îşi pomeneşte numele său, pentru a se putea vedea că nu altcineva a scris. Că şi prorocii cei mincinoşi îşi vor pune numele lor în cărţile lor. Şi Daniil în cap. 7, îşi pune puţin numele: Eu Daniil. Şi Isaia de câte ori: Isaia feciorul lui Amos se numeşte. În Evanghelie Ioan nu şi-a pus numele său, pentru că istoria scria de cele ce a făcut şi a învăţat Iisus Hristos. Însă în Apocalips Ioan se numeşte de cinci ori: Chiar în capitolul întâi verset 1, apoi pune de trei ori pentru a înlătura orice îndrăzneală şi presupunere de a fi alt scriitor, însă şi în cap. 21, verset 2, şi în cap. 22, verset 8, în care loc pomeneşte drept numai cele ce a văzut, ca să nu fie vedenia cu bănuială de necredinţă.

Iar unii ziceau după Istoricul Eusebie (cartea 2, cap. 25) că Apocalipsul a fost scris de Cerinţ ereticul, cu numele apostolului. Părerea aceasta este vicleană a ereticilor numiţi hiliaşti şi este de tot urâtă de Dumnezeu, pentru că potrivnicii bisericii, văzând în vreo carte lucru

împotriva ereziei lor şi care distruge şi înlătură erezia lor o declară cartea ca fiind a vreunui» eretic. Deosebirea între lucrarea lui Cerinţ şi Apocalipsul lui Ioan este mare, în cartea ereticului sunt basme şi fapte de râs, iar în Apocalipsul lui Ioan sunt vedenii minunate ale tainelor lui Dumnezeu şi scrise cu înfricoşare. Cerinţ bârfeşte că Dumnezeu nu este făcătorul lumii şi cum că Hristos din Maria şi din Iosif după obiceiul tuturor oamenilor s-a născut şi alte rătăciri urâte lui Dumnezeu, iar în Apocalipsa lui Ioan sunt multe dogme drepte despre divinitatea lui Hristos.

La fel unde scrie de mia de ani, nu spune Ioan de bârfelile lui Cerinţ, pentru aceia părerea cea mincinoasă a lui Cerinţ nu este primită de biserică. Iar Sfântul Andrei al Cezareii scrie: „Despre această de Dumnezeu insuflată şi credincioasă carte au mărturisit despre ea fericitul Grigore Teologul şi Chirii, şi chiar Papia, Irineu, Metodie, Ipolit, însă lauda cea dintâi a cărţii acesteia este vrednicia făcătorului ei, căci de Sfântul Apostol al lui Hristos evanghelistul, ucenicul cel iubit şi soţ al lui Hristos, Ioan Teologul evanghelistul este dată întâi. Şi a văzut fiind exilat şi nouă zile în post şi rugându-se, precum mărturiseşte Prohor ucenicul lui, care singur l-a văzut şi a scris, acestea ce i-au spus Sfântul, adică tainele ce i le-a arătat Sfântul înger”.

A doua se laudă pentru tâlcuitorul ei. Căci de vreme ce cartea aceasta Apocalipsul este grea de taine şi multe întunerice are care nu se pot înţelege, pentru aceasta mulţi dascăli care au urmat ortodocşilor celor de mult credincioşi, s-au nevoit să aducă vreo lumină acestui întuneric şi acestor taine mari. Locul cel dintâi dintre aceştia îl urmează Sfântul Andrei arhiepiscopul Cezareii Capadociei, pentru că măcar deşi mai înainte de dânsul Iustin Mucenicul şi Filosoful şi Irineu episcopul Lionului şi alţii au tâlcuit Apocalipsul, dar niciunul n-a tâlcuit mai desfătat şi mai înţelepţeşte decât Sfântul Andrei al Cezareii. De aceia prea cuviosul arhimandrit Zaharia Copistenski din Lavra Pecerska a tradus din greacă în

slavonă Apocalipsul acesta. Iar în anul 7213 de la facerea lumii şi 1704 de la Hristos, în zilele lui Constantin Brâncoveanu, Teodosie Mitropolitul Ungrovlahiei văzând că ar fi de folos pe româneşte, a poruncit părintelui Damaschin, episcopul Buzăului s-o traducă această Apocalipsă a lui Andrei al Cezareii pe limba românească.

Iară acuma la anii 1747 cel mai mic în cinul călugăresc Ilarion Ieromonah, proigumenul sfintei şi dumnezeieştii mănăstiri Bistriţii, văzând că ar fi de trebuinţă să se afle această carte şi la Sfânta Mănăstire Bistriţa, de cetanie Părinţilor, m-am îndemnat de am scris această carte sfântă, încă şi cu alte învăţături ale altor Sfinţi Părinţi, şi am închinat-o celui ce se numeşte pe sine şi este Alfa şi Omega, lui Hristos Dumnezeul nostru, după dialectul românesc aşezat de părintele Damaschin.

De care mă rog Celui ce este singur cu adevărat fără de greşeală Dumnezeu, să ierte alunecările întunecatei mele minţi şi îndrăzneala că m-am tins la un lucru ca acesta, ce este mai presus de mine. Din aceste cărţi mare învăţătură a dobândit Biserica Răsăritului şi pază împotriva ereticilor. Făcătorul acestei tâlcuiri era nu numai ales arhiepiscop şi păstor credincios, ci era şi foarte sfânt şi cu mare învăţătură în cele omeneşti şi în cele dumnezeieşti Scripturi şi era fierbinte gonitor şi pierzător al ereziilor. În cartea aceasta se află multe lucruri de laudă, aici este numărul şapte ce închipuieşte şepte veacuri (Cap. 1, vers. 4). Aici vorbeşte de şapte monarhii şi de împărăţia lor (Cap. 17, 10) şi de cele 12 pietre scumpe. Aici vorbeşte de Antihrist de unde va veni, ce va face şi cum va pieri. Aici de necazurile cele cumplite de la Sfârşitul veacului, pe care trebuie să le ştie cei ce vor să se mântuiască. Despre această Apocalipsă vorbeşte şi Sfântul Atanasie al Alexandriei zizând: Apocalipsis, aşa se numeşte cartea, de vreme ce şi Apocalipsul acesta singur Ioan Evanghelistul ce se cheamă» Patmos, în ziua Duminicii, şi poruncindu-i-se a scris aceasta ca să se trimită la aceste şapte biserici: la Efes, Smirna, Pergam, Tiatira, Sardes Filadelfia şi Laodiceea. Iar cele ce a văzut multe’s: ni şi de

multe feluri (Cap. 19, 20). Şi mai pe urmă pierzarea lui Antihrist, împreună cu diavolul a văzut-o. Şi a poruncit întâi să i se scrie fiecărui înger al bisericilor, ce s-a zis după faptele fiecăruia. Multe cu adevărat vedenii şi preaslăvite a văzut. Văzut-a şapte sfeşnice de aur şi în mijlocul lor asemenea cu Fiul omenesc. Şi i-a tâlcuit lui că sfeşnicele sunt cele şapte Biserici (1, 20) şi în mijlocul lor Domnul. Văzut-a şi uşă deschisă în cer şi pe Domnul şezând pe scaun (4, 4) 24 de bătrâni şezând pe scaune îmbrăcaţi în haine albe şi închinându-se Domnului (5, 1). Văzut-a şi carte deschisă, pecetluită cu şapte peceţi (cap. 6, 1 – 9) şi dezlegarea peceţilor şi după dezlegarea peceţilor ce vedenie a fost. După aceia a văzut şapte îngeri şi li s-a dat lor şepte trâmbiţe şi semnele ce s-au făcut după ce s-a trâmbiţat. Şi după ce a trâmbiţat îngerul al şeptelea, cum că s-au auzit glasuri mari în ceruri zicând că împărăţia lumii acesteia s-a făcut Domnului. Văzut-a şi chivotul Legii Domnului în ceruri. După aceia a văzut femeia ce avea în pântece şi se muncea să nască şi pe şarpele ce o alunga pe ea. Şi femeia a fugit în pustie şi balaurul s-a surpat. După aceia a văzut o fiară cu şepte capete şi cu zece coarne şi stemele de pe capul ei, pline de hulă şi numele ei nu l-a arătat, ci numărul numelui ei, 666.

Auzit-a şi pe cei cu feciorie curată cântând şi urmând Mielului. Văzut-a şi pe un înger zburând prin mijlocul cerului şi pe altul mergând pe urma lui şi pe al treilea şi nor alb şi pe cel ce şedea pe nor asemenea cu Fiul omenesc şi avea pe capul Său cunună de aur şi în mâna Sa secere ascuţită. După aceia a văzut şepte îngeri ce aveau şapte bătăi de aripi, apoi şi pahare pline de mânia lui Dumnezeu. După aceia s-a luat Ioan întru Duhul în pustie şi a văzut o femeie şezând pe o fiară roşie, plină de nume de hulă, care avea şepte capete şi prin aceia a însemnat pe Antihrist. Apoi a văzut cerul deschis şi un cal alb şi Cela ce şedea pe dânsul se chema numele lui Cuvântul lui Dumnezeu. După aceia a văzut pe fiară şi pe împăraţii pământului şi oştile lor adunate ca să facă război cu cela ce şedea pe cal alb şi cu oastea lui s-a prins fiara şi

împreună cu ea pe prorocul cel mincinos şi de vii s-au aruncat aceia amândoi în iezerul cel de foc. Apoi a văzut pe un înger pogorându-se din cer având cheia adâncului şi un lanţ mare şi au legat pe Satana şi pe aceia ce aveau chipul lui şi l-au aruncat în adânc şi au pecetluit deasupra lui, ca să nu mai amăgească noroadele până se vor plini o mie de ani. Apoi au văzut pe mucenicii împăraţi întru mărire cu Hristos. După aceia a văzut că după o mie de ani s-a dezlegat Satana apoi s-a ars cu foc din cer de la Dumnezeu şi s-a aruncat în iezerul cel de foc, unde era Antihrist şi prorocul cel mincinos. După aceia a văzut cerul nou şi pământul nou şi Ierusalimul cel ceresc şi nou. Şi a văzut râul cel curat al apei vieţii şi pe robii lui Dumnezeu văzând faţa Lui şi având în frunţile lor numele Lui. Acestea văzându-le Ioan a căzut, vrând să se închine îngerului celui ce-i arăta lui acestea toate, nu l-a lăsat însă îngerul zicând: „Nu te închina mie, ci lui Dumnezeu, că eu împreună slujitor sunt”. Şi acestea văzându-le, a auzit de la Domnul nostru Iisus Hristos că El este Cel ce este şi va să fie şi acela este Cuvântul lui Dumnezeu, care mai pe urmă s-a întrupat pentru noi şi s-a făcut om desăvârşit şi s-a numit Fiul omenesc. Până aici vorbeşte Sfântul Atanasie.

Cuvântul înainte al Sfântului Ieronim la Apocalipsă.

Ioan Apostolul şi Evanghelistul fiind duhul ales şi iubit, în atâta fierbinţeală de dragoste, a fost luat, încât la Cina cea de Taină s-a răzimat pe pieptul Lui. Căruia şi sub cruce stând, pe Maica Sa i-a încredinţat-o şi ca celui ce ştia că este iubitor de feciorie pe Fecioara i-a dat-o. Acesta adică pentru cuvântul lui Dumnezeu şi mărturisirea lui Iisus Hristos, fiind izgonit în ostrovul Patmos, acolo a scris descoperirea făcută lui de acelaşi Hristos. Că precum la începutul canonului, adică al cărţii Facerii, începutul nestricăcios înseamnă, aşa şi sfârşitul nestricăcios prin cel iubitor de feciorie, în Apocalipsă să i se arate celui ce a zis: „Eu sunt Alfa şi Omega” adică începutul şi sfârşitul.

Acest Ioan ştiind că i s-a apropiat ziua despărţirii sale de trup, aducându-şi în Efes ucenicii, a intrat în peşteră, unde era să se îngroape şi plinindu-şi ruga şi-a dat sufletul,

aşa fiind păzit de durerea morţii, cum se vede şi din nestricăciunea trupului lui. Însă să se ştie că Apocalipsul Sfântului Ioan atâta taină are şi adâncuri, cât şi în cuvinte multe înţelegeri aflăm tăinuite. Până aici a vorbit Ieronim.

Iată ce scrie Sfântul Andrei al Cezareii către Sfântul Macarie cu privire la Apocalipsa sa: De multe ori fiind rugat de mulţi, care din dragoste mai multă părere avea despre mine, decât îmi este puterea minţii mele, ca să tâlcuiesc Apocalipsul Sfântului Ioan Bogoslovul (teologul) Evanghelistul şi să aşez cele prorocite şi să tocmesc cu anii cei după vedenia lui. Care fiind mai presus de mine a le începe, m-am lepădat, ştiind că de mare minte şi de Duhul cel dumnezeiesc luminată este vrând să fac lucrul acesta, să tâlcuiesc cele ce le-a văzut sfinţia sa în taină, care se vor împlini în vremea cea viitoare, că de vreme ce în cărţile prorocilor multe sunt încă întunecate şi neştiute, până acum şi de mulţi tâlcuite, încă au adâncul tainelor ce sunt în ele, că sunt neştiute până în ziua de atunci când se va strica cunoştinţa cea din parte şi ni se va arăta ceea ce este desăvârşit. Şi prorociile legii celei vechi sunt mai mult pline de vorbirea cu privire la venirea în trup a lui Dumnezeu au arătat şi de venirea marelui Dumnezeu şi Mântuitorului nostru, deşi multe din ele vorbesc de a doua venire a Lui. Deci s-ar arăta cineva îndrăzneţ neavând duhul prorociei şi începând să le spună acele care n-au sfârşit (Eccles. 4, 17). Fiindcă zice Ecclesiastul că ascultarea este mai bună decât jertfa şi nădejdea nu ruşinează şi dragostea nu cade (Rom. 5, 2) după zisa Apostolului, în aceasta fiind plecat, cu sufletul cel plăcut lui Dumnezeu, o, Macarie, şi având nădejdea prin aceasta şi de plinirea celor ce lipsesc şi de plata ascultării, care ştim că este roada dragostei, ceea ce mi s-a poruncit peste puţin o voi plini cu Dumnezeu, Cel ce dă înţelepciune.

Însă precum tu însuţi ştii că toată Scriptura cea însufleţită de Dumnezeu trei înţelegeri are precum şi omul trei părţi are: trupul, sufletul şi duhul. Unde ca un trup oarecare al Scripturii este descrierea, care după simţirea cea dinafară este istoria, iar ca un suflet este tropologia

adică schimbarea vorbei ce aduce pricinuitorul de la cele trupeşti la cele înţelegătoare, iar ca un duh anagogic, adică înţelegerea cea înaltă, care este tâlcuirea cea duhovnicească ce arată înălţimea şi vederea celor viitoare şi înalte. Cea dintâi înţelegere istorică se cuvine celor ce ca nişte prunci sunt povăţuiţi de legea veche. Iar a doua schimbarea vorbei, celor ce vieţuiesc în legea darului. Iar a treia cea duhovnicească, sfârşitul celui fericit, în care duhul va împărăţi, după ce se vor supune lui toate gândurile şi mişcările cele trupeşti. Iar mai întâi a trecut Ioan evanghelistul istoriile lucrurilor ce s-au făcut, deşi cu chipurile merg înaintea adevărului, nu puţin s-au împodobit şi acelea în multe locuri. Iar a doua, şi cu învăţături ascunse şi cu alte năravuri de acestea dăscăleşti, cum ai zice: „Spinii cresc în mâna beţivului” şi „ruşinează-te, zice Sidoane Zis-a Marea” şi altele de acestea. Iar a treia, înţelegerea cea duhovnicească sporeşte cu înţelegerea prin schimbarea vorbei sau aducerea de la cele trupeşti la cele înţelegătoare şi sporeşte şi cu înţelegerea istorică văzută şi la alţi proroci. Pentru cel desăvârşit în ştiinţă Dumnezeu a poruncit să i se spună vorbă.

Pentru aceia, nu doar că am fi ajuns adâncurile Duhului celui ascuns într-însul, facem tâlcuirea celor văzute de dumnezeiescul Ioan. Nu înţelegem nici în mod istoric toate, ci ca şi cum am da minţii învăţătură spre subţierea cunoştinţei şi ca să nu bage seamă cele de acum, ca de nişte trecătoare şi pe cele viitoare ca pe nişte lucruri stătătoare să le dorească. Că ştiinţa cea adevărată ce scrie în Apocalips, singur Dumnezeu o are. ce acestea le lăsăm la înţelepciunea lui Dumnezeu, care ştie şi anii în care se vor împlini cele prorocite, care nu ne-a îngăduit nouă dumnezeieştii Apostoli să le iscodim. Numai pentru ascultare am făcut aceasta, împărţind această carte în 24 de cuvinte şi în 72 de paragrafe, pentru numărul 24 al bătrânilor înmulţit cu trei, ipostase adică ale trupului şi sufletului şi ale duhului, prin care de la început până la sfârşitul veacului, plinirea celor ce am făcut, după plăcerea

lui Dumnezeu o însemnăm precum vom arăta în cele ce urmează. Însă pentru această carte de Dumnezeu insuflată nu lungim cuvântul, de vreme ce a mărturisit despre ea fericitul Grigorie Teologul, şi Chirii şi Papia, Irineu, Metodie şi Ipolit de la care am învăţat mult şi am ajuns aici.

fără tu, omul lui Dumnezeu, cu rugăciune răsplăteşte osteneala, care nu puţin mi se pare mie, îndeamnă la umilinţă (smerenie), prin aducerile aminte de răsplătirile ce se vor împărţi drepţilor şi păcătoşilor.

A SFÂNTULUI PĂRINTELUI NOSTRU ANDREI, ARHIEPISCOPUL CEZAREII CAPADOCHIEI, TÂLCUIREA LA APOCALIPSIS: ADICĂ DESCOPERIRE A SFÂNTULUI APOSTOLULUI ŞI EVANGHELISTULUI IOAN (BOGOSLOVUL-TEOLOGUL).

Capitolul I

„Descoperirea lui Iisus Hristos pe care I-a dat-o Dumnezeu (adică lui Hristos i-a dat-o Dumnezeu Tatăl), ca să arate robilor Săi cele ce trebuie să se petreacă în curând-” (Apoc. 1, 1).

Tâlcuire:

Apocalipsis – adică este descoperirea tainelor celor acoperite (că descoperirea lui Dumnezeu este de două feluri) când se luminează înţelegerea Stăpânului, sau din visele cele ce sunt de la Dumnezeu, sau întru privegherea dintru luminarea lui Dumnezeu (în adeverire nu prin somn).

Iar când zice că aceasta i s-a dat lui Iisus Hristos de la Dumnezeu adică Tatăl i-a dat lui Hristos descoperirea, după omenire, că după Dumnezeire toate le ştie, face cuvântul despre Dânsul, pentru omenire, de vreme ce întru omenire Hristos la Evanghelia sa s-a făcut înfrumuseţat întru cele înalte şi lui Dumnezeu cuvioase, mai presus de toţi. Şi aici prin îngerul ce a slujit şi prin numele slugilor ce trebuie să le înveţe, pune înaintea oamenilor mărirea

Dumnezeirii lui Hristos, că Dumnezeirea are slujitoare pe toate. Dumnezeirea lui Hristos le-a fost arătată slugilor sale, iar prin cele ce vor să fie înseamnă aceasta: că unele din acestea ce s-au descoperit sunt prorocii despre cele de acum şi celor ce vor fi lângă sfârşitul veacului li se vor arăta şi nu vor zăbovi (Psalm 89) pentru că o mie de ani la Dumnezeu se socoteşte ca ziua cea de ieri ce a trecut.

Şi ce a însemnat-adică prin somn, a arătat Tatăl, trimiţând pe îngerul Său-îngerul era chipul lui Hristos, slugii sale Ioan, care a mărturisit cuvântul lui Dumnezeu. Şi mărturisirea lui Iisus Hristos, câte a văzut şi cele ce sunt şi cele ce vor fi după aceasta.

Hristos mie-mi grăieşte, ca un stăpân slugii sale, prin îngerul Său acestea mi le-a arătat mie, celui ce am mărturisit, mărturisirea lui Hristos, ca să mărturisesc despre aceasta prin cele ce am văzut şi să propovăduiesc pentru întoarcerea celor ce aud şi cele ce sunt şi de la oameni sunt ascunse şi cele ce vor să fie. Ca un proroc Le-a văzut amândouă şi i s-au arătat din cele ce i s-au zis, cele ce sunt şi cele ce vor să fie. Şi acestea sunt stătătoare de vremea cea de acum şi de cea viitoare.

„Fericit este cel ce citeşte şi cei care ascultă cuvântul acestei prorocii şi păstrează cele scrise în aceasta! Căci vremea este aproape!”

Verset: 3

Tâlcuire:

Cum trebuie să fie cititorii şi ascultătorii. Fericeşte pe cei ce citesc şi pe cei ce ascultă prin faptele bune, că aproape este vremea de acum, care stă pusă înaintea celor ce li se cuvine să dobândească fericirea şi tuturor spre lucrare, adică să facă fapte bune în vremea de acum. Precum zice Domnul: „Lucraţi până este ziuă, că va veni noaptea când nimeni nu va mai putea să lucreze” (Ioan, 9, 34). Şi în alt chip vremea este aproape, care este răsplătirea oştirilor pentru puţină muncă a vieţii de acum cu asemănarea celei viitoare.

„Ioan, celor şapte Biserici, care sunt în Asia: Har vouă şi pace de la Cel care este şi Cel care era şi Cel care vine şi de la cele şapte duhuri, care sunt înaintea scaunului Lui, „ (Verset, 4).

Tâlcuire:

Multe biserici fiind în lume, căci numai şapte Biserici se numesc în Apocalips şi ce închipuiesc, numai la şapte a trimis. Însă prin numirile de şapte duhovniceşti, adică după altă înţelegere, înseamnă toate bisericile ce sunt pretutindeni şi unirea vieţii de acum, în care şi înconjurarea de şepte zile este. Pentru aceia şi şepte îngeri şi şapte biserici a pomenit, cărora le zice: „Har vouă şi pace de la Dumnezeirea cea în trei staturi. Că prin aceasta Cel ce este se arată Tatăl, cel ce a spus lui Moisi: „Eu sunt Cel ce sunt”. Iar prin aceasta: „Cel ce a fost” se arată Cuvântul, care era întru început la Dumnezeu”. Iar prin aceasta „Cel ce vine” se arată Mângâietorul, care pururea vine la fii bisericii, prin Sfântul botez şi mai desăvârşit şi pe larg în veacul cel viitor” (adică va veni). Prin şapte duhuri se pot înţelege şapte îngeri, care au dobândit isprăvnicia bisericilor, adică li s-a încredinţat conducerea la şapte îngeri, care nu se socotesc în cea prea stăpânitoare şi împărătească Troiţă (Treime) a Dumnezeirii, ci ca nişte slugi se pomenesc de ea”. Îngerii sunt slujitorii Sfintei Treimi (I Tim. 5). Precum şi dumnezeiescul Apostol a zis: „Mărturisesc înaintea lui Dumnezeu şi a Domnului Iisus Hristos şi a aleşilor Lui îngeri”. Despre altă înţelegere. Mi se pare că Cel ce este şi Cel ce era şi Cel ce vine, Tatăl se înseamnă, care cuprinde în sine începerea tuturor celor ce sunt, mijlocul şi sfârşitul. Iar prin cele şapte duhuri se arată cele şapte daruri şi lucrările Duhului celui de viaţă făcător.

Verset: 5

„Şi de la Iisus Hristos, Martorul cel credincios, Cel întâi născut din morţi, şi Domnul împăraţilor pământului. Lui, care ne iubeşte şi ne-a dezlegat pe noi din păcatele

noastre prin sângele Său”.

Tâlcuire:

Iar prin cele ce urmează, Hristos Dumnezeu, care pentru noi s-a făcut om, aceasta arată când zice şi de la Iisus Hristos. Pentru că în multe locuri şi la Apostol fără deosebire fiecare faţă, adică Ipostas al Dumnezeirii se pune înainte şi pe urmă pentru aceia zice aici şi de la Iisus Hristos. Pentru că Acela este, care a mărturisit pe vremea lui Pilat din Pont şi este credincios întru toate cuvintele sale. Pârg întâi înviat din morţi că este viaţa şi învierea, că el peste acelea stăpâneşte şi nu vor vedea ca cei mai dinainte ce au murit şi au înviat, moartea, ci în veci vor fi vii. Iar stăpân împăraţilor, ca un împărat al împăraţilor şi Domn al domnilor şi întocmai de o fiinţă şi puternic cu Tatăl. Şi altfel stăpân împăraţilor pământului, adică ai poftelor pământeşti se zice. Măcar că fericitul Grigorie de Nazianz obişnuinţa aceasta Cel ce este Cel ce era şi Cel ce vine, atotstăpânitor pe Hristos l-a luat, însă nu suntem împotrivă când i se aduce aceste cuvinte lui Hristos însuşi stăpânia în feţe, puterea a toate mărirea şi celelalte. Şi deosebit şi de obicei se zice, iar deosebirea feţelor se zice de obicei care sunt: Tatăl naşte pe Fiul şi slobozeşte pe Duhul Sfânt. Fiul se naşte din Tatăl. Duhul iese din Tatăl. Iar aducerile sunt naşterea, căci se aduce şi spre Tatăl şi spre Fiul, căci Tatăl naşte, Fiul se naşte; ieşirea, căci Duhul iese din Tatăl, iar Tatăl slobozeşte. Însă deosebirea Tatălui este nenaşterea, neieşirea, căci nu se naşte Tatăl nici iese, ci însuşi este izvor naşterii şi ieşirii, prin care şi atotstăpânitorul se ia şi aducerea şi de afară luarea, a doua faţă nu se adauge. Pentru că aici aducerea acestui cuvânt şi de la Hristos Iisus arată că mintea din noi cea alcătuită o întăreşte, că făcând vorbă de singur cuvântul lui Dumnezeu şi de statul fiesc, cu cuviinţă era să aducă îndată şi de la Iisus Hristos, ca să-l arate pe acesta dintru acela altul. De vreme ce glasurile cele cuvioase lui Dumnezeu dimpreună urmează, fieştecăreia feţe dumnezeieşti, şi de obşte celor trei, afară de deosebirile

lor şi de aducerile unuia spre altul şi afară de întruparea Cuvântului, precum spune tot Sf. Grigorie de Nazianz şi se arată că, cântarea cea întreit sfântă a serafimilor în Evanghelie spre Fiul se zice iar în Faptele Apostolilor, spre Duhul Sfânt, iar în aducerea înfricoşatelor taine, spre Tatăl, către care o rugăciune ca aceasta ne-am deprins a face, precum ne-a spus şi Sfântul Epifanie la Cazania lui, spre Duhul Sfânt şi aceasta să înţelegem că nu se potriveşte înţelegerea noastră glasurilor părinteşti, iar noi să ne ţinem de urmarea lui Dumnezeu.

Verset: 6

„Şi ne-a făcut pe noi împărăţie – preoţi lui Dumnezeu şi Tatăl Său – Lui fie slava şi puterea, în vecii vecilor. Amin!”

Tâlcuire:

Aceluia zice, mărire se cuvine, adică Aceluia ce ne-a dezlegat pe noi pentru dragoste, din legăturile morţii şi ne-a spălat de spurcăciunile păcatelor, prin vărsarea sângelui Său, celui de viaţă făcător şi al apei, şi ne-a făcut preoţie împărătească, în mijlocul jertfelor celor necuvântătoare, jertfă vie, care aducem jertfă cuvântătoare Tatălui.

Verset: 7

„Iată, El vine cu norii şi orice ochi îl va vedea şi L vor vedea şi cei care L-au împuns şi se vor jeli, din pricina Lui, toate seminţiile pământului. Aşa. Amin!”

Tâlcuire:

Aici grăieşte de Cel ce este ca un miel junghiat, iată întru mărirea Părintelui, Judecătorul va veni pe nori. Însă aici arată ce fel de nori vor veni cu Hristos la judecată, cu sfinţii ucenici. Prin nori se înţeleg puterile cele fără de trup sau şi norii aceia, care l-au acoperit pe Iisus în Muntele Taborului cu sfinţii săi ucenici. Şi când va veni El cu mărire, vedea-va tot ochiul şi cei ce l-au împuns, care sunt aici jidovii şi ostaşii lui Pilat şi toate seminţiile

pământului, care au rămas întru necredinţă, vor plânge, aşa amin! În Loc cu adevărat amin, prin care este aceiaşi înţelegere şi în limba greacă şi în cea evreiască, aici arată adevărul: pentru că amin se tâlcuieşte: aşa să fie

Verset: 8

„Eu sunt Alfa şi Omega, zice Domnul Dumnezeu, Cel care este, Cel care era şi Cel care vine, Atotţiitorul”.

Tâlcuire:

Aceasta ce zice: Eu sunt Alfa şi Omega, Hristos este însemnat ca un Dumnezeu ce stăpâneşte toate, împreună fără de început şi fără de sfârşit. Prin început pe Hristos arată, că după Dumnezeire făcător este a toate, iar prin sfârşit arată că Hristos va da plată fiecăruia după faptele lui, când va veni ca un om să judece. Cel ce este şi mai înainte fiind şi sfârşit neavând ca cel ce pururea este de o fiinţă cu Tatăl şi pentru aceasta are să dea fiecăruia plata după fapte.

Verset: 9

„Eu Ioan, fratele vostru şi împreună cu voi părtaş la suferinţa şi la împărăţia şi la răbdarea, care sunt întru Iisus, fost-am în insula ce se cheamă Patmos, pentru cuvântul lui Dumnezeu şi pentru mărturia lui Iisus”.

Tâlcuire:

Iar eu ca un frate al vostru, zice, fiind părtaş şi întru necazuri pentru Hristos şi cu cale am dobândit la voi cele de crezut că pentru mărturisirea lui Iisus în ostrovul Patmos a locui, fiind rânduit să/vă vestesc vouă tainele, ce le-am văzut într-însul.

VEDENIA ÎN CARE AM VĂZUT PE DOMNUL ÎNTRE ŞAPTE SFEŞNICE DE AUR, ÎMBRĂCAT ÎN HAINA LUNGA, ADICĂ ÎN HAINA ARHIEREASCA

Versetele: *10, 11*

„Am fost în Duh în zi de Duminică şi am auzit, în urma mea „glas mare de trâmbiţă, Care zicea: Ceea ce vezi

scrie în carte şi trimite celor şapte biserici: la Efes şi la Smirna, şi la Pergam şi la Tiatira şi la Sardes şi la Filadelfia şi la Laodiceea”.

Tâlcuire:

De Duhul Sfânt fiind cuprins, am agonisit ureche duhovnicească, într-o zi de Duminică, ca ceea ce este mai cinstită decât altele, pentru înviere, am auzit glas asemenea trâmbiţii, pentru mărimea glasului, că în tot pământul a ieşit vestirea lor (Psalm 18), care glas arată neîncetarea Dumnezeirii şi nesfârşirea, care este însemnat prin Alfa şi Omega, un glas i-a dat poruncă să se trimită cele văzute la şapte biserici.

Însă numărul de şapte ce s-a spus mai sus se atingea de Sâmbătă, Sâmbăta înseamnă a veacului viitor. Însă marele Irineu a scris că Dumnezeu a făcut şi şepte ceruri şi şapte îngeri, care sunt peste ceilalţi.

Versetele: *12, 13*

17

„Şi m-am întors să văd al cui este glasul care vorbea cu mine şi, întorcându-mă, am văzut şapte sfeşnice de aur. Şi în mijlocul sfeşnicelor pe Cineva asemenea cu Fiul Omului, îmbrăcat în veşmânt lung până la picioare şi încins pe sub sân, cu un brâu de aur”.

Tâlcuire:

Iată că nu era un glas firesc pe care l-a auzit, şi arată aceasta când zice: şi m-am întors nu ca să aud ci ca să văd glasul, că aceasta este auzirea cea duhovnicească şi vedenia. Şi întorcându-mă, zice, am văzut şapte sfeşnice de aur, care pogorându-se jos în biserică le-a cunoscut şi în mijlocul lor pe Hristos asemenea cu Fiul omenesc. De vreme ce este şi Dumnezeu acela, iar nu om simplu şi îmbrăcat în haină lungă ca arhiereul cel prea înalt, după rânduiala lui Melchisedec şi încins cu brâu de aur, nu peste şale ca alţi oameni spre înfrânarea poftei lor, că trupul Lui cel îndumnezeit nu era cuprins de pofte, ci peste piept, pe

lângă ţâţe, ca şi cea mai de pe urmă zi a dreptei şi dumnezeieştii măriri, cu iubirea de oameni fiind cuprinsă, că încingerea pe lângă ţâţe închipuieşte mila din ziua judecăţii şi ca să arate că cele două ţâţe închipuiesc legea nouă şi legea veche şi ca să arate cele două legi, adică ţâţele Stăpânului că sunt adevărate şi cu ele se hrănesc credincioşii. Brâul de aur închipuieşte cinstea Lui, curăţia şi nespurcăciunea.

Verset: 14

„Capul Lui şi părul Lui erau albe ca lâna albă şi ca zăpada, şi ochii Lui, ca para focului”.

Tâlcuire:

Părul alb închipuieşte că este de curând pentru noi şi mai de demult şi mai înainte de veci este. Iar ochii Lui ca văpaia focului arată, că pe cei sfinţi îi luminează, iar pe cei spurcaţi îi arde.

Verset: 15

„Picioarele Lui erau asemenea aramei arse, iar glasul Lui era ca vuietul apelor mari:

Tâlcuire:

Picioarele închipuiesc întruparea lui Hristos şi dumenezeiescul Grigorie de Nazianz în rânduiala întrupării a înţeles-o aceasta, că picioarele Lui trupul lui este, în care intrând Dumnezeirea, a lucrat mântuirea noastră. Însă prin picioare se arată şi apostolii ca nişte temelii ale bisericii. Iar arama arsă este arama din muntele Libanului, care zic doctorii să fie tămâia cu bun miros, că la ei se numeşte Liban bărbătesc sau altfel, că prin aramă arată firea omenească, iar prin Liban sau arsă pe cea dumnezeiască, prin care se arată şi buna mireasmă a credinţei şi neamestecarea împreunării cu arama, adică închipuieşte şi mireasma propovăduirii. Iar Libanul întoarcerea păgânilor de unde s-a poruncit prin Solomoii să vie mireasa (adică biserica cea dintre păgâni). Picioarele lui

Hristos închipuie şi pe Apostolii arşi în cuptorul ispitelor prin urmarea învăţătorului lor. Şi glasul Lui ca un glas de ape mari, arată că tot glasul lui este şi al Duhului, ale cărui izvoare de apă vie din pântecele credincioşilor au curs şi în tot pământul au sunat foarte tare.

Verset: 16

„În mâna Lui cea dreaptă avea şapte stele: şi din gura Lui ieşea o sabie ascuţită cu două tăişuri, iar faţa Lui era ca soarele, când străluceşte în puterea lui".

Tâlcuire:

Prin stele se înţeleg îngerii bisericii. Iar prin sabia cea de amândouă părţile ascuţită, este îndreptată împotriva păgânilor, se mai înţelege apoi şi sabia cea duhovnicească, care-l taie pe omul nostru cel lăuntric. Iar faţa Lui strălucea ca soarele, arată strălucirea cea mai presus de fire, că Soarele Dreptăţii este care străluceşte în tăria şi puterea sa, nu ca soarele cel firesc, ca şi cum ar fi făptură, ci întru puterea cea dată de Dumnezeu şi cu porunca cea dumnezeiască luminează.

Versetele: *17, 18*

„Şi când L-am văzut, am căzut la picioarele Lui ca un mort. Şi El a pus mâna dreaptă peste mine, zicând: Nu te teme! Eu sunt Cel dintâi şi Cel de pe urmă, şi Cel care sunt viu. Am fost mort, şi, iată, sunt viu, în vecii vecilor, şi am cheile morţii şi ale iadului".

Tâlcuire:

Tot aceiaşi a pătimit şi Apostolul Ioan ca şi Iisus al lui Navi şi ca şi Daniil, pentru neputinţa firii omeneşti, dar l-a întărit pe el Hristos, zicându-i: „Nu te teme că n-am venit să te omor. Că Eu fiind fără de început şi fără de sfârşit, pentru voi am fost mort şi am cheile morţii şi ale iadului, adică ale morţii sufleteşti şi trupeşti".

Versetele: *19, 20*

„Scrie, deci cele ce ai văzut şi cele ce sunt şi cele ce au să fie după acestea; Taina celor şapte stele, pe care le-ai

văzut în dreapta Mea şi a celor şapte sfeşnice de aur; cele şapte stele sunt îngerii celor şapte Biserici (Isaia 9), iar sfeşnicele cele şapte sunt şapte Biserici (Ioan 1)”.

Tâlcuire:
*2**
19
De vreme ce Hristos este lumina cea adevărată, pentru aceia făcliile acestea se îmbogăţesc cu strălucirea Lui şi ele luminează noaptea vieţii de acum. Sfeşnicele sunt numite Bisericile, ca cele ce au lumini (După Apostol) ce ţin în sine Cuvântul vieţii. Făcliile şi sfeşnicele erau de aur pentru scumpa şi nespurcata credinţă din ele. Şi fiecărei Biserici i s-au pus îngeri păzitori. Şi Grigorie de Nazianz aşa a înţeles, conducătorii de acum, care sunt închipuiţi prin îngeri, cu închipuire i-a arătat prin stele, pentru firea lor cea luminată şi curată.

Capitolul 2

CELE CE S-AU SCRIS CĂTRE ÎNGERUL BISERICII EFESULUI

Verset: 1
„Scrie îngerului Bisericii din Efes; Acestea zice Cel care ţine – cele şapte stele în dreapta Sa, Cel care umblă în mijlocul celor şapte sfeşnice de aur”.

Tâlcuire:
Prin şapte îngeri-şapte stele (Isaia 9) conducerea a toată lumea o înţelege şi Ioan 1) Patriarhii şi Episcopii a toate bisericile. Unii îl înţeleg pe ucenicul lui Pavel care era episcop în Efes.
Prin îngerul bisericii vorbeşte ca şi cum ar vorbi cineva prin dascăl către ucenici, pentru că se obişnuieşte să-şi atribuiască sieşi ori greşelile ori faptele bune ale ucenicului şi-l face asemenea cu sine pe ucenic.
Prin şapte stele şi prin şapte îngeri, pe care fericitul

Irineu şi Epifanie, cu numele a şapte duhuri cereşti îi închipuieşte, se înţelege în alt loc conducerea a toată lumea, care este pusă în dragostea lui Hristos, până la marginile pământului, de vreme ce Acela este Cel care umblă după făgăduinţa Sa prin mijlocul Bisericilor şi face pace prin îngerii Săi.

Versetele: *2, 3, 4*

„Ştiu faptele tale şi osteneala ta şi răbdarea ta şi cum că nu poţi suferi pe cei răi şi ai cercat pe cei care se zic pe sine apostoli şi nu sunt şi i-ai aflat mincinoşi; Stăruieşti în răbdare şi ai tras necazuri pentru numele Meu şi nu te-ai lăsat prins de oboseală: Dar am împotriva ta faptul că de dragostea cea dintâi te-ai lepădat”.

Tâlcuire:

Aici prin doi sau trei înţeleg biserica şi lăudând-o o învinuieşte şi o defaimă. În mijloc a pus-o şi îndreptările de amândouă părţile. Însă osteneala şi răbdarea pentru credinţă şi separarea bisericii de cei răi o laudă, căci Biserica necrezând orice duh, i-a ispitit pe Apostolii cei mincinoşi şi cunoscându-i că sunt mincinoşi nu i-a suferit. Căci a urât faptele cele rele ale Nicolaiţilor. Însă o învinuieşte pe Biserică că şi-a răcit şi şi-a lăsat dragostea către cel de aproape şi facerea de bine dintâi, la care o cheamă iar pe Biserică prin glasurile ce urmează.

Versetele: *5, 6*

„Drept aceia adu-ţi aminte de unde ai căzut şi te pocăieşte şi fă faptele de mai înainte; iar de nu, vin la tine curând şi voi mişca sfeşnicul tău din locul lui, dacă nu te vei pocăi. Ai însă partea bună că urăşti faptele Nicolaiţilor, pe care le urăsc şi Eu”.

Tâlcuire:

O cheamă pe Biserică la faptele cele dintâi. Sf. Ioan Damaschin zice „Nicolaiţii sunt numiţi de la Nicolae, unul din cei şapte diaconi pe care i-au pus apostolii. Acesta învaţă că este lucru plăcut, să-şi dea oamenii femeile unii altora, ca şi alte lucruri în loc de milostenie. Acesta şi-a adus femeia sa cea frumoasă şi o punea să curvească cu

cine voia aceasta”.

Mutarea sfeşnicului sau a bisericii, înseamnă dezgolirea de darul cel dumnezeiesc, care se face prin dezgolire şi tulburare de către duhurile vicleşugului şi de către oamenii cei răi. Alţii au înţeles prin mutarea sfeşnicului, scaunul arhieresc al Efesului, că a fost mutat la Ţarigrad (C-pol). Iar faptele Nicolaiţilor cât sunt de urâte de Dumnezeu, de va citi cineva şi va cerceta va vedea prin multe cât de mare este erezia acelora.

Verset: 7

„Cine are urechi să audă ceea ce Duhul zice Bisericilor: Celui care va birui îi voi da să mănânce din pomul vieţii, care este în raiul lui Dumnezeu”.

Tâlcuire:

Cel ce are ureche să audă. Tot omul are ureche trupească, dar duhovnicească numai singur cel duhovnicesc şi-a câştigat. Ureche ca aceasta şi lui Isaia i s-a dat (Isaia 8). Iar celui ce biruieşte cu război asupra dracilor, acestuia îi făgăduieşte că-i va da să mănânce din pomul vieţii. Adică se va împărtăşi de bunătăţile veacului viitor, pentru că după înţelegere mai largă, prin lemn se închipuieşte viaţa veşnică, Hristos fiind aceasta. Precum zice Solomon şi Apostolul în alt loc. Acela dă înţelepciune, lemnul vieţii, iar acesta Hristos este adevărat Dumnezeu şi viaţă veşnică. De dorim să dobândim aceasta, să isprăvim biruinţa peste patimă cu daruf şi cu iubirea de oameni a Domnului nostru Iisus Hristos, cu Carele, împreună Tatălui şi Duhului îi este mărirea acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin!

CELE CE S-AU SCRIS CĂTRE ÎNGERUL BISERICII DIN SMIRNA

Verset: 8

„Iar îngerului Bisericii din Smirna, scrie-i: Acestea zice Cel dintâi şi Cel de pe urmă, Cel care a murit şi a înviat”.

Tâlcuire:

În Smirna jidovii îi întărâtaseră pe păgâni împotriva creştinilor şi pe mulţi i-au muncit şi pe Sfântul Policarp l-au aruncat în foc. Mai întâi este Hristos ca un Dumnezeu, iar apoi este ca un om, ce s-a făcut în vremurile de apoi om şi cu moartea cea de peste trei zile, ne-a deschis nouă viaţa veşnică.

Verset: 9

„Ştiu necazul şi sărăcia ta (tu însă eşti bogat) şi hula din partea celor ce se zic pe sine Iudei şi nu sunt, ci sinagogă a satanei”.

Tâlcuire:

Necazul şi sărăcia în cele trupeşti o spune, care rabzi pentru mine, fiind rănit de către cei necredincioşi şi lipsit de averi, dar eşti bogat în cele duhovniceşti, că ai comoară ascunsă în ţarina inimii tale. Cei ce ştiu şi adunarea şi hulirea Satanei, ştiu că jidovi sunt cei din taină nu cei de la arătare. Pentru că Iuda se tâlcuieşte mărturisire şi pocăinţă.

Verset: 10

„Nu te teme de cele ce ai să păţeşti. Că iată diavolul va să arunce dintre voi în temniţă, ca să fiţi ispitiţi, şi veţi avea necaz zece zile. Fii credincios până la moarte şi îţi voi da cununa vieţii”.

Tâlcuire:

Zice să nu se teamă de necazul ce le va veni din partea luptătorilor împotriva lui Dumnezeu, prin răni şi dureri, că zece zile simbolizează viaţa aceasta, dar nu pe cea veşnică. De aceia moartea nu este de lipsă, pentru că în scurtă vreme prin aceste răni se dă cununa vieţii veşnice.

Verset: 11

„Cine are urechi să audă ceea ce Duhul zice

Bisericilor: Cel care biruieşte nu va fi vătămat de moartea cea de-a doua”.

Tâlcuire:

Aici vorbeşte duhovniceşte: Cel ce aude şi biruieşte semănăturile diavoleşti, deşi va fi luat prin moarte din trup, dar de moartea a doua de Gheena, nu va fi supărat.

CELE CE S-AU SCRIS ÎNGERULUI BISERICII DIN PERGAM

Verset: 12

„Şi îngerului Bisericii din Pergam, serie: Acestea zice Cel care are sabia ascuţită de amândouă părţile”.

Tâlcuire:

Pergam se tâlcuieşte: despărţirea coarnelor. Corn bun, adică credincioşi erau puţini în acea cetate, iar corn potrivnic erau cei necredincioşi. Această cetate era slujitoare idolilor, însă cei credincioşi prin răbdarea ispitelor sunt lăudaţi. Iar sabie cu două tăişuri este numit cuvântul Evangheliei, care taie inima în două şi-i desparte pe cei credincioşi de cei necredincioşi, sau este numit şi răspunsul Judecătorului cel neîmblânzit împotriva păgânilor.

Verset: 13

„Ştiu unde sălăşluieşti, unde este scaunul satanei, şi ţii numele Meu şi n-ai tăgăduit credinţa Mea, în zilele lui Antipa, martorul Meu cel credincios, care a fost ucis la voi, unde locuieşte satana”.

Tâlcuire:

Adică şi atunci ai ţinut numele meu când am omorât pe Antipa. Antipa a fost un ucenic din Pergam, foarte viteaz, de care face acum evanghelistul pomenire, spre a ne arăta patimile lui şi tirania celor amăgiţi.

Verset: 14

„Dar am împotriva ta câteva lucruri, că ai acolo pe unii care ţin învăţătura lui Balaam, cel care învăţa pe Balac să pună piatră de poticneală înaintea fiilor lui Israel, ca să mănânce carne jertfită idolilor şi să se dea desfrânării”.

Tâlcuire:

Valaam văzând că nu-i poate blestema pe fiii lui Israil, că Dumnezeu îi învăţa să-i binecuvânteze, a învăţat pe Balac să puie fete frumoase în preajma jidovilor şi aşa iubindu-le evreii le-au luat de femei şi prin aceste femei s-au închinat idolilor.

Verset: 15

„Astfel ai şi tu de cei care asemenea ţin învăţătura Nicolaiţi-Ior”.

Tâlcuire:

Două păcate şi-au agonisit se vede aici: unul că erau mulţi greci acolo, altul că şi din cei singuri numiţi credincioşi, erau care făceau faptele cele de ruşine ale Nicolaiţilor, semănând neghina prin grâu.

Pentru aceia şi de Valaam am făcut pomenire, zicând că aşa I-a învăţat Balaam pe Balac. Aici îl arată pe Valaam cel nevăzut., adică pe diavolul, căci în cel văzut I-a învăţat pe Balac să pună sminteală israilitenilor: curvia şi slujirea la idoli. Căci cu dulceaţa aceasta jertfind lui Beelfegor, idolul moabitenilor, la care s-au închinat şi israilitenii, care au luat fetele moabitenilor şi cu aceasta s-au prăpădit.

Verset: 16

„Pocăieşte-te, deci, iar de nu, vin la tine curând şi voi face cu ei război, cu sabia gurii Mele”.

Tâlcuire:

Aici îşi arată iubirea faţă de om Dumnezeu. Că nu cu tine zice, ci cu aceia voi face război, care sunt bolnavi fără de leac.

Verset: 17

„Cine are urechi să audă ceea ce Duhul zice Bisericilor: Biruitorului îi voi da din mana cea ascunsă şi-i voi da lui o pietricică albă şi pe pietricică scris un nume nou, pe care nimeni nu-l ştie., decât primitorul”.

Tâlcuire:

Mana cea ascunsă este pâinea vieţii cea cerească (ICor. 15), care s-a pogorât din cer pentru noi şi s-a făcut de mâncare. După altă înţelegere mană se zic bunătăţile cele viitoare, care se vor pogorî din cer, de unde vine Ierusalimul cel ceresc şi cei ce vor birui pe diavolul vor lua o piatră albă (biruitoare întru curăţenie) şi se vor învrednici părţii celei de-a dreapta. Li se dă un nume nou care nu se ştie în viaţa cea de acum, pentru că omul n-a văzut şi urechea n-a auzit şi mintea n-a cunoscut bunătăţile cele viitoare şi nici acel nume pe care-l vor moşteni sfinţii.

CELE CE LE-A SCRIS ÎNGERULUI BISERICII DIN TIATIRA

Verset: 18

„Iar îngerului Bisericii din Tiatira scrie-i: Acestea zice Fiul lui Dumnezeu, ai Cărui ochi sunt ca para focului şi picioarele asemenea aramei strălucitoare”.

Tâlcuire:

I-a zis de învăpăierea ochilor, arătând lumina drepţilor şi arderea păcătoşilor. Iar picioarele şi arama închipuiesc mireasma lui Hristos întru care se mântuiesc oamenii. Mireasma Mirelui celui înţelegător şi unirea cea nedespărţită a Dumnezeirii şi a omenirii, pentru că aceasta ca ceea ce este învăpăiată cu Duhul cel dumnezeiesc, de cunoştinţele omeneşti nu poate fi ajunsă.

Versetele: *19, 20*

„Ştiu faptele tale şi dragostea şi credinţa şi slujirea şi răbdarea ta şi ştiu că faptele tale cele de pe urmă sunt mai multe decât cele dintâi. Dar am împotriva ta faptul că laşi

pe femeia Izabela, care se zice pe sine prorociţă, de învaţă şi amăgeşte pe robii Mei, ca să facă desfrânări şi să mănânce cele jertfite idolilor”.

Tâlcuire:

Femeia Izabela este numit eresul Nicolaiţilor. Aici îi arată şi pe creştinii care mulţi s-au dădut după acea erezie şi curveau cu femeile slujitorilor de idoli şi prin dragostea lor mâncau şi jertfe idoicşii.

Ştiu faptele tale, pentru că şi primesc cucernicia voastră şi răbdarea în loc de credinţă şi de slujbă înţeleaptă, însă pe drept vă învinuiesc şi vă hulesc, că lăsaţi eresul Nicolaiţilor (numit aici Izabela, pentru faptele lor cele rele şi pentru credinţa cea rea) de îndrăzneşte atâta, încât le dă robilor mei sminteală din cauza simplităţii minţii şi-i trage pe aceştia la jertfele ce le aduc idolilor de care nu de mult s-au lepădat. Pe aceasta trebuie s-o biruiţi cu înţelepciune, că ea prin făţărnicie se zice pe sine prorociţă îndemnată fiind de diavolul.

Versetele: *21, 22*

„Şi i-am dat timp să se pocăiască şi nu voieşte să se pocăiasca de desfrânarea ei. Iată, o arunc pe ea bolnavă în pat şi pe cei care se desfrânează cu ea, în mare strâmtorare, dacă nu se vor pocăi de faptele lor”.

Tâlcuire:

Şi i-am dat vreme, erezia lor zice cea vicleană a luat vreme de pocăinţă, dar nu s-au purtat bine în aceasta. Iată o voi arunca pe ea în pat, adică în munca iadului. O îngrozeşte pe ea pentru curvie şi vicleşugul eretic şi-i spune că o va pedepsi cu neputinţă.

Versetele: *23, 24, 25*

„Şi pe fiii ei cu moarte îi voi ucide şi vor cunoaşte toate Bisericile că Eu sunt Cel care cercetez rărunchii şi inimile şi voi da vouă fiecăruia, după faptele voastre; Iar vouă şi celorlalţi din Tiatira câţi nu au învăţătura aceasta, ca unii care n-au cunoscut adâncurile satanei, după cum spun ei, vă zic: Nu pun peste voi altă greutate; Însă ceea

ce aveţi, ţineţi până voi veni”.

Tâlcuire:

Şi pe fiii ei îi va omorî pe cei ce s-au stricat cu ea şi au rătăcii de la Dumnezeu, de nu se vor pocăi şi să vină la Dumnezeu. Câţi n-au învăţătura aceasta, acestea le vorbeşte către ereticii cei înşelaţi şi către cei ce îi înşală pe alţii şi către cei simpli. De vreme ce nu puteţi sta împotriva unor vicleni ca aceştia şi scornitori de vorbe stricarea moravurilor, ca şi cum nu aţi şti adâncul satanii.

Versetele: *26, 27*

„Şi celui ce biraieşte şi celui care păzeşte până la capăt faptele Mele, îi voi da lui stăpânire peste neamuri; Şi le va păstori pe ele cu toiag de fier şi ca pe vasele olarului le va sfărâma, precum şi Eu am luat putere de la Tatăl Meu”.

Tâlcuire:

Nu caut de la voi război, ci să păziţi învăţătura care aţi luat-o până când vă voi lua pe voi de aici. Îi voi da putere celui ce face lucrurile Mele, îi voi da putere peste ei (Mt. 25), sau peste 10 cetăţi, precum s-a zis în Evanghelie (Lc. 19). Prin aceasta arată şi judecata celor necredincioşi, în care cei înşelaţi fiind păscuţi ca şi cu un toiag vor fi zdrobiţi şi cei credincioşi îi vor judeca, precum a zis Domnul: Bărbaţii Niniviteni se vor scula (Mt. 12) şi vor judeca neamul acesta. Când zice, şi Eu am luat de la Tatăl Meu, se înţelege pentru luarea trupului după umanitate.

Versetele: *28, 29*

„Şi-i voi da lui steaua cea de dimineaţă. Cine are urechi să audă ceea ce Duhul zice Bisericilor”.

Tâlcuire:

Steaua cea de dimineaţă o numeşte pe cea a lui Isaia (14, 12) cum a căzut luceafărul cel ce răsărea dimineaţa, făgăduind că se va zdrobi sub picioarele credincioşilor. Sau luceafărul cu adevărat în inima credincioşilor lumina lui Hristos. Şi Botezătorul Ioan şi Ilie Tesviteanul, tot luceferi

se numesc, unul al răsăritului celui dintâi, al Soarelui Dreptăţii, prin răsăritul cel dintâi înţelege legea veche, iar prin cel de-al doilea Legea Nouă. Iar Ilie al răsăritului celui de al doilea, se înţelege ca Mergătorul înainte cu care credeau că vor avea parte cei ce-l biruiesc pe diavolul. Pentru că şi pe Hristos leu din Iuda din Scriptură îl înţelegem şi pe Antihrist leu din Vasan. Se înţelege şi răsăritul zilei celei viitoare în care se va acoperi întunericul vieţii celei de acum. Şi îngerul cel ce a vestit aceasta se înţelege ca răsărit pentru că va merge înaintea Soarelui Dreptăţii, Care li se va arăta sfinţilor şi se va risipi negura vieţii de acum, cu ale cărui raze să ne luminăm cu bunăvoirea Tatălui şi a Duhului Sfânt, căruia se cuvine mărirea, în veci. Amin.

Capitolul 3

CELE CE S-AU SCRIS CĂTRE ÎNGERUL BISERICII DIN SARDES

Verset: 1

„Iar îngerului Bisericii din Sardes scrie-i: Acestea zice Cel care are cele şapte duhuri ale lui Dumnezeu şi cele şapte stele: Ştiu faptele tale, că ai nume, că trăieşti, dar eşti mort”.

Tâlcuire:

Şapte stele, şapte îngeri dumnezeieşti am zis că sunt sau cele şepte duhuri sunt lucrurile Duhului de viaţă făcător, care aminti ouă sunt în mâinile lui Iisus Hristos. Şi mai arată, că un stăpân îi ţine şi dă şi Duhul ca cel ce este de o fiinţă şi ceartă biserica, căci are un nume gol fără de credinţă vie şi este moartă de fapte bune.

Verset: 2

„Priveghează şi întăreşte ce a mai rămas şi era să moară. Căci n-am găsit faptele tale depline înaintea Dumnezeului Meu”.

Tâlcuire:

Priveghează, leapădă somnul lenii şi mădulările tale ce vor să piară prin necredinţă le întăreşte. Pentru că nu începerea faptelor bune încununează pe lucrător, ci plinirea lor. Deci adu-ţi aminte cum ai luat şi auzit, şi învăţăturile cele de la Apostoli luate le păzeşte şi te pocăicete de lenea ta.

Verset: 3

„Drept aceea adu-ţi aminte cum ai primit şi ai auzit şi păstrează şi te pocăieşte. Iar de nu vei priveghea, voi veni ca un fur şi nu vei şti în care ceas voi veni asupra ta”.

Tâlcuire:

Voi veni ca un fur, adevărat este de vreme ce nu ştim niciunul când va veni moartea fiecăruia sau sfârşitul veacului cel de obşte al tuturor. Pentru cei pregătiţi venirea le este odihnă de osteneală, iar pentru cei negata este fur, arătând aici moartea sufletului.

Verset: 4

— Dar ai câţiva oameni în Sardes, care nu şi-au mânjit hainele lor, ci ei vor umbla cu Mine îmbrăcaţi în veşminte albe, căci vrednici sunt”.

Tâlcuire:

Puţini sunt care nu şi-au întinat hainele lor, zice că mare bine este că nu şi-au întinat hainele cele sufleteşti cu fapte spurcate, aceştia ce nu şi-au întinat hainele se vor îmbrăca în hainele luminate în viaţa ce va să fie fiindcă şi-au păzit curăţia neîntinată.

Versetele: *5, 6*

„Cel ce biruieşte va fi îmbrăcat astfel în veşminte albe şi nu voi şterge deloc numele lui din cartea vieţii şi voi mărturisi numele lui înaintea Părintelui Meu şi înaintea îngerilor Lui. Cine are urechi să audă ceea ce Duhul zice Bisericilor”.

Tâlcuire:

Cel ce biruieşte se va îmbrăca în hainele bunătăţii Sale şi va străluci ca soarele. (Mt. 13). Şi numele lui în cartea viilor va fi neşters (Daniil, 12) şi va fi mărturisit de Mine înaintea Părintelui Meu şi a puterilor îngereşti ca şi biruitorii mucenici precum spune Evanghelia: „Drepţii vor străluci ca soarele".

Cele ce s-au scris îngerului Bisericii din Filadelfia.

Verset: 7

Iar îngerului Bisericii din Filadelfia scrie-i: Acestea zice Cel Sfânt, Cel Adevărat, Cel care are cheia lui David, Cel care deschide, şi nimeni nu va închide, şi închide şi nimeni nu va deschide".

Tâlcuire:

Cheia lui David, împărăţia lui s-a numit, a-l stăpâni este semnul acesta, cheia iarăşi a cărţii psalmilor este şi a toată prorocia să descuie, pe cea dintâi o ia după omenire, iar pe a doua după Dumnezeire pe cea fără de început. În alte scrieri vechi zice, în loc de cheia lui David, cheia iadului, s-a arătat puterea lui Hristos peste viaţă şi peste moarte. Prin cheia iadului s-a arătat puterea lui Iisus Hristos peste viaţă şi peste moarte. Iar sfânt şi adevărat, numai Dumnezeu este Adevărul şi Sfinţenia în fiinţă.

Verset: 8

„Ştiu faptele tale: iată, am lăsat înaintea ta o uşă deschisă, pe care nimeni nu poate s-o închidă, fiindcă, deşi ai putere mică, tu ai păzit cuvântul Meu şi nu ai tăgăduit numele Meu".

Tâlcuire:

Uşă deschisă numeşte propovăduirea învăţăturilor. Din cele scrise aflăm că a fost mică cetatea aceasta, dar mare în credinţă, pentru care îi zice ei, ştiu faptele tale, adică, le primesc, precum i-a zis şi lui Moise: Ştiu-te pe

tine mai bine decât pe toţi şi uşa înaintea ta a propovăduirii învăţăturilor o am deschisă, pe care nu pot s-o închidă ispitele, pentru că şi cu ceea ce am înaintea mea, adică faptele bune şi credinţa mă îndestulează spre înfrânarea vicleanului şi nu caut cele ce sunt peste putinţă.

Verset: 9

„Iată, îţi dau din sinagoga satanei, dintre cei care se zic pe sine că sunt Iudei şi nu sunt, ci mint: iată, îi voi face să vină să se închine înaintea picioarelor tale şi vor cunoaşte că te-am iubit".

Tâlcuire:

Iată-ţi dau ţie din adunarea satanei, zice, vei avea plata mărturisirii numelui Meu, întoarcerea jidovilor şi pocăinţa, care vor cădea la picioarele tale. Întoarcerea la Mine şi luminare de la Mine cerând şi fiind jidovi întru ascunsul inimii iar nu la arătare.

Versetele: *10, 11*

„Pentru că ai păzit cuvântul răbdării Mele, şi Eu te voi păzi pe tine de ceasul ispitei ce va să vină peste toată lumea, ca să încerce pe cei ce locuiesc pe pământ. Vin curând; ţine ce ai, ca nimeni să nu ia cununa ta".

Tâlcuire:

Ceasul ispitei sau goana ce are să fie foarte mare asupra creştinilor, fără întârziere de la păgâni va veni, adică de la Romani, de care făgăduieşte că-l va izbăvi. Sau pornirea lui Antihrist, care va fi în toată lumea la sfârşitul veacului asupra credincioşilor o arată aici. Din care se făgăduieşte să-i scape pe cei ce-i vor urma lui Hristos şi pe cei ce vor suporta ispita îi va dezlega ca să nu fie ispitiţi peste puterile lor.

Şi bine zice, voi veni curând, că după necazul din zilele acelea, imediat (Mt. 24) Dumnezeu va veni (Mc. 13). Pentru aceia îndeamnă la păstrarea comorii credinţei pentru ca să nu-şi piardă cineva cununa răbdării.

Verset: 12

„Pe cel ce biruieşte îl voi face stâlp în templul Dumnezeului Meu şi afară nu va mai ieşi şi voi scrie pe el numele Dumnezeului Meu şi numele cetăţii Dumnezeului Meu – al noului Ierusalim, care se pogoară din cer, de la Dumnezeul Meu – şi numele Meu cel nou”.

Tâlcuire:

Cu adevărat zice că pe cel biruitor îl va face stâlp bisericii lui Dumnezeu, că biruitorul puterilor celor potrivnice, stâlp şi întărire (I Cor.) bisericii se pune, căci îl are de temelie neclintită pe Hristos.

Hristos cu nume nou se va proslăvi în sfinţi, însă numele nou al lui Hristos, este numele de creştin, pe care nume nu-l au necredincioşii, nici nu-l vor avea neavând credinţa în Hristos. Că nici credincioşii cei dintâi nu se chemau creştini, ci numai ucenici, iar înmulţindu-se s-au numit creştini de Hristos întâi în Antiohia (Fapte, 11), şi aşa numai creştinii cunosc numele lui Hristos pentru credinţa lor.

Şi voi scrie pe Dânsul numele Dumnezeului Meu şi în inimă, zice, a Stăpânului acestuia, voi scrie cunoaşterea numelui lui Dumnezeu şi al Ierusalimului celui de sus, ca să vadă frumuseţile cele din el, cu ochi sufleteşti. Şi numele Meu nou îl vor cunoaşte sfinţii în veacul cel viitor. Iar când spune: numele Dumnezeului Meu, după omenire vorbeşte Iisus Hristos despre Tatăl, căci cu trup fără de schimbare pentru noi s-a făcut. Iar Ierusalimul cel ceresc se va pogorî, înţelege că de la îngeri s-a pornit cunoaşterea lui Dumnezeu şi până la noi a ajuns şi aşa ne unim cu alţii, îngerii cu oamenii întru cunoaşterea lui Dumnezeu, prin Hristos capul nostru.

Verset: 13

„Cine are urechi să audă, ceea ce Duhul zice Bisericilor”.

Tâlcuire:

Ca să dobândim şi noi această ureche, să ne rugăm.

CELE CE S-AU SCRIS ÎNGERULUI BISERICII DIN LAODICEEA

Verset: 14

„Iar îngerului Bisericii din Laodiceea scrie-i: Acestea zice Cel care este Amin, martorul cel credincios şi adevărat, începutul zidirii lui Dumnezeu”.

Tâlcuire:

Ce înseamnă amin? Credincios şi adevărat aşa se tâlcuieşte. Şi prin credincios, adeverirea lui Hristos şi arată mai ales că acela este adevărul cel din fiinţă, începătura făpturii, ca Cel ce stăpâneşte făpturile, că începutul făpturii este cauza cea începătoare şi nefăcută.

Verset: 15, 16

„Ştiu faptele tale, că nu eşti nici rece, nici fierbinte. O, de ai fi rece sau fierbinte! Astfel, fiindcă eşti căldicel, nici fierbinte nici rece – am să te vărs din gura Mea”.

Tâlcuire:

Şi atunci când faptele bune nu sunt desăvârşite nu trebuie să deznădăjduiască omul, numai de are credinţă dreaptă, că prin credinţa cea dreaptă primeşte Dumnezeu şi nedesăvârşirea faptelor, precum de curveşte cineva cu o fată şi apoi o ia de soţie, se socoteşte căsătorie, iar cel de-abia cald în credinţă şi cu credinţă mijlocie, tot lepădat este căci şi crede şi nu crede.

Şi Sfântul Grigorie de Nazianz zice: trebuie să fii desăvârşit ori rece ori cald şi adevărat este pentru cel rece şi care n-a gustat credinţa cea caldă, de multe ori va fi întru nădejde s-o dobândească pe ea (credinţa). Iar cel cald, care s-a încălzit prin Sfântul Botez, cu Duhul şi a rătăcit din lene, mai pe urmă şi-a tăiat nădejdea de mântuire, nesocotind credinţa cea primită mai dinainte, pentru că mijlocirea faptelor nu este să fii întru deznădăjduire ca şi nunta cea după lege, mijlocitoare fiind

curviei şi fecioriei nu este lepădată. Iar în credinţă starea mijlocie nici cald nici rece, ci căldicel, nu este de niciun folos ci este de lepădat.

Verset: 17

„Fiindcă tu zici: Sunt bogat şi m-am îmbogăţit şi de nimic n-am nevoie! Şi nu ştii că tu eşti ticălos şi vrednic de plâns, şi sărac şi orb şi gol!”

Tâlcuire:

Pentru că în ce chip zice apa încropită (stricată) aduce moarte celor ce-o beau, aşa şi eu pe tine ca pe o mâncare urâtă vreau să te vărs, cu cuvântul gurii Mele la munca cea de veci.

De vreme ce spinii bogăţiei tale acoperind sământa dumnezeiescului cuvânt, sărăcia ta în cele duhovniceşti tu n-o cunoşti şi orbirea ochilor minţii tale n-o pricepi şi nu vezi nici lipsa faptelor bune.

Verset: 18

„Te sfătuiesc să cumperi de la Mine aur lămurit în foc, ca să te îmbogăţeşti, şi veşminte albe ca să te îmbraci şi să nu se dea pe faţă ruşinea goliciunii tale, şi alifie de ochi, ca să-ţi ungi ochii şi să vezi”.

Tâlcuire:

Alifia este o unsoare care se pune la durerea de ochi. Dacă vrei să te îmbogăţeşti îţi dau sfat, zice, să câştigi de la Mine cel ce îmbogăţesc cu gândul arzător şi cu inimă voioasă, cu aur în foc lămurit, adică cuvântul învăţăturii, pentru care vei avea în inimă comoară nefurată, cu care-ţi vei acoperi goliciunea care vine din păcat.

Aur lămurit este cuvântul învăţăturii şi al înţelepciunii de sus. Cu alifie să-ţi ungi ochii tăi, adică cu neagoniseală multă, că de vreme ce darurile orbesc ochii celor ce văd, iar aceasta este vedere neprimitoare de daruri, alifia şi darul Duhului Sfânt o arată cu care ungându-se omul îşi luminează ochii minţii şi vede cele

veşnice şi nu cele vremelnice.

Verset: 19

„Eu pe câţi îi iubesc îi mustru şi îi pedepsesc; sârguieşte dar şi te pocăieşte”.

Tâlcuire:

Eu pe câţi îi iubesc îi mustru şi-i cert. O, Milostivirea lui Dumnezeu, cu câtă bunătate a amestecat-o certarea.

Verset: 20

„Iată, stau la uşă şi bat; de va auzi cineva glasul Meu şi va deschide uşa, voi intra la el şi voi cina cu el şi el cu Mine”.

Tâlcuire:

Iată, am venit la uşă şi bat, întâlnirea cu Mine nu este forţată, în uşa inimii bat şi cu care îmi va deschide Mă voi veseli cu el împreună pentru mântuirea lui. Mântuirea este ospăţul şi cina cea aleasă. Mă voi ospăta cu cele ce se ospătează ei şi va fugi foamea de a auzi cuvântul lui Dumnezeu şi va dispare întunericul înşelării.

Versetele: *21, 22*

„Celui care biruieşte îi voi da să şadă cu Mine pe scaunul Meu, precum şi Eu am biruit şi am şezut cu Tatăl Meu pe scaunul Lui. Cine are urechi de auzit să audă ceea ce Duhul zice Bisericilor”.

Tâlcuire:

33

Prin scaun, numeşte, împărăţia şi odihna veacului viitor. Cei ce au biruit pe vrăjmaşul se vor proslăvi şi vor împărăţi cu Mine. Precum şi Eu am biruit, Hristos spune că a biruit, că a luat împărăţia ca om, nu după Dumnezeire, că după Dumnezeire este de o fiinţă cu Cel ce este veşnic, după omenire s-a zis, după luarea trupului că Dumnezeu Cuvântul n-a câştigat împărăţia, că aceasta este de o fiinţă cu El, ci după biurinţă este dar de vitejie prin

trup. Că spune Hristos că de n-ar fi fost aceasta n-ar fi putut-o împărtăşi şi altora şi după Ioan Evanghelistul şi fiul tunetului, a dăruit-o aceasta din plinătatea Sa tuturor sfinţilor, de aici le-a făgăduit şi Sfinţilor Apostoli că vor şedea pe douăsprezece scaune pentru a judeca pe cele douăsprezece seminţii ale lui Israel. Dumnezeirea după fiinţă este neîmpărtăşitoare, iar după trup este împărtăşitoare, prin care spune că se va sui la cer şi iarăşi va veni, prin trup se va sui iar nu prin Dumnezeire că după aceasta nu s-a despărţit de Tronul de sus. De vreme ce pentru noi s-a făcut om, Dumnezeu fiind şi împărat mai înainte de veci şi s-au făcut părtaş tuturor celor ale noastre, afară de păcat şi i-a făcut pe toţi ai săi biruitori asupra diavolului, pe cât puteau să înţeleagă oamenii. De unde norul l-a făcut căruţă, ridicării Sale la cer când s-a înălţat. Spune prin Apostoli că şi sfinţii vor fi ră

 piţi de nori, în întâmpinarea Lui, când are să vie ca Judecătorul şi Făcătorul, Stăpân al făpturii şi le va da sfinţilor să-i judece pe cei ce i-au defăimat pe ei şi pe cei ce au călcat slujba cea dumnezeiască, adevărată şi fericită. Că spune Ap. Pavel: „Nu ştiţi că noi îi vom judeca pe îngeri”, adică pe domnii întunericului. Având un Judecător iubitor de oameni să ne nevoim să-l dobândim pe El ca un milostiv şi făcător de bine, pururea împlinind cuvântul lui Solomon cel insuflat de Dumnezeu” în toată vremea să fie hainele tale albe, neîntinate cu faptele rele” că aşa ca nişte mirese fiind împodobite sufletele noastre, să ne punem pe noi ca pe nişte iubiţi înaintea Mielului celui fără de moarte şi a împăratului Lui, spre câştigarea împreună a bunătăţilor cereşti (unindu-ne cu dânşii prin bunătăţi), pe care le vom dobândi în singur Hristos Dumnezeul nostru, dătătorul acestor bunătăţi, cu Carele împreună cu Tatăl lui mărire, cinste şi închinăciune şi Duhului celui întru tot sfânt, acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin!

Capitolul 4

Verset: *1*

„După acestea, m-am uitat şi iată o uşă era deschisă în cer şi glasul cel dintâiglasul ca de trâmbiţă, pe care l-am auzit vorbind cu mine, mi-a zis: Suie-te aici şi îţi voi arăta cele ce trebuie să fie după acestea”.

Tâlcuire:

Deschiderea uşii, înseamnă descoperirea tuturor tainelor Duhului cele acoperite. Iar trâmbiţă, glasul cel mare al celui ce a descoperit. Iar spus-a: „Suie-te aici”, este ca să-l depărteze de cele pământeşti cu totul şi gândul celui ce aude să fie în cer.

Versetele: *2, 3*

„Îndată am fost în duh; şi iată, un tron era în cer şi pe tron şedea Cineva. Şi Cel care şedea semăna la vedere ca piatra de iaspis şi de sardiu, iar de jur-împrejurul tronului era un curcubeu, cu înfăţişarea smaraldului”.

Tâlcuire:

Am fost întru Duhul, glas a zis şi cu Duhul fiind scris, în minte-mi am văzut scaun prin care se închipuie odihna lui Dumnezeu întru sfinţi, că în ei se odihneşte Dumnezeu ca pe un scaun. De vreme ce aici îl arată pe Tatăl văzut, nu-L arată pe El cu chip trupesc ca pe Fiul în vederea cea dintâi, ci-L închipuieşte pe El şi L aseamănă cu pietrele cele scumpe. Iar piatra iaspis, înseamnă firea lui Dumnezeu (ca ceea ce este verde) împreună cu înflorirea cea de-a pururea şi purtarea de viaţă şi darea de hrană a firii lui Dumnezeu, pentru că verde este toată seminţia, iar prin aceasta şi înfricoşătoare celor potrivnici, că se spune că sardiul este înfricoşat fiarelor şi nălucirilor (Pliniu, Cartea 39, cap. 19). Sardiul este şi de leac, lecuind pe cei ce iau doctorie sufletească, că zice marele Epifanie că această piatră vindecă umflăturile şi rănile făcute de sabie, dacă se face unsoare şi se unge cu ea. Curcubeul cel asemenea cu smaraldul ne arată înflorirea cea felurită în bunătăţi pe care o au cetele cereşti.

Verset: 4

„Şi douăzeci şi patru de scaune înconjurau tronul şi pe scaune douăzeci şi patru de bătrâni, şezând îmbrăcaţi în haine albe şi purtând pe capetele lor cununi de aur”.

Tâlcuire:

Prin cei douăzeci şi patru de bătrâni, cineva mai înainte de noi a spus să fi fost Abel şi alţi douăzeci de părinţi din legea veche şi 3 din legea Nouă. Poate fi aceasta, sau mai ales trebuie să înţelegem pe cei înfrumuseţaţi cu fapte şi cu cuvântul, care sunt arătaţi prin 24 de litere greceşti. Cei temători de Dumnezeu sunt desemnaţi prin 24 de litere greceşti, care sunt datori să le citească şi să facă cele scrise şi aşa Vor şedea pe scaune. Mie mi se pare mai luminat că prin 12 bătrâni sunt arătaţi cei ce au strălucit în Legea Veche, iar prin ceilalţi 12, cei aleşi din Legea Nouă, că la evrei sunt 12 Patriarhi mai mari peste 12 neamuri şi sunt ca nişte căpetenii (Mt. 19). Iar în Legea cea Nouă 12 Apostoli au luat cârma, în locul celor 12 patriarhi ai legii vechi, cărora (Apostolilor) pentru puterea şi înţelepciunea lor cea mare Le-a făgăduit Iisus Hristos că vor şedea pe 12 scaune să judece pe evrei. Hainele lor albe sunt chipul vieţii lor luminate şi al prăznuirii celei neîncetate şi a veseliei pe care o vor dobândi sfinţii. Cununile cele de aur, închipuiesc biruinţa pe care au făcut-o prin luptă împotriva viclenilor draci.

Verset: 5

„Şi din tron ieşeau fulgere şi glasuri şi tunete; şi şapte făclii de foc ardeau înaintea tronului, care sunt cele şapte duhuri ale lui Dumnezeu”.

Tâlcuire:

8*

35

Sf. Ambrozie prin tunete şi fulgere înţelege minunile ce Le-a lucrat Dumnezeu prin Sfinţii Apostoli şi prin alţi învăţători. Şi muncile le înţelege ce le vor lua cei

neascultători.

Şi de aici prin groază şi prin înfricoşarea lui Dumnezeu, Dumnezeu arată multă răbdare şi milostivire spre cei vrednici. Că atât tunetul cât şi fulgerul, nu groază, ci dulceaţă şi luminare pun aici, pentru că luminează ochii minţii, iar aici cuprind urechile cele duhovniceşti şi le îndulcesc auzul. Prin şapte duhuri ale lui Dumnezeu, cum a spus Irineu, putem să înţelegem şapte îngeri care sunt mai aleşi decât ceilalţi, sau lucrurile Duhului celui de viaţă făcător, de care vorbeşte Isaia, acestea amândouă sunt adevărate.

Verset: 6

„Şi înaintea tronului, ca o mare de sticlă, asemenea cu cristalul”.

Tâlcuire:

Prin marea cea de sticlă, arată mulţimea cea curată şi neîntinată a sfintelor puteri cereşti, la fel arată şi netulburarea, adică liniştea vieţii celei viitoare. Unii au spus că prin aceasta se arată dosurile cerului cele acoperite de ape, după psalmist, de care noi nu ne putem apropia. Însă de li s-a părut unora marea cea văzută în chipul cristalului a fi firea cerurilor, dar trebuie să socotim că şi de se închipuieşte fiinţa pardoselii, este aceia pe care curg cerurile, care are strălucire şi lumină. Nu putem şti mai mult, ispitirea prea mare este lucru de râs.

Verset: 6

„Iar în mijlocul tronului şi împrejurul tronului patru fiinţe, pline de ochi, dinainte şi dinapoi”.

Tâlcuire:

Şi împrejurul tronului patru fiinţe pline de ochi – prin aceasta se arată scaunul cel închipuit al împărăţiei lui Dumnezeu şi al odihnei.

Verset: 6

„Şi am văzut şi într-însul şi împrejurul lui Serafimi”.

Tâlcuire:

Prin mulţimea ochilor înţelegem vederea lor cu care văd strălucirea lui Dumnezeu şi dinainte şi dinapoi, pentru că sunt luminaţi de Dumnezeu cu cunoaşterea celor mai dinainte şi a celor mai de pe urmă.

Verset: 7

„Şi fiinţa cea dintâi era asemenea leului, a doua fiinţă asemenea viţelului, a treia fiinţă avea faţă ca de om, a patra fiinţă era asemenea vulturului care zboară”.

Tâlcuire:

Pe aceste fiinţe socotim că le-a văzut şi Iezechiil, prin acestea patru se arată sau patru stihii din care este format omul şi facerea lor şi paza lui Dumnezeu, aşa li s-a părut unora. Sau stăpânia lui Dumnezeu peste cele cereşti, pământeşti, peste cele din mare şi peste cele dedesubt, sau patru bucăţi cele mai dinţii, sau patru Evanghelii cum au socotit unii.

Însă leul arată vitejia şi Evanghelia lui Ioan (leul duhovnicesc, Ioan, 1), precum zice Irineu, pentru închipuirea împărăţiei lui Hristos celei mai dinainte de veci, că a vestit că Cuvântul a fost la început.

Iar viţelul, ca cele ce se îndestulează în ostenelile sale (duhovnicescul viţel, Luca) dreptatea şi Evanghelia Lucăi o arată, ca cel ce a vorbit despre neamul lui Hristos după lege şi despre preoţie.

Vulturul, curăţia (vultur duhovnicesc, Marcu) că se mărturiseşte că această pasăre iubeşte curăţia, Evanghelia lui Marcu o arată, ca ceea ce este scurtă şi începe cu Duhul prorociei.

Iar prin om, înţelepciunea şi Evanghelia lui Matei, că ea vesteşte naşterea lui Hristos, după fire, iar nu după lege, prin aceste feţe se arată şi isprăvnicia lui Hristos.

Prin leu îl arată ca pe un împărat; prin viţel ca pe un preot şi jertfă; prin om ca pe cel ce s-a făcut om pentru

noi: iar prin vultur ca pe cel ce dă Duhul cel de viaţă făcător, care de sus zboară peste noi.

Verset: 8

„Şi cele patru fiinţe, având fiecare din ele câte şase aripi, sunt pline de ochi, de jur-împrejur şi pe dinăuntru”.

Şi cele patru fiinţe fiecare din ele avea câte şase aripi, zice marele Dionisie, pentru aceasta cu două îşi acopăr feţele, cu două picioarele şi cu cele din mijloc zboară, arătând prin aceasta sfiala acestor fiinţe faţă de cele mai presus de sine şi de cele mai adânci decât înţelegerea lor. Pentru aceasta se ridică cu cumpenele cele de mijloc spre strălucirea stăpânirii lui Dumnezeu.

„Şi odihnă nu au, ziua şi noaptea, zicând: Sfânt, Sfânt, Sfânt, Domnul Dumnezeu, Atotţiitorul, Cel care era şi Cel care este şi Cel care vine”.

Tâlcuire:

Adevărat este că sfintele puteri n-au odihnă pentru că ele aduc cântarea cea dumnezeiască către Dumnezeirea cea în trei staturi de sfinţenie (întreit sfântă). Iar spunând, Cel ce Era, Cel ce este şi Cel ce vine, Atotţiitorul, o arată pe Sfânta Treime.

Versetele: *9, 10*

„Iar când cele patru fiinţe dădeau slavă, cinste şi mulţumită Celui care şade pe tron, Celui care este viu în vecii vecilor; Atunci cei douăzeci şi patru de bătrâni cădeau înaintea Celui care şedea pe scaun şi se închinau Celui care este viu în vecii vecilor, şi aruncând cununile lor înaintea tronului, ziceau”.

Tâlcuire:

Cădeau cei 24 de bătrâni, prin aceasta se arată că şi bătrânii de mai înainte sunt părtaşi la cântările puterilor cereşti şi ei mărturisesc că de la Dumnezeu au luat putere de biruinţă asupra vrăjmaşilor sufleteşti.

Verset: 11

„Vrednic eşti, Doamne şi Dumnezeul nostru, să primeşti slava şi cinstea şi puterea, căci Tu ai zidit toate lucrurile şi prin voinţa Ta ele erau şi s-au făcut”.

Tâlcuire:

Că Tu, zice, eşti Stăpâne cauza şi dătătorul biruinţei veşnice şi Ţie de la noi toţi ca de la nişte făpturi îţi datorăm mulţumită.

PENTRU CARTEA CEA PECETLUITĂ CU ŞAPTE PECEŢI, PE CARE NIMENEA DIN FIREA CEA FĂCUTĂ, N-O POATE DESCHIDE

Capitolul 5

Verset: *1*

„Am văzut apoi, în mâna dreaptă a Celui care şedea pe tron, o carte scrisă înăuntru şi pe dinafară pecetluită cu şapte peceţi”.

Tâlcuire:

Cartea aceasta întru tot înţeleaptă, mintea lui Dumnezeu este, în care după înţelegerea Psalmului 100, toţi oamenii sunt scrişi şi în ea sunt adâncurile judecăţii lui Dumnezeu. Partea dinăuntru, este pentru Duhul cel tăinuit din ea, nu se pot lesne înţelege şi sunt necuprinse de minte.

Iar partea dinafară, o spune pentru Scriptură, că lesne se cuprind cele scrise în Scripturi. Cele şapte peceţi întărirea (credinţa adică) cea adevărată a cărţii şi de nimeni ştiută este aceasta, sau socoteala ce întreabă despre adâncurile Duhului lui Dumnezeu, pe care nicio făptură din cele zidite nu poate să le dezlege (înţeleagă). Iar prin carte se înţelege şi prorocia, despre care însuşi Hristos în Evanghelie zice că s-a împlinit (Lc. 21, 22), iar cele ce au mai rămas în ea se vor împlini numai în zilele cele de apoi.

Versetele: *2, 3*

„Şi am văzut un înger puternic, care striga cu glas

mare: Cine este vrednic să deschidă cartea şi să desfacă peceţile ei? Dar nimeni în cer, nici pe pământ, nici sub pământ nu putea să deschidă cartea, nici să se uite în ea”.

Tâlcuire:

Spunând: Nimeni nu putea să deschidă cartea, se înţelege că nici îngerii, nici oamenii ce sunt în trup, nici sfinţii ce au ieşit din trup, n-au dobândit ştiinţa deplină a judecăţilor lui Dumnezeu, fără numai Mielul lui Dumnezeu, care a dezlegat pecetea celor prorocite mai demult. A dezlegat pecetea prin sine însuşi prin venirea sa în lume.

Verset: 4

„Şi plângeam cu amar că nimeni n-a fost găsit vrednic să deschidă cartea, nici să se uite în ea”.

Tâlcuire:

Şi am plâns şi nu alta, pentru ca să nu cadă în neştiinţă chiar şi ceata cea prea curată a firilor cereşti.

Verset: 5

„Şi unul dintre bătrâni mi-a zis: Nu plânge. Că iată, a biruit

Leul din seminţia lui Iuda, rădăcina lui David, ca să deschidă cartea şi cele şapte peceţi ale ei”. Ei

Tâlcuire:

Nu plânge, i-a zis, că de vreme ce îngerii n-o pot cuprinde cartea, iar Dumnezeu o cuprinde (înţelege), adică Dumnezeul care s-a făcut om pentru oameni, care este rădăcina lui David, după Dumnezeire fiind făcător, iar după trup rădăcină al lui David.

Pentru vedenia cea din mijlocul scaunului şi a celor patru fiinţe şi cum că Mielul, care avea şapte coarne a deschis cartea.

Verset: 6

„Atunci am văzut, la mijloc – între tron şi cele patru

fiinţe şi bătrâni, stând un Miel, ca junghiat, şi care avea şapte coarne şi şapte ochi, care sunt cele şapte duhuri ale lui Dumnezeu, trimise în tot pământul”.

Tâlcuire:

Şapte coarne şi şapte ochi ai Mielului le arată pe cele şapte duhuri ale lui Hristos, fiind cele şapte daruri ce le trimite şi Hristos, pomenite de prorocii Isaia, 11 şi de Zaharia (3). Iar spunând că acum ar fi junghiat, arată viaţa Lui de după junghiere, în care după înviere a arătat urmele patimii cum că cu adevărat a fost junghiat.

Versetele: *7, 8*

„Şi a venit şi a luat cartea, din dreapta Celui care şedea pe tron. Şi când a luat cartea, cele patru fiinţe şi cei douăzeci şi patru de bătrâni au căzut înaintea Mielului, având fiecare alăută şi cupe de aur, pline cu tămâie, care sunt rugăciunile sfinţilor”.

Tâlcuire:

Alăuta arată lauda lui Dumnezeu cea bine întocmită şi aşezată, iar tămâierile arată jertfa credincioşilor, cea cu bună mireasmă ce se aduce prin viaţa curată, precum spune Sfântul Apostol al lui Dumnezeu. Paharele arată gândurile din care iese mirosul faptelor bune şi rugăciunea cea curată.

Versetele: *9, 10*

„Şi cântau o cântare nouă zicând: Vrednic eşti să iei cartea şi să deschizi peceţile ei, căci ai fost junghiat şi ai răscumpărat lui Dumnezeu, cu sângele Tău, oameni din toată seminţia şi limba şi poporul şi neamul; Şi i-ai făcut Dumnezeului nostru împărăţie şi preoţi, şi vor împărăţi pe pământ”.

Tâlcuire:

Bătrânii sunt cei ce au făcut voia lui Dumnezeu în legea Veche şi în cea Nouă şi care-i aduc Mielului lui Dumnezeu, celui junghiat care ne-a răscumpărat pe noi, rugăciune şi mulţumită.

Iar cântarea nouă, înseamnă că noi schimbându-ne din vechimea scrisorii din tot neamul şi limba şi luminaţi fiind, am fost învăţaţi să cântăm cu Duhul Sfânt, cum că vor împărăţi acestea pe pământ. Dar nu pe acest pământ întunecat ci pe cel care l-a făgăduit Dumnezeu celor blânzi.

„Şi am văzut şi am auzit glas de îngeri mulţi, de jur-împrejurul tronului şi al fiinţelor şi al bătrânilor, şi era numărul lor zeci de mii de zeci de mii şi mii de mii; Zicând cu glas mare: Vrednic este Mielul cel înjunghiat ca să ia puterea şi bogăţia şi înţelepciunea şi tăria şi cinstea şi slava şi binecuvântarea. Şi toată făptura care este în cer şi pe pământ şi sub pământ şi în mare şi toate câte sunt în acestea le-am auzit, zicând: Celui care şade pe tron şi Mielului fie binecuvântarea şi cinstea şi slava şi puterea, în vecii vecilor!”

Versetele: *11, 12, 13*

Tâlcuire:

Şi am auzit glas de îngeri mulţi şi de fiinţe şi al bătrânilor, pentru că toţi cei înţelegători şi de la toate cele simţite, de la cei vii şi chiar de la tot ce are glas firesc, Dumnezeu este proslăvit de toate acestea. Adică atât de cele înţelegătoare cât şi de cele neînţelegătoare după firea lor. Însă este slăvit mai ales de îngeri şi de oamenii aleşi cu sufletele în cer, şi de oamenii ce sunt cu trupul pe pământ. Că Sf. Ambrozie zice, că fiind început tuturor zidirilor, Fiul, Fiu este al Tatălui ca cel ce este Unul Născut şi de o fiinţă cu Tatăl, că acest Fiu i-a dat omului înnoire şi naşterea cea de-a doua ce s-a făcut prin El, deşi este scris că a luat stăpânia celor cereşti şi a celor pământeşti ca un om, căci ca Dumnezeu o avea aceasta.

Verset: 14

„Şi cele patru fiinţe ziceau: Amin! Iar bătrânii căzură şi se închinară”.

Tâlcuire:

Prin cele patru fiinţe şi prin bătrâni se arată că s-au făcut o turmă şi o biserică, a îngerilor şi a oamenilor prin Iisus Hristos Dumnezeu. Căci Iisus Hristos Le-a unit pe cele risipite şi a stricat zidul cel despărţitor. Am auzit împreună cu cele patru fiinţe care sunt din cetele îngereşti şi pe cei 24 de bătrâni (care îi arată pe cei ce se vor mântui) cum că se vor învrednici a-l cânta lui Dumnezeu şi a I se închina. Acestor cântări să ne învrednicim şi noi întru Singur Hristos dătătorul de pace şi Dumnezeul nostru, cu care împreună Tatălui şi Sfântului Duh fie-i mărire, putere şi cinste, acum şi pururea şi în vecii nesfârşiţi. Amin!

Capitolul 6

DEZLEGAREA PECEŢII CELEI DINTÂI, CE ÎNCHIPUIEŞTE ÎNVĂŢĂTURA APOSTOLILOR

Verset: 1

„Şi am văzut când Mielul a deschis pe cea dintâi din cele şapte peceţi, şi am auzit pe una din cele patru fiinţe, zicând cu glas ca de tunet: Vino şi vezi!”

Tâlcuire:

Prin glas ca de tunet se înţelege învăţătura Apostolilor cea împărătească. Aici arată o bună întocmire ce pogoară de la cetele cele dintâi la cele de-a doua, de aceia şi de la o faţă din cele patru închipuiri, de la leu a auzit glasul care a fost auzit mai întâi, care i-a arătat ce va să fie îngerul arătându-i vedenia într-un chip întunecat.

Însă fiara cea dintâi, leul, aici se arată înţelepciunea împărătească a Apostolilor asupra dracilor pentru care s-a zis: „Iată împărăţia pământului s-a adunat” (Psalm, 47, 44).

Verset: 2

„Şi m-am uitat şi iată un cal alb şi cel care călărea pe el avea un arc; şi i s-a dat lui cunună şi a pornit ca un biruitor, ca să biruiască”.

Tâlcuire:

Dezlegarea peceţii cereşti de aici şi a celorlalte peceţi arată rânduiala lui Dumnezeu-Cuvântul ce s-a întrupat.

După înţelegerea noastră: însă cei ce an înţeles aşa, n-au înţeles bine, că prin cal alb se înţelege viaţa cea albă a Apostolilor pentru sfinţenia lor, şi cel ce şedea pe dânsul, îi arată pe Apostolii care au putere de înţelegere dată de Hristos împotriva dracilor şi a împăraţilor pământului, precum se înţelege din ceea ce urmează, îl aduc mărturie pentru aceasta şi pe Timotei.

Tot după înţelegerea cea de mai sus este şi această înţelegere: Naşterea cea dintâi, este naşterea, a doua de la botez, a treia la semnele date de Dumnezeu, a patra când a stat în faţa lui Pilat, a cincea la Cruce, a şasea la punerea în groapă, a şaptea la prădarea iadului şi la jeluirea lui.

Iar după înţelegerea noastră: – Iar noi citind pe Metodie care pentru cuvântul acesta a zis că nicio trebuinţă nu este ca să înţelegem că ar vorbi de întruparea lui Hristos, că de mult mai înainte s-a împlinit taina întrupării înaintea acestei descoperiri, a lui Dumnezeu-Cuvântul întrupare. Şi Ioan de acestea de acum şi de cele viitoare învăţat a fost să cânte.

De aceia a făcut tâlcuire şarpelui celui roşu, cum s-a zis mai jos. Pecetea întâi se înţelege, ceata Apostolilor ce au şezut pe viaţa lor cea albă ce au avut-o. Arcul este propovăduirea Evangheliei, săgeţile sunt cuvintele de mântuire. Căci încordând propovăduirea ca un arc, i-au adus lui Hristos pe cei răniţi cu sângele mântuirii, cunună pentru aceasta luând. Că prin adevăr, pe domnii înşelăciunii i-au biruit în nădejdea biruinţei celei de-a doua. Pentru că două biruinţe au avut Apostolii, una pentru mărturisirea numelui Stăpânului până la moartea silnică, iar a doua prin ceea ce au scris ei. Şi a ieşit biruitorul să biruiască, că biruinţa cea dintâi a fost întoarcerea păgânilor, iar a doua ieşirea de bunăvoie din trup prin munci, pentru a-i întoarce pe păgâni.

DEZLEGAREA PECEŢII CELEI DE-A DOUA CARE ARATĂ RĂZBOIUL NECREDINCIOŞILOR ASUPRA CREDINCIOŞILOR

Verset: 3

„Când a deschis pecetea a doua, am auzit zicând, pe a doua fiinţă: Vino şi vezi!”

Tâlcuire:

A doua fiinţă se pare că o numeşte pe viţelul evanghelistului Luca, care înseamnă sfintele jertfe ale sfinţilor mucenici. Că cea dintâi a arătat puterea Apostolilor, iar după ce s-a arătat puterea Apostolilor, aici vorbeşte de munca lor şi a mucenicilor şi a tuturor propovăduitorilor. Unii zic că aici se înţelege prigoana bisericii pe vremea lui Nero până la Tit împărat, când şi Petru a fost omorât de Nero.

Verset: 4

„Şi a ieşit alt cal, roşu ca focul; şi celui care călărea pe el i s-a dat să ia pacea de pe pământ, ca oamenii să se junghie între ei; şi o sabie mare i s-a dat”.

Tâlcuire:

Pecetea a doua, noi socotim că se înţelege învăţătura Apostolilor care s-a împlinit fiind stricată apoi de unii cu minciuni şi de către învăţătorii cei răi şi astfel s-a stricat pacea lumii, împărţindu-se firea după a sa voie, fiindcă nu s-a mai supus la învăţătura cea dreaptă a lui Hristos. „N-am venit să arunc pace pe pământ, ci sabie” prin care junghierea mucenicilor s-a înălţat ca o jertfă la altarul cel de sus. Calul roşu ca focul, sau este chipul vărsării de sânge, sau este semnul inimii lui Hristos. Iar cel ce şedea pe el este Dumnezeu. Iar când scrie că i s-a dat celui ce şedea pe el să strice pacea de pe pământ, arată slobozenia lui Dumnezeu, cea cu totul înţeleaptă, care a îngăduit să fie prigoană pentru lămurirea sfinţilor şi o mai mare pedeapsă a muncitorilor (necredincioşilor). Pentru ca să se

lămurească slugile cele credincioase lui Dumnezeu prin ispite.

DEZLEGAREA A TREIA, CARE ÎNSEAMNĂ CĂDEREA DE LA HRISTOS A CELOR CE N-AU CREZUT CU ADEVĂRAT ŞI TARE ÎN EL

Verset: 5

„Şi când s-a deschis pecetea a treia, am auzit pe a treia fiinţă zicând: Vino şi vezi! Şi m-am uitat şi iată un cal negru şi cel care călărea pe el avea un cântar în mâna lui”.

Tâlcuire:

A treia fiinţă se pare că este omul, evanghelistul Matei, care arată ruperea oamenilor de către cei credincioşi şi muncirea pentru alunecarea în păcatul lepădării de credinţa cea dreaptă prin voia slobodă.

Prin calul negru, înţelegem că arătă tânguirea pentru ¡cei ce au căzut de la credinţa în Iisus Hristos din cauza muncilor (chinurilor). Iar cântarul din mâna sa, este ispititorul acestora, care au căzut din credinţă, sau din cauza alunecării fiind neîntemeiaţi în mintea lor sau din cauza măririi deşarte, sau pentru neputinţa trupului lor. Ispititorul, unii zic că ar fi fost (marginal), împăratul Tit, care a venit de la Roma la Ierusalim şi locuitorii din Ierusalim s-au înnegrit de foametea cea mare, precum ne spune Iosif Flaviu istoricul războaielor evreieşti, sau din foamete de credinţă.

Verset: 6

„Şi am auzit, în mijlocul celor patru fiinţe, ca un glas care zicea: Măsura de grâu un dinar, şi trei măsuri de orz un dinar. Dar de untdelemn şi de vin să nu te atingi”.

Tâlcuire:

Baniţa de grâu cu un dinar, adevărat este să fi fost atunci şi foamete duhovnicească arată aici prin dinar şi-i arată aici pe cei ce s-au nevoit după lege şi pe cei ce au păzit cu râvnă chipul lui

Dumnezeu cel dat, după care este făcut omul. Iar trei măsuri de orz cu un dinar, îi arată pe cei ce s-au supus prigoanelor după asemănarea animalelor, pentru lipsa de bărbăţie ce-au arătat-o, dar mai pe urmă s-au căit şi şi-au spălat chipul cel spurcat cu lacrimile lor.

Iar vinul şi untul de lemn de care a poruncit să nu se strice, zice să nu se strice doftoria lui Hristos în acea tulburare, sau spune să-i vindece pe cei ce au căzut între tâlhari şi sunt răniţi. Să nu-i lase să se risipească de moarte pe cei ce prin bărbăţia lui Dumnezeu şi prin multă răbdare, au vrut ei înşişi să-şi biruiască, căderea lor în păcat.

Deci ca şi noi să dobândim pe Dumnezeu ca doftor milostiv spre patimile noastre cele sufleteşti, să ne nevoim în aşa fel ca fraţilor noştri ce greşesc să le aducem vinul învăţăturii amestecat cu untdelemnul pătimirii, ca să nu se rătăcească ei cu piciorul şi să se abată din calea dreptăţii, ci mai iute să se vindece după dumnezeiescul apostol, ca făcându-ne împreună lucrători lui Dumnezeu să ne îndulcim în veci de bunătăţile Lui cu darul şi cu iubirea de oameni a Domnului nostru Iisus Hristos, căruia i se cuvine mărirea, şi puterea acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin!

DEZLEGAREA PECEŢII A PATRA CARE ARATA BĂTĂILE CE S-AU ADUS ASUPRA PAGINILOR

Manuscris: 4286

Verset: 7

„Şi când a deschis pecetea a patra, am auzit glasul fiinţei a patra, zicând: Vino şi vezi!”

Tâlcuire:

Fiara cea de-a patra adică vulturul, evanghelistul Marcu este, că această pasăre este zburătoare pe sus şi iute către stârv, poate să arate bătăile mâniei ce era să fie, care erau gata să le trimită Dumnezeu pentru biruinţa creştinilor şi pentru munca păgânilor. Dumnezeu va face biruinţă împotriva celor ce se vor lupta cu creştinii.

Verset: 8

Şi m-am uitat şi iată un cal galben-vânăt şi numele celui ce călărea pe el era moartea. Şi iadul se ţinea după el şi li s-a dat lor putere peste a patra parte a pământului, ca să ucidă cu sabie şi cu foamete, şi cu moarte şi cu fiarele de pe pământ”.

Tâlcuire:

Marginal – Cel ce şedea Maximian a fost, numele lui e moarte, că pe mulţi i-a omorât din romani şi dintre creştini. Iadul ce mergea după dânsul este munca ce era să ia încă şi armenii ce-i urmau lui, care au fost omorâţi de către romani. Puterea lui Dumnezeu a slobozit aceasta ca să se lămurească cei aleşi.

Zice în Cartea a noua în capitolul 8 istoricul Eusebiu: Că pe vremea împăratului Maximian, romanii fiind omorâţi de foamete şi de ciumă atât de mulţi muriseră încât nu mai era cine să-i îngroape. Căci şi creştinii atunci temându-se de Dumnezeu întârziau cu îngropările lor. Iar iubitorul de oameni pe cei înşelaţi îi aducea la cunoştinţa adevărului. Iar armenii ridicându-se împotriva romanilor, mulţi au fost omorâţi de sabie şi au mâncat câinii trupurile celor morţi. Aşa încât cei rămaşi s-au întors să ucidă câinii, temându-se că murind şi ei să nu aibă asemenea gropi (pe câini). Şi nu este de necrezut, căci şi câinii de multe ori se însoţesc cu fiarele sălbatice pentru a mânca stârvurile rămase. Şi în neamul nostru am văzut cum că s-au întâmplat unele ca acestea.

DEZLEGAREA PECEŢII A CINCEA, CARE ARATĂ STRIGAREA SUFLETELOR SFINŢILOR CĂTRE DUMNEZEU CA SĂ SE FACĂ SFÂRŞITUL LUMII

Versetele: *9, 10*

„Şi când a deschis pecetea a cincea, am văzut, sub jertfelnic, sufletele celor înjunghiaţi pentru cuvântul lui Dumnezeu şi pentru mărturia pe care au dat-o. Şi strigau cu glas mare şi ziceau: Până când, Stăpâne sfinte şi adevărate, nu vei judeca şi nu vei răzbuna sângele nostru,

faţă de cei care locuiesc pe pământ?”

Tâlcuire:

De se va sili cineva să alcătuiască dezlegarea celor patru peceţi la isprăvnicia cea trecută a lui Hristos şi aceasta să o aducă la prorocii ce s-au sfârşit mai dinainte şi la alţi sfinţi, care strigă către îndelungă răbdarea lui Dumnezeu, vom vedea că aceşti sfinţi au fost batjocoriţi de evrei mai înainte de cruce. De le va lua acestea cineva ca o prorocie pentru cele viitoare şi le va pune şi la învăţătorii bisericii care au fost junghiaţi pentru Iisus Hristos, va vedea că această strigare se îndreaptă împotriva păgânilor, pentru ca să întoarcă cu aceasta pe cei vrednici şi să distrugă păgânătatea celor mândri prin sfârşitul lumii acesteia, ca să nu-şi tindă drepţii mâinile lor întru fărădelegi. (Psalm, 44).

Marginal – Strigarea sfinţilor este spre întoarcerea celor rămaşi şi pentru ca să ia muncă cei răi.

Că deşi s-au lămurit atunci cei răucredincioşi prin mânia lui Dumnezeu, dar nimic mai puţin decât rămăşiţa celor ce trebuiau să se întoarcă şi decât bătăile cele de nimic n-au trebuit ei (strigând) şi celelalte.

Verset: 11

„Şi fiecăruia dintre ei i s-a dat câte un veşmânt alb şi li s-a spus ca să stea în tihnă, încă puţină vreme, până când vor împlini numărul şi cei împreună slujitori cu ei şi fraţii lor, cei care aveau să fie omorâţi ca şi ei”.

Tâlcuire:

(Vezi că sfinţii cer sfârşitul lumii). Aceasta ce zice: până ce se vor împlini şi slujitorii cei dimpreună cu dânşii, arată că sfinţii cer sfârşitul lumii. Chiar de aceia li se porunceşto lor să mai rabde până se vor împlini fraţii lor (Evrei 11) ca să nu ia fără de ei desăvârşirea, după Apostol. În haină albă, arată lumina faptelor bune care înfloreşte pe dânşii, cu care sunt îmbrăcaţi deşi n-au încă făgăduinţele. Că prin nădejdea acestora, pe care ca printr-

o oglindă înţelegătoare le văd, fiind schimbaţi din grosimea materială, cu adevărat se veselesc şi se odihnesc în sânul lui Avraam.

Marginal: Sânul lui Avraam închipuieşte locurile pe care le au cei fericiţi, despărţite după măsura faptelor bune. Pentru că înmulţindu-se sfinţii au zis aceasta, cum că fiecare din lucrători a luat loc după vrednicia faptelor bune prin care şi privesc la slava cea vie şi prin semne adeverite dovedesc adevărul.

DEZLEGAREA PECEŢII A ŞASEA, CARE ÎNCHIPUIEŞTE BĂTĂILE CE VOR VENI LA SFÂRŞITUL LUMII

Versetele: *12, 13*

„Şi m-am uitat când a deschis pecetea a şasea şi s-a făcut cutremur mare, soarele s-a făcut negru ca un sac de păr şi luna întreagă s-a făcut ca sângele. Şi stelele cerului au căzut pe pământ, precum smochinul îşi leapădă smochinele sale verzi, când este zguduit de vijelie”.

Tâlcuire:

Unii au spus că acestea s-au petrecut pe vremea lui Vespasian împăratul. Nouă (Andrei) ni se arată să fie aceasta trecerea de la anii cei din prigoane la vremea cea de dinaintea venirii lui Antihrist. În care vreme s-a prorocit că vor fi multe bătăi, pentru că oamenii nu vor voi să se lepede de rele fiind deprinşi cu ele. Fiind în rele li se va trimite Antihrist, căci vor fi atâtea rele câte n-au mai fost. Prin cutremur arată schimbarea lucrurilor.

Marginal: Prin schimbarea lucrurilor se înţelege despre cei ce se vor întoarce atunci la credinţă.

În multe locuri ale Scripturii aflăm aceasta: „Încă odată voi clăti” care arată schimbarea celor ce se clătesc, precum zise Apostolul. Legea veche a fost numită ieşirea evreilor din Egipt (Evr. 11). Pământul s-a cutremurat pentru că cerurile s-au topit (Psalm 67).

Iar întunecarea soarelui şi neluminarea şi sângerarea lumii, arată luminarea celor rămaşi din mânia lui Dumnezeu.

Marginal: Adică precum cei ce au trecut, aşa şi atunci mulţi vor trece de la necredinţă la credinţă.

Pentru că aşa a tâlcuit şi dumnezeiescul Chirii (Matei 24). Şi smochinul se ia spre arătare ca şi cum ar lepăda roadele cele necoapte, prin zăduful ispitelor şi nefiind încă îndulcite cu darul, când sunt clătite de vântul diavolului. Că în două feluri se ia aceasta şi bun şi rău.

Marginal: Smochinul bun şi rău înţelege precum zice Ieremia 24.

Aceasta se arată din cele două coşniţe ce i s-au arătat lui Ieremia una cu smochine bune iar una cu smochine rele. Şi smochinul cel uscat (Mt. 21) de Hristos, care este spus şi la Cântarea Cântărilor (2) însă şi duhovniceşte de se vor plini acestea şi de către Hristos Judecătorul care va veni cu mărire, însuşi ca cele ce au...

Marginal: Cerul nicidecum nu se va. strica, ci numai cu învăluire se va înnoi.

Că Gerul nu se va supune stricăciunii şi pieirii, ci numai se va învălui şi se va schimba la mai bună fire. Precum zice Irineu în Cazania a icincea a mustrării conştiinţei celei cu nume rău: „Că nu se va strica nici nu va pieri statul făpturii (cu adevărat e stătător şi Cel ce a făcut-o pe ea) ce chipul lumii acesteia va trece (Cor. 7) în care s-a făcut călcarea poruncii”. Irineu a zis: Vistierii ascunse ale ştiinţei şi înţelepciunii.

Verset: 14

„Iar cerul s-a dat în lături, ca o carte de piele pe care o faci sul şi toţi munţii şi toate insulele s-au mişcat din locurile lor”.

Tâlcuire:

Zicând că cerul s-a învăluit ca o carte, pune sub chip ascuns neştiinţa venirii celei de a doua a lui Hristos. Căci şi venirea neştiută va fi. Că fără de sunet şi îndată cartea se deschide sau cum că şi puterile cerului pentru ceea ce au căzut vor avea durere, căzând din credinţă ca şi cum ar pătimi împreună, şi s-ar întrista prin aceasta.

Marginal: Iar mi se pare că Apostolul şi după obiceiul cel de demult a umblat pentru că cărţile învăluite (suluri) evreii în loc de cărţile ce sunt la noi acum le aveau, a căror dezvăluire nu pierdea slovele ci le făcea cunoscute. Tot aşa şi dezvăluirea trupului ceresc, arată descoperirea bunătăţilor celor ce li se ţin sfinţilor (destinate lor). Şi aşa este ca în patru tâlcuiri şi chipuri după cum ne-a dat nouă Dumnezeu am tâlcuit acum, dar să urmăm celelalte. Şi tot muntele şi insulele din locul lor s-au mutat.

Versetele: *15, 16, 17*

„Atunci împăraţii pământului şi domnii şi căpeteniile şi bogaţii şi cei puternici şi toţi robii şi toţi slobozii s-au ascuns în peşteri şi în stâncile munţilor. Strigând munţilor şi stâncilor: Cădeţi peste noi şi ne ascundeţi pe noi de faţa Celui care şade pe tron şi de mânia Mielului; Că a venit ziua cea mare a mâniei lor, şi cine are putere ca să stea pe loc?”

Tâlcuire:

49

Când l-au întrebat pe Iisus Hristos Apostolii despre stricarea bisericii din Ierusalim şi despre sfârşitul veacului (pe cât au putut înţelege ei) le-a spus mai înainte cele viitoare. Din care s-au împlinit pe vremea luptei lui Vespasian şi a lui Tit, împotriva ucigaşilor lui Hristos jidovi, precum mărturiseşte Iosif Flaviu-jidovul. Iar la sfârşitul veacului, cu mai multă silnicie împotriva întregii lumi vor veni aceştia (evreii) la venirea lui Antihrist, la a cărui venire (Antihrist) conducătorii cei mari, şi cei bisericeşti cu rânduiala cea bună, şi conducătorii lumii, care sunt desemnaţi prin munţi, unde sunt cuprinse şi bisericile credincioşilor (care se numesc insule şi care se înnoiesc către Dumnezeu după spusa lui Isaia), toţi aceştia vor fugi din locurile lor din cauza hristosului celui mincinos. Prin care prigoană şi noi înaintea venirii lui, pentru păcatele noastre, îngăduind Dumnezeu, a fi ispitiţi. Iar împăraţii pământului adică cei ce stăpânesc pământul numai, şi nimic în ceruri nu şi-au câştigat, împreună eu toţi domnii şi boierii şi cu slugile cele mai de jos şi cu toţi ¡cei

ce sunt departe de slujba lui Hristos, se vor ruga ca fsă-i ascundă pietrele şi peşterile şi munţii, decât, să ia bătăile ispitei mâniei lui iDumnezeu, ce va veni ca un vifor asupra lor, care vor fi, aduse întru venirea lui Antihrist, în foamete, din ciume, şi din alte necazuri. Sau ca să se muncească după înviere în muncile fără de sfârşit ce vor fi, când va fi foarte aprinsă mânia lui Dumnezeu. Şi cu dreptate ca un cuptor care va mistui pe cei ce zidesc pe temeiul credinţei, fân, lemne şi trestie, *i – Tticuirea* Apocalipsei ca nişte lucruri pentru mâncarea focului sortite. De aceia iubitorul de oameni Dumnezeu să ne izbăvească, pe noi şi să ne facă părtaşi bunătăţilor veşnice, cele gătite sfinţilor Lui, cel ce aşază plinirea celor ce se mântuiesc cu iubirea de oameni a Unuia Născut, Fiul Său, cu care împreună I se cuvine mărirea şi cu Duhul Sfânt în vecii vecilor. Amin!

Ca pl toiul 7

PENTRU CEI O SUTĂ PATRUZECI ŞI PATRU DE MII, CARE AU FOST PĂZITI NEVĂTĂMAŢI DE BĂTĂILE CELOR PATRU ÎNGERI

Verset: 1

„După aceasta am văzut patru îngeri, stând la cele patru unghiuri ale pământului şi ţinând cele patru vânturi ale lui, ca să nu sufle vânt pe pământ, nici peste mare, nici peste vreun copac”.

Tâlcuire:

Deşi unii au spus că aceasta le-a făcut de mult romanii evreilor, că socoteau că cei patru îngeri ai lui Dumnezeu închipuiau, că cei ce vor fi ispitiţi nu vor putea să scape de mânia lui Dumnezeu, nici pe pământ, nici pe mare. Dar cu cât mai greu va fi aceasta întru venirea lui Antihrist, nu numai într-o parte a pământului evreiesc, ci în tot pământul, în unghiurile căruia vor sta patru îngeri împlinind voia lui Dumnezeu, slujbele date lor iar nouă neştiute. Ţinerea vânturilor arată şi liniştirea bunei întocmiri a făpturii şi nouă ne arată scăparea celor răi.

Pentru că cu vânturile se hrănesc pomii ce sunt pe pământ şi înfloresc şi pe mare umblă corăbiile cu vânt.

Verset: 2

„Am văzut, apoi, alt înger care se ridica de la răsăritul soarelui şi avea pecetea Viului Dumnezeu. Îngerul a strigat cu glas puternic către cei patru îngeri, cărora li s-a dat să vatăme pământul şi marea”.

Tâlcuire:

„Şi am văzut alt înger de la răsăritul soarelui, care avea (Iezechiel 9) pecetea viului Dumnezeu” acest lucru l-a văzut şi Iezechiil care a văzut un om îmbrăcat în alb, adică în haină lungă albă şi care însemna frunţile (pecetluia) ce suspinau, ca să nu piară drepţii cu cei nedrepţi pentru neştiinţă. Pentru că nici îngerii de multe ori nu ştiu bunătăţile cele ascunse ale sfinţilor.

Marginal: Adică s-au pecetluit şi s-au însemnat credincioşii lui Hristos care au scăpat de bătăile romanilor când s-a stricat Ierusalimul.

Aceasta i s-a arătat fericitului, când a văzut puterea cea înaltă ce le poruncea acelor sfinţi îngeri muncitori, ca să nu le facă nimic celor păcătoşi până ce nu vor cunoaşte pe slujitorii adevărului, care se vor despărţi prin pecetluire. Iar aceasta s-a făcut prin multe părţi prin cei ce crezuseră în Hristos şi care au scăpat de dărâmarea Ierusalimului de către romani când au fost multe milioane, precum spune marele Iacob către dumnezeiescul Pavel. Mulţimea cea multă însă va fi pe vremea lui Antihrist când vine acesta, când pecetea Crucii celei de viaţă făcătoare va despărţi necredincioşii de cei credincioşi, care fără de sfială şi cu îndrăzneală vor purta semnul lui Hristos înaintea păgânilor (se vor însemna cu semnul Crucii) pentru aceia zice îngerul:

Verset: 3

„Zicând: Nu vătămaţi pământul, nici marea, nici copacii, până ce nu vom pecetlui, pe frunte, pe robii

Dumnezeului nostru”.

Tâlcuire:

Marginal: Când îl bate Dumnezeu pe om pentru păcate şi celelalte făpturi pătimesc împreună cu omul.

În ce chip s-a făcut făptura pentru noi tot aşa când ne muncim noi şi ea se împărtăşeşte de bătăile acestea, precum şi atunci când se slăvesc sfinţii, împreună se veseleşte făptura. Pentru aceasta învăţăm că şi celor ce fac bine le trebuie ajutorul îngerilor cu pecetea Duhului cea dată nouă mai înainte de aducerea ispitelor.

Marginal: Ajutorul îngerilor este foarte folositor în ispite.

Căci se vede din lucrare când le cerem ajutorul îngerilor, iar cei ce nu le cer ajutor rămân neajutoraţi pentru că nu cer ajutor.

Marginal: De către îngeri, căci Singuri (nu vor să facă bine, de aceia cer ajutor de la îngeri.

Verset: 4

„Şi am auzit numărul celor pecetluiţi: 144.000 de pecetluiţi, din toate seminţiile fiilor lui Israil”.

Verset: 5

j, Din seminţia lui Iuda 12.000 de pecetluiţi”.

f

51

Tâlcuire:

Închipuirea numelor celor 12 patriarhi. Iuda se tâlcuieşte mărturisire, aici sunt arătaţi cei ce se mântuiesc prin mărturisirea lui Hristos cel răsărit din Iuda.

Verset: 5

„Din seminţia lui Ruben, douăsprezece mii”.

Tâlcuire:

Ruben, fiul vedeniei se tâlcuieşte, prin care se

închipuiesc cei ce au agonisit vedenia duhovnicească prin curăţia inimii.

Verset: 5

„Din seminţia lui Gad, douăsprezece mii”.

Tâlcuire:

Gad, ispită se tâlcuieşte, prin care se arată cei ce se încununează prin răbdarea ispitelor ca şi Iov.

Tâlcuire:

Verset: 6

„Din seminţia lui Aşez, douăsprezece mii” Aşez, se tâlcuieşte fericire, prin care pentru viaţa cea vrednică sunt arătaţi cei ce moştenesc fericirea Stăpânului şi cei ce se învrednicesc a sta de-a dreapta Stăpânului Hristos şi se numesc fiii luminii şi ai zilei.

Verset: 6

„Din seminţia lui Neftalim douăsprezece mii”.

Tâlcuire:

Neftalim, rugăciune se tâlcuieşte, prin care se înseamnă cei ce se lipesc de Dumnezeu cu rugăciunea neîncetată.

Verset: 5

„Din seminţia lui Manase, douăsprezece mii”.

Tâlcuire:

Manase, se tâlcuieşte uitare, adică cei ce uită cele de pe urmă şi casele părinţilor pentru dragostea lui Dumnezeu.

Verset: 7

„Din seminţia lui Simeon, douăsprezece mii”.

Tâlcuire:

Simeon ascultare se tâlcuieşte, adică cei ce se îndreptează prin ascultarea dumnezeieştilor porunci.

Tâlcuire:

Verset: 7

„Din seminţia lui Levi, douăsprezece mii”.

Tâlcuire:

Levi, primit se tâlcuieşte, prin care se înţeleg cei primiţi de Hristos pentru viaţa lor cea sfântă, însă Levi al optulea s-a pus arătând că preoţia cea adevărată (faţă în faţă cu Hristos) după a opta zi a învierii va fi.

Verset: 7

„Din seminţia lui Isahar, douăsprezece mii”.

Tâlcuire:

Isahar, plată se tâlcuieşte, adică cei ce iau plată de la Dumnezeu pentru că vieţuiesc în fapte bune.

Verset: 8

„Din seminţia lui Iosif, douăsprezece mii”.

Tâlcuire:

Iosif, adăugire se tâlcuieşte (înmulţire sau creştere) adică cei ce primesc cele ce sunt de trebuinţă lor pentru ca apoi să li se adauge împărăţia cerului.

Verset: 8

„Din seminţia lui Zabulon, douăsprezece mii”.

Tâlcuire:

Zabulon, locaşul puterii, sau bună mireasmă se tâlcuieşte, prin care se înţeleg cei întăriţi peste puteri prin sălăşluirea lui Hristos şi care s-au făcut bună mireasmă Lui, precum zice Pavel (II Cor. 2).

Verset: 8
„Din seminţia lui Veniamin, douăsprezece mii”.

Tâlcuire:
Veniamin se tâlcuieşte fiul durerii sau fiul zilei, sau fiul luceafărului de dimineaţă, adică cei ce împlinesc numărul cu dureri de inimă, ori credincioşii cei din evrei, ce au scăpat atunci din, robia romanilor sau care este lucru mai credincios, cei ce se vor mântui prin credinţă dintre evrei, atunci la sfârşitul lumii, de vreme ce, cum zice Apostolul la Rom. 11: După intrarea plinirii neamurilor tot Israilul se va mântui. Şi amândouă sunt primite. (Vezi că după ce se va plini numărul celor mântuiţi din neamuri, tot Israelul se va mântui, adică toţi care vor crede de atunci înainte în

Hristos. Iar când zice că o rămăşiţă se va mântui, arată că numai cei ce vor crede înainte de venirea a doua a Domnului se vor mântui, nu şi cei ce n-au crezut şi au murit. Însă mi se pare că râvnă a tocmirii arată din fiecare seminţie, înmulţirea seminţiei Apostolilor prin cei 12 înmulţindu-se în numărul cel deplin al miilor şi aşa plinind miile ce s-au zis. (Prin 12.000 se înţeleg toţi cei credincioşi şi care au venit prin propovăduirea Apostolilor şi a Prorocilor.

Marginal: Adică patriarhii Legii Vechi. Fiecare Apostol având câte12.000 de pecetluiţi, prin care se înţeleg toţi cei pe care i-au adus la credinţă.

De vreme ce ucenicii au fost ai seminţiei celei căzute pe pământ pentru iubirea de oameni, care a crescut roadă de multe feluri a mântuirii a toată lumea. Şi să se ştie aceasta că neamul lui Dan nu s-a pus împreună cu celelalte, pentru aceasta, că din el se va naşte Antihrist, ci în locul lui s-a pus seminţia lui Levi, deşi aceia este preoţească de demult şi nu vine la număr.

Iar tâlcuirea numerilor poate asemăna fiecărei seminţii vreo înţelegere cuvioasă oarecare, precum se pune întru cei de aproape. Pe Iosif l-a pus în locul lui

Efrem, feciorul său.

Marginal: Iar Manase în rând se pune, căci Levi se pune în locul lui Dan, iar Dan se scoate.

Şi cu cuviinţă şi numărul acestora întocmai s-a pus precum s-a spus şi pentru cele 12 căpetenii evreieşti de demult şi pentru oamenii ce s-au pus în locul lor, peste tot pământul, adică dumnezeieştii Apostoli precum s-a scris şi prin ei evreii cei risipiţi pe pământ în vremurile de apoi se vor munci (evreii fiind de partea lui Antihrist).

PENTRU POPORUL CEL FĂRĂ DE NUMĂR DIN NEAMURI ÎMBRĂCAT ÎN HAINE ALBE

Versetele: *9, 10*

„După aceea, m-am uitat şi iată mulţime multă, pe care nimeni nu putea s-o numere, din tot neamul şi seminţiile şi popoarele şi limbile, stând înaintea tronului şi înaintea Mielului, îmbrăcată în veşminte albe şi având în mână ramuri de finie”.

Tâlcuire:

Aceştia sunt cei de care zice David: „Psalm 138 – Şi-i voi număra pe ei şi mai mult decât nisipul se vor înmulţi” sunt cei ce s-au luptat muceniceşte pentru Hristos şi care se vor mai lupta încă bărbăteşte în vremile cele de apoi, din tot neamul şi seminţia şi care şi-au vărsat sângele lor pentru Hristos şi şi-au albit astfel hainele bunătăţilor lor şi le vor mai albi. Ţinând în mâini ramurile de finic simbolizează biruinţele cele prea drepte şi albe ale inimilor care le sunt de mare folos. Înaintea tronului lui Dumnezeu, adică al odihnei lui Dumnezeu dănţuind ei şi ca nişte slugi bine pricepute aducând mărire dătătorului de biruinţe peste draci.

Marginal: Şi împrejurul scaunului de heruvimi şi 24 de bătrâni şi toţi se înţeleg că sunt.

Versetele: *11, 12*

„Şi toţi îngerii stăteau împrejurul tronului bătrânilor şi al celor patru fiinţe şi au căzut înaintea tronului, pe feţele lor, şi s-au închinat lui Dumnezeu. Zicând: Amin! Binecuvântarea şi slava şi înţelepciunea şi mulţumirea şi

cinstea şi puterea şi tăria – Dumnezeului nostru în vecii vecilor. Amin!”

Tâlcuire:

Toţi îngerii stăteau împrejurul tronului şi al bătrânilor. Iată o biserică a îngerilor şi a oamenilor.

Marginal: Biserică în ceruri au şi o laudă: lauda lui Dumnezeu.

Şi cei ce se arată de mult înfricoşaţi oamenilor celor asemenea cu îngerii, precum ştim; din Daniil, atunci împreună cu slujitorii, cu oamenii vor fi. Şi după înţelegerea oarecăror sfinţi, se arată întru sine în trupurile lor, pentru scrierea împrejur în loc.

Marginal: îngerii se arată în trupuri nu fireşti, precum oamenii în trup ci-şi iau trup, precum ştie Dumnezeu, schimbăcios. Însă „scriere împrejur” este a trupului firesc ce are lungime, lăţime, adâncime, pe care o putem cuprinde noi, pentru aceia vrea Dumnezeu de se scriu împrejur şi îngerii, ca să-i putem vedea.

Şi după altă înţelegere, că nu este deosebire în trei părţi, în lung; în lat şi în adânc (lucru ce este firesc lucrurilor), pentru aceia nu se arată în firea lor, ci precum voieşte Dumnezeu aşa se schimbă îngerii şi se scriu împrejur. Împrejurul oricum al Heruvimilor şi al bătrânilor stând, arată prin stare mărimea cinstei cu care slăvesc ceea ce se închipuiesc prin numărul bătrânilor, de la care toţi să trimită lui Dumnezeu mulţumită pentru biruinţa cea cuvioasă ce a făgăduit-o întru noi.

Verset: 13

„Iar unul din bătrâni a deschis gura şi mi-a zis: Aceştia care sunt îmbrăcaţi în veşminte albe, cine sunt şi de unde au venit?”

Tâlcuire:

Şi a răspuns unul din bătrâni... îndeamnă cu întrebare pe fericitul cel ce i s-a arătat spre dobândirea celor ce a văzut (Ioan). Iar el cu neştiinţa se înţelepţeşte

punând-o înainte, se învaţă de la cele ce i s-au arătat.

Versetele: *14, 15*

„Zis-am către el: Doamne, Tu ştii. El mi-a răspuns: Aceştia sunt cei care vin din strâmtorarea cea mare şi şi-au spălat veşmintele lor şi le-au făcut albe în sângele Mielului. Pentru aceea sunt înaintea tronului lui Dumnezeu, slujind ziua şi noaptea în templul Lui; şi Cel care şade pe tron înălţa-va cortul Lui asupra lor;

Tâlcuire:

Şi mi-a zis mie... Fericiţi sunt care vor lua roadă, pentru ostenelile lor cele trecătoare odihnă veşnică şi care vor împărăţi împreună cu Hristos pentru că au pătimit împreună cu Dânsul şi cei ce-i vor sluji Lui pururea. Spunând aici „ziua şi noaptea" arată neîncetare, că acolo noapte nu va fi, ci o zi continuă care în locul soarelui celui firesc va fi luminată cu soarele cel mai presus de fire cu Soarele Dreptăţii. Prin aceiaşi noapte se înţeleg şi tainele cele ascunse şi cunoştinţele cele adânci, iar ziua le arată pe cele arătate şi lesne de înţeles. Iar Biserica Acestuia (templul) este toată făptura cea înnoită cu Duhul şi mai ales ceea ce au păzit arvuna Duhului întreagă şi neatinsă cum s-au făgăduit, şi cu această arvună au trăit şi au petrecut.

Verset: 16

„Nu vor mai flămânzi, nici nu vor mai înseta, nici nu va mai cădea soarele peste ei şi nicio arşiţă".

Tâlcuire:

Adevărat este că pâinea cea cerească şi apa vieţii vor avea. Şi de la ispitele cele arătate prin „soare" şi prin „arşiţă" nu vor mai pătimi durere, nici întristare, că vremea luptelor va trece.

Verset: 17

„Căci Mielul, Cel care stă în mijlocul tronului, îi va paşte pe ei şi-i va aduce la izvoarele apelor vieţii şi

Dumnezeu va şterge orice lacrimă din ochii lor".

Tâlcuire:

Zicând: „Îi va paşte pe ei" arată că cei ce vor fi păscuţi de către Hristos atunci, nu se vor mai teme de năvala lupilor. Pentru că atunci lupii se vor trimite în focul cel nestins. Cei păscuţi de Hristos vor fi lângă cele curate şi prea desfătate izvoare ale cunoştinţei de Dumnezeu celei/mai presus de fire. Prin apă s-a arătat turnarea cea de prisosit a Duhului lui Dumnezeu, precum a spus Domnul, despre cei ce vor crede în El după dreptate: „Că izvoare de apă vie vor curge din pântecele lui" cu care sfinţii se vor adăpa atunci de prisos întru bucurie şi întru veselie fără de sfârşit. Aceasta va fi după ce se va strica cunoştinţa cea din parte, când vor dobândi desăvârşirea şi se vor dezbrăca de stricăciunea schimbării.

Capitolul 8

DEZLEGAREA PECEŢII A ŞAPTEA, CARE ARATĂ ÎN CE CHIP PUTERILE CEREŞTI ADUC LUI DUMNEZEU RUGĂCIUNILE SFINŢILOR CA NIŞTE MIRESME

Versetele: *1, 2*

„Şi când Mielul a deschis pecetea a şaptea, s-a făcut tăcere în cer ca la o jumătate de ceas. Şi am văzut pe cei şapte îngeri, care stau înaintea lui Dumnezeu şi li s-au dat lor şapte trâmbiţe".

Tâlcuire:

Numărul de şapte îngeri prin sfântul acesta se ia, ca cel ce se uneşte cu veacul acesta şi cu Sâmbăta şie cu odihna sfinţilor şi drept curge. Prin desfacerea peceţii a şaptea dezlegarea vieţii pământeşti se închipuieşte, când şapte îngeri vor sluji prin munci asupra oamenilor care vor fi vrednici de certare şi de muncă. Iar „tăcerea" arată buna rânduială a îngerilor şi temerea de Dumnezeu şi neştiinţa celei de a doua veniri. Iar: „jumătate de ceas" arată scurtarea vremii bătăilor şi arătarea împărăţiei lui Hrisos

pe pământ.

Verset: 3

„Şi a venit alt înger şi a stat la altar, având cădelniţă de aur”.

Tâlcuire:

Şi a venit alt înger şi a stat la altar… Deşi se schimbă în materii şi în închipuiri, peste fire sunt cele ce se pot vedea de sfinţi atât altarul, cât şi cădelniţa şi orice se spune. Deci înaintea unui astfel de jertfelnic stând îngerul şi cădelniţa cu tămâie fiind, a adus lui Dumnezeu rugăciunile sfinţilor, ca nişte tămâieri. Prin acestea cereau să micşoreze Dumnezeu chinurile păgânilor din muncă şi a celor fără de lege din veacul viitor după sfârşitul a toată lumea. Şi ca să dea prin venirea Sa plată celor ce s-au ostenit şi aşa vorbeşte de cele viitoare.

Verset: 3

„Şi i s-a dat lui tămâie multă, ca s-o ducă împreună cu rugăciunile tuturor sfinţilor, pe jertfelnicul de aur dinaintea tronului”.

Tâlcuire:

Altarul cel de aur este Hristos, în care s-a pus toată puterea de slujbă sfântă şi s-a întărit să aducă jertfele mucenicilor, al căror chip a fost altarul lui Moisi ce i s-a arătat în munte prin cort. Iar tămâierile sunt rugăciunile sfinţilor, care sunt bună mireasma lui Dumnezeu. Zicând: înaintea tronului, spune că sunt înaintea sfintelor puteri cele preaînalte ale lui Hristos, pentru vărsarea în ele a dragostei dumnezeieşti celei arzătoare şi a ştiinţei celei curate şi prea alese, aceasta o arată prin tâlcuirea numelor, a puterilor celor preaînalte ce sunt aproape de Dumnezeu.

Versetele: *4, 5*

„Şi fumul tămâiei s-a suit, din mâna îngerului, înaintea lui Dumnezeu, împreună cu rugăciunile sfinţilor.

Apoi îngerul a luat cădelniţa şi a umplut-o din focul jertfelnicului şi a aruncat-o pe pământ; şi s-au pornit tunete şi glasuri şi fulgere şi pământul s-a cutremurat”.

Tâlcuire:

Fumul tămâiei s-a suit. Rugăciunile sfinţilor ce se aduc prin îngeri sunt primite şi umplând cădelniţele din focul cel de muncă l-a făcut să se verse pe pământ, precum i s-a arătat de demult lui Iezechiil, cum că a luat unul din Heruvimi din focul acesta şi s-a dat îngerilor ce au fost trimişi să-i ucidă pe locuitorii din Ierusalim. Chipul acestui înger îl poartă fiecare arhiereu (episcop) ca un mijlocitor între Dumnezeu şi oameni, care înalţă rugăciunile unora şi milostivirile altora cu rugăciunea, iar pe cei păcătoşi îi mustră sau cu cuvântul sau cu certări mai grele. Şi s-au făcut glasuri şi tunete, prin aceasta arată toate groazele cele dinaintea sfârşituhii. Precum se cunoşteau şi în muntele Sinai semnele venirii lui Dumnezeu, care pe toţi îi vor îngrozi şi-i vor aduce la întoarcere pe cei mai pricepuţi.

Verset: 6

„Iar cei şapte îngeri, care aveau cele şapte trâmbiţe, s-au gătit ca să trâmbiţeze”.

Tâlcuire:

Iar pe noi cei pecetluiţi cu cinstit şi scump numele lui Hristos şi care dorim mărirea sfinţilor şi-i cerem scăpare ca nişte bolnavi din patimile viitoare, cele rele, iubitorul de oameni Dumnezeu, cel ce ceartă, să nu ne dea morţii păcatului precum s-a scris, ci să facă bune zilele cele rele ale muncii de veci, când i se va săpa groapă scornitorului păcatului, locul cel neluminat şi prea dedesubt al gheenei. Şi să ne facă sălaş împreună cu sfinţii, unde va fi locaşul tuturor celor ce se vor veseli împreună cu singur Mântuitorul nostru Iisus Hristos, Dumnezeul nostru, căruia se cuvine toată mărirea, cinstea şi închinăciunea, împreună cu Tatăl şi cu Prea Sfântul Duh, acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

a

DESPRE CEI ŞAPTE ÎNGERI DINTRE CARE TRÂMBIŢÂND CEL DINTÂI S-AU COBORÂT PE PĂMÂNT GRINDINA, FOC ŞI SÂNGE

Verset: 7

„Şi a trâmbiţat întâiul înger, şi s-a pornit grindină şi foc amestecat cu sânge şi au căzut pe pământ; şi a ars din pământ a treia parte, şi a ars din copaci a treia parte, iar iarba verde a ars de tot".

Tâlcuire:

Unora li s-a părut că acestea închipuiesc munca păcătoşilor în gheenă şi se zice pentru durerile cele ce se vor simţi acolo. Noi socotim mai ales aceasta, cum că nu a treia parte din cei ce se vor munci, va fi în veacul cel viitor din toată firea omenească, ci mult mai mulţi. Pentru că zice (Matei 7) largă este calea care duce la pieire, dar mult mai multe bătăile cele dinaintea sfârşitului ce se arată aici. Însă grindina închipuieşte că din cer se vor pogorî după judecata cea dreaptă nişte munci ca acestea. Iar focul amestecat cu sânge arată cele ce se fac în toate zilele prin mâinile păgânilor, sfărâmările cetăţilor şi arderea lor cu foc şi uciderea oamenilor. De unde vedem că mai puţin de a treia parte din făpturile de pe pământ au fost cuprinse şi omorâte, pentru că războaiele nu numai îi pierd pe oameni ce le distrug şi cele pe pământ. Şi fericitul Ioan când zice că va veni foc şi sânge şi fumegare de fum mai înainte de ziua cea mare a doua, întăreşte înţelegerea noastră şi tânguirea de cele ce s-au spus.

DESPRE AL DOILEA ÎNGER ŞI PIERDEREA CELOR DIN MARE ŞI ÎNSUFLEŢITE (VII)

Versetele: *8, 9*

„A trâmbiţat, apoi, al doilea înger, şi ca un munte mare încins de flăcări s-a prăbuşit în mare şi a treia parte din mare s-a prefăcut în sânge. Şi au murit a treia parte din făpturile cu viaţă în ele care sunt în mare şi a treia parte din corăbii s-a sfărâmat".

Tâlcuire:

Şi marea cu cele ce sunt ea (unii au înţeles) cum că va arde cu foc pentru aceasta am socotit că arată vremea de după înviere.

Marginal: Prin mare, lumea se înţelege, precum mai jos care va arde pe (cei păcătoşi adică) în gheenă împreună cu diavolul, care ca un inunte de foc arzând şi acum se aruncă în mare, adică e aruncat în lume de arde cu focul ispitelor pe cei ce nu pot birui vicleniile lui şi atunci cu toţi ai lui va fi aruncat în gheena, care este arătată prin mare…

Însă pomenirea numai de a treia parte, nu aşa ni s-a arătat nouă ca adevărată, de vreme ce (precum s-a zis) mai mulţi vor fi cei ce se vor munci decât cei ce vor scăpa de muncă.

Însă după altă înţelegere, nu este rău de se va numi viaţa de acum „mare”, ca să se întărească aceasta şi cum că a treia parte din cele ce sunt în ea, o spune pentru adâncul judecăţilor lui Dumnezeu, care pe unii cu adevărat curând îi munceşte, iar pe alţii îi aşteaptă să se întoarcă şi să se pocăiască. Iar prin „munte mare” îl înţelegem pe diavolul (precum au înţeles şi alţi dascăli) pe care-l arde şi acum cu focul mâniei împotriva noastră şi va fi ars apoi în gheenă (diavolul). Acesta, diavolul în vremea puterii lui libere a treia parte în mare (adică din lume) din corăbii şi din insule şi din cele ce sunt însufleţite care înoată le strică şi pierde, precum i-a făcut de mult şi lui Iov. Că diavolul este vrăjmaş şi pedepsitor după judecata cea dreaptă a lui Dumnezeu. Pentru că aceluia căruia i se pleacă cineva şi se supune, aceluia îi este rob, după spusa Apostolului. Apoi mai înţelegem că li se aduce moartea sufletească celor ce hulesc în marea lumii cu cuvintele şi cu faptele lor.

DESPRE AL TREILEA ÎNGER ŞI DESPRE AMĂRĂCIUNEA APELOR

Versetele: *10, 11*

„Şi a trâmbiţat al treilea înger, şi a căzut din cer o

stea uriaşă, arzând ca o făclie, şi a căzut peste a treia parte din râuri şi peste izvoarele apelor. Şi numele stelei se cheamă Absintos (Pelin). Şi a treia parte din ape s-a făcut ca pelinul şi mulţi dintre oameni au murit din pricina apelor, pentru că se făcuseră amare”.

Tâlcuire:

Unii zic că prin Absintos (Pelin) ce are amărăciunea, durerea ce va să fie a păcătoşilor ce se vor munci în gheenă o arată aici, care pentru mulţime (ce este lucru adevărat) ape se cheamă. Noi socotim că prin aceasta se înseamnă şi durerile care sunt în vremea aceasta de acum. Şi steaua arată sau că din cer vin acestea (adică duhurile) asupra oamenilor, sau că prin acestea se arată diavolul, de care zice Isaia (14, 12) cum ai căzut din cer stea de dimineaţă? Căci acesta care-i adapă pe oameni prin dulceaţă cu răzvrătire tulburată şi amară şi se slobozeşte de aduce bătăi asupra oamenilor (însă nu asupra tuturor, ci numai peste a treia parte, pentru multă răbdarea lui Dumnezeu) şi pentru că nu cred că va fi răsplătire în veacul cel viitor punând ca pricinuitor al morţii lor sufleteşti pe diavolul. De vreme ce amare lucruri vor veni asupra acelora ce se vor afla înaintea sfântului, din care cele ce se văd au curs mai înainte/şi mai ales la început întâmpinând pe Domnul, aşa cum le-a arătat el. Dacă nu voim să ne osândim pe noi înşine este de nevoie după zisa Apostolului: (I Cor. 11, 31 – 32) „Că de ne-am fi socotit noi pe noi înşine nu ne-am fi osândit. Dar fiind judecaţi de Dumnezeu suntem certaţi” ca să luăm cu mulţumită darurile sale, precum vedem pe cei pricepuţi ce sunt bolnavi trupeşte, că ei rabdă când îi taie şi îi ard doftorii, şi cu durere îi tămăduiesc pe ei. Ci dea Dumnezeu ca şi noi sufleteşte vindecându-ne şi neaducând nicio materie pentru hrana cuptorului Gheenei ce arde cu foc, să nu ne osândim cu lumea, ci să împărăţim în veci cu Hristos, căruia i se cuvine toată slava, cinstea şi închinăciunea şi mărirea împreună cu Părintele Lui cel fără de început şi cu Prea Sfântul Duh, acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin!

DESPRE AL PATEULEA ÎNGER ŞI ÎNTOARCEREA LUMINĂTORILOR

Verset: 12

„Şi a trâmbiţat al patrulea înger; atunci a treia parte din soare a fost lovită şi a treia parte din lună şi a treia parte din stele, ca să fie întunecată a treia parte a lor şi ziua să-şi piardă din lumină a treia parte şi noaptea tot aşa”.

Tâlcuire:

Acestea socotim că sunt tot la fel ca şi cele ce s-au zis de prorocul Ioil despre soare şi lună, ce s-au tâlcuit mai dinainte, după răspunsul Stăpânului pentru sfârşit (Ioil 2).

Marginal: Aceasta a tâlcuit-o Hristos atunci când l-au întrebat Apostolii despre sfârşitul veacului. Iar ziceau pentru a treia parte a luminătorilor şi a stelelor, că arată a treia parte din cursul zilei şi a nopţii, că se cunoaşte, că nici atunci, nu va aduce Dumnezeu mânie neamestecată.

Marginal: Prin curgerea zilei şi a nopţii a treia înţelegere se închipuieşte, milostivirea ce se înţelege prin cuvântul ce zice că nici atunci... şi a... Paharul neamestecat se înţelege mânia cea desăvârşită.

Şi slobozind să simtă durere cei răniţi, a treia parte ce este curgere a vremii, pe ascuns îi cheamă pe aceia la pocăinţă, lăsând mai multă parte, că cine va putea suferi paharul cel neamestecat al mâniei lui Dumnezeu!

Verset: 13

„Şi am văzut şi am auzit un vultur, care zbura spre înaltul cerului şi striga cu glas mare: Vai, vai, vai celor care locuiesc pe pământ, din pricina celorlalte glasuri ale trâmbiţei celor trei îngeri, care sunt gata să trâmbiţeze!”

Tâlcuire:

„Vai, vai, vai celor ce locuiesc pe pământ” prin aceasta se arată împreună pătimirea şi iubirea de oameni a dumnezeieştilor îngeri, cărora după urmarea lui Dumnezeu

le pare rău de păcătoşii ce se vor munci. Şi cu mult mai mult de aceia, care nici după bătăi nu se întorc, cărora mai ales acest amar le slujeşte că pe pământ locuind şi gândind numai de cele pământeşti, miroseau pulberea în locul unsorii ce s-a vărsat pentru noi. Iar celora ce sunt în ceruri pricina cununilor celor neveştejite şi a răsplăţilor şi a darurilor le sunt durerea de jos şi greutăţile.

Capitolul 9

DESPRE AL CINCILEA ÎNGER ŞI DESPRE LĂCUSTE ŞI DE CHIPUL LOR

Versetele: *1, 2, 3, 4, 5*

„Şi a trâmbiţat al cincilea înger, şi am văzut o stea căzută din cer pe pământ şi i s-a dat cheia fântânii adâncului". 2. „Şi a deschis fântâna adâncului şi fum s-a ridicat din fântână, ca fumul unui cuptor mare, şi soarele şi văzduhul s-au întunecat de fumul fântânii". 3. „Şi din fum au ieşit lăcuste pe pământ şi li s-a dat lor putere precum au putere scorpiile pământului". 4. „Şi li s-a poruncit să nu vatăme iarba pământului şi nicio verdeaţă niciun copac, fără numai pe oamenii care nu au pecetea lui Dumnezeu pe frunţile lor". 5. „Şi nu li s-a dat ca să-i omoare, ci ca să fie chinuiţi cinci luni; şi chinul lor este la fel cu chinul de scorpie, când a înţepat pe om".

Marginal: Acestea ce le înţeleg alţii, nu le socoteşte Sfântul Andrei să fie adevărate, pentru aceia arată adevărul mai jos, că acestea nu vor fi după l judecată ci masf înaintea sfârşitului pe vremea lui Antihrist, când se vor împuţina zilele.

Tâlcuire:

Oarecare zic, că steaua care a căzut din cer pe pământ sau în valea lui Iosafat ce a rămas la judecată, este îngerul lui Dumnezeu ce se va pune peste munci, iar fântâna adâncului e gheena, din care fumul ce va ieşi va lucra de nu vor mai vedea soarele cei ce se vor munci acolo, nici văzduhul, iar lăcustele, viermii, de care zice

prorocul: „Viermele lor nu va muri”. Iar „Să nu strice iarba pământului, ci numai pe oameni să-i muncească”, o spune pentru că se vor slobozi făpturile din stricăciunea aceasta la care sunt supuse acum. Iar ceea ce zice cinci luni, aceia o vreme hotărâtă zice că se vor munci foarte tare şi groaznic, iar după aceia mai slab şi în veci. Iar eu mărturisesc că „steaua” este îngerul lui Dumnezeu, care după slobozenia lui Dumnezeu îi va scoate pe viclenii draci cei judecaţi şi-i vor da adâncului. Pe care Hristos după ce s-a întrupat i-a legat, ca mai înainte de sfârşit lucrând faptele lor să dobândească după aceia o muncă fără de sfârşit.

Marginal: Dracii acum sunt legaţi ca să nu fie daţi adâncului, iar după judecată vor fi aruncaţi în munca cea de veci (adânc). Iar „fumul” este întunericul înmulţirii lor ce va merge înaintea faptelor lor celor viclene, cărora după ce se vor arăta, li se va da putere să-i mănânce pe oameni.

Iar „întunecarea soarelui şi a văzduhului” araţi? întunecarea sufletului oamenilor acelora, care se îndulcesc de lumină sau arată dragoste arzătoare în dureri şi în necazuri. Că întunericul celor ce sunt în dureri lumină se socoteşte. Iar lăcustele cele înţelegătoare care vor veni peste oameni după asemănarea scorpiilor, arată că lângă sfârşit, ascunsă va fi moartea cea vătămătoare de suflete din cauza faptelor rele, care fapte rele vor fi pe fruntea celor neînsemnaţi cu pecetea lui Dumnezeu şi a celor neluminaţi cu luminarea crucii, celei de viaţă făcătoare. Căci nu luminează prin

Duhul Sfânt lumina lor mintea oamenilor spre slava lui Dumnezeu (Mt. 5).

Iar munca cea de cinci luni, socotim că închipuie sau împuţinarea vremii (Mc. 13) („Că de nu s-ar împuţina zilele acelea nu s-ar mântui tot trupul, după cuvântul lui Iisus”) sau o vreme oarecare încincită pentru cinci simţuri prin care intră păcatul în om sau o vreme hotărâtă şi numai de Dumnezeu singur ştiută.

Verset: 7

„Şi în zilele acelea vor căuta oamenii moartea şi nu o vor afla şi vor pofti să moară; moartea însă va fugi de ei” Lc. 23.

Tâlcuire:

„Vor căuta oamenii moartea” prin aceasta se înseamnă mărimea necazurilor, pentru că cei ce sunt în necazuri au obicei a chema moartea… Dar poftind-o ei, ea nu vine deşi sunt în necazuri, aceasta este judecata lui Dumnezeu, prin care se judecă lucrul ce este de folos, ca prin amărăciunea ispitelor celor cu durere, să urască oamenii păcatul ca pe unul ce cheamă şi produce moartea.

Versetele: 1, 8, 9

„Iar înfăţişarea lăcustelor era asemenea unor cai pregătiţi de război. Pe capete aveau cununi ca de aur, şi feţele lor erau ca feţele oamenilor”. 8. „Aveau păr ca femeile şi dinţii lor erau ca dinţii leilor” 9. „Aveau, apoi, platoşe ca platoşele de fier, iar vuietul aripilor lor era la fel cu vuietul unei mulţimi de care şi de cai care aleargă la luptă”.

Tâlcuire:

„Înfăţişarea lăcustelor era asemenea unor cai pregătiţi de război”. Prin toate acestea şi prin cele ce se vor spune după acestea, lăcustele ce s-au numit, unii au tâlcuit să fie îngerii lui Dumnezeu, ce se vor pune peste munci, fiind puse cu închipuire. Sau pentru înfricoşata şi groaznica judecată, sau pentru grabnica şi cumplita muncă, ce li se va da celor osândiţi în gheenă.

Iar mie mi se pare că prin lăcustele acestea mai vârtos se înţeleg viclenii draci, care sunt gata la război împotriva noastră. Pe capul lor cununi de aur purtând, purtând ei biruinţele lor cele peste noi, socotind ei că biruindu-ne pe noi prin dulceaţă se încununează cu biruinţă, iar zalele de fier, arată împietrirea inimii lor. „Glasul (vuietul) aripilor lăcustelor celor înţelegătoare, se aseamănă cu glasul căruţelor de război, socotim că este amărăciunea cea înaltă a lor. Şi iată că se luptă cu noi de

sus, după zisa lui David (Psalm, 55).

Versetele: 10, 11, 12

„Şi aveau cozi şi bolduri asemenea scorpiilor; şi puterea lor este în cozile lor, ca să vatăme pe oameni cinci luni”. 11. Şi aveau ca împărat al lor pe îngerul adâncului, al cărui nume, în evreieşte, este Abaddon, iar în elineşte Apollion”. 12. „Întâiul” vai” a trecut: iată vine încă un „vai” şi încă unul, după acestea”.

Marginal: Când zice că avea împărat pe îngerul, se înţelege că şi dracii au mai mari peste ei şi au şi ei cete, că din toate cetele au căzut. Abaddon sau Apollion, închipuieşte pierzător, căci dracul pe mulţi din multe neamuri îi pierde.

Tâlcuire:

Iar coadele lor asemenea cu ale şerpilor care nasc moartea sufletului, pentru că păcatul plinindu-se, naşte moartea, prin care vine munca de cinci luni asupra oamenilor şi aceasta pentru împuţinarea vremii care are asemănare cu veacul cel viitor. Şi noi am spus că cinci arată pentru cele cinci simţuri ale omului.

Marginal: Prin cinci luni închipuieşte vremea, câtă vreme este omul în păcat şi nespovedit.

Iar prin împăratul lor pe diavolul trebuie să-l înţelegem, care îi pierde pe cei ce i se pleacă cu adevărat lui, asupra căruia ridicând război vom dobândi pace, căci vor mai urma după acest vai încă două amaruri.

ÎNGERUL AL ŞASELEA ŞI DESPRE ÎNGERII LEGAŢI LA EUFRAT

Versetele: 13, 14, 15, 16

65

„Şi a trâmbiţat al şaselea înger. Atunci am auzit un glas, din cele patru cornuri ale jertfelnicului de aur, care este înaintea lui Dumnezeu. 14. Zicând către îngerul al şaselea, cel care avea trâmbiţa: Dezleagă pe cei patru îngeri care sunt legaţi la râul cel mare, Eufratul”. 15. „Şi au fost dezlegaţi cei patru îngeri, care erau gătiţi spre ceasul şi ziua şi luna şi anul acela, ca să omoare a treia

parte din oameni”. 16. „Şi numărul oştirilor era de douăzeci de mii de ori câte zece mii de călăreţi, căci am auzit numărul lor”.

5 – Tâlcuirea Apocalipsei

Aceşti patru îngeri zic unii să fie Mihail şi Gavriil şi Uriil şi Rafail legaţi spre veselia vederii lui Dumnezeu, zic că se vor dezlega la ziua judeţului cu îngeri fără de număr spre pedeapsa păgânilor prin care a treia parte se va pierde. Iar mie mi se pare că aceştia sunt preavicleni draci, care au fost legaţi la venirea lui Hristos, care după porunca lui Dumnezeu au ieşit de la altarul ceresc (al cărui chip era cortul cel vechi) şi au căzut şi de dumnezeiescul înger se vor dezlega ca să tulbure neamurile. Şi pe creştini îi va tulbura încât şi aceştia se vor scula unul asupra altuia pentru ca să se arate cei lămuriţi şi credincioşi şi ca să se învrednicească cei vrednici de o şi mai mare răsplătire şi de locaşurile cele de sus ca nişte grâu copt şi curat. Iar pleava, necredincioşii şi cei prea păcătoşi şi care nu s-au pocăit ca să dobândească după dreptate, aici fiind munciţi prin draci, însă la judecată o pedeapsă mai milostivă.

Zicând că „sunt legaţi la Eufrat” nu este lucru strein, de vreme ce unii în adânc, iar alţi, draci în porci s-au trimis, iar alţii în alte locuri după plăcerea lui Dumnezeu. Aici la Eufrat până la o vreme au fost pedepsiţi, căci după războiul ce-l vor da asupra oamenilor, dracii în veci se vor munci. Şi de crezut este, că pentru aceasta se face pomenire de Eufrat, căci din acele părţi va să iasă Antihrist. Iar de mulţimea dracilor nu trebuie să ne îndoim de vreme ce toţi sfinţii spun: că plin este văzduhul de draci. Se arată a treia parte din cei ucişi am zis mai înainte.

Versetele: 17, 18, 19.

„Şi aşa am văzut, în vedenie, caii şi pe cei care şedeau pe ei: călăreţii aveau platoşe ca faţa focului şi a iachintului şi a pucioasei, iar capetele cailor semănau cu capetele leilor şi din gurile lor ieşea foc şi fum şi pucioasă. – 19. „Pentru că puterea cailor este în gura lor şi în cozile lor; căci cozile lor sunt asemenea şerpilor, având capete, şi

cu acestea vatămă”.

— Tâlcuire:

Prin „cai” cu adevărat socotesc să se înţeleg sau oamenii cei plecaţi spre femei şi cei dobitoceşti sau dracii cei mai de jos şi cei stăpâniţi de alţii.

Marginal: Adică dracii cei din cinul cel mai mare, îi stăpânesc şi pe oamenii cei supuşi lor şi pe dracii cei din cinul mai de jos.

Iar călăjreţii, cei ce-i stăpânesc pe ei, au acest obicei nu numai prin slujitorii dintre ei (draci), ci şi prin oamenii cei răi ca prin organe ale lor (dracilor) le fac amăgituri şi ispite oamenilor cele» de un fel cu ei. (Oameni stăpâniţi de draci îi stăpânesc pe alţi oameni).

Iar zalele cele ca focul şi ca iachintul şi ca iarba pucioasă socotim că închipuie, că duhurile cele viclene au fire din văzduh şi lucrări arzătoare ca şi focul.

Marginal: Dracii îşi slujesc unul altuia spre amăgirea oamenilor.

Iar capetele cailor ca ale leilor, închipuiesc firea lor cea aducătoare de moarte şi sălbatică, iar focul ca şi fumul şi ca şi pucioasa ce iese din gurile lor, cu care spune că au fost omorâţi a treia parte din oameni, ori închipuieşte păcatele ce ard roadele inimii prin bântuielile dracilor cele aducătoare de moarte şi prin învăţăturile şi îmboldirile sau arderile cetăţilor şi vărsările de sânge, ce aduc prin slobozenia lui Dumnezeu prin năvălirile barbarilor (păgânilor) prin care nu mai puţin decât a treia parte din oameni au murit. Cozile lor numeşte asemenea şerpilor şi cu capete de şerpi, pentru că ascuţişurile drăceşti ale semănăturilor lor şi ale îndemnurilor lor, este păcatul cel aducător de otravă şi de moartea sufletului.

Versetele: 20, 21

„Dar ceilalţi oameni, care nu au murit de plăgile acestea, nu s-au pocăit de loc de faptele mâinilor lor, ca să nu se mai închine demonilor şi idolilor de aur şi de argint şi de aramă şi de piatră şi de lemn, care nu pot nici să vadă, nici să audă, nici să umble”. 21 – Şi nu s-au pocăit de uciderile lor, nici de fermecătoriile lor, nici de desfrânarea

lor, nici de furtişagurile lor”.

Tâlcuire:

„Dar ceilalţi oameni care nu au murit...” Aceasta se leagă de ceea ce s-a zis că de aceste trei bătăi au murit a treia parte din oameni şi pune în mijloc şi aceasta: „Şi ceilalţi câţi s-au învrednicit iertării şi n-au suferit moartea, au rămas nepocăiţi şi totuşi n-au părăsit slujba idolilor, nici uciderile, nici curviile, nici furtişagurile nici vrăjitoriile lor nu le-au părăsit ci stau supuşi acestora”. Se arată de aici că mânia se aduce împotriva a toată lumea, pentru că amăgirea se pune şi se poartă nebuneşte şi este amestecată cu neamurile care deşi cunosc adevărul totuşi se închină idolilor, iar alţii se închină făpturii în locul Făcătorului. Unii mărturisesc că ştiu pe Dumnezeu, iar prin fapte îl tăgăduiesc şi se arată cu chip de creştini, dar tăgăduiesc puterea credinţei şi slujesc lui Mamona, prin iubirea de argint, care este o închinare la idoli. Iar noi care arătăm prin fapte credinţa întreagă şi adevărată în Dumnezeu, să n-auzim acel glas înfricoşat zicând: (Matei 25) „Adevăr, adevăr zic vouă, nu vă cunosc pe voi lucrătorilor ai fărădelegii duceţi-vă de la Mine”. Ci să auzim acel fericit glas şi dorit, Matei 25: „Veniţi binecuvântaţii Părintelui Meu, de moşteniţi împărăţia cea pregătită vouă de la întemeierea lumii” cu darul şi cu iubirea de oameni şi cu îndurările lui Hristos Dumnezeul nostru, care a răbdat crucea de bunăvoie pentru noi, cu care împreună zic: Tatălui mărire şi Sfântului şi de viaţă Făcătorului Duh, acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Capitolul 10

DESPRE ÎNGERUL CEL ÎNVĂLUIT ÎNTR-UN NOR
ŞI PE CAPUL LUI CU UN CURCUBEU, CARE A VESTIT MAI DINAINTE SFÂRŞITUL

Verset: 1

„Şi am văzut alt înger puternic, pogorându-se din cer,

învăluit într-un nor şi pe capul lui era curcubeul, iar faţa lui strălucea ca soarele şi picioarele lui erau ca stâlpii de foc”.

Tâlcuire:

Prin acest sfânt înger, norul şi curcubeul şi soarele arată lumina lui cea asemenea cu aceste stihii. Prin aceasta se arată firea îngerească cea cerească şi felurită întru bunătăţi şi luminată şi ştiinţa ei. Iar „stâlpii de foc” înseamnă groaza şi munca asupra celor ce lucră rele, adică asupra celor ce tâlhăresc pe pământ şi a celor ce omoară pe mare. Pentru aceasta are peste mare piciorul cel drept iar peste pământ pe cel stâng, arătând prin aceasta munca celor fărădelege.

Versetele: 2, 3

„Şi în mână avea o carte mică, deschisă. Şi a pus piciorul lui cel drept pe mare, iar pe cel stâng pe pământ”. – 3. Şi a strigat cu glas puternic „precum răcneşte leul. Iar când a strigat, cele şapte tunete au slobozit glasurile lor”.

Tâlcuire:

Cartea cea mică şi cu cuvinte puţine, mie mi se pare să cuprindă numele şi faptele celor ce sunt prea răi, care au tâlhărit pe pământ şi care au făcut necurăţii şi au omorât pe mare, a căror muncă o arată îngerul întinzându-şi picioarele ca nişte aripi de foc pe pământ şi pe mare. Iar glasul îngerului cel asemenea cu răcnirea leului, arată spaima şi groaza ei de nesuferit, mărturie e Daniil, care n-a putut să-l vadă fără de trup pe înger, nici bine şi blând, nici groaznic. Iar şapte tunete socotim că se înţeleg şapte glasuri grăite de un înger sau sunt cele ale celor şapte sfinţi îngeri, care au vorbit cele viitoare, precum se arată de aici, că aceşti îngeri se trec după îngerul cel mai înalt, şi de acolo iau motiv şi bun prilej de a proroci, după scrierea bunei rânduieli a îngerilor, după dumnezeiescul Dionisie.

Verset: 4

„Şi când au vorbit cele şapte tunete, voiam să scriu, dar am auzit o voce care zicea din cer; Pecetluieşte cele ce au spus cele şapte tunete şi nu le scrie”.

Marginal: Se înţelege şi după ce vei scrie.

Tâlcuire:

Prin zicerea să pecetluiască cele ce le-au grăit cele şepte tunete şi să nu le scrie, se arată că sunt neştiute decât numai după dovedirea şi plinirea lucrurilor se vor cunoaşte, din care evanghelistul a învăţat ca numai glasurile tunetelor să se însemneze. Iar săvârşirea şi tălmăcirea şi ştiinţa cea arătată s-o ascundă până la vremea plinirii. Pentru că nişte cuvinte de acestea pecetluite şi ascunse a învăţat oarecând şi Daniil (Daniil 12).

Versetele: 5, 6

„Iar îngerul pe care l-am văzut stând pe mare şi pe pământ, şi-a ridicat mâna dreaptă către cer, – 6. Şi s-a jurat pe Cel care este viu în vecii vecilor, Care a făcut cerul şi pământul şi cele ce sunt pe pământ şi marea şi cele ce sunt în mare, că timp nu va mai fi”.

Tâlcuire:

Şi îngerul s-a jurat pe Dumnezeul cel viu, pentru că Dumnezeu neavând pe nimenea mai mare pe care s-ar putea jura, se jură pe sine singur, însă îngerii zic ei din cauza necredinţei noastre se jură că nu va mai fi vreme; sau în veacul viitor în care nu va mai fi vreme măsurată cu soare, ci viaţa veşnică ce va încheia numărul vremii de acum, sau vremea nu va fi prea lungă până la plinirea glasului îngerului de al şaptelea.

Verset: 7

„Ci, în zilele când va grăi al şaptelea înger – când va fi să trâmbiţeze – atunci săvârşită este taina lui Dumnezeu, precum bine a vestit robilor Săi, prorocilor”.

Mi ¡se pare că aici înseamnă, că după trecerea de şapte veacuri în zilele veacului celui de al şaptelea, ce se

arată prin a şaptea trâmbiţă, se vor plini desăvârşit cele spuse de sfinţii Proroci, însă numeşte împlinirea acestor lucruri bunăvestire, pentru odihna cea vestită a sfinţilor.

ÎN CE CHIP A LUAT EVANGHELISTUL CĂRTICICA DE LA ÎNGER

Verset: 8

„Iar glasul din cer, pe care-l auzisem, iarăşi a vorbit cu mine şi a zis: Mergi de ia cartea cea deschisă din mâna îngerului care stă pe mare şi pe pământ".

Marginal: Puterile îngereşti unele sunt mai mari decât altele.

Tâlcuire:

Aici se arată o putere oarecare îngerească mai mare, că i-a poruncit evanghelistului să ia prin această cărticică, ştiinţă a celor arătate.

Verset: 9

„Şi m-am dus la înger şi i-am zis să-mi dea cartea. Şi mi-a răspuns ia-o şi mănâncă-o şi va amărî pântecele tău, dar în gura ta va fi dulce ca mierea".

Tâlcuire:

„Va fi dulce ca mierea". Dulce va fi ştiinţa celor viitoare, însă va amărî pântecele tău, adică inima ta cea primitoare de hrană de cuvinte cu pătimirea cea dimpreună pentru cei ce vor lua munci de la Dumnezeu trimise după judecata lui Dumnezeu. Se înţelege însă şi în alt chip, că fiind evanghelistul om sfânt, nu gustase ispita faptelor rele. Însă prin înghiţirea cărticelii (care cuprinde faptele celor necuraţi) s-a învăţat mai întâi că păcatul e dulce, iar după săvârşirea lui e amar, pentru răsplătirea şi primirea muncii veşnice.

Verset: 10

„Atunci am luat cartea din mâna îngerului şi am mâncat-o; şi era în gura mea dulce ca mierea, dar, după ce

am mâncat-o, pântecele meu s-a amărât”.

„După ce am mâncat-o s-a amărât pântecele meu”. Întâi a fost dulce cărticica, pentru cele de bucurie dar mai pe urmă a fost amară, că şi păcatul este dulce la gustare, dar amar la mistuire şi prin răsplătire. Pentru că sfinţii fiind împreună pătimitori, se veselesc împreună cu cei ce se veselesc şi plâng împreună cu cei ce plâng (Rom. 12).

Verset: 11

„Şi apoi mi-a zis: Tu trebuie să proroceşti, încă odată, la popoare şi la neamuri şi la limbi şi la mulţi împăraţi”.

Tâlcuire:

Şi mi-a zis... Prin aceasta arată că nu îndată după vedenia dumnezeieştii descoperiri, vor lua sfârşit cele văzute, ci i se cade fericitului prin propovăduirea sa şi descoperirea sa să le vestească cele viitoare celor ce citesc.

Marginal: Apocalipsul precum zic unii din cuvântul ce zice: „De voi vrea să rămâie acesta până voi veni Eu, ce-ţi pasă ţie” (Ioan 21, 23).

Sau cum să nu fi gustat acesta moarte? Şi la (sfârşit va veni ca să înfrâneze năvălirea amăgiturii lui Antihrist.

Capitolul 11

Versetele: 1, 2

„Apoi mi-au dat o trestie, asemenea unui toiag, zicând: Scoală-te şi măsoară templul lui Dumnezeu şi jertfelnicul şi pe cei care se închină în el. – 2. Iar curtea cea dinafară a templului, scoate-o din socoteală şi n-o măsura, pentru că a fost dată păgânilor, care vor călca în picioare cetatea sfântă patruzeci şi două de luni”.

Tâlcuire:

Prin trestia aceasta se înţelege că toate sunt înţelegătoare cele ce se arată în cer, iar noi cele însufleţite precum sunt altarul, prestolul şi altele le înţelegem. Iar

trestia cea dată lui zicând: „Scoală-te şi măsoară templul (biserica) lui Dumnezeu” arată că prin mintea îngerească şi prin limpezimea conştiinţei se măsoară biserica lui Dumnezeu. De va zice cineva că tot de la înger i s-a dat şi trestia şi a auzit şi glasul „Scoală-te şi măsură biserica lui Dumnezeu”, noi zicem că trestia aceasta arată că se uneşte (trestia) ca ceea ce ia ca tocmire măsura conştiinţei şi a ştiinţei, căreia se învrednicesc cei ştiuţi prin fapte bune de către Dumnezeu şi de dumnezeieştii îngeri. Că Dumnezeu i-a cunoscut pe cei ce sunt ai lui, zice Dumnezeiescul cuvânt.

Se cade să ştim că alţii „biserica lui Dumnezeu” au înţeles-o să fie legea veche, iar „curtea ce este dinafară” este Legea cea nouă, pentru mulţimea celor ce se mântuiesc în ea, fiind fără de măsură. Prin 42 de luni zic că se închipuieşte scurtarea vremii, care cuprinde tainele legii celei noi până la a doua venire a lui Hristos. Însă noi socotim că, casa Dumnezeului celui viu biserică se numeşte, în care-i aducem lui Dumnezeu jertfa cea cuvântătoare. Iar curtea care este dinafară, aducerea neamurilor necredincioase şi a evreilor la Hristos, socotim că se înţelege, ca ceea ce este nevrednică a se măsura de către înger pentru necurăţenia lor (păgânii, evreii). Că Domnul i-a cunoscut pe cei ce sunt ai Lui, iar pe cei fărădelege, Cel ce ştie toate zice că nu-i cunoaşte, că nu vrea să mai ispitească scornirile lor. Iar că se va călca cetatea sfântă, adică Ierusalimul cel Nou, sau biserica cea sobornicească, 42 de luni de către păgâni, socotesc că închipuieşte, că trei ani şi jumătate 3, 5 ani, pe vremea lui Antihrist credincioşii şi cei aleşi vor fi călcaţi şi vor fi prigoniţi.

Versetele: 3, 4

„Şi voi da putere celor doi martori ai mei şi vor proroci, îmbrăcaţi în sac, o mie şi două sute şaizeci de zile – 1260. Aceştia sunt cei doi măslini şi cele două sfeşnice care stau înaintea Domnului pământului”.

Tâlcuire:

Prin aceste două mărturii, mulţi dascăli au înţeles pe Ilie şi pe Enoh, că ei vor lua vreme de la Dumnezeu să prorocească la sfârşitul lumii timp de trei ani şi jumătate, fiecare an socotindu-se de 360 zile.

Prin îmbrăcarea în sac, arată tânguirea şi multă plângere pentru cei călcaţi şi pentru cei ce se vor afla atunci amăgiţi de înşelăciunea lui Antihrist. Pe care Zaharia prorocul (Cap. 4) i-a asemănat cu doi măslini şi cu două sfeşnice, din cauză că ei aduc hrana lumii celei înţelegătoare prin untdelemnul faptelor bune plăcute lui Dumnezeu.

Versetele: 5, 6

„Şi dacă voieşte cineva să-i vatăme, foc iese din gura lor şi mistuieşte pe vrăjmaşii lor; deci dacă ar voi cineva să-i vatăme, acela va trebui ucis. – 6. Aceştia au putere să încuie cerul, ca ploaia să nu plouă în zilele prorociei lor, şi putere au peste ape să le schimbe în sânge şi să bată pământul cu orice fel de bătaie, ori de câte ori vor voi”.

Tâlcuire:

„Şi de va vrea cineva să le facă rău...” O minunată bunătate a lui Dumnezeu şi facere de bine! Căci întocmai puternic de a aduce anii fiind, de vreme ce întru toate semnele şi minunile cele mincinoase, dintre toţi vrăjitorii şi fermecătorii, Hristosul cel mincinos (Antihrist) < va fi mult mai slăvit, pentru că el va. lua toată puterea diavolului. Însă pe sfinţii aceştia doi, Dumnezeu îi va înarma cu puterea adevăratelor semne şi minuni, care prin adăugirea adevărului şi a luminii, vor vădi minciuna şi întunericul, adică vor întoarce pe cei rătăciţi cu cuvântul învăţăturii şi cu bătăile prin munci, nu vor da ploaie, îi vor bate cu foc şi cu schimbarea stihiilor şi cu alte semne. Iar pe amăgitorul (Antihrist) îl vor face cunoscut şi nici acesta nu-i poate vătăma până nu-şi vor împlini prorocia lor.

Versetele: 7, 8.

„Iar când vor isprăvi cu mărturia lor, fiara care se ridică din adânc va face război cu ei, şi-i va birui şi-i va omorî.

— Şi trupurile lor vor zăcea pe uliţele cetăţii celei mari, care se cheamă duhovniceşte Sodoma şi Egipt, unde a fost răstignit şi Domnul lor”.

Tâlcuire:

Despre mărturisire spune că va fi făcută pentru întoarcerea celor înşelaţi de fiară de Antihrist, care va ieşi din locuri întunecoase şi din prăpăstiile pământului (acolo unde este diavolul osândit la muncă) îi va omorî pe Ilie şi pe Enoh după slobozenia lui Dumnezeu şi le va lăsa trupurile lor neîngropate în Ierusalimul cel vechi şi răzvrătit, unde a pătimit şi Iisus Hristos. Pentru că acesta aici îşi va pune scaunul de împărăţie scaunul împărătesc după asemănarea lui David. Căci David a avut ca fiu după trup pe Hristos adevăratul Nostru Dumnezeu, ca prin aceasta să se arate că Hristos este care împlineşte cuvântul prorociei, precum zice: „Ridică-voi cortul lui David cel căzut şi cele surpate ale lui iarăşi le voi zidi”, pe care jidovii cei amăgiţi întru venirea lui îl vor primi şi-l vor tâlcui. Scaunul împărăţiei lui Hristos adevăratul fiu al lui David va fi iarăşi în Ierusalim.

Versetele: 9, 10

„Şi din popoare, din seminţii, din limbi şi din neamuri vor privi la trupurile lor trei zile şi jumătate şi nu vor îngădui ca ele să fie puse în mormânt. – 10. Iar locuitorii de pe pământ se vor bucura de moartea lor şi vor fi în veselie şi îşi vor trimite daruri unul altuia, pentru că aceşti doi proroci au chinuit pe locuitorii de pe pământ”.

Tâlcuire:

„Şi din popoare, din seminţii, din limbi şi din neamuri vor privi”... Cei stăpâniţi odată, zice de minunile mincinoase ale lui Antihrist şi cei ce şi-au scris în inimile lor numele lui Antihrist cel urât de Dumnezeu, care nu se mai şterge, ori evrei, ori păgâni, aceştia nu vor lăsa să se îngroape sfintele trupuri, de bucurie că au scăpat de bătăile ce le-au primit de la aceşti doi, se vor veseli pentru întoarcere (Psalm 12), neaducându-şi aminte aceştia, că

„Pe care-l iubeşte Dumnezeu îl ceartă şi-l bate pe tot fiul pe care-l primeşte” (Psalm, 31).

Şi cu zăbale şi cu frâu îi va înfrâna pe cei ce se apropie de Dumnezeu, ca măcar prin silă să se întoarcă la calea cea dreaptă de la care s-au amăgit prin lucrarea lui Antihrist.

Însă nouă ni se cade să ne rugăm Domnului, aşa zicând: (Psalm 140, 84) ” Bine ne este nouă că ne-ai smerit ca să ne învăţăm îndreptările Tale şi întoarce-ne pe noi Dumnezeul mântuirii noastre, întoarce mânia Ta de la noi, să nu intri la judecată cu robii Tăi”. Că judecaţi fiind de Tine, iubitorule de oameni, Stăpâne, suntem certaţi ca să nu ne osândim odată cu lumea” (Psalm. 145; I Cor. 11). Pentru puţine munci să scăpăm de munca cea veşnică, că bogat eşti întru îndurări Hristoase Dumnezeul nostru şi Ţie ţi se cuvine toată mulţămita, mărirea, cinstea şi închinăciunea, Tatălui şi Duhului celui de viaţă făcător, acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Versetele: 11, 12.

„Însă după cele trei zile şi jumătate, duh de viaţă de la Dumnezeu a intrat în ei şi au stat pe picioarele lor şi frică mare a căzut peste cei care se uitau la ei. – 12. Şi din cer au auzit glas puternic, zicându-le: Suiţi-vă aici! Şi s-au suit la cer, în nori, şi au privit la ei duşmanii lor”.

Marginal: Aici se pune vremea trecută în locul celei viitoare.

După trei zile şi jumătate, zile întocmai la număr cu anii prorocilor, în care au zăcut morţi, zice că iar se vor scula şi se vor sui la cer în căruţa Stăpânului pe nori, frică şi groază făcându-li-se celor ce-i vor vedea pe ei.

Versetele: 13, 14

„Şi în ceasul acela s-a făcut cutremur mare şi a zecea parte din cetate s-a prăbuşit şi au pierit în cutremur şapte mii de oameni, iar ceilalţi s-au înfricoşat şi au dat slavă Dumnezeului cerului. – 14. Al doilea „vai” a trecut; al treilea „vai”, iată, vine degrabă”.

Tâlcuire:

Şi în ceasul acela s-a făcut cutremur mare... Mi se pare că acestea vor fi adevărat văzute atunci, dar socotesc că şi duhovniceşte arată schimbarea celor ce se vor clăti spre lucrul cel stătător şi tare. Iar a zecea parte din cetate căzând, se înţelege căderea păgânătăţii, care nu se va învăţa (nici după înălţarea la cer a acelora) nici pentru răpirea acelora, iar ceilalţi sunt cei ce se vor mântui peste puţină vreme. Pentru că şapte mii/din cei ucişi, se arată că se închipuiesc cei ce s-au lipit de şapte veacuri ale vieţii celei de acum şi veacul al optulea al învierii nu-l mai aşteaptă, aceştia se vor omorî! cu moarte veşnică. Sau poate că şapte mii vor fi din jidovii ce se vor supune şi-l vor icrede pe Antihrist.

„Şi au dat mărire Dumnezeului ceresc". După ce se vor munci cei necredincioşi şi se vor proslăvi mucenicii lui Hristos, cei vrednici de mântuire vor proslăvi pe Dumnezeu. După al doilea „vai" al treilea vine, care este vestit de a şaptea trâmbiţă.

DESPRE A ŞAPTEA TRÂMBIŢĂ ŞI DESPRE SFINŢII CE-L
VOR LĂUDA PE DUMNEZEU PENTRU JUDECATA CEA
VIITOARE

Versetele: 15, 16, 17, 18.

„Şi a trâmbiţat al şaptelea înger şi s-au pornit, în cer, glasuri puternice care ziceau: împărăţia lumii a ajuns a Domnului nostru şi a Hristosului Său şi va împărăţi în vecii vecilor. – 16. Şi cei douăzeci şi patru de bătrâni, care şed înaintea lui Dumnezeu pe scaunele lor, au căzut cu feţele la pământ şi s-au închinat lui Dumnezeu, – 17. Zicând: Mulţumim Ţie, Doamne Dumnezeule, Atotţiitorule, Cel care eşti şi Cel care erai şi Cel care vii, că ai luat puterea Ta cea mare şi ai început să împărăţeşti. – r 18.

— Şi păgânii s-au întărâtat, dar a venit mânia Ta şi vremea celor morţi, ca să fie judecaţi şi să răsplăteşti pe robii Tăi, pe proroci şi pe sfinţi şi pe cei care se tem de numele Tău, pe cei mici şi pe cei mari, şi să prăpădeşti pe cei care prăpădesc pământul".

Marginal: Hristos după dumnezeire are împărăţie veşnică, iar după omenire a luat împărăţia pentru noi, precum s-a mai zis.

Tâlcuire:

Şi neamurile păgâne mâniindu-se de aceasta ca şi cum ar fi o învăţătură nouă şi străină mult răbdând, mai pe urmă aducând muncă, pentru aceia zice: „Şi a venit mânia Ta”.

Arată vremea morţilor şi vremea învierii morţilor, când fiecăruia după fapte şi după vrednicie i se vor da răsplătiri. Prin proroci şi prin sfinţi şi prin cei ce se tem de Dumnezeu, se arată trei cete care aduc roade cu sutele, câte 60 şi câte 30. Apostolii cu adevărat au dobândit soarta cea dintâi şi şed pe 12 scaune. Iar „mici şi mari” socotim că numesc pe sfinţii cei mai mici şi pe cei mai mari decât aceştia. Sau mici îi numeşte pe păcătoşii cei defăimaţi, iar „mari” pe cei drepţi.

DESPRE PRIGOANELE CELE DINTÂI ÎMPOTRIVA BISERICII ŞI DESPRE CEI CE VOR FI PE LÂNGĂ ANTIHRIST

Verset: 19

„Şi s-a deschis templul lui Dumnezeu, cel din cer, şi s-a văzut în templu chivotul legământului Său şi au fost fulgere şi vuiete şi tunete şi cutremur şi grindină mare”.

Tâlcuire:

Prin deschiderea cerului şi vederea chivotului, descoperirea bunătăţilor celor gătite sfinţilor se arată, care întru Hristos (în care locuieşte toată plinătatea Dumnezeirii) toate sunt ascunse, precum zice Apostolul. Atunci se vor descoperi acestea când asupra celor necredincioşi a celor fără de lege vor veni glasuri groaznice, fulgere şi grindină întru cutremur prin mutarea acestor de acuma în munca Gheenii (iadului).

Capitolul 12

Verset: 1

„Şi s-a arătat în cer semn mare: O femeie înveşmântată cu soarele, şi luna era sub picioarele ei şi pe cap purta cunună din douăsprezece stele”.

Tâlcuire:

Acea femeie îmbrăcată cu soarele oarecare o arată prin toate pe Prea Sfânta Născătoarea de Dumnezeu şi aşa înţeleg, care mai înainte până n-a fost cunoscut dumnezeiescul ei Fiu, s-a muncit să-L nască să-l facă cunoscut (sau să-l cunoască ea) care toate pe rând aici urmează.

Marginal: Adică mai înainte până ce l-a născut pe Fiul Său dorea să-L nască, toate de naştere tâlcuindu-le.

Iar marele Metodie de sfânta Biserică socotind, că nu se înţelege bine despre naşterea Stăpânului, de vreme ce cu mult înainte s-a născut Domnul nostru (Naşterea din Tatăl-eternă).

Marginal: Iar Metodie în alt chip tâlcuieşte despre Biserică, îmbrăcată fiind în Soarele Hristos şi acestea sunt cuvintele lui.

Este bine să pomenim singure cuvintele lui Metodie: Femeia îmbrăcată în soare este biserica şi ce este la noi biserica aceasta este lumina ei, la fel ce este la noi aurul şi pietrele strălucitoare, aceasta îi sunt ei stelele şi stele mai bine şi mai luminate decât altele. Şi s-a suit femeia pe lună, luna socotesc că are această înţelegere, adică s-a aşezat pe credinţa celor curăţiţi prin spălarea botezului şi a celor slobozi de stricăciune, pentru că firea cea umedă din lună se trage şi se munceşte să-i nască a doua oară pe cei trupeşti spre cele duhovniceşti, şi la faţă şi la chip să-i facă după asemănarea lui Hristos.

Marginal: Luna sub picioarele ei, adică stă sus înălţată biserica pe credinţa celor curăţiţi...

Şi iarăşi zice, nu se cade a se socoti să fie Hristos acel prunc ce s-a născut, că cu mult mai înainte de descoperirea lui Ioan s-a împlinit taina întrupării

Cuvântului lui Dumnezeu şi Ioan de cele de acum şi de cele viitoare ne vorbeşte după lege şi proroceşte şi mai târziu decât alţii, aşa că trebuie să mărturisim că biserica este ceea ce se chinuieşte să-i nască, născându-i pe cei răscumpăraţi, precum zice Isaia (66) întru Duhul, mai înainte de ce a venit durerea din naştere, a fugit şi a născut parte bărbătească, dar de la cine a fugit? Dinaintea şarpelui, ca să nască Sionul cel înţelegător, oamenii parte bărbătească.

Pentru aceia în fiecare om, Hristos se naşte duhovniceşte şi pentru aceia biserica înfaşă cu scutece şi simte durerea până ce Hristos cel ce s-a născut ia formă în noi, ca fiecare împărtăşindu-se cu Hristos, Hristos să fie şi el. Până aici Metodie, iar de aici Andrei.

Însă Biserica s-a îmbrăcat în Hristos Soarele dreptăţii, pentru ca lumina lunii ce luminează noaptea, adică a legii şi viaţa lumească ce se schimbă, ca pe o lună (lumea) sub picioare o are şi pe cap s-a încununat cu cunună, adică cu dogmele Apostolilor (învăţăturile lor) şi cu faptele lor cele bune.

Marginal: Andrei prin luna de sub picioarele bisericii, înţelege legea veche şi viaţa aceasta, de acum, măcar (că Sfântul Metodie altfel înţelege, cum am văzut.

Iar acelaşi Metodie, zice, că de la lună firea cea umedă se trage şi cum că prin lună se închipuieşte botezul, care le este de mântuire celor ce nasc a doua oară, iar dracilor le este pierdere.

Verset: 2

„Şi era însărcinată şi striga, chinuindu-se şi muncindu-se ca să nască”.

Tâlcuire:

Zicem că pătimeşte biserica, durere la fiecare din, cei ce se nasc cu apă şi cu Duh, până ce se închipuieşte Hristos într-înşii, după zisa dumnezeiescului Apostol. Pentru că (lepădături cânt cei ce-s căzuţi de la adevărata lumină Hristos, care împreună călătoresc cu viaţa şi prin

necredinţă au de soţie şi pătimesc moartea.

Verset: 3

„Şi alt semn s-a arătat în cer: Iată, un balaur mare, roşu „având şapte capete şi zece coarne, şi pe capete şapte cununi de împăraţi”.

Tâlcuire:

„Şi alt semn s-a arătat în teer”. Cer înţelegem că se înţelege văzduhul, iar balaurul roşu, acel făcut ca să-l batjocorească îngerii (Psalm. 103, 28) lui ¡Dumnezeu, precum este scris la Iov. Însă „roşu” se zice că este pornit spre ucidere şi bucuros de vărsare de sânge, sau pentru că are fire de foc îngerească, deşi a căzut dintre îngeri.

Marginal: îngerii şi dracii au-fire de foc.

Iar prin „şapte capete” se înţeleg şapte puteri viclene ale lui şi potrivnice lucrurilor duhovniceşti, sau şapte duhuri ale lui, de care a zis Hristos în Evanghelie (Mt. 12, Luca 11) care sălăşluiesc în inima omului cea măturată şi goală de gânduri şi de fapte bune, sau şapte răutăţi care zice Solomon că sunt inima vrăjmaşului, care vrăjmaş cu glas mare, făţărniceşte se roagă celor ce se supun lui.

Marginal: Se roagă, adică meşteşugeşte ca să înşele, precum zice Solomon să nu-l ascultăm.

Iar „zece coarne” arată zece păcate potrivnice celor zece porunci /sau certurile dintre împărăţiile pământeşti lumeşti, care-i aduc veselie lui ca celui ce-i pare bine de războaie şi de certuri şi de tulburări.

Iar „şapte steme” pe capetele lui sunt pentru aceasta, că >cei ce biruiesc lucrurile diavoleşti, de acolo poartă steme de biruinţă, de unde au biruit prin posturi (şi osteneli. De aceştia zice dumnezeiescul Metodie: „Balaurul cel mare roşu, cu şapte capete, ce trage a treia parte din stele, care stă gata să mănânce pe fiul ce se va naşte, este diavolul. Dar n-a nimerit nici n-a câştigat vânatul de vreme ce sus la înălţime se răpesc cei ce se nasc a doua oară şi alţii după aceştia. Iar a treia parte s-a zis de cei ce au greşit unuia în numărul Sfintei Treimi”.

Marginal: Adică Icei ce au căzut împreună jeu Lucifer din numărul Sfintei Treimi (Troiţe).

Iar „pustia” în care intrând se hrăneşte, este biserica cea slobodă de rele şi care este fără de prihană.

Iar ce zice 1260, cuprinde numărul înmulţit şi deplin desăvârşit al sfinţilor. Şi după aceştia pe rând zice de stemele lui, pentru că cei ce s-au luptat mai întâi asupra diavolului şi au omorât şapte capete ale lui, şapte steme de bunătăţi stăpâneşte şi moşteneşte.

Marginal: Adică) I260 ide zile feo hrănească în pustie.

Verset: 4

„Iar coada lui târa a treia parte din stelele cerului şi le-a aruncat pe pământ...”

Tâlcuire:

Şi coada lui... prin „coadă” socotim că se arată două lucruri: sau întâia cădere a lui Lucifer din cer, care prin pizmă a tras de istov la pământ împreună cu sine pe îngerii cei ce s-au dezlipit de la Dumnezeu, că mai întâi a fost mândria lui, sau mişcarea cozii după zdruncinarea capului lui. Că aceasta (mândria) pe oamenii cei slabi de inimă, îi surpă jos de la unirea şi împreună petrecerea cea cerească, care se numesc stele după altă înţelegere, pentru lumina de la sfântul botez. Că aşa şi Daniil din Antioh a prorocit despre cele ce vor fi la venirea lui Antihrist.

Verset: 4

„Şi balaurul stătea înaintea femeii, care era să nască, pentru ca să înghită copilul, când îl va naşte”.

Tâlcuire:

Pentru că pururea neprietenul (diavolul) se înarmează împotriva bisericii cu râvnă nevoindu-se să mănânce mâncare pe ce cei ce se nasc a doua oară după vreme dintr-însa, îşi mai mult pe biserică şi pe singur

Hristos îl prigoneşte ca pe un cap al Bisericii, care îi adună pe cei credincioşi la sine. Pentru aceia a şi zis: „Saule, Saule, pentru ce mă prigoneşti?” (Fap. Ap. 9).

Verset: 5

„Şi a născut un copil de parte bărbătească şi el avea să păstorească toate neamurile cu toiag de fier”.

Tâlcuire:

Şi a născut un copil de parte bărbătească... Pururea biserica prin cei ce se botează, naşte pe Hristos ca pe cel ce ia formă într-înşii (botezaţi), până la plinirea vârstei celei duhovniceşti ¡după Apostol.

Iar copilul de parte bărbătească, poporul bisericesc şi cel neslăvit prin dezmierdăciuni este, prin care şi cu mâinile cele tari ale romanilor încă a păscut Hristos Dumnezeu neamurile şi iar le va paşte după învierea cea din morţi, puind judecători tari în credinţă ca fierul asupra vaselor celor stricăcioase şi slabe păgâneşti, care pentru necredinţă n-au vrut să bea vinul cel de taină şi nou.

Marginal: Cu imâinile romanilor, adică după ce s-a botezat; marele Constantin, i-a adus pe păgâni la credinţă şi i-a stăpânit aşa.

Verset: 5

„Şi copilul ei a fost răpit la Dumnezeu şi la tronul Lui”.

Tâlcuire:

Şi s-a răpit copilul ei... Se răpesc drept aceia şi aici sfinţii întru ispite, ca să nu fie biruiţi de cele rele ce sunt peste puterile lor. Şi iar se vor răpi pe nori în văzduh întru întâmpinarea Domnului şi cu Dumnezeu şi cu scaunul Lui adică cu puterile îngereşti de sus vor fi.

Verset: 6

„Iar femeia a fugit în pustiu, unde avea loc pregătit de Dumnezeu, ca să o hrănească pe ea, acolo, o mie două sute şi şaizeci de zile – 1260”.

Tâlcuire:

„Şi femeia a fugit în pustie...”. Când diavolul cel ce va lucra în Antihrist va porni război prin Antihrist împotriva bisericii, atunci aleşii ei şi capetele cele mai înalte, urând strigările orăşeneşti şi tulburările şi descântăturile lumeşti, la pustiirea cea de toată răutatea lipsa de răutate, adică la viaţa aducătoare de roadă a toată bunătatea va fugi, după înţelegerea marelui Metodie. Şi acolo vor scăpa numai de luptele. diavolilor împotriva lor şi de năvălirile oamenilor celor răi. Şi de crezut este că şi pustia cea înţelegătoare va mântui pe cei ce vor, fugi în munţi şi în peşteri şi în crăpăturile pământului, din cauza războiului neprietenului şi piincinosului Hristos (Antihrist) ca şi pe mucenici mai înainte.

Marginal: Pustia cea înţelegătoare este depărtarea de toată răutatea şi a gândi la Dumnezeu, rugăciunea, postul şi altele.

Trei ani şi jumătate care se arată prin 1260 de zile, în care va stăpâni Antihrist de care să ne izbăvească pe noi marele voievodul voievozilor, Hristos şi să nu ne lase să fim ispitiţi (I Cor. 10) mai mult decât putem răbda şi să ne dăruiască minte tare şi nesupusă şi nebiruită de năvălirile potrivnice, ca după lege luptându-ne împotriva mai marilor şi căpeteniilor întunericului, să ne împodobim cu cununa dreptăţii şi să luăm plată şi daruri pentru biruinţă. Că Aceluia care-i întoarce în fugă de la cei slabi pe domnii văzduhului cei tari, se cuvine biruinţa şi stăpânirea împreună cu Tatăl şi cu Duhul cel de viaţă făcător, acum şi pururea şi vecii vecilor. Amin!

DESPRE RĂZBOIUL ÎNGERILOR ŞI AL DRACILOR, DESPRE CĂDEREA SATANII

Verset: 7, 8.

„Şi s-a făcut război în cer: Mihail şi îngerii lui au pornit război cu balaurul. Iar balaurul şi îngerii lui au stat în luptă.

— Dar aceştia n-au izbutit, nici nu s-a mai găsit pentru ei loc în cer”.

Tâlcuire:

Acestea se pot spune şi către căderea cea dintâi a diavolului din cinul îngeresc pentru mândria şi invidia lui şi despre omorârea lui cea de-a doua prin Crucea Stăpânului. Când stăpânitorul lumii acesteia (Ioan 12) a fost pedepsit şi i s-a luat stăpânirea cea de demult, a cărui mândrie şi înălţare neputând-o suferi dumnezeieştii îngeri şi cu ei laolaltă nici Arhanghelul Mihail, cu adevărat l-au alungat, întâi de la petrecerea diavolului cea împreună cu îngerii, precum spune Iezechiil (28) că dintre Heruvimi a fost lepădat acela din mijlocul puterilor celor de foc, dintre cinurile cereşti, de vreme ce s-au aflat în el fărădelegi şi nedreptăţi.

Iar venirea în trup a lui Hristos, îngerii ce i-au slujit Lui după ispitire, iar s-au pornit asupra lui cu urâciune, ca asupra unei slugi netrebnice.

Însă să se ştie aceasta (precum au înţeles părinţii) că după facerea lumii celei văzute, pentru mândria şi invidia lui (diavolul) fiind lepădat întâi i s-a încredinţat lui stăpânirea văzduhului cum zice Ap. (Efes. 5).

81

Şi Papia la fel zice, cum că la oarecare din ei, adică îngerilor dumnezeieşti, isprăvnicie pe pământ li s-a dat, să stăpânească şi să domnească şi bine le-a încredinţat a stăpâni.

6 – Tâlcuirea Apocalipsei

Verset: 9

„Şi aruncat a fost balaurul cel mare, şarpele cel de demult, care se cheamă diavol îşi satana, cel care înşală toată lumea, aruncat a fost pe pământ şi îngerii lui aruncaţi au fost cu el”.

Tâlcuire:

Şi aruncat a fost balaurul... Cu adevărat n-a răbdat cerul înţelepciunea pământească, de vreme ce lumina cu întunericul n-are parte deşi se pune şi cu numele de Satana, dar unul şi acelaşi este şi diavolul şi satana, deşi

cu două nume e numit.

Marginal: Cu altă parte adică arfon (artron) ce este partea numită încheietură.

Însă „diavol” se numeşte căci faptele cele bune şi pe iubitorii de aceste fapte bune îi grăieşte ¡de rău şi-i cleveteşte precum şi mai înainte Adam pizmătareţ l-a clevetit. Iar Satana, sau potrivnic şi stăpânul şi slugile lui.

Marginal: Pârâş grăitor de rău este Satana, potrivnic se numeşte. Măcar de se punea Adam înaintea Evei ca un cap, căci a ascultat sfatul femeii. Grăitor de rău pe Dumnezeu la Fac. 3, când a zis şarpele către femeie, că ştie Dumnezeu că, în orice zi veţi mânca din pom, vi se vor deschide ochii voştri şi veţi fi ca nişte dumnezei.

Însă să se ştie că după răstignirea lui Hristos, căderea diavolului n-a fost cu loc, precum a fost căderea cea dintâi şi precum căderea strămoşilor din neputinţă. Se spune că a căzut după răstignirea lui Hristos, căci după aceasta i s-a împuţinat puterea lui şi i s-a stricat, precum a mărturisit marelui Antonie. Cuvântul Psalmului 9 în el s-au împlinit, „Armele vrăjmaşului s-au împuţinat întru sfârşit”. Este dreaptă căderea lui, slobozirea scornirilor şi a bântuielilor celor rele, ¡după lepădarea lui din cer şi din stăpâxiia sa de tot, precum s-a zis.

Marginal: A doua cădere a diavolului se spune despre împuţinarea puterii lui.

Zis-a şi fericitul Justin Filosoful şi mucenicul, că diavolul după venirea lui Hristos şi după răspunsul asupra lui (la judecată) că se va duce în gheenă, însă mai mare hulitor s-a făcut, deşi întâi n-a hulit aşa fără de ruşine pe Dumnezeu.

Marginal: Justin întru tâlcuirea Apocalipsului şi Eusebie istoricul bisericesc, cartea 14, Cap. 11:

Pentru aceia de dânsul cu dreptate s-a zis: Inima lui s-a încremenit ca piatra, pentru răzvrătirea şi nepărăsirea vicleşugului lui.

Şi de vreme ce aşteptarea muncii lui l-a făcut pe el mai cumplit, oare atunci când se va munci el în gheena şi cu cei ce au făcut faptele lui, cum să se mai cureţe de

spurcăciunea păcatelor lor prin lămurirea focului? Însă aceasta nedobândind-o, oare în ce chip pot să aibă sfârşit muncile după înţelegerea ereticilor celor cu înţelepciune deşartă?

Marginal: Irineu, Cartea 5, cap. 3: împotriva eresurilor şi a celor ce ziceau că munca va avea sfârşit. Că zic ereticii aceia că diavolul şi păcătoşii în gheenă câtăva vreme se vor munci iar apoi lămurindu-se prin foc, de păcate, nu se vor mai munci.

Verset: 10

„Şi am auzit glas mare în cer, zicând: Acum s-a făcut mântuirea şi puterea şi împărăţia Dumnezeului nostru şi stăpânirea Hristosului Său, căci aruncat a fost pârâşul fraţilor noştri, cel care-i pâra pe ei înaintea Dumnezeului nostru, ziua şi noaptea”.

Tâlcuire:

Căci a fost aruncat... Pârâş şi clevetitor împotriva oamenilor diavolul este numit (II Cor. 6, Sirah 13), însă se veselesc îngerii de surparea lui, că n-are nicio parte cel credincios cu cel necredincios.

Versetele: 11, 12

„Şi ei l-au biruit prin sângele Mielului şi prin cuvântul mărturiei lor şi nu şi-au iubit viaţa lor, până la moarte. 12. Pentru aceasta, bucuraţi-vă ceruri şi cei care locuiţi în acestea. Vai, însă, pământule şi mare, fiindcă diavolul a coborât la voi, având mânie mare, căci ştie că timpul lui este scurt”.

Tâlcuire:

Şi aceia l-au biruit pe el... Şi sfinţii cei pârâţi de dânsul şi clevetiţi ca şi Iov, împreună cu toţi oamenii ce se plecau lui, l-au biruit pe diavol prin patimi după Hristos. Iar cum că se veselesc puterile cereşti de căldura lui şi le pare rău de bântuiala ce face asupra celor ce se usucă şi se topesc spre cele pământeşti, o fac aceasta urmând lui Dumnezeu. Iar „amar ceor ce locuiesc pe pământ şi mare”

adică cei ce n-au petrecerea în ceruri ci pe pământ, pentru că mulţi din cei ce locuiesc pe pământ îl biruiesc pe diavol şi-l vor birui, deşi acum se iuţeşte mai mult asupra celor ce se luptă cu el, din cauza că i se apropie munca sa (a diavolului). De aici vine că cei ce gândesc cele pământeşti şi se învăluiesc în marea lumească este cu neputinţă să nu fie nevoiaşi şi ticăloşi şi umiliţi.

ÎN CE FEL NU ÎNCETEAZĂ SĂ PRIGONEASCĂ BISERICA

Versetele: 13, 14

„Iar când a văzut balaurul că a fost aruncat pe pământ, a prigonit pe femeia care născuse pruncul”. 14. Dar femeii i s-au dat cele două aripi ale marelui vultur, ca să zboare în pustiu, la locul ei, unde este hrănită acolo o vreme şi jumătate de vreme, departe de faţa şarpelui”.

Tâlcuire:

Când diavolul după ce a făcut război cu Hristos, după botez a fost biruit şi după ce s-a înarmat împotriva Sfinţilor Apostoli, s-a întors ruşinat văzându-i pe ei că au aflat prin moarte viaţa. Şi dacă s-a întors la pământ şi s-a arătat a fost pedepsit să mănânce pământ, adică gândurile cele pământeşti, atunci iarăşi a început a prigoni biserica care a născut şi naşte fii, parte bărbătească, adică pe poporul lui Dumnezeu cel nebiruit de desfătare.

Iar aripile vulturului închipuiesc două legi ca eu acestea zburând în pustie să se hrănească, cu viaţa cea duhovnicească din belşug, să se hrănească pururea, mai ales în vremea venirii lui Antihrist, care va stăpâni atunci. În vremea lui Antihrist va fi neputinţă, că cei ce se vor ascunde în pustia cea sufletească, în munţi, în prăpăstii şi peşteri vor scăpa de Antihrist. (Face pomenire de îndoita pustie-sufletească să n-avem păcate şi cea materială fugirea de oameni).

Versetele: 15, 16

„Atunci şarpele a aruncat din gura lui, după femeie, apă ca un râu ca s-o ia râul. 16. Şi pământul i-a venit femeii în ajutor, căci pământul şi-a deschis gura sa şi a

înghiţit râul pe care-l aruncase balaurul din gură”.

Tâlcuire:

Şi a aruncat din gura lui după femeie apă... Zice, că fugind biserica în locuri neumblate şi fără de apă, de către năvălirile înşelătorului din gura sa, adică din porunca lui, a slobozit în urma ei apă, adică mulţime de oameni fără de Dumnezeu şi viclenii draci multe feluri de ispite a poruncit asupra ei ca să o supună.

Iar pământul i-a ajutat ei, sau cu lungimea căii şi cu lipsa de apă şi cu uscăciunea înfrângând pornirile viclenilor (înfrânare) şi acea apă ce vine din ispite pe aceasta sorbind-o cu smerirea minţii sfinţilor, celor ce grăiesc drept şi adevărat: „Eu sunt păjmânt şi cenuşă” (Fac. 18), stricând cu acest gând toate cursele diavolului, pentru că nimic precum i s-a arătat de înger lui Antonie nu zdrobeşte şi taie puterile diavolului aşa ca şi smerenia. (Pământul este smerenia).

Versetele: 17, 18

„Şi balaurul s-a aprins de mânie asupra femeii şi a pornit să facă război cu ceilalţi din seminţia ei, care păzesc poruncile lui Dumnezeu şi ţin mărturia lui Iisus. 18. Şi a stat pe nisipul mării”.

Marginal: Prin femeie se înţeleg cei mai mari şi mai aleşi ai bisericii, pe care nu-i poate şi nici nu-i vor putea birui diavolii prin slugile lor.

Tâlcuire:

Şi a pornit şarpele să facă război... Neputând diavolul să strice ceva bisericii, mâniindu-se asupra ei (prin care înţeleg pe învăţătorii cei mari şi mai aleşi ai bisericii şi pe cei ce dispreţuiesc pământul şi s-au mutat la necaz în pustie) va ridica război, de nu-i va putea câştiga Antihfist pe aceia, împotriva ostaşilor lui Hristos cei din lume. Ca prin pulbere pământească, care strică unsoarea untdelemnului, adică prin lucruri lumeşti şi prin forţă, să-i poată vâna lesne şi să-i piardă, însă şi dintre aceştia mulţi fiindcă i-au iubit pe Hristos din toată inima îl vor birui pe

diavol.

Capifolui 13

DESPRE FIARA CEA CU ŞAPTE CAPETE ŞI CU ZECE COARNE

Verset: 1

„Şi am văzut ridicându-se din mare o fiară, care avea zece coarne şi şapte capete şi pe coarnele ei zece steme şi pe capetele ei nume de hulă”.

Tâlcuire:

Oarecare prin fiara aceasta înţeleg o putere oarecare mai de jos a Satanei, dar mai mare peste ceilalţi draci. Iar prin ceea ce va ieşi din pământ după aceasta, a fost înţeles Antihrist.

Marginal: Iar Metodie şi Ipolit şi alţii au tâlcuit că fiara aceasta va fi singur Antihrist, ca cel ce va ieşi din lumea cea cu valuri şi tulburată.

Iar prin „zece coarne” cu atâtea steme împodobite şi prin „şapte capete” se înţelege unirea diavolului cu singur Antihrist şi cu stăpâniile pământeşti împărţită în zece împărăţii în vremurile de apoi. Şi împărăţia lumii acesteia închipuită cu şapte curgeri de vremi şi cu vreme de şapte zile măsurată şi cu şapte petreceri este arătată în cele ce urmează. După împărăţia de şapte veacuri a Domnului în veacul acesta, va începe să lucreze satana.

Şi „Numele de hulă” pe capetele ei, adică pe ajutoarele şi ispravnicii săi îi arată, de vreme ce aceia din început n-au încetat a huli pe Hristos până la arătarea marelui şi creştinului Constantin, după care au fost hulitori Iulian şi Valens împotriva lui Hristos.

Marginal: Prin capetele lui. Antihrist se înţeleg toţi tiranii cei hulitori de Hristos, câţi au fost până la marele Constantin şi cei ce au ¡fost după dânsul şi vor mai veni până la Antihrist.

Verset: 2

„Şi fiara pe care am văzut-o era asemenea

leopardului, picioarele ei erau ca ale ursului, iar gura ca a leilor. Şi balaurul i-a dat fiarei puterea lui şi scaunul lui şi stăpânire mare”.

Tâlcuire:

Şi fiara asemenea leopardului... Prin leopard arată împărăţia grecească, iar prin urs pe cea persană, iar prin leu pe cea a Babilonienilor, pe care pe toate le va stăpâni Antihrist ca cel ce va veni ca un împărat roman, când îşi va vedea degetele picioarelor sale de lut, prin care arată împărăţia cea slabă şi lesne de stricat a împărăţiei în zece părţi.

Marginal: Antihrist, degetele picioarelor sale le va vedea ca de lut, adică împărăţia romanilor călcată de sine (el).

„I-a dat fiarei puterea sa” că va da Satana, balaurul, cel înţelegător lui Antihrist toată puterea sa întru semne şi minuni mincinoase spre pieirea celor neîntăriţi.

Verset: 3

„Şi unul din capetele fiarei era ca junghiat de moarte, dar rana ei cea de moarte a fost vindecată şi tot pământul, minunat, se uita după fiară”.

Tâlcuire:

Prin capul ca şi junghiat spre moarte, sau pe un voievod îl numeşte al lui, că va fi omorât şi chiar de acelaşi Antihrist, prin farmece şi prin năluciri amăgitoare se va arăta înviat, precum a făcut Simon Vrăjitorul a făcut şi marele Apostol Petru care l-a vădit; sau împărăţia romanilor care prin împărţirea în zece părţi după asemănare oarecare va răbda omorâre (cum a fost porunca l-ai August Cezarul), apoi iar se va socoti că se va vindeca, adică se va ptrânge într-o stăpânire.

Verset: 4

„Şi s-au închinat balaurului, fiindcă i-a dat fiarei stăpânirea; apoi s-au închinat fiarei zicând: Cine este

asemenea fiarei şi cine poate să se lupte cu ea!”

Tâlcuire:

Marginal: Antihrist cu minunile va îngrozi pământul tot.

S-au minunat şi s-au închinat... Minunile care le va face Antihrist prin amăgirile sale, ale diavolului, cel ce va lucra în el trebuie înţelese aici. Prin el balaurului i se va da închinăciune, că şi morţii va învia şi va face şi semne, care se vor arăta celor orbiţi la minte.

Versetele: 5, 6

„Şi i s-a dat ei gură să grăiască semeţii şi hule şi i s-a dat putere să lucreze timp de patruzeci şi două de luni – 42. „— 6. Şi şi-a deschis gura sa spre hule asupra lui Dumnezeu, ca să hulească numele Lui şi cortul Lui şi pe cei care locuiesc în cer”.

Tâlcuire:

Şi i s-a dat. gură... Prin 42 de luni, arată că după slobozenia lui Dumnezeu, trei ani şi jumătate va avea putere şi va huli pe Dumnezeu şi pe sfinţi. Iar prin cortul lui iDumnezeu şi sălăşluirea lui Dumnezeu Cuvântul în trup o arată, adică întruparea şi odihna lui întru sfinţi, împotriva cărora totul se va întoarce spre hulă, apoi şi împotriva sfinţilor îngeri.

Versetele: 7, 8

„Şi i s-a dat să facă război cu sfinţii şi să-i biruiască şi i s-a – dat ei stăpânire peste toată seminţia şi poporul şi limba şi neamul”. 8. Şi i se vor închina ei toţi cei care locuiesc pe pământ, ale căror nume nu sunt scrise, de la întemeierea lumii, în cartea vieţii Mielului celui înjunghiat”.

Tâlcuire:

Şi i s-a dat să facă război... Peste toată seminţia şi limba va avea vicleană stăpânire.

Marginal: Şi pe aceia numai îi va stăpâni, ale căror nume nu sunt scrise în cartea vieţii.

Versetele: 9, 10

„De are cineva urechi – să audă! – 10. Cine ia pe alţii robi de robie are parte; cine cu sabia va ucide (Mt.26) dator este de sabie să moară. Aici este răbdarea şi credinţa sfinţilor”.

Tâlcuire:

Cine ia pe alţii robi... Fiecare va lua vrednice răsplătiri după faptele sale, care au fost gata mereu a-i necăji pe vecini, aceia vor fi robiţi de diavolul şi prin sabia sufletească a Satanii vor fi luaţi robi acestuia, căruia i-au slujit prin fapte rele, precum zice marele Petru. Iar cei ce au credinţa curată şi neştirbită şi răbdarea neştirbită în ispite (II Petru 2) aceştia nu se vor şterge din cartea vieţii. Cărora şi pe noi vrea Dumnezeu, care le gândim cele necuvioase ale patimii vremii de acum şi nevrednice de mărirea ce se va descoperi sfinţilor şi care călătorim vitejeşte pe calea cea strâmtă, să ne facă părtaşi şi peste toată mărirea căii veacului celui viitor şi de odihna şi desfătarea aflând împreună cu Hristos să împărăţim, cu care împreună se cuvine Tatălui şi Duhului Sfânt, toată mulţumită şi închinăciunea, acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin!

DESPRE PROROCUL CEL MINCINOS

Verset: 11

„Am văzut apoi altă fiară, ridicându-se din pământ, şi avea două coarne asemenea mielului, dar grăia ca un balaur”.

Tâlcuire:

Unii înţeleg fiara aceasta pe Antihrist, altora li se pare că e satana şi două coarne ale ei le socotesc să fie ale lui Antihrist şi ale unui proroc mincinos. Noi socotim că cu adevărat un proroc mincinos va veni şi prin balaur pe satana, care prin fiară pe Antihrist îl înţelegem, iar prin fiara aceasta de acum (după înţelegerea lui Irineu) un proroc mincinos va fi, se tâlcuieşte, care din pământ va ieşi, adică din viaţa cea pământească şi care se târăşte pe pământ.

Se zice că va avea două coarne asemenea cu ale mielului şi pentru aceasta se spune, căci sub piele de oaie va tăinui sălbăticie de lup ascunsă şi mohorâre. Pentru că din început ea avea un chip de creştinătate de care lucru aşa scrie Irineu, pentru sluga cea ajutătoare. Satanei (pe care şi proroc mincinos îl numeşte) îi grăia, că balaurul acesta va primi putere de semne şi minuni, ca să le facă înaintea lui Antihrist, gătindu-i lui calea cea ducătoare la pieire.

Marginal: Prorocul cel mincinos va găti calea lui Antihrist.

Iar vindecarea fiarei a rănii ei, zicem să fie adunarea ce se socoteşte că va fi după împărţirea împărăţiei, în scurtă vreme, sau îndreptarea iarăşi peste puţină vreme prin Crucea Domnului a vremii celei stricate de tirania Satanei prin Antihrist sau învierea amăgitoare a vreunuia ce va muri dintre ai lui Antihrist.

Marginal: Vindecarea rănii fiarei, cum o înţelege Irineu.

Zice că va grăi acesta cu balaurul, de vreme ce cele ce sunt ale diavolului celui începător de răutate acelea le va face şi le va grăi.

Versetele: 12, 13

„Şi toată stăpânirea celei dintâi fiare o are în mână, în faţa ei. Şi face pământul şi pe locuitorii de pe el să se închine fiarei celei dintâi, a cărei rană de moarte fusese vindecată. 13. Şi face semne mari chiar şi foc face să se pogoare din cer, pe pământ, înaintea oamenilor”.

Tâlcuire:

Toate le va face prin farmecile şi nălucirile potrivnicului lui Hristos, Antihrist, mergătorul înainte acela, spre amăgirea oamenilor, ca să li se pară că Antihrist este Dumnezeu, mărturisit fiind ca de la un lucrător de nişte minuni ca acelea şi ca şi cum ar lua mărirea vredniciei.

Marginal: Antihrist va avea un proroc mincinos mergător înainte ca şi Hristos pe Ioan Botezătorul.

Însă întru toate îl va urma pe Ioan Botezătorul, care i-a adus la Mântuitorul pe cei ce au crezut, că se va arăta amăgitorul acela spre înşelăciunile oamenilor îşi deşi vor fi în rătăcire le va spune că urmează adevărului.1–, Căci nu este minune, de va face în vederile oamenilor, celor ce s-au orbit cu înşelăciunea, ca să vadă pogorându-se foc din cer, aşa ca şi în istoria lui Iov, cum că s-a pogorât foc şi a ars dobitoacele lui după îngăduinţa lui Dunezeu (Iov, 1, 16) şi după lucrarea Satanei.

Verset: 14

„Şi amăgeşte pe cei ce locuiesc pe pământ prin semnele ce i s-au dat să le facă înaintea fiarei".

Tâlcuire:

Şi amăgeşte... Şi va înşela pe cei ce au viaţă plăcută pe pământ pururea, că pe cei cu viaţă ce o au în cer nu-i amăgeşte mintea, că sunt întăriţi întru mai înainte vestirea venirii lui.

Versetele: 14, 15, 16, 17

„Zicând celor care locuiesc pe pământ să facă chip fiarei care a FOST RĂNITĂ cu sabia şi a rămas în viaţă. 15. Şi i s-a dat ei să insufle duh chipului fiarei, aşa încât chipul fiarei să şi grăiască. Iar pe câţi nu se vor închina chipurile fiarei, putere avea ca să-i ucidă. – 16. Şi-i sileşte pe toţi, pe cei mici şi pe cei mari, şi pe cei bogaţi şi pe cei săraci, şi pe cei slobozi şi pe cei robi, ca să-şi pună semn pe mâna lor cea dreaptă sau pe frunte. – 17. Încât nimeni să nu poată cumpăra sau vinde, decât numai cel care ars semnul, adică numele fiarei, sau numărul numelui fiarei".

Tâlcuire:

„Şi ca să grăiască chipul fiarei", spune Apolonie şi alţii, că de multe ori cu puterea farmecilor au grăit dracii prin chipuri şi prin idoli săpaţi şi prin lemne şi prin apă şi prin trupuri moarte, precum le-a arătat şi Simon Vrăjitorul romanilor înaintea marelui Petru, deşi i-a vădit apostolul rătăcirea lui, cum că cu părerea mincinoasă l-a înviat arătând pe cel ce singur Petru l-a înviat, cum că vor scula

morţii.

Marginal: Apolonie a fost un filosof în Alexandria.

Simon va înviat un mort asemenea cu farmecele sale.

Deci aşa se zice că va face şi ispravnicul şi mergătorul înainte al lui Antihrist cu lucrarea diavolului, de va grăi chipul fiarei întru arătare mincinoasă şi-i va omorî pe cei ce nu se vor închina fiarei şi se va nevoi să-şi impună numele său cel pierzător al potrivnicului şi înşelătorului peste toţi însă pe mâinile drepte le va pune ca să taie lucrarea celor drepte şi bune.

Iar în frunţi, ca să înveţe întru înşelăciune şi întru întuneric pe cei amăgiţi să îndrăznească. Nu-l vor primi pe el cei însemnaţi în feţele lor cu dumnezeiască lumină. Şi numele fiarei va începe a-l vesti peste tot şi celor ce vor cumpăra şi celor ce vor vinde, ca cei ce nu-l vor primi pentru lipsa celor de treabă, să le fie moarte cumplită.

Pentru spurcatul nume al lui Antihrist.

Verset: 18

„Aici este înţelepciunea. Cine are pricepere să socotească numărul fiarei: căci este număr de om. Şi numărul ei este şase sute şaizeci şi şase – 666.

Marginal: Omului adică al lui Hristos, care a fost om deplin, întru ştiinţe şi întru puteri în faţa Dumnezeirii, căci se va sili să urmeze numele Domnului Hristos.

Tâlcuire:

Ştiinţa cea dovedită a numărului precum şi altele ce s-au scris de dânsul, vremea le va descoperi şi nevoinţa celor înţelepţi şi treji. Că de ar fi fost de vreo treabă (precum au zis alţi dascăli să se ştie) cu adevărat cum îi va fi numele, cel ce l-a văzut pe el ar fi descoperit, dar n-a voit darul lui Dumnezeu să se scrie în dumnezeiască carte, numele lui cel pierzător.

Însă în ce chip de învăţătură multe nume se pot afla (după Ipolit şi alţii) care cuprind numărul acesta şi deobşte şi deosebite. Cum ei zice după Ipolit: luminat, soare, latineşte: benedictus, care se tălmăceşte binecuvântat şi

nu alta, după urmarea binecuvântatului cu adevărat Hristos Dumnezeul nostru.
Iar de obşte cum sunt
Rău povăţuitor;
Vechi pizmătareţ:
Adevărat pierzător; miel nedrept cu care nume din amăgitura celor potrivnice se va chema pretutindeni şi mărirea sa îi va fi întru ruşine în fărădelegi.

Capitolul 14

PENTRU MIEL ŞI CEI 144 DE MII CARE VOR STA CU MIELUL PE MUNTELE SION

Verset: 1
„Şi m-am uitat şi iată Mielul stătea pe Muntele Sionului şi cu El o sută patruzeci şi patru de mii, care aveau numele Lui şi numele Tatălui Lui, scris pe frunţile lor”.

Tâlcuire:
Miel Hristos este cu adevărat şi stă pe Muntele Sion, nu pe cel vechi, ci în cetatea Dumnezeului celui viu.
Iar 144 de mii sau mai mult, roada darului seminţiei Apostolilor o arată, din care fiecare Apostol 12 mii a lucrat, adică roada credinţei depline sau pe cei curaţi din Legea Nouă şi după omul cel dinăuntru şi după omul cel dinafară se închipuiesc, că în cei de demult nu s-a aflat fapta curăţiei, ci numai în foarte puţini, însă şi celelalte mii din cele ce s-au zis trebuie să se înţeleagă ce s-au adunat pe nume din seminţiile lui Israel, întru care fecioria, adică curăţenia s-a mărturisit.
Marginal: Prin celelalte mii se înţeleg miile ce s-au zis, iar câte 12 din fiecare seminţie a feciorilor lui Israil, precum la Cap. 7.
Şi ale acestora a tuturor, frunţile se vor pecetlui cu lumina feţii lui Dumnezeu, pentru care îngerilor celor pierzători, groaznici şi înfricoşaţi se vor arăta.

Verset: 2

„Atunci am auzit sunet din cer, ca vuiet de ape multe şi ca bubuitul unui tunet puternic, iar glasul pe care l-am auzit ca glasul celor ce cântă cu alăutele lor”.

Tâlcuire:

Glasul ca de ape multe şi ca de tunet mare şi ca de lăutari, arată răsunarea cea străbătăcioasă, precum şi slugilor omeneşti li se dă descoperirea tainelor stăpânilor lor după întocmirea buneivoiri şi a dragostei.

Versetele: 3, 4, 5

„Şi cântau o cântare nouă, înaintea tronului şi înaintea celor patru fiinţe şi înaintea bătrânilor; şi nimeni nu putea să înveţe cântarea decât numai cei o sută patru zeci şi patru de mii, care fuseseră răscumpăraţi de pe pământ”. – 4. Aceştia sunt care nu s-au întinat cu femei, care sunt feciorelnici. Aceştia sunt care merg după Miel ori unde se va duce, aceştia au fost răscumpăraţi dintre oameni, pârgă lui Dumnezeu şi Mielului. – 5. Iar în gura lor nu s-a aflat minciună, fiindcă sunt fără de prihană”.

Tâlcuire:

Dinaintea celor 24 de bătrâni limpede se aude versul sfinţilor şi cântările cele dulci aşezate şi tocmite cu stihuri, care cântă împrejurul a toată biserica şi a prăznuirii celor întâi născuţi ce sunt scrişi în ceruri, care într-un glas înconjoară tronul slavei, sunt şi sfinţii care prin omorârea poftelor trupeşti au ajuns la desăvârşire. Şi această cântare nimeni nu putea s-o înveţe fără numai aceia, de vreme ce cu măsura vieţii se dă ştiinţa.

Marginal: Că măsura vieţii adică, precum este viaţa de îmbunătăţită, aşa se dă de la Dumnezeu cunoştinţă fiecăruia.

Aceştia ce s-au numit sunt cei ce i-au întrecut pe alţii, care şi pentru feciorie şi pentru nevinovăţie în limbă şi în mâini, după venirea lui Hristos şi-au agonisit tinereţe îmbunătăţită prin care învaţă cântare nouă, pe care mulţi

n-o ştiu nu numai în viaţa aceasta, dar nici în veacul cel viitor, căci de va şi veni atunci desăvârşirea cunoştinţei, după ce se va strica ştiinţa cea din parte după spusa Apostolului, în Rai. Căci după asemănarea şi întocmirea vieţii sfinţilor celei de acum, va fi şi descoperirea dumnezeieştilor taine, că multe locaşuri sunt la Tatăl şi stea de stea se deosebeşte întru mărire (I Cor. 15), precum şi numele şi muncile sunt de diferite feluri, de care să ne izbăvească pe noi Domnul tuturor şi să ne facă părtaşi celor mântuiţi, pentru bunătatea Sa, neuitându-se la mulţimea păcatelor noastre, ci la milostivirile Sale pentru care a venit pe pământ şi şi-a vărsat Prea Scump Sângele său pentru noi şi spălând păcatele şi stricăciunile noastre să ne ducă curaţi la Tatăl cu care împreună Lui, ca povăţuitorului vieţii şi mântuirii noastre şi Prea Sfântului Duh, i se cade mărirea, stăpânia şi cinstea, acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amhu

DESPRE ÎNGERUL CARE VA VESTI APROPIEREA JUDECĂŢII CE VA SĂ FIE

Versetele: 6, 7

„Şi am văzut apoi alt înger, care zbura prin mijlocul cerului „având să binevestească Evanghelie veşnică celor care locuiesc pe pământ şi la tot neamul şi seminţia şi limba şi poporul. – 7. Şi striga cu glas puternic: Temeţi-vă de Dumnezeu şi daţi Lui slavă, că a venit ceasul judecăţii Lui, şi vă închinaţi Celui care a făcut cerul şi pământul şi marea şi izvoarele apelor”. (Psalm, 145, Sirah, 18; Fapte, 14).

Tâlcuire:

Spunând „Prin mijlocul cerului” arată locul de sus cum că ceresc era îngerul ce s-a arătat, de sus fiind trimis ca să-i înalţe pe oameni de pe pământ prin mijlocirea sa şi pentru solirea sa la ceruri urmând pe Dumnezeu, aşa ca să împreune trupul bisericii cu Hristos capul nostru. Evanghelia cea veşnică era cea gătită şi însemnată din veac de la Dumnezeu.

Şi va zice aceasta: De Dumnezeu să se teamă, şi să

nu se teamă de Antihrist, care nu va putea omorî împreună sufletul şi trupul, ci cu mare îndrăzneală să stea împotriva lui, ca celui ce va stăpâni puţină vreme, pentru apropierea judecăţii şi a răsplătirii pentru fapte.

DESPRE ÎNGERUL CE VA VESTI CĂDEREA BABILONULUI

Verset: 8

„Şi alt înger a venit după cel dintâi, zicând: A căzut, a căzut Babilonul, cetatea cea mare, care a adăpat toate neamurile din vinul pătimaş al desfrânării sale”.

Tâlcuire:

„Babilonul” se tâlcuieşte amestecarea lumii acesteia şi tulburarea vieţii, care spune aici că peste puţin se va termina. Iar prin „vinul pătimaş al curviei ei” numeşte nu numai nebunia cea venită din închinarea la idoli şi depărtarea şi înstreinarea minţii de la Dumnezeu, ci şi îmbătarea din tot păcatul şi ieşirea din minte prin care toţi cei ce curvesc, vor fi pierduţi de către Dumnezeu după cuvintele psalmistului. Însă va cădea Babilonul acesta de istov, surpându-se din rădăcină, când după ce-i va trimite pe lucrătorii fărădelegii în focul de veci, atunci se va arăta Ierusalimul cel ceresc cel de sus. Numeşte Babilon, amestecarea şi tulburarea de la amestecarea limbilor, după ce le-a amestecat Dumnezeu limbile.

DESPRE ÎNGERUL AL TREILEA CARE-I VA ÎNTĂRI PE CREDINCIOŞI CA SA NU-L PRIMEASCĂ PE ANTIHRIST

Îngerul al treilea opreşte să nu se închine lui Antihrist.

Versetele: 9, 10

„Şi al treilea înger a venit după ei, strigând cu glas puternic: Cine se închină fiarei şi chipului ei şi primeşte semnul ei pe fruntea, sau pe mâna lui, – 10. Va bea şi el din vinul aprinderii lui Dumnezeu, turnat neamestecat, în potirul mâniei Sale, şi se va chinui în foc şi în pucioasă înaintea sfinţilor îngeri şi înaintea Mielului”.

Tâlcuire:

Oricine se va supune lui Antihrist care se va face ca o fiară şi va petrece viaţă necurată care-l va arăta pe el, şi sau cu cuvântul sau cu fapta îl va mărturisi pe el ca fiind Dumnezeu (că aceasta poate să arate înfierarea ce se va da la frunte şi la mână) şi acela se va face părtaş băuturii paharului celui de muncă, a muncii celei neamestecate cu milostivirile lui Dumnezeu, pentru dreptatea judecăţii. Amestecată cu felurite munci, pentru răutatea cea mult stricăcioasă şi de multe feluri pe care singuri au ales-o şi au voit-o. Şi bine se numeşte prin vinul fărădelegii, care-i va îmbăta pe cei ce beau, de vreme ce cu care fapte greşeşte cineva cu aceleaşi fapte se va şi munci.

Marginal: Va îmbăta în gheena pe ceia ce-l beau aici prin păgânătăţi.

Verset: 11

„Şi fumul chinurilor, lor se urcă în vecii vecilor".

Tâlcuire:

Prin fumul muncii trebuie a înţelege sau aburul ce va ieşi de jos cu suspinuri de la cei ce se vor munci, sau fumul cel ce se va înălţa din focul ce-i va munci pe cei ce au căzut. Iar se zice că în

„Vecii vecilor" se va înălţa „ca să ştim şi să nu învrednicim a; şti, că fără de sfârşit va fi munca păcătoşilor ca *şi* desfătarea drepţilor.

Marginal: Munca păcătoşilor va fi fără de sfârşit, împotriva ereticilor, care, ziceau că munca va avea sfârşit.

Verset: 11

„Şi nu au odihnă nici ziua nici noaptea cei care se închină fiarei şi chipului ei şi oricine primeşte semnul numelui ei".

„Şi nu au odihnă ziua nici noaptea". Ziua şi noaptea zice, nu că doară va fi măsurată cu soare curgerea veacului viitor în care nu vor avea odihnă ziua şi noaptea

cei fărădelege, ci sau după obiceiul cum se numără veacul de acum cu nopţi şi cu zile, sau prin „zi” se înţelege viaţa sfinţilor, iar prin „noapte” munca celor spurcaţi, pe care o vor lua cei ce închipuiesc faptele diavolului şi hule împotriva lui Hristos fac, adică cei ce zugrăvesc chipul fiarei celei neprietene şi cu numele ei cel de ocară ca şi cum ar fi fost de cinste crezând ei.

Verset: 12

„Aici este răbdarea sfinţilor, care păzesc poruncile lui Dumnezeu şi credinţa lui Iisus”.

Tâlcuire:

„Aici este răbdarea sfinţilor...” Cei necredincioşi zice, pururea se vor munci în veacul viitor, iar sfinţii arată aici, tăria răbdării în vremea ce vor păzi poruncile lui Dumnezeu şi credinţa în Hristos.

Verset: 13

„Şi am auzit glas din cer, zicând: Scrie: Fericiţi cei morţi, cei care de acum mor întru Domnul! Da, grăieşte Duhul, odihnească-se de ostenelile lor, căci faptele lor vin cu ei”.

Tâlcuire:

Glasul din cer nu-i fericeşte pe toţi morţii, ci pe cei ce mor întru Domnul, adică pe cei ce mor lumii şi poartă moartea lui Iisus în trup şi cu Hristos pătimesc pentru că acelora ieşirea din trup le este odihnă de ostenelile lor. Iar urmarea faptelor este pricina şi temeiul cununilor celor neveştejite şi a măririi darurilor de biruinţă ce li se dă cu multă măsură celor ce biruiesc. Plată pentru vitejiile cu care vitejii lui Hristos Dumnezeul nostru s-au luptat împotriva puterilor celor nevăzute, că nevrednice sunt patimile veacului acestui de acum, spre mărirea ce li se va descoperi celor din Rai ce au făcut voia lui Dumnezeu (Rom. 8, 18). De care şi noi dorind ni se cade să ne rugăm lui Dumnezeu neîncetat zicând: „Pleacă inimile noastre,

Doamne, spre ştiinţele Tale” (Psalm. 110, 36) şi întoarce ochii noştri dinspre toată deşertăciunea. Şi să nu intri la judecată cu robii Tăi, că nu se va îndrepta înaintea Ta tot cel ce viază, ci cu îndurările Tale cele multe caută spre noi, că a Ta este mila şi stăpânia şi împărăţia, puterea şi mărirea, a Tatălui şi a Fiului şi a Sfântului Duh, acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin!

DESPRE CELA CE VA ŞEDEA PE NORI, CUM CA SECERA VA SECERA PE CEI CE RĂSAR DIN PĂMÂNT

Verset: 14

„Şi am privit şi iată un nor alb şi Cel care şedea pe nor era asemenea Fiului Omului, având pe cap cunună de aur şi în mână seceră ascuţită”.

Tâlcuire:

Prin nor înţelegem sau pe cel simţitor ce l-a ridicat pe Domnul nostru Iisus Hristos din ochii Apostolilor, sau o putere oarecare îngerească pentru curăţenia şi asemănarea cea cu norii, precum zice Psalmistul: „Şi s-a suit pe Heruvimi şi a zburat pe aripile vântului” Psalm. 17, 1. Pentru aceia socotim că Hristos este cel ce s-a arătat pe nori asemenea cu Fiul Omului, iar cununa cea pusă de dânsul înseamnă împărăţia Lui peste cele văzute şi peste cele nevăzute. Însă de „aur” zice că era, pentru scumpetea pe care o are aurul la noi. Iar „secera” arată sfârşitul lumii <Mt. 13, 20; Ioan, 13; Daniil 12) de vreme ce Domnul sfârşitul lumii l-a numit prin seceriş.

Versetele: 15, 16

„Şi alt înger a ieşit din templu şi a strigat cu glas mare Celui care şedea pe nor: Trimite secera şi seceră, că a venit ceasul de secerai, fiindcă s-a copt secerişul pământului. – 16. Atunci Cel care şedea pe nor a aruncat pe pământ, secera Lui şi pământul a fost secerat”.

Tâlcuire:

Strigarea îngerului acestuia înseamnă rugăciunea tuturor puterilor cereşti, care doresc să vadă cinstea

drepţilor şi tăierea fărădelegii păcătoşilor, când vor înceta cele ce se clătesc şi trecătoare şi se vor arăta cele ce nu se vor clăti şi nu vor trece. Iar când zice că s-a uscat secerişul, s-a copt, arată apropierea vremii sfârşitului, când sămânţa cea coaptă a bunei creştinătăţi, ca nişte grâu copt se va face vrednică de jitniţele cereşti, care vor da lucrătorului de pământ roade câte 100 şi 60 şi câte 30 (Mt. 19, 8).

DESPRE ÎNGERUL CE VA CULEGE VIA AMĂRĂCIUNII

Verset: 17

„Apoi alt înger a ieşit din templul cel ceresc, având şi el seceră ascuţită”.

Tâlcuire:

Deşi se numeşte Hristos îngerul sfatului celui mare al Tatălui, însă aici se arată că una din puterile cereşti va ieşi din cer cu seceră ascuţită ca să facă culegerea cea mare a celor fărădelege.

Verset: 18

„Şi încă un înger a ieşit din altar, având putere asupra focului şi a strigat cu glas mare celui care avea secera ascuţită şi a grăit: Trimite secera ta cea ascuţită la cules strugurii viei pământului căci boabele ei s-au copt”.

Tâlcuire:

Zicând că alt înger a ieşit din Altar şi avea putere peste foc.

97

ne învăţăm că puterile cereşti sunt puse mai mari peste făpturi, uncie adică peste ape, altele peste foc, iar altele peste partea fiecărei făpturi. Însă spunând „Că avea putere peste foc” înţelegem puterea de muncă. Îngerul, care poruncea era din îngerii cei mai de sus, pentru aceia spune porunca celui ce avea seceră să culeagă boabele viei pământului, prin care arată pe călcătorii de lege şi

necredincioşii, care umplu paharul mâniei Dom

— *Tllculrea Apocalipsel*nului şi rodesc în locul lucrătorului celui bun de pământ, în loc de vin bun de veselie, şerpi şi venin de aspidă.

Verset: 19

„Atunci îngerul a aruncat secera pe pământ şi a cules via pământului şi ciorchinii i-a aruncat în teascul cel mare al mâniei lui Dumnezeu”.

Tâlcuire:

Teascul mâniei lui Dumnezeu este locul cel de muncă gătii diavolului şi îngerilor lui. Şi este mare cu adevărat pentru mulţimea celor ce se vor munci în el, că largă este calea care duce la pieire şi desfătată.

Verset: 20

„Şi teascul a fost călcat afară din cetate şi a ieşit sânge din teasc până la zăbalele cailor, în depărtare de o mie şase sute de stadii”.

Tâlcuire:

Marginal: Vor sta pe loc 125 de paşi, precum socoteşte Ieronim.

Şi s-a călcat teascul afară de cetate, afară de cetatea drepţilor. Teascul se va călca de vreme ce nicidecum toiagul păcătoşilor nu se va apropia de soarta drepţilor. După cuvântul proorocului că nu va fi amestecată petrecerea acestora precum nici obiceiul nu le-a fost amestecat. Iar prin sângele vărsat din cei osândiţi la muncă ce se va călca, arată judecata cea dreaptă şi nemitarnică şi nebiruită a lui Dumnezeu. Prin sânge de struguri, vinul, însă vinul cel neamestecat din care se va umple teascul, în locul paharului mâniei lui Dumnezeu, prin care arată munca ce o vor lua cei vrednici de muncă, ce va ajunge până la frâiele cailor celor desfrânaţi, căci n-au avut înfrânare în desfătare şi încălcările cele fărădelege, 1600 de stadii, arată vicleşugul cel desăvârşit,

care este număr desăvârşit în anul şase sute al lui Noe, ştim că păcatul cu apă a fost înecat, iar prin 6, că a fost strâmbăfate cu viclene izvodiri şi învăţături ale făpturii celei zidite în şase zile. Că semnul lucrului este numărul de şase zile în care s-a alcătuit lumea, pentru că în ce chip afară de cetatea Ierusalimului ceresc va fi, locul de muncă (Iadul) aşa şi cei vrednici de muncă. (Vezi că iadul este afară de lume). Spunând că sângele lor a curs până la frâiele cailor ca la 1600 stadii, îi arată pe îngerii ce se vor munci. Pe care după altă înţelegere are obicei Scriptura a-i numi „cai” şi până la frâiele lor vor ajunge tânguirile celor ce se vor bate. Însă prin „frâie” se înţelege porunca lui Dumnezeu, pe care o au sfintele puteri cu care se îndreptează spre cele ce li se porunceşte precum zice Ava cum: „Încăleca-vei pe caii tăi” şi în cântare „cu călărimea întru căruţele lui Faraon te-ai asemănat”, (Avacum, 13, 7: Cântarea 1, 7). Se poate înţelege şi altfel, de vreme ce desfrânaţii cei iubitori de muieri, spre desfătăciuni s-au dat la desfrâu (Luca, 16, 20) se vor cuprinde de munci câţi n-au ştiut înfrânare întru dezmierdăciune. (Lc. 16, 26; 16, 19).

Prin 1600 de stadii ne înştiinţăm că mare este prăpastia aceia ce-i va despărţi pe cei drepţi de cei păcătoşi pentru săvârşirea lor întru vicleşug şi pentru faptele lor cele urâte. Iar zecile sutelor arată mărimea răutăţii, iar numărul de şase lucrarea păcatului, pentru obişnuinţa făpturii cea rea obişnuinţă ce s-a zidit în şase zile şi când în anul al şase sutelea al lui Noe a fost înecat tot pământul cu apă. (Fac. 31, 7, 6).

Capitolul 15

ŞAPTE ÎNGERI VOR ADUCE BĂTĂI ASUPRA OAMENILOR MAI ÎNAINTE DE SFÂRŞIT ŞI DESPRE MAREA DE STICLA CE A FOST VĂZUTA ÎN DESCOPERIRE

Verset: 1

„Am văzut apoi în cer, alt semn, mare şi minunat: Şapte îngeri având şapte pedepse – cele de pe urmă – căci cu ele s-a sfârşit mânia lui Dumnezeu”.

Tâlcuire:

Prin numărul şapte înţelegând nedreptăţile ce se fac cu îndrăzneală în şapte zile ale veacului acestuia. Se arată că cu şapte bătăi şi prin şapte îngeri se vor domoli şi se vor înfrica şi se vor înfrânge. Iar după aceasta se arată viaţa sfinţilor ce va fi şi mărirea lor.

Verset: 2

„Am văzut ca o mare de cleştar, amestecată cu foc, şi pe biruitorii din ispită cu fiara şi cu chipul fiarei şi cu numărul numelui ei, stând lângă marea de cleştar şi având alăutele lui Dumnezeu”.

Tâlcuire:

„Marea de sticlă” socotim că închipuieşte şi mulţimea celor ce se muncesc şi curăţenia odihnei celei viitoare şi strălucirea sfinţilor care vor străluci ca soarele cu bunătăţile cele strălucitoare ce-i vor împodobi. Când zice că era amestecată cu foc, se poate înţelege ceea ce a zis Apostolul (I Cor. 3, 13): „Fiecare faptă se va lămuri cu foc”. Iar celor curaţi şi neîntinaţi nimic nu le va strica, în două lucruri zice cuvântul Psalmului că se vor despărţi cei păcătoşi pentru a arde, iar pe cei drepţi îi va lumina Psalm, 28) precum a înţeles Marele Vasile. Prin foc se mai înţelege şi ştiinţa lui Dumnezeu şi darul de viaţă făcătorului Duh, pentru că în foc s-a arătat lui Moise Dumnezeu (Ieşire, 3, Fapte. 2) şi s-a pogorât Duhul Sfânt în chip de limbi de foc peste Apostoli. Iar prin „alăute” arată omorârea mădularelor şi viaţa cea Lăudătoare care întru unirea glasului bunătăţilor cu arcuşul Duhului Sfânt se slobozeşte.

Versetele: 3, 4

„Şi ei cântau cântarea lui Moise, robul lui Dumnezeu, şi cântarea Mielului, zicând: Mari şi minunate sunt

lucrurile Tale, Doamne Dumnezeule, Atotţiitorule! Drepte şi adevărate sunt căile Tale, Împărate al neamurilor! – 4. Cine nu se va teme de Tine, Doamne, şi nu va slăvi numele Tău? Că Tu singur eşti sfânt şi toate neamurile vor veni şi se vor închina înaintea Ta, pentru că judecăţile Tale s-au făcut cunoscute”.

Tâlcuire:

Cântau cântarea lui Moise. Din cântarea lui Moise cunoaştem cântarea de laudă ce i se înălţa lui Dumnezeu de către cei drepţi, ce erau în lege, mai înainte de legea darului. Iar din cântarea Mielului, înţelegem cântarea de laudă cea neîncetată şi mulţumită celor ce au vieţuit cu temere de Dumnezeu, după venirea lui Hristos, pentru facerile de bine şi darurile ce au venit de la Dânsul pentru neamul nostru. Că pe toate neamurile i-a chemat Dumnezeu prin dumnezeieştii Săi Apostoli la cunoştinţa Sa.

Versetele: 5, 6

„Şi după aceasta, m-am uitat şi s-a deschis templul cortului mărturiei din cer. Şi au ieşit din templu cei şapte îngeri cu cele şapte pedepse, îmbrăcaţi în veşmânt de in curat, luminos şi încinşi pe sub sâni, cu cingători de aur”.

Marginal: Sau piatră curată şi luminoasă.

Tâlcuire:

Aici îl numeşte cortul din ceruri (Ieşire 15, Jud. 9, Fapte 3) după a cărui asemănare a poruncit Dumnezeu lui Moisi să-l facă pe cel de jos. Din această biserică vor ieşi îngerii îmbrăcaţi în cămăşi de in (sau piatră curată) cum a spus cineva pentru curăţenia firii lor şi din cauza apropierii lor de piatra cea din capul unghiului Hristos şi pentru luminarea bunătăţilor lor. Încinşi peste piepturi cu aur o spune pentru firea lor puternică şi curată şi cinstită şi pentru slujba neîncetată.

Verset: 7

„Şi una din cele şapte făpturi a dat celor şapte îngeri şapte cupe de aur, pline de mânia lui Dumnezeu, Celui care este viu în vecii vecilor”.

Tâlcuire:

De la cele patru fiare au luat cei şapte îngeri cele şapte pahare de aur pline cu mânia lui Dumnezeu precum spune şi Iezechiel (iez. 5, 13): arată că în ceruri pururea sunt aduse ştiinţa despre cele ce se fac de la cei dintâi la cel de-al doilea, după înţelegerea marelui Dionisie.

Verset: 8

„Iar templul s-a umplut de fum, din slava lui Dumnezeu şi din puterea Lui”.

Tâlcuire:

Prin „fum” frica şi groaza şi munca mâniei lui Dumnezeu înţelegem, de care că se va umple biserica ştim şi va veni peste cei vrednici de aceasta în vremea judecăţii şi mai înainte de judecată asupra celor ce se vor pleca lui Antihrist şi vor face fapte potrivnice.

Verset: 8

„Şi nimeni nu putea să intre în templu, până ce se vor sfârşi cele şapte pedepse ale celor şapte îngeri”.

Tâlcuire:

De aceia socotim că până nu va despărţi mânia lui Dumnezeu pe cei necredincioşi de cei credincioşi şi drepţi, nu vor dobândi sfinţii în niciun chip soarta Ierusalimului ceresc şi slujirea sfintelor şi odihna în biserica lui Dumnezeu. Că trebuie zice, să se sfârşească bătăile prin care se va da răsplătire pentru păcate celor vrednici de dânsele şi vor lua aceia răspunsul ce li se va da lor. Iar după aceia li se va da locaş sfinţilor în Mitropolia cea de sus şi aşa li se va adăuga bătaie după bătaie celor ce vor fi la sfârşit. Pentru că fiind iubitor de oameni Dumnezeu (ca să micşoreze în veacul cel viitor muncile fără de sfârşit) va slobozi şi viaţa aceasta de acum, ca să aducă celor vrednici de munci pe Ilie şi pe Enoh, să aducă munci şi bătăi de muncă prin răutăţile ce vor fi atunci din războaie ca

răsplătire pentru măsura păcatelor. Însă noi ca să nu ne certe ca un părinte şi să nu ne bată ca muncă întru mânia Sa (Psalm 37) pe Domnul să-l rugăm: că nu este vindecare trupului nostru din faţa mâniei Lui, că hainele noastre cele întinate cu păcate spălându-le cu lacrimi de pocăinţă şi împodobindu-le ca pe nişte mirese, să intrăm în cămara veseliei cea nestricată a lui Hristos Dumnezeului nostru, căruia i se cuvine toată lauda, cinstea şi închinăciunea împreună cu Tatăl şi cu Duhul Sfânt, acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin!

Capei elu! 16

DUPĂ CE S-A VĂRSAT PAHARUL CEL DINTÂI, S-A FĂCUT BUBA REA PESTE CEI CE S-AU LEPĂDAT DE CREDINŢĂ

Versetele: 1, 2

„Şi am auzit glas mare, din templu, zicând celor şapte îngeri: Duceţi-vă şi vărsaţi pe pământ cele şapte cupe ale mâniei lui Dumnezeu. – 2. Şi s-a dus cel dintâi şi a vărsat cupa lui pe pământ. Şi bubă rea şi ucigaşă s-a ivit pe oamenii care aveau semnul fiarei şi care se închinau chipului fiarei”.

Tâlcuire:

Paharul în loc de lucrare de muncă se ia, că spune că după vărsarea lui de către îngeri s-a făcut o bubă mare, cumplită, ca nişte lapte corosit, ce închipuia durerea cea din urmă ce tremură din inimă, care se va face în inimile celor ce-şi vor părăsi credinţa, când fiind bătuţi de bătăile ce le va slobozi Dumnezeu, nu vor dobândi vindecare de la Antihrist de acestea că sunt date de Dumnezeu. Adevărat este că cu simţire se vor răni trupurile celor ce vor avea sufletele rănite cu săgeţile înşelăciunii amăgirii diavoleşti şi ale lui Antihrist cel vrăjmaş.

CUPA A DOUA ASUPRA SUFLETELOR CE SUNT ÎN MARE

Verset: 3

„Şi al doilea înger a vărsat cupa lui în mare, şi marea s-a prefăcut în sânge ca de mort şi orice suflare de viaţă a

murit, din cele ce sunt în mare”.

Nu este lucru mare sau cu anevoie în puterea lui Dumnezeu, să întoarcă marea prin sfinţii săi proroci Ilie şi Enoh în sânge ca de om omorât spre a învedera neputinţa lui Antihrist şi pentru a arăta cât de slabi sunt cei amăgiţi. În sânge ca de om junghiat pierzându-i Dumnezeu pe cei ce sunt într-însa. Precum de demult în Egipt (Ieşire 7) prin Moise a făcut, spre mustrarea împietririi lui Faraon şi pentru a-şi arăta puterea sa, pentru ca cei adeveriţi în credinţă să se întărească şi cei neîntăriţi să se teamă când vor vedea făptura împotriva lor luptându-se pentru cinstea pierzătorului. Pentru că numele lui este pierzător şi în vărsare de sânge şi în războaie se va face venirea lui Antihrist, de vreme ce Gog şi Magog împreună se vor îndemna şi se vor lupta în cele patru părţi ale lumii.

Marginal: Prin făptură înţelege pe Gog şi pe Magog care se vor lupta împotriva celor ce nu vor primi pe Antihrist.

Către aceasta şi împăraţii cei ce nu se vor supune lui Antihrist (Iez. 38, 39) cu toată oastea lor se vor alege (doborî) şi vărsări de sânge pe alocuri se vor face şi marea pentru războaiele cele din corăbii, cu sânge se va spurca şi apele cu sângele celor morţi se va amesteca.

PRIN PAHARUL AL TREILEA APELE SE ÎNTORC ÎN SÂNGE

Versetele: 4, 5

„Iar cel de-al treilea a vărsat cupa lui în râuri şi în izvoarele apelor şi s-au prefăcut în sânge. – 5. Şi am auzit pe îngerul apelor, zicând: Drept eşti Tu, Cel ce eşti şi Cel Ce erai; Sfinte Doamne, că ai judecat acestea;

Tâlcuire:

Şi prin aceasta se arată că îngerii sunt puşi peste stihii, precum s-a spus mai sus, dintre care unul este peste ape, căci zice că-l laudă pe Dumnezeu pentru pedeapsa ce a adus după vrednicie peste cei potrivnici, pentru că celor ce şi-au spurcat mimile cu sângele sfinţilor le-a dat să bea sânge. Prin aceasta se arată însă că mulţi prin starea cea

tare în credinţă se vor învrednici în vremea aceia de darul prorocesc şi vor fi omorâţi de slugile diavolului. Mai apoi arată şi aceia că cei ce nu primesc vestirea dumnezeieştilor proroci şi cei ce zic că după dreptate a fost omorât Hristos de Jidovi, cei împietriţi la inimă împreună cu ucigaşii lor vor fi omorâţi, precum a spus Domnul către evrei că: Cei ce zidesc mormintele prorocilor, vor voi împreună omorârea lor.

Marginal: Cei ce nu Primesc propovăduirea prorocilor împreună cu ucigaşii lor se vor omorî. Cei ce zidesc sunt evreii, care i-au omorât pe proroci, şi dimpreună cu moartea vor voi moartea celor ce nu primesc pe proroci.

Verset: 7

„Şi am auzit din altar, grăind: Aşa, Doamne Dumnezeule, Atotţiitorule, adevărate şi drepte sunt judecăţile Tale!"

Tâlcuire:

Şi am auzit din altar… Altar, pe Hristos îl numim aici, căci întru Dânsul şi printr-însul se aduc Tatălui jertfele cele cuvsntătoare şi cele vii, pe care să le aducem am învăţat de la dumnezeiescul Apostol (Rom. 2, 1). Aici am auzit pe puterile îngereşti, ca cele ce înalţă rugăciunile noastre şi jertfele cele duhovniceşti care se trimit prin slujbă pentru cei ce vor mântuirea.

Marginal: îngeri li se trimit celor aleşi spre slujbă şi rugăciunile lor le duc la Dumnezeu.

Însă din acest altar zice că a ieşit din altarul de slujbă un glas care arată că drepte-s judecăţile lui Dumnezeu, care întrec orice minte şi cuvânt. Învăţându-ne din Sfintele Evanghelii că puterile cereşti îngereşti se veselesc şi prăznuiesc pentru mântuirea celor ce se întorc prin pocăinţă (Lc. 15, 8) şi le pare rău de rătăcirile lor din calea cea dreaptă şi cum că mulţumesc lui Dumnezeu pentru munca celor ce calcă poruncile lui Dumnezeu ca să-şi facă darea de datorie. Pentru aceia ne nevoim ca să

mijlocească spre mântuire acea veselie, bucurie, pentru întoarcerea noastră, gândind că fiecăruia din noi îi urmează dumnezeiescul înger cu cuvânt negrăit, îndemnându-ne pe noi şi aducându-ne la faptele bune, ca o minte vorbind oarecum în taină cu mintea noastră şi dacă ascultăm de el se bucură (Cuvânt la Fapte 26, 17) iar când nu-l ascultăm îi pare rău, urmând pe Dumnezeu.

Marginal: Fiecare are îngerul său, care se bucură de întoarcerea lui şi-i pare rău de nopocăinţa lui.

Un oarecare înnegrindu-se de multe păcate, intrând în biserică, a văzut pe un înger înnegrit şi îngrijat de departe mergând în urma lui, dar după ce s-a smerit spre întoarcere la bine făgăduind din suflet Voitorului de milă părere de rău mai întâi pentru viaţa cea dintâi, când a ieşit din biserică l-a întâmpinat pe el îngerul lui acum luminat şi vesel, iar vicleanul drac mergea departe după acest om ruşinat acum, deşi mai înainte s-a bucurat de rătăcirea lui.

Marginal: Veste foarte folositoare de suflete, cum că îngerilor le pare bine de întoarcerea oamenilor.

Fie ca viaţa noastră care este întru Dumnezeu, să le fie pricină de supărare dracilor şi spre ruşinare, iar îngerilor să le fie spre veselie ca împreună cu dânşii în glas de bucurie şi de mărturisirea sunetului, prăznuind lui Hristos Dumnezeul nostru pentru biruinţa viclenilor puteri să-i mulţumim căruia împreună cu Tatăl şi cu Duhul Sfânt i se cuvine mărirea, acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin!

PRIN BĂTAIA A PATRA VOR ARDE OAMENII CU ZĂDUH

Versetele: 8, 9

„Apoi al patrulea înger a vărsat cupa lui în soare şi i s-a dat să dogorească pe oameni cu focul lui. – 9. Şi oamenii au fost dogoriţi cu mare arşiţă şi au hulit numele lui Dumnezeu, Care are putere peste pedepsele acestea, şi nu s-au pocăit ca să-l dea slavă”.

Tâlcuire:

Cu simţitoare ardere de soare se vor arde atunci

oamenii când Dumnezeul cel iubitor de oameni cu zăbale (Psalm 31, 9) şi cu frâu va strânge fălcile lor a celor ce nu se apropie de Dânsul ca să caute pocăinţa, măcar că aceia au căzut în adâncul răutăţilor, nu se vor duce la întoarcere ci spre hulă se vor duce şi mai mult prin răutatea cunoştinţei şi a voii lor.

Prin „soare" se mai poate închipui curgerea zilei, prin care zice că se vor arde cei vrednici de bătăi, cu zăduful ispitelor, ca prin sosirea durerilor să urască păcatul cel născător. Dar aceştia fără de minte fiind, în loc de a-şi cunoaşte greşelile lor şi căderile în păcate îşi vor ascuţi limba împotriva lui Dumnezeu. Precum se pot vedea din cei din jurul nostru şi acum, care ne grăiesc rele şi mâniindu-se din pricina barbarilor învinuiesc bunătatea lui Dumnezeu, că atâtea necazuri i-au adus neamului nostru barbarii aceştia.

PRIN BĂTAIA A CINCEA SE VA ÎNTUNECA ÎMPĂRĂŢIA FIAREI

Versetele: 10, 11

„Atunci al cincilea înger a vărsat cupa lui pe scaunul fiarei «şi în împărăţia ei s-a făcut întuneric şi oamenii îşi muşcau limbile de durere. – 11. Şi au hulit pe Dumnezeul cerului din pricina durerilor şi a bubelor lor, dar de faptele lor nu s-au pocăit".

Vărsând paharul peste scaunul ¡fiarei arată că peste împărăţia lui Antihrist se va vărsa o mânie ca aceia ce nu va fi luminată de Soarele Dreptăţii ci va fi întunecată. Iar „muşcarea limbilor" arată mărimea durerilor de care vor fi cuprinşi cei amăgiţi de Antihrist, fiind bătuţi cu bătăile ce le va slobozi Dumnezeu, ca să cunoască ei că este înşelător cel ce s-a proslăvit în ei ca un Dumnezeu şi în acest fel să-şi cunoască înşelăciunea lor. Dar ei nici din aceasta nu se vor întoarce la pocăinţă, ci şi mai mult vor huli.

De vreme ce vor huli şi mai mult după bătăi, pentru aceia şi cei ce-i vor bate pe ei vor fi scoşi din cetatea talantului şi vor pătimi la fel cu cei bătuţi. Fiind la acest loc cu Dumnezeu vă voi arăta pe cât oi putea.

Marginal: Aici cei ce se vor munci după dânşii se

înţeleg, dracii şi păcătoşii ce se vor munci în gheenă, că nu se vor pocăi de a nu huli pe Dumnezeu, însă dracii şi aici hulesc precum urmează muncindu-se ori călcătorii de lege ori dracii, nu se vor mai în vorba, prin cetatea Talantului se înţelege împărăţia cerului. A.dică toarce de a nu huli.

Şi viclenii draci prin trupuri omeneşti vor fi bătuţi (care în loc de unelte de lucratle. iau) de sfinţi, însă nu vor înceta să-i hulească pe cei ce-i vor bate. Trebuie să socotim pentru cei ce se vor munci în gheena în foc, că în acest chip vor părăsi răutatea lor care este înrădăcinată în minte şi în gând şi numai atunci se vor întoarce de la ea. Sau se ¡mai poate înţelege că se vor înfrâna până atunci când îşi vor arăta prin lucruri sfaturile cele viclene, precum hoţii în butuci şi în obezi fiind ţinuţi, nu se înfrânează de bunăvoie de a-i fura pe alţii ci de nevoie.

Marginal: Nu se vor depărta de la răutate până când îşi vor scoate sfaturile în mod desăvârşit întru lucrarea muncii.

Auzind eu de munca de veci nu ipot să nu cred celui ce va da răspuns de istov. Ci ştiind că e gata spre milostivire şi bunătate iau cu adevărat ceea ce ¡la mine aşez, văd că nici prin aducerea îngrozirii şi nici pedeapsa adusă asupra celor vrednici, ei nu s-au pocăit nici n-au urât răutatea ci de bunăvoia lor au iubit-o. Pentru că nu cei ce de nevoie, ci cei de bunăvoie au greşit, aceia se vor munci pentru dânsa.

Marginal: Aici zice de rătăcirea lui Qrigen, care zice că munca va avea sfârşit.

Precum Faraon prin bătăi se muia, iar după luarea bătăii iar se învârtoşa, însă cel ce are milostivire îi slăbea muncile (Ieşire, 18, 12, 30, 28 33) fiind rugat de Moisi, cu cât mai mult cei ce ar trebui să fie ca aurul, prin foc ar trebui să lepede spurcăciunea.

În aur ca într-un neînsufleţit este întinarea din fire, iar la cei cuvântători spurcăciunea s-a lipit de bunăvoie de ei şi mai ales că s-a născut din ei. Pentru aceasta cei ce prin bunătatea lui Dumnezeu şi mai înainte ştiinţa şi puterea ca să fie spre oprirea muncii de veci, ei de

bunăvoie se unesc cu răutăţile şi nu iau seama la dreptatea ceea ce se împarte fiecăruia după vrednicie şi prin aceasta vor da răspuns la întoarcerea lui Dumnezeu, răspunsul cel de pierzare.

Marginal: Adică cele trei, cu bunătate, cu mai înainte ştiinţa şi cu puterea lui Dumnezeu. Dumnezeu după dreptate va da plată păcătoşilor, care nu se despart de dreptate.

Sau să-i facă vinovaţi şi pe împăraţii pământului, ca să fie una cu dânşii, precum ştim că nu toţi nici cei ce se bat cu luptă sau cu pumnii sau cu război, sau cu alergarea cailor, sau cu întrecerea de cai, nu toţi biruiesc ci numai unul singur şi acela se încununează, deşi toţi au câmp deschis de alergat.

Marginal: Iar Origen zice că bunătatea lui Dumnezeu va face sfârşit muncilor, despărţindu-se de dreptate.

Ceea ce este la cei ce se luptă câmpul, aceasta le este la toţi oamenii intrarea în lumea aceasta, însă a se naşte sau a nu se naşte nu este în puterea noastră, dar în noi este pus a se război şi a-i birui pe vicleniii draci şi a dobândi veşnicele bunătăţi.

De sunt biruiţi în această luptă, păcătoşii cu anevoie le este a se pocăi şi fără de folos se vor tângui nimicindu-se în veci. Pentru că în iad nu va fi cine să se mărturisească după cuvântul psalmului (Psalm, 6, 5) că nu va mai fi cu cei osândiţi ajutorul Duhului Sfânt ca şi acum, de vreme ce se vor tăia în două (Mt. 25, 35) despărţindu-se de Duhul Făcătorul de viaţă, cel hulit de ei şi înţelegerea de mai sus se uneşte cu cuvântul (Psalm 124) „Că nu va lăsa Domnul toiagul păcătoşilor peste soarta drepţilor, ca să nu-şi întindă drepţii mâinile lor la fărădelegi”. Că şi viaţa lor nu a fost amestecată şi nu numai pentru neamestecarea vieţii lor şi deosebirea năravurilor, ci şi pentru întărire şi înrădăcinare, că voia lor nu s-a unit cu lucrul rău, nici nu s-a supus la păcat, nici nu şi-a împuţinat veselia, din cauza slăbiciunii trupului sau din frica schimbării, ci au urmat tăria şi neschimbarea cea întru Dumnezeu.

PRIN PAHARUL AL ŞASELEA SE VA DESCHIDE CALEA SPRE EUFRAT DINSPRE RĂSĂRITUL SOARELUI

Verset: 12

„Şi al şaselea înger a vărsat cupa lui în râul cel mare al Eufratului şi apele lui au secat, ca să fie gătită calea împăraţilor de la răsăritul soarelui”.

Tâlcuire:

Mi se pare că Eufratul după slobozenia lui Dumnezeu secând, va da împăraţilor pământeşti trecere spre omorârea lor şi pierderea dimpreună şi a altor oameni care socotim că se vor ridica la hotarele Sciţilor, precum vom vedea din pomenirea Gog şi Magog, arătată mai jos în Apocalipsă.

Marginal: Gog şi Magog (Cap. 20, 68) din părţile Schiţenilor, vor ieşi precum mai jos.

Mi se pare că şi Antihrist din părţile răsăritului, din Ţara Persiei (unde este seminţia lui Dan) din neamul jidovesc va ieşi şi împreună cu alţi împăraţi sau voievozi ce vor avea de moşie nume împărătesc, trecând Eufratul şi trupească şi sufletească moarte le va aduce oamenilor, unora adică pentru credinţă şi răbdare, iar altora pentru lenevie şi slăbiciune.

Marginal: Eufratul este apă mare în Mesopotamia, ce iese din Nifat, muntele Armeniei şi este adâncă şi repede şi dă în Marea Roşie.

Verset: 13

„Şi am văzut ieşind din gura balaurului şi din gura fiarei şi din gura prorocului celui mincinos trei duhuri necurate ca nişte broaşte”.

Tâlcuire:

Zicând că a văzut ieşind din gura lor trei duhuri necurate se arată că în faţa sa, diavolul ca un balaur şi Antihrist ca o fiară şi prorocul mincinos, din aceşti trei zice că vor ieşi trei duhuri necurate asemenea cu broaştele.

Pentru că înveninarea, întinarea, necurăţia şi alunecarea duhurilor celor viclene spre desfătările cele umede se trag. Care puteri cu poruncile diavolului şi cu ale lui Antihrist şi cu ale prorocului mincinos închipuite prin guri, vor arăta semne amăgitoare şi minuni oamenilor cum vom vedea.

Verset: 14

„Căci sunt duhuri demoniceşti, făcătoare de semne şi care se duc la împăraţii lumii întregi, să-i adune la războiul zilei celei mari a lui Dumnezeu, Atotţiitorul".

Tâlcuire:

Semnele cele mincinoase ce se lucrează prin draci, vor scorni la război pe cei ce se supun zilei celei mari şi luminate a lui Dumnezeu, în care zi cu adevărat luptătorii împotriva lui Dumnezeu fiind biruiţi, nu vor plânge cu folos pentru înşelăciunea cea dintâi.

Versetele: 15, 16.

„Iată, vin ca un fur. Fericit este cel care priveghează şi păstrează veşmintele sale, ca să nu umble gol şi să se vadă ruşinea lui! – 16. Şi s-au strâns la locul ce se cheamă evreieşte Har-Maghedorr.

Când zice de cel ce priveghează şi-şi păstrează hainele, arată ca să privegheze şi fără lenevie să poarte grijă de faptele cele bune, că acestea sunt hainele sfinţilor, de care lipsindu-se omul se va ruşina plin de grozăvie. Iar Har-Maghedon, tăierea sau omorârea se tâlcuieşte. Pentru că adunându-se acolo neamurile se vor tăia, adică aceia ce vor avea pe diavolul de voievod, care se va bucura de sângele oamenilor. Fiind urâtă goliciunea fără hainele bunătăţilor, l-am văzut şi în Evanghelie pe cel lepădat din cămară (II Cor. 5, 2, 8) pentru faptele rele. Nestricăciunea sunt faptele bine, iar ca să nu ne aflăm goi să-l rugăm pe Dumnezeu să ne spele aici hainele sufleteşti, ca să ne albim mai mult decât zăpada Ps. 50). „Ca nu cumva auzind, că am intrat aici fără haină de nuntă, legându-mi-se mâinile şi picioarele să fiu aruncat în întunericul cel mai dinafară" (Lev. 14, Mt. 22, 13; Eccles. 9, 8). După Solomon

în toată vremea având haine albe şi luminări luminate prin viaţa îmbunătăţită şi împodobită cu răbdarea, dimpreună umblând cu Mirele sfintelor suflete cel curat şi fără prihană cu Hristos Domnul nostru, să intrăm în cămară, cu care împreună Tatălui şi Duhului Sfânt i se cuvine mărirea, stăpânia, cinstea acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin!

PRIN BĂTAIA A ŞAPTEA SE VA FACE CUTREMUR MARE ŞI TUNETE PESTE OAMENI

Versetele: 17, 18

„Al şaptelea înger a vărsat cupa lui în văzduh şi glas mare a ieşit din templul cerului, de la tron, strigând: S-a făcut! – 18. Şi s-au pornit fulgere şi vuiete şi tunete şi s-a făcut cutremur mare, aşa cum nu a fost, de când este omul pe pământ, un cutremur atât de puternic”.

Tâlcuire:

Glas îngeresc din cer spune că s-a făcut, adică s-a împlinit porunca lui Dumnezeu. Însă glasurile şi tunetele şi fulgerele, închipuiesc groaza şi înfricoşarea ce se vor face la venirea cea de apoi a lui Hristos, aşa cum s-a făcut pe Muntele Sinai la pogorârea lui Dumnezeu. Cutremurul închipuieşte, schimbarea lucrurilor făcute după Apostol (Evrei, 12, 26) unde zice că încă odată voi clăti nu numai pământul ci şi cerul.

Verset: 19

„Şi cetatea cea mare s-a rupt în trei părţi şi cetăţile păgânilor s-au prăbuşit”.

Prin „cetatea cea mare” înţelegem Ierusalimul cel mare şi de demult, se zice mare nu pentru mulţimea şi mărimea zidurilor, ci pentru cinstea lui Dumnezeu şi buna credinţă care cu adevărat s-a tăiat prin patimile lui Hristos şi s-a despărţit şi s-a deosebit de cetăţile păgânilor. Împărţirea în trei părţi, socotim că-i arată pe cei din el, pe creştini, pe evrei şi pe Samarineni, adică pe credincioşii cei tari şi pe cei; ce au spurcat botezul cu fapte urâte şi pe evreii care nicidecum n-au primit propovăduirea. Şi arată împlinirea cea neînfrântă şi obraznică a voii lor şi

lepădarea sau scoaterea amândurora din soarta locurilor ce li se cuvine.

Pentru că acum jidovii şi Samarinenii de frica celor ce împărăţesc în creştinătate, îşi ascund sfaturile lor cele necredincioase şi se arată că se lipesc de noi, neîndrăznind să se deosebească cu eresul lor.

Marginal: Jidovii care acum se lipsesc de creştinătate şi îşi ascund sfaturile necredinţei lor.

Aşa şi creştinii cei adevăraţi, cu cei ce şi-au agonisit numei de creştin sunt amestecaţi.

Marginal: Creştinii sunt amestecaţi cu cei ce au numai nume de creştini.

Iar când va veni ispita îi va scoate la iveală, atunci se va face împărţirea în trei părţi, adică a creştinilor, păcătoşilor şi necredincioşilor, care se vor uni cu cei de un obicei cu ei şi se vor întoarce şi se vor uni cu legea lor.

Marginal: Aprinderea cea din ispită îi va scoate pe evrei şi pe păcătoşi la vedere pe vremea lui Antihrist, când evreii şi păcătoşii se vor separa de creştini şi-l vor primi pe Antihrist.

„Căderea neamurilor” înseamnă sau terminarea lor sau împuţinarea şi lipsa vieţii păgâneşti la venirea împărăţiei lui Dumnezeu, care o vor primi sfinţii (Daniil, 2, 24 şi 7, 27).

Aşa şi creştinii cei adevăraţi, cu cei ce şi-au agonisit nume de ca să-i dea paharul aprinderii mâniei Lui”.

Tâlcuire:

F

Babilonul cel mare cel amestecat cu împărecherile sale cele lumeşti şi cu ispitele tulburăcioase şi care s-a mărit cu bogăţie din strâmbătăţi îl arată şi mulţimea cea multă a oamenilor va bea paharul mâniei lui Dumnezeu când va veni (ca şi cum ar fi în uitare pentru îndelunga răbdare) ca să răsplătească călcarea pe dreptate şi cuvintele de hulă şi faptele lor cele rele.

Verset: 20

„Şi toate insulele au pierit şi munţii nu s-au mai aflat”.

Prin insule se arată sfintele biserici, iar prin munţi pe conducătorii lor, aşa înţelegem din dumnezeiască Scriptură. Şi vor fugi aceia pe vremea necazurilor de mai sus, precum am auzit de la Domnul: „Atunci cei de la răsărit vor fugi la apus şi cei de la apus la răsărit căci va fi tulburare mare precum n-a mai fost de la începutul lumii, nici nu va mai fi” (Mt. 24, Lc. 21, Fapte 1). Pentru că unii se vor munci pentru păcate iar alţii spre lămurirea faptelor bune vor răbda nevoi grele şi iuţi, nu numai în muncile lui Antihrist pentru Hristos, ce şi întru fuga aceia în munţi, în peşterile jeele rele, care le vor suferi afară din cetăţi pentru a-şi păstra creştinătatea.

Marginal: Tulburare mare va fi în toată lumea pe vremea. lui Antihrist.

Verset: 21

„Şi grindină mare, cât talantul, s-a prăvălit din cer peste oameni. Şi oamenii au hulit pe Dumnezeu, din pricina pedepsei cu grindină, căci urgia ei era mare foarte”.

Tâlcuire:

„Grindina” ca şi cum ar fi fost din cer căzută, am înţeles să fie mânia cea slobozită; de Dumnezeu şi care se pogoară de sus. Prin mărimea ca talantul, arată plinirea păcatelor peste măsură, având închipuire talantul.

Marginal: Mărimea grindinei ca şi talantul se zice de 110 litre, precum socotesc unii că trage talantul.

Precum a văzut şi Zaharia (5, 7), că nu s-au întors la pocăinţă, ci spre hulire cei răniţi de învârtoşarea şi de împietrirea inimii. Că vor fi ca şi Faraon încă mai împietriţi, mai mult decât acela, căci acela de câte ori era bătut de Dumnezeu se muia şi îşi mărturisea fărădelegea sa, iar aceia şi când se vor munci îl vor huli pe Dumnezeu.

Capitolul 17

UNUL DIN CEI ŞAPTE ÎNGERI I-A ARĂTAT FERICITULUI IOAN STRICAREA CETĂŢII CELEI DESFRÂNATE ŞI PE FIARA CU ŞAPTE CAPETE ŞI CU ZECE COARNE

Versetele: 1, 2, 3

„Apoi a venit unul din cei şapte îngeri, care aveau cele şapte cupe, şi a grăit către mine, zicând: Vino să-ţi arăt judecata desfrânatei celei mari, care sălăşluieşte! pe ape multe. – 2. Cu care s-au desfrânat împăraţii pământului, şi cei care locuiesc pe pământ s-au îmbătat de vinul desfrânării ei. – 3. Şi m-a dus, cu duhul, în pustiu, şi am văzut o femeie şezând pe o fiară roşie, plină cu nume de hulă, având şapte capete şi zece coarne".

Tâlcuire:

Prin această desfrânată unii au înţeles că este Roma cea veche, care e zidită pe şapte munţi. Prin şapte capete ale fiarei înţelegem şapte împăraţi mai fărădelege decât toţi, care de la Domiţian până la Diocleţian au prigonit biserica. Iar noi socotim că se înţelege prin această desfrânată toată împărăţia de obşte a pământului ce este ca şi cum ar fi într-un trup. Socotim să fie oarecare cetate ce a avut şi avea stăpânire prin venirea lui Antihrist. Pentru că Roma cea veche de multă vreme şi-a pierdut stăpânia împărătească, că numai de vom socoti că iar se va întoarce la ea stăpânirea cea de demult. Că zice Apostolul: „Şi femeia pe care ai văzut-o este cetatea cea mare care are stăpânire peste împăraţii pământului (Apoc. 17, vers. 18).

Dus fiind în pustie cu Duhul, să vedem ce se înţelege. Prin cetatea cea mare înţelegem toată cetatea sau mulţimea cea mare a oamenilor care hulesc pentru beţia sufletească, pentru desfrânare şi pentru alte îndrăzniri. Prin vederea în duh se poate înţelege că apostolul Ioan a văzut pustiirea desfrânării ce se vesteşte mai dinainte. Pe care ca pe o femeie a văzut-o, pentru nebărbăţia cea femeiască şi pentru plecarea spre păcat.

Marginal: Curvia ce şade pe fiara roşie.

Şederea pe fiara roşie arată că se odihneşte pe fapte rele, pe diavolul care se bucură de omorâre şi de vărsare de sânge. De aceia este împreună lucrătoare spre hule împotriva lui Dumnezeu, cu vrăjmaşul, de vreme ce fiara şi culoarea ei roşie este chipul sălbăticiei şi a gândului ei de omorâre. Iar pe cele şapte capete şi cu zece coarne le vom arăta mai târziu, le vom învăţa de la înger de către Dumnezeu.

Verset: 4

„Şi femeia era îmbrăcată în purpură şi în stofă stacojie şi împodobită cu aur şi cu pietre scumpe şi cu mărgăritare, având în mână un pahar de aur, plin de urâciune şi de necurăţiile desfrânării ei".

Tâlcuire:

Îmbrăcată în purpură şi în stacojiu arată semne de stăpânire peste toţi, de aceia este împodobită cu pietre scumpe şi cu mărgăritare. Prin „pahar" se arată dulceaţa băuturii faptelor ei cele viclene, iar prin aur, cinstea precum zice cineva de Iov, bând batjocura ca o băutură, spre a arăta că nu spre saţiu, ci spre setea pieirii ei o urmează pe răutate. Pentru aceia s-au înmulţit urâciunile ei, cu care este adăpată mulţimea cea iubitoare de păcate, care soarbe în ea ca o băutură dulce îmbătarea păcatului cea urâtă şi spurcăciunea cea de cur vie care-l depărtează pe om de Dumnezeu.

Verset: 5

„Iar pe fruntea ei scris nume tainic: Babilonul cel mare, mama desfrânatelor şi a urâciunilor pământului".

Tâlcuire:

Scrisoarea de pe frunte arată plinirea nedreptăţii şi a păcatului şi tulburarea inimilor, iar mama se numeşte a desfrânateior, că ea este învăţătoarea cea de curvie duhovnicească, care naşte cetăţilor supuse ei, multe fărădelegi urâte de Dumnezeu.

Marginal: Prin plinirea nedreptăţii înţelege taina; iar prin tulburarea inimii înţelege Babilonul. Cum că îngerul i-a tâlcuit lui taina ce văzuse.

Versetele: 6, 7

„Şi am văzut o femeie, beată de sângele sfinţilor şi de sângele mucenicilor lui Iisus, şi văzând-o, m-am mirat cu mirare mare. – 7. Şi îngerul mi-a zis: De ce te miri? Eu îţi voi spune taina femeii şi a fiarei care o poartă şi care are cele şapte capete şi cele zece coarne”.

Tâlcuire:

Din Scriptură se ştie că din fapte şi din împlinirea lor li se pun nume cetăţilor. De unde s-a numit şi Babilonul cel vechi şi a auzit desfrânata cea veselă, adică cetatea desfrânaţilor ce-i pare bine de curvie, doamna fermecătorilor şi a vrăjitorilor şi Ierusalimul cel vechi faţa ta a fost de curvar.

Marginal: Babilonul cel vechi s-a numit mamă curvarilor precum urmează (Roma cea veche).

Şi Roma cea veche în cartea lui Petru, Babilon se numeşte şi cetatea ce are stăpânie peste perşi şi Babilon şi curvă se numeşte şi oricare cetate ce-i pare bine de omorâri şi de vărsări de sânge „se numeşte curvă.

Marginal: Roma, Babilon se numeşte, precum Clement şi Papia au înţeles şi istoricul bisericesc Eusebie.

Din acestea pe una văzând-o evanghelistul, spurcată fiind de sângele sfinţilor, s-a mirat tare şi a fost învăţat de înger câte are

8 – *Tâlcuirea Apooalipsei* să pătimească. Pentru aceste călcări de lege, cetatea se ţine de stăpânia a toată lumea de la sfârşitul veacului, sau ceea ce stăpâneşte pe Perşi sau Roma cea veche, care socotim că-şi va lua iar stăpânia cea dintâi. Că ştim că aceste păcate, vărsări de sângele sfinţilor ea le-a făcut. Sângele mucenicilor până la Diocleţian şi muncile lor din Persida cine le-ar putea număra şi cele ce s-au făcut pe ascuns cu îndrăzneală în vremea lui iulian şi cele din vremea lui Arie împotriva ortodocşilor în Roma cea Nouă (C-pol), istoriile le pun

înaintea celor ce socotesc.

Verset: 8

„Fiara pe care ai văzut-o era şi nu este şi va să se suie din adânc şi să meargă spre pieire”.

Tâlcuire:

„Fiara care era şi nu este” este Satana, care a fost ucis prin Crucea lui Hristos şi iar se zice că va învia la sfârşit şi va face semne şi minuni amăgitoare prin Antihrist, lepădare şi tăgăduire de cruce. Pentru aceasta era şi putere avea mai înainte de cruce, şi nu este, căci după Patima cea mântuitoare i s-a luat tăria şi a fost lepădat din stăpânia sa, pe care o avea peste neamuri. Şi va veni la sfârşit după cum am arătat, ieşind din adânc sau de altundeva, unde s-a osândit, căci nu în altă parte (Mt. 8, 30; Lc. 8, 32; Mrc. 5.11) ci în porci au fost trimişi dracii ce ieşeau din oameni, rugându-l pe Hristos. Sau din viaţa aceasta ce se numeşte după altă înţelegere „adânc” pentru adâncul păcatelor lumeşti ce se tulbură şi se învăluiesc de duhurile patimilor rele.

Marginal: Viaţa oamenilor adânc se numeşte.

Că de acolo Antihrist, ce va purta în sine pe Satana spre pierderea omenească va veni mergând la pieire în veacul viitor.

Verset: 8

„Şi se vor mira cei care locuiesc pe pământ ale căror nume nu sunt scrise de la întemeierea lumii în cartea vieţii, văzând pe fiară că era şi nu este, dar se va arăta”.

Tâlcuire:

Şi se vor mira, zice întru venirea fiarei pentru minunile ei cele mincinoase, cei ce nu s-au scris în cartea celor ce viază în veci şi cei ce n-au învăţat din această prorocie gândind cum că iarăşi va lua tirania cea de demult.

Verset: 9

„Aici trebuie minte care are înţelepciune”.

Duhovniceşte fiind cele înţelese, zice că şi înţelegerea trebuie să fie duhovnicească, iar nu lumească ca să se înţeleagă cele zise”.

Versetele: 9, 10

„Cele şapte capete sunt şapte munţi deasupra cărora şade femeia. 10.

— Dar sunt şi şapte împăraţi”.

Tâlcuire:

Prin „şapte capete” şi „şapte munţi” socotim că se înţeleg şapte oraşe, care au mărire şi cu puterea cea lumească întrec pe alte oraşe, peste care ştim că prin multe vremi s-a întărit puterea şi împărăţia lumească. Însă cea dintâi (Fac. 10, 22) este împărăţia Asirienilor care s-a început în Ninive (Paralip. 1, 16). A doua este împărăţia Mezilor în Ecbatana care au stăpânit pe Arvac, pe Arieni, ucigând Arvac pe Sardanapan împăratul lor, precum spune istoria.

Iar după aceia Babilonul a luat împărăţia Caldeilor (Ist. Cart. 9) peste care a stăpânit Nabucodonosor (Ieremia 28). Apoi a luat împărăţia perşilor în Susa prin Kir (Paralip. 36, Justin 10, Marcu 1, 3; Daniil 7, 6) şi aceasta a fost stricată de Alexandru, urmând împărăţia macedonenilor. Iar apoi în Roma cea veche stăpânia romanilor a urmat sub August Cezarul, după împăraţii cei mai dinainte de el şi voievozii şi judecătorii, care au stăpânit (Numeri 24, Daniil 11, 13) şi de păgâni condusă până la marele Constantin. Apoi după ce s-a stins tiranul s-au mutat podoabele (Socrate, Istoria Bisericii, Cartea II, 13) împărăteşti prin iubitorii de Hristos împăraţi în Roma cea nouă (C-pol) (Nichifor, Cartea 8, Cap. 4). Aici socotim şi şapte împăraţi că se înţeleg de vreme ce schimbarea neamurilor nu va face împiedicare la această înţelegere, pentru că şapte capete în neamul (genul) femeiesc (feminin) şi şapte munţi în neamul de mijloc închipuiesc şapte împăraţi în neamul bărbătesc (genul masculin). Că de multe ori în locul

numelor femeieşti în Scriptură se pun nume bărbăteşti şi împotrivă ca şi Efrem, juninca zglobie şi fugară, Efrem spune porumbiţă ce nu are inimă. După Ioan evanghelistul trei mărturisesc (I Ioan 5) lui Hristos, sângele, apa şi Duhul, şi aceşti trei una sunt. Şi după Solomon, ţapul şi cocoşul şi împăratul, însă prin şapte capete aşază la greci cetate numită cu numele feminin. Prin şapte munţi, şapte anatematisme (înălţimi) arată în neam de mijloc, şapte căpetenii sau împăraţi mai înalţi decât alte trupuri ce stăpânesc şi au stăpânit în vremile cele trecute, nu cu starea locului, ci cu vrednicia măririi, care au avut fiecare împărăţie deosebit cum au avut Nil al Asirienilor, Arvac al Midenilor, Nabucodonosor al Babilosienilor, Kir al perşilor, Alexandru al Macedonenilor, Romul al Romei celei vechi, Constantin al Romei celei noi (C-pol).

Verset: 10

„Cinci au căzut, unul mai este, celălalt încă n-a venit, iar când va veni are de stat puţină vreme”.

Tâlcuire:

Prin cei cinci împăraţi ce au căzut din cei şapte împăraţi, fericitul Ipolit a socotit să fie veacurile acestea din care cinci au trecut şi al şaselea trece când a văzut apostolul acestea. Iar al şaptelea care încă după şase veacuri nu venise, încă dacă va veni, puţină vreme va sta. Fericitul Irineu zice că precum şapte zile s-au făcut aşa şi şapte ceruri şi şapte îngeri care sunt mai sus decât ceilalţi.

Aici se mai înţeleg şi şapte împărăţii de la începutul lumii până acum mai vestite. Din care cinci au căzut, iar a şasea, în timpul căreia a avut sfântul Ioan descoperirea încă stătea în Roma cea veche, iar a şaptea încă nu venise, care a fost în Roma cea nouă (C-pol). Şi bună este înţelegerea ca să punem stăpânia Vavilonului a toată lumea, până la venirea lui Antihrist, să fie o cetate împărăţind, iar cea mai de pe urmă este tirania lui Antihrist, care va stăpâni puţină vreme, de vom privi la stăpâniile cele dintâi. De vreme ce unele din ele au

stăpânit cinci sute de ani, iar altele o mie. Însă tot numărul anilor puţin este, în asemănare cu împărăţia sfinţilor ce va fi fără de sfârşit.

Versetele: 11, 12

„Şi fiara care era şi nu este – este al optulea, deşi este dintre cei şapte şi merge spre pieire. – 12. Şi cele zece coarne pe care le-ai văzut sunt zece împăraţi, care încă n-au luat împărăţia, dar care vor lua stăpânire de împăraţi, un ceas, împreună cu fiara".

Tâlcuire:

„Fiara" Antihrist este, iar „al optulea" căci după şapte împăiaţi spre amăgirea şi pustiirea pământului se va arăta, se va scula.

Marginal: Antihrist al optulea împărat este, unul din cei şapte.

Iar din cei şapte zice că este, căci ca unul dintr-înşii va răsări. Pentru că nu din alt neam, ci ca un împărat roman spre pustiirea şi pierzarea celor ce se vor supune lui va veni.

Marginal: S-a zis la Cap. 13, verset 2, că va veni un împărat i} Oman, dar nu din Roma. Însă ca un împărat roman, dar nu din Roma, ci din părţile răsăritului va veni, din sămânţa lui Dan…

Şi după aceia în pieire în gheena va merge. Cele „zece coarne" zece împăraţi sunt care n-au luat împărăţia încă, ci putere ca nişte împăraţi un ceas vor lua cu fiara şi zece coarne.

Şi Daniil a văzut cele ce vor întâmpina pe Antihrist, din care vedem trei rădăcini, iar celelalte le va supune lui şi căzutul. Iar un „ceas" scurtarea vremii o înţelegem sau vreme de un an adică înconjurarea soarelui în trei luni, întru carele se vor supune lui Antihrist celui ce va stăpâni.

Versetele: 13, 14

„Aceştia au un singur cuget şi puterea şi stăpânirea lor o dau fiarei. – 14. Ei vor porni război împotriva Mielului, dar Mielul îi va birui, pentru că este Domnul domnilor şi împăratul împăraţilor şi vor birui şi cei

împreună cu El – chemaţi şi aleşi şi credincioşi”.

Marginal: Adică vor birui pe fiară (Mielul cu sfinţii).

Tâlcuire:

Aceasta o vor avea cu adevărat pentru că nimeni nu poate sluji la doi domni. Pentru aceasta cei ce se vor uni şi se vor face una cu Antihrist şi se vor supune lui şi i se vor făgădui, nu vor putea să-i stea împotrivă adevăratului Hristos, luptându-se cu El, ci-i va birui pe ei, Mieluşelul lui Dumnezeu, Cel junghiat pentru noi. Că nu i s-a luat lui împărăţia şi domnia cea peste toate după ce s-a făcut om, ca să-i facă părtaşi pe cei aleşi la împărăţia Sa.

Versetele: 15, 16, 17, 18.

„Şi mi-a zis: Apele pe care le-ai văzut şi deasupra cărora şade desfrânata, sunt popoare şi gloate şi neamuri şi limbi. – 16. Şi cele zece coarne pe care le-ai văzut şi fiara vor urî pe desfrânată şi o vor face pustie şi goală şi carnea ei vor mânca-o şi pe ea vor arde-o cu foc. – 17.

— Pentru că Dumnezeu a pus în inimile lor să facă voia Lui şi să se întâlnească într-un gând şi să dea fiarei împărăţia lor, până se vor împlini cuvintele lui Dumnezeu. – 18. Iar femeia pe care ai văzut-o este cetatea cea mare care are stăpânire peste împăraţii pământului”.

Tâlcuire:

Şi mi-a zis mie „apele pe care le-ai văzut”. Tâlcuind îngerul acestea luminat şi adevărate pe deplin şi adevărată este tâlcuirea. Însă mie-mi vine a mă minuna în ce chip diavolul este vrăjmaş şi pedepsitor, de vreme ce va ajuta celor zece coarne stăpânite de el să se lupte şi să dea război împotriva iubitorului de bine şi iubitorului de bunătăţi Hristos şi să pustiască cetatea cea cu mulţi oameni ce au rătăcit de la poruncile lui Dumnezeu şi au slujit desfătărilor lui şi ca o fiară sorbitoare de sânge se va sătura de sânge. Socotind arderea ei a fi pricină veseliei şi tăierea trupurilor omeneşti a fi hrană lui şi în ce chip cel ce se bucură pururea de certuri şi de neuniri, va dărui celor zece coarne potrivnice unire între sine.

Marginal: Cel ce a slujit desfătăciunile omeneşti rea plată-şi va lua.

Prin femeia ce s-a văzut se înţelege cetatea cea mare ce are stăpânire peste împăraţii pământului, aceasta fără îndoială o face pentru că proroceşte de patimile stăpânirii aceleia, de a cărui ispită izbăvindu-ne pe noi iubitorul de oameni Dumnezeu, să ne facă părtaşi Mitropoliei celei cereşti şi Ierusalimului celui de sus, în care toate întru toate vor fi aceiaşi după zisa Apostolului. Când se va strica stăpânia cea potrivnică, domnia şi puterea şi pe cei ce i-au slujit lui cu credinţă aici şi înţelepţeşte îi va pune să şadă şi le va sluji lor punându-le înainte toată desfătarea bunătăţilor veşnice cele întemeiate mai înainte de întemeierea lumii. De care desfătări Dumnezeu să ne învrednicească şi pe noi în Hristos Mântuitorul şi răscumpărătorul sufletelor noastre, cu care împreună Tatălui îi este puterea şi mărirea întru tot Sfântului şi de viaţă făcătorului Duh, acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin!

Capitolul 18

AL DOILEA ÎNGER A ARĂTAT CĂDEREA BABILONULUX

ŞI DESPRE GLASUL CE ZICEA SĂ FUGĂ DIN CETATE ŞI DESPRE PIEIREA CELOR FRUMOASE CE AU CÂŞTIGAT MAI ÎNAINTE

Verset: 1

„După acestea, am văzut alt înger, pogorându-se din cer, având putere mare, şi pământul s-a luminat de slava lui”.

Tâlcuire:

De aceia se arată lumina şi strălucirea sfintelor puteri, care biruieşte cu multă măsură lumina şi strălucirea stelelor şi frumuseţea lor.

Versetele: 2, 3

„Şi a strigat cu glas puternic şi a zis: A căzut Babilonul cel mare şi a ajuns locaş demonilor (Isaia, 27, 19) închisoare tuturor duhurilor necurate, şi colivie tuturor păsărilor spurcate şi urâte (Ieremia, 21, 8). Pentru că din vinul aprinderii desfrânării ei au băut toate neamurile”.

Marginal: Straja a tot duhul necurat, adică duhul necurat îl păzeşte.

Tâlcuire:

Despre cetatea caldeilor, de Babilon, ce au luat-o Cirus şi Perşii şi Isaia la fel cu aceştia a prorocii, că se va umple de duhuri necurate, pentru pustiirea sa cea de istov. Că fiarele şi dracii au obicei să umble prin locuri pustii după rânduiala lui Dumnezeu, care-i izbăveşte pe oameni de bântuiala lor, ce-o fac din pizma lor împotriva oamenilor. În ce chip a adăpat Babilonul toate neamurile cu vinul curviei sale a mâniei sale trimiţându-le daruri cetăţilor supuse lui, el fiind călcător de lege şi puternicii cetăţii vrăjmaşi adevărului şi dreptăţii fiind ca şi el.

Verset: 3

„Şi împăraţii pământului s-au desfrânat cu ea şi neguţătorii lumii din mulţimea desfătărilor ei s-au îmbogăţit”.

Tâlcuire:

Şi pentru că mulţimea bogăţiei ei este din nedreptate, întinzându-şi mâinile mai mult decât la cele de lipsă şi mândrindu-se şi alergând spre dobânzi nedrepte negustorii au fost pricină câştigului, negustorii pământului.

Versetele: 4, 5

„Am auzit, apoi, alt glas din cer, zicând: Ieşiţi din ea, poporul meu, ca să nu vă împărtăşiţi din păcatele ei şi să nu luaţi din pedepsele ei. – 5. Fiindcă păcatele ei au ajuns până la cer şi Dumnezeu şi-a adus aminte de nedreptăţile ei”.

Tâlcuire:

„Ieşiţi din ea poporul meu” precum i-a zis şi Lui Lot ce era în Sodoma: „Mântuind mântuieşte-ţi sufletul tău” (Fac. 9; Ieşire, 16, Isaia 50, 11) Şi la Isaia: „Ieşiţi din ea şi vă despărţiţi şi de cei necuraţi să nu vă atingeţi”. Zice aceasta aici că se cuvine a se despărţi de petrecerea şi de viaţa celor ce au fapte spurcate şi care în toate zilele întărită pe Dumnezeu.

Versetele: 6, 7

„Daţi-i înapoi, precum v-a dat şi ea şi, după faptele ei, cu măsură îndoită, îndoit măsuraţi-i; în paharul în care v-a turnat, turnaţi-i de două ori. – 7. Pe cât s-a mărit pe sine şi a fost în desfătări, tot pe atâta daţi-i chin şi plângere”.

Tâlcuire:

„Daţi-i îndoit după faptele ei”.

Marginal: îndoite zice Domnul, să-i dea Babilonului după faptele lui.

Acestea le zice sau către cei nevinovaţi din ea, din cetatea care a pătimit munci cumplite de la cei ce o stăpâneau pe ea şi au răbdat dureri şi au suferit cazne, sau arată trecerea de la nişte feţe la alte feţe, adică de la cei ce au pătimii strâmbătate, către nişte sfinte puteri oarecare muncitoare, care pentru dragostea lui Dumnezeu, au socotit ca şi cum ar fi ale lor necazurile ce le-au suferit fraţii lor. Zice „pahar îndoit” sau pentru că se vor munci foarte greu păcătoşii şi călcătorii de lege şi aici şi în veacul veacului viitor, sau pentru că şi sufletul şi trupul dimpreună se vor munci pentru faptele ce le-au făcut dimpreună. Sau pentru că păcatul nu numai prin munca cea dinafară se va răsplăti ci şi pentru cea din lăuntru, care vine de la cunoştinţa păcatelor.

Însă aici amândouă pentru noianul iubirii de oameni a lui Dumnezeu se vor deosebi de singură dreptatea lui Dumnezeu cea neamestecată.

Verset: 7

„Fiindcă în inima ei zice: Şed ca împărăteasă şi văduvă nu sunt şi jale nu voi vedea nicidecum”.

Tâlcuire:

„Şi jale nu voi vedea”. Pentru că au obicei unii care vieţuiesc în voie bună şi în odihnă de n-au frica lui Dumnezeu în ei de zic: „Nu mă voi clătina în veac” (Psalm 29, 6). Care cuvânt îl zice şi desfrânata.

Verset: 8

„Pentru aceia într-o singură zi vor veni pedepsele peste ea: moarte şi tânguire şi foamete şi focul va arde-o de tot, căci puternic este Domnul Dumnezeu, Cel care o judecă”.

Tâlcuire:

„Într-o zi” sau arătând scurtarea vremii când sabia şi pieirea şi foametea va veni peste ea şi plângerea şi se va strica cu foc şi va arde; sau în cursul zilei aceleia în care proroceşte că va pătimi acestea o arată. Căci atunci când vor înconjura vrăjmaşii cetatea va fi de ajuns şi necazul şi muncile ce se vor aduce peste cei biruiţi necazul dintr-o singură zi, şi vor fi loviţi cu moarte. Că toate le poate Dumnezeu precum a-i mântui pe cei ce fac voia Lui spre plăcere, tot aşa şi a-i munci pe cei ce greşesc fără de pocăinţă.

Versetele: 9, 10

„Iar împăraţii pământului, care s-au desfrânat cu ea şi s-au dezmierdat cu ea, se vor jeli şi se vor bate în piept pentru ca, când vor vedea fumul focului în care arde. – 10. Stând departe, de frica chinurilor ei şi zicând: Vai! Vai! cetatea cea mare, Babilonul. cetatea cea tare, că într-un ceas a venit judecata ta!”

Tâlcuire:

În acest loc prin împăraţii pământului socotesc că se înţeleg domnii şi ispravnicii pământului, precum zice psalmistul pentru Ierusalim: „Stătut-au aproape împăraţii pământului şi domnii s-au adunat la un loc” (Psalm, 2, 2) şi în Psalm 47; 4: „Că iată împăraţii pământului s-au adunat” şi aceia ca cei ce au lucrat în el curvia, rătăcind de la poruncile lui Dumnezeu, zice că vor plânge văzând sau auzind arderea şi pustiirea ei a cetăţii acesteia şi

înfricoşându-se de grabnica scăpare a ei, că într-o clipeală de ochi s-a făcut schimbarea ei.

Versetele: 11, 12

„Şi neguţătorii pământului plâng şi se tânguiesc asupra ei, căci nimeni nu mai cumpără marfa lor, (Lc. 16, 19). – 12. Marfă de aur şi de argint, pietre preţioase şi mărgăritare, vison şi porfiră mătase şi stofă stacojie, tot felul de lemn bine mirositor şi tot felul de lucruri de fildeş, de lemn de mare preţ şi marfă de aramă şi de fier şi de marmoră”.

Tâlcuire:

„Neguţătorii pământului vor plânge” cei ce se strică în boierii şi în desfătări, negustoria celora ce este prisositoare şi agoniseală rea.

Versetele: 13, 14

„Şi scorţişoară şi balsam, mirodenii şi mir, tămâie şi vin, untdelemn şi făină de grâu curat, grâu şi vite, oi, cai şi căruţe, trupuri şi suflete de oameni. – 14. Şi roadele cele dorite de sufletul său s-au dus de la tine şi toate cele grase şi strălucite au pierit de la tine şi niciodată nu le vor mai găsi”.

Tâlcuire:

Pe lângă aceştia se aude că nimeni nu va cumpăra. Se cade să socotim noi unele ca acestea de oamenii care fac câştig din cele de prisos din desfătarea fără de măsură, adică din cai şi căruţe şi din robi, celor ce zic că roada lor este în plus. „Suflete de oameni”, cu sufletele oamenilor zice nu vei mai face negustorie, robind pe cei slobozi, nici nu vei mai avea desfătarea celor de demult ¿i luminate şi grase.

Versetele: 15, 16, 17

„Iar neguţătorii de aceste lucruri, care s-au îmbogăţit de pe urma ei, vor sta departe de frica chinurilor ei, plângând şi tânguindu-se, – 16. Şi zicând: Vai! Vai! Cetatea cea mare, cea înveşmântată în vison şi în porfiră şi în stofă stacojie şi împodobită cu aur şi cu pietre scumpe şi cu mărgăritare! Că într-un ceas s-a pustiit atâta bogăţie. – 17. Şi toţi cârmacii şi toţi cei care plutesc pe mare şi corăbierii

şi toţi câţi lucrează pe mare stăteau departe”.

Tâlcuire:

Vai, Vai! cetatea cea mare.

— Aici aduce patimile acestui Babilon înaintea ochilor şi prin tânguirile pentru el arătăm măririle relelor nevoie şi ale necazurilor care le va pătimi cetatea, că s-a mândrit mai înainte în conducerea împărăţiei.

Versetele: 18, 19

„Şi strigau, uitându-se ia fumul focului în care ardea şi ziceau. Care cetate era asemenea cu cetatea cea mare! – 19. Şi îşi puneau ţărână pe capetele lor şi strigau plângând şi tânguindu-se şi zicând: Vai! Vai! cetatea cea mare, în care s-au îmbogăţit din comorile ei toţi cei care ţin corăbii pe mare, că într-un ceas s-a pustiit”.

Tâlcuire:

„Care ţin corăbii pe mare”, deşi „mare” după alt înţeles s-a numit viaţa de acum care este cu multe valuri că are în ea negustorii înotând ca nişte peşti în mare şi sunt purtaţi de valurile lumeşti. Adevărat este că şi cetatea ce va păzi acestea este vecină cu marea cea înţelegătoare şi ea va fi pricină de tânguire pentru pustiirea ei. Acestea le vor pătimi şi negustorii Babilonului a toată lumea, care înseamnă amestecare şi tulburare la sfârşitul acestora ce se văd şi se vor tângui fără de mângâiere, despărţindu-se fără de voie de dulceţile vieţii acesteia şi împunşi fiind de fapte de cunoştinţa faptelor lor.

Verset: 20

„Veseleşte-te de ea, cerule, şi voi sfinţilor, şi voi apostolilor, şi voi prorocilor, pentru că Dumnezeu v-a făcut dreptate, în judecata ce aţi avut cu ea”.

Tâlcuire:

Marginal: Adică pentru Babilonul ce a căzut. Despre cetatea Babilonului.

Prin „cer” sau îngeri se înţeleg sau sfinţii ce locuiesc în el, cu care se porunceşte apostolilor şi prorocilor să se veselească dimpreună.

Marginal: Prin „ceruri” cereştii îngeri se înţeleg, Apostolii, prorocii, mucenicii şi alţi sfinţi.

Căci aşa au biruit în strâmbătăţi şi defăimări. Sau despre aceasta vorbesc strigând fără de auzire locuitorii acestei cetăţi după slobozirea de la Dumnezeu, pentru călcarea dumnezeieştilor porunci, sau pentru că au fost junghiaţi peste tot pământul pentru Dumnezeu din cauză că au ascultat cuvintele Lui.

Însă prorocii de evrei au fost omorâţi, iar Apostolii de păgâni, cărora mai vârtos li s-a propovăduit cuvântul. Iar se bucură, nu că le-ar părea bine de venirea necazurilor, ci având dorul aprins pentru tăierea păcatului, ca cei ce sunt robi păcatului, să dobândească o muncă maiţişoară în veacul viitor, prin aceste munci din parte. (Mai uşoare dar veşnice).

Marginal: Sfinţii se bucură în cer, pentru cei ce iau munci, nu părându-le bine de muncile lor, ci pentru că se vor munci mai puţin pentru muncile ce iau din parte, adică nu desăvârşit.

Versetele: 21, 22, 23, 24.

„Iar un înger puternic a ridicat o piatră, mare cât o piatră de moară şi a aruncat-o în mare, zicând: Cu astfel de repeziciune va fi aruncat Babilonul, cetatea cea mare, şi nu se va mai afla. – 22. Şi glasul celor care zic din chitară şi din gură, din flaut şi din trâmbiţă nu se va mai auzi de acum înainte şi niciun meşteşugar de orice fel de meşteşug nu se va mai afla în tine şi huruit de mori nu se va mai auzi în tine niciodată! – 23. Şi niciodată lumina lămpii nu se va mai ivi în tine; şi glasul de mire şi de mireasă nu se vor mai auzi în tine niciodată, pentru că neguţătorii tăi erau stăpânitorii lumii şi pentru că toate neamurile s-au rătăcit cu fermecătoria ta. – 24. Şi s-a găsit în ea sânge de proroci şi de sfinţi şi sângele tuturor celor înjunghiaţi pe pământ”.

Tâlcuire:

Aşa cu pornire se va arunca Babilonul cetatea cea mare, în ce chip se afundă piatra de moară în mare, aşa va fi de grăbită căderea Babilonului încât nici urmă nu se va

mai vedea din el. Că aceasta înseamnă lipsa şi stingerea lăutarilor şi cântăreţilor, că a amăgit toate neamurile cu dulceaţa cântărilor şi cu otrăvitoarele farmece. Că a fost primitoare de sângele prorocilor şi al tuturor sfinţilor. Prin toate acestea şi necredinciosul Babilon cel de la Perşi se închipuieşte, că sângele multor prinţi prin diferite vremi până acum au pătimit în el, căci pururea a fost bucuros să amăgească neamurile cu vrăji şi cu farmece şi cu înşelăciuni. Trebuie să ne rugăm ca acesta ce se poartă pe sine şi aceste prorocii să-şi ia răsplătirea mândriei ce o aveau împotriva lui Iisus Hristos.

Mi se pare că se împotriveşte ceva acestei socoteli, aceia ce au zis învăţătorii bisericii cei de demult, de aceste prorocii împotriva Babilonului, socotind că cele zece coarne ce s-au văzut la fiară, al patrulea să fie împărăţia Romei, din care răsărind un corn le va dezrădăcina pe cele trei şi pe altele le va supune şi aşa va veni ca un împărat roman, prin făţărie şi prin meşteşug ascuns, ca iarăşi să aşeze şi să înnoiască şi să prefacă şi să crească împărăţia lor.

Marginal: Adică trei împărăţii: grecească ce se închipuieşte prin Pardos, persească închipuită prin urs, a Babilonienilor ce se închipuie prin leu peste care va stăpâni Antihrist, ce va veni ca un împărat roman, precum s-a zis ila Cap. 13, 12. Babilonul cel de taină este împărăţia a toată lumea.

Iar mai degrabă cu adevărat să-i facă împărăţie de istov acelei împărăţii. Însă cum s-a mai zis, nu va greşi cel ce va tâlcui a fi împărăţia aceia ce a stăpânit ca şi cum ar fi într-un trup, de la începutul lumii până acum, ca ceea ce cu adevărat a vărsat sângele mucenicilor, prorocilor şi apostolilor, că precum o ceată şi o oaste şi o cetate se numeşte deşi se schimbă cei din care se împlinesc acestea, aşa şi o împărăţie se poate zice, deşi se împarte şi se taie în mai multe locuri.

Capitolul 19

PENTRU CÂNTAREA SFINŢILOR ŞI PENTRU ÎNTREITUL ALILUIA, PE CARE-L CÂNTĂ SFINŢII PENTRU PRĂPADIREA BABILONULUI

Versetele: 1, 2, 3, 4

„După acestea, am auzit, în cer, ca un glas puternic de mulţime multă zicând: Aliluia! Mântuirea şi slava şi puterea sunt ale Dumnezeului nostru. – 2. Pentru că adevărate şi drepte sunt judecăţile Lui! Pentru că a judecat pe clesfrânata cea mare, care a stricat pământul cu desfrânarea ei, şi a răzbunat sângele robilor Săi, din mâna ei! – 3. Şi a doua oară au zis: Aliluia! Şi fumul focului în care arde că se suie în vecii vecilor. 4.

— Iar cei douăzeci şi patru de bătrâni şi cele patru fiinţe au căzut şi s-au închinat lui Dumnezeu, Celui care şade pe tron, şi au zis: Amin! Aliluia”.

Tâlcuire:

„Aliluia” închipuieşte lauda lui Dumnezeu, iar „Amin” Adevărat, sau „fie” închipuieşte. Care cuvinte de către puterile cereşti îngereşti şi de către oamenii cei asemenea cu îngerii i se aduc lui Dumnezeu cel în Treime (Troiţă), adică Dumnezeirii în trei staturi: Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Că şi sângele robilor săi din mâinile Babilonului I-a izbăvit şi a cetăţenilor lui, prin muncă le-a făcut bine, lucrându-le tăierea păcatelor.

Marginal: întreitul Aliluia i se aduce lui Dumnezeu în Treime, adică laudă întreită, însă de obşte (împreună) de către puterile îngereşti, prin care le arată când zice versetul 1 că a auzit Aliluia, iar de către oameni, verset. 4, unde zice şi au căzut cei 24 de bătrâni şi cele patru fiare.

Iar prin fumul cetăţii ce se înalţă în vecii vecilor, arată necontenirea bătăilor ce au venit asupra ei întru neîncetaţii vecii aceştia, sau că adesea au luat munci pe măsură şi veşnice în veacul viitor fiind muncită. (Iad veşnic).

Verset: 5

„Şi un glas a ieşit din tron, zicând: Lăudaţi pe

Dumnezeul nostru toţi slujitorii Lui, cei care vă temeţi de El, mici şi mari”.

Tâlcuire:

Scaunul lui Dumnezeu sunt Heruvimii şi Serafimii, de la care se dă poruncă să laude pe Dumnezeu nu numai cei mici întru fapte, ci şi cei mici fiecare după mărimea puterii lui. Însă mi se pare că şi ceea ce sunt acum liniei în Vârstă, adică pruncii ce mor şi nu-s desăvârşiţi, în vârstă mare înviind, vor lăuda pe Dumnezeu, făcătorul de lucruri mari.

Versetele: 6, 7

„Atunci am auzit ca un glas de mulţime multă şi ca un vuiet de valuri fără număr şi ca un bubuit de tunete puternice zicând: Aliluia! Pentru că Domnul Dumnezeul nostru, Atotţiitorul este împărat. – 7. Să ne bucurăm şi să ne veselim şi să-l dăm slavă, căci a venit nunta Mielului şi mireasa Lui s-a pregătit”.

Tâlcuire:

Glas de mulţime multă şi de popor mult şi de ape multe şi de tunete arată străbaterea şi lăudătorul vers întru cântări al tuturor puterilor celor fără de număr, îngereşti şi cereşti, pe care unii au înţeles să fie apele cele mai presus de ceruri, de care zice prorocui David: „Şi apele cele mai presus de cer să laude numele Domnului, cu care împreună şi toată adunarea drepţilor măreşte pe făcătorul” (Ps. 148). Însă Iisus Hristos împărăţeşte peste îngeri, după fiinţă ca un Făcător. Iar peste cei drepţi, după iubirea de oameni împărăţeşte, sau stăpâneşte după fireasca sa putere sau după stăpânia ce i se cuvine, ca judecătorului. Iar prin nunta Mielului, adunarea bisericii şi amestecarea cu Hristos se înţelege, ai cărei ispravnici sau logoditori au fost dumnezeieştii apostoli. Prin care i s-a dat logodna cea duhovnicească, căci ei au luat-o atunci faţă către faţă, curata amestecare şi adevărata amestecare cu Hristos.

Marginal: (De nunta cea de taină Îşi de cina Mielului, i

Versetele: 8, 9

„Şi s-a dat ei să se înveşmânteze cu vison curat, luminos, căci visonul sunt faptele cele drepte ale sfinţilor. – 9. Apoi mi-a zis: Scrie, Fericiţi cei chemaţi la cina nunţii Mielului! Şi mi-a zis iar: Acestea sunt adevăratele cuvinte ale lui Dumnezeu”. (Mt. 22, 2; Lc. 14, 16).

Tâlcuire:

Marginal: îmbrăcămintea femeii în vison curat arată îmbrăcămintea bisericii cea luminată întru fapte bune şi subţire întru cunoştinţă şi înaltă întru vederea lui Dumnezeu şi în gândurile întru Dânsul, căci cu acestea se ţes dreptăţile dumnezeieşti. Iar Cina lui Hristos este prăznuirea celor mântuiţi şi veselia cea alcătuită cu bună cuviinţă, pe care fericiţi vor fi acei ce o vor dobândi şi vor intra cu Mirele cel sfânt al sufletelor curate în cămara cea veşnică, că nemincinos este cel ce a făgăduit, însă multe fiin 3 bunătăţile veacului viitor şi întrecând cugetul (covârşind) întreg pentru aceia şi împărtăşirea cu acestea cu multe nume se răspunde şi slăveşte în Scriptură. Apoi se zice împărăţia cerului pentru slava şi cinstea ei.

Marginal: Adică împărtăşirea cu bunătăţile veşnice, că împărtăşirea cu bunătăţile veşnice cu multe nume se numeşte. Apoi, rai, pentru masa cea îndestulată plină de tot felul de bucate şi de hrana bunătăţilor, sau pentru ospăţul cel cu totul cinstit. Sau, sânul lui Avraam se zice, pentru odihna cea de acolo a celor răposaţi. Sau, cămară şi nuntă, nu numai pentru veselia cea fără de sfârşit, ci şi pentru amestecarea cea curată şi adevărată şi negrăită a lui Dumnezeu cu robii Săi. Care amestecare atâta va covârşi şi va întrece pe acea împreunare a trupurilor unul cu altul, pe cât întrece lumina întunericul şi pe cât se deosebeşte mireasma de putoare.

Verset: 10

„Şi am căzut înaintea picioarelor lui, ca să mă închin lui. Iar el mi-a zis: Vezi să nu faci aceasta! Sunt împreună slujitor cu tine şi cu fraţii tăi care au mărturia >lui Iisus. Lui Dumnezeu închină-te, căci mărturia lui Iisus este duhul

prorociei”.

Tâlcuire:

Să nu faci aceasta, împreună slujitor cu tine sunt. Adică nu mi te închina mie îi zice dumnezeiescul înger, gândind tu că doar de la mine le spun acestea, ci cele le spun eu despre cele viitoare le grăiesc. Pentru că mărturisirea, adică mărturia lui Iisus Hristos, aceasta este darea duhului prorociei.

Marginal: Va să zică, cuvintele ce le spun eu mai înainte mărturisind pe Hristos, acestea sunt ale Duhului de prorocie, care ni se împărtăşeşte şi nouă îngerilor şi vouă oamenilor.

În alt chip aşa se poate înţelege, ca şi cum ar zice îngerul, că pentru aceasta este prorocia ca să se vestească mărturia de Hristos şi să se mărturisească credinţa prin sfinţi. Pentru aceea păzeşte-te nu mi te închina mie, că împreună slujitor sunt, ci te închină Aceluia ce are stăpânie peste toate. Ca Făcătorului să i se închine lui, şi nu ca unei făpturi. De aici putem cunoaşte mintea cea smerită a sfinţilor îngeri, cum că nici într-un chip nu voiesc să li se dea lor cinstea şi mărirea [cea dumnezeiască, precum au făcut domnii cei răi şi ucigaşi (diavolii) ci aceasta i se aduce singur Stăpânului. Facă Dumnezeu aceasta ca şi noi, cu minte smerită, strălucind împreună, să plinim cuvântul Stăpânului: ce zice: „Învăţaţi-vă de la Mine, că sunt blând şi smerit cu inima şi veţi afla odihnă sufletelor voastre” şi să dobândim odihnă în veacul viitor, de unde a fugit toată durerea şi grija şi suspinul, unde este locaşul tuturor celor ce se veselesc şi să ne luminăm cu lumina feţei lui Hristos, căruia I se cuvine toată mărirea, cinstea şi închinăciunea împreună cu Tatăl şi cu Duhul Sfânt, făcătorul de viaţă, acum şi pururea şi în vecii vecilor.

Versetele: 11, 12

„Şi am văzut cerul deschis şi iată un cal alb, şi Cel care şedea pe el se numeşte Credincios şi Adevărat şi judecă şi. Se războieşte întru dreptate. – 12. Iar ochii Lui

sunt ca para focului şi pe capul Lui sunt cununi multe”.

Tâlcuire:

Deschiderea cerului arată că din cer va fi venirea judecătorului şi aceia va fi fără întârziere, precum şi aici pe pământ strângerea şi închiderea cărţii şi deschiderea ei închipuieşte judecata şi răspunsul de pierzare al judecătorului împotriva celor vinovaţi.

Marginal: Precum prin sunete locuri fac judecătorii când dau pe cineva spre pierzare, pentru vina lor ce au făcut (verset 18).

Iar „cal alb” închipuieşte lumina sfinţilor şi veselia ce va să fie şi Cel care şedea pe el, arată că va fi întru toate cuvintele sale credincios şi întru fapte adevărat. Şi acesta este Iisus Hristos, Fiul lui Dumnezeu, care întru dreptate va judeca neamurile, cu ochii Săi ca para focului fiind, adică cu puterea Sa cea de departe *văzătoare şi cu amănuntul socotitoare, împărţind para locului*, care pe cei drepţi îi va lumina şi nu-i va arde, iar pe păcătoşi îi va arde şi nu-i va lumina. Iar stemele cele multe sau împărăţia lui Hristos peste toate câte sunt în cer şi pe pământ închipuiesc că atâtea sunt, câte sunt între îngeri cete şi pe pământ sceptruri şi între sfinţi oameni, adunări mulţime. Sau închipuiesc biruinţa Lui în toate isprăvile ce le va face pentru noi păcătoşii prin îndelungă răbdarea Sa, cum zice David” şi vei birui când vei judeca Tu”.

Verset: 12

„Şi are nume scris pe care nimeni nu-l înţelege decât numai

El”.

TUcuire:

Neştiinţa numelui Lui închipuieşte necuprinderea fiinţei Lui, căci pentru isprăvile şi grijile Lui se numeşte cu alt nume, adică bun, păstor, soare, lumină, viaţă, dreptate, sfinţenie, răscumpărare, nestricat, fără de moarte, nevăzut, neschimbat (Mt. 7, Isaia 40, 10), însă după fiinţă este fără de nume, neapropiat însuşi prin sine împreună cu

Tatăl şi cu Duhul Sfânt cunoscut.
Marginal: Hristos după fiinţă nu are nume.

Verset: 13
„Şi este îmbrăcat în veşmânt stropit cu sânge (Ioan, 1, 5; Isaia 63, 1, 2, 3) şi numele Lui se cheamă Cuvântul lui Dumnezeu”.
TUcuire:
Prin haina aceasta a Cuvântului lui Dumnezeu, prea cinstit şi nestricat trupul Lui cu adevărat se închipuieşte, care în patima cea de bunăvoie s-a muiat în sângele Său, iar acum cel fără de nume şi de nimenea văzut se numeşte aici Cuvânt.
Marginal: Hristos se numeşte Cuvânt al lui Dumnezeu. Sau spre arătarea fiiască a naşterii din Tatăl cea fără de patimă. Precum şi Cuvântul nostru iese din mintea noastră; sau că El întru Sine ţine cuvântul tuturor celor ce sunt, sau că este vestitor şi arătător de înţelepciunea şi de puterea Tatălui.

Verset: 14
„Şi oştile din cer veneau după El, călare pe cai albi, purtând veşminte de vison alb, curat”.

Tâlcuire:
Prin oştile cereşti, care mergeau după Dânsul, se înţeleg cetele cereşti care prin subţierea firii şi prin înălţarea minţilor şi prin luminarea faptelor bune sunt luminate şi strălucite şi prin urmarea adică nedepărtarea de Dumnezeu sunt cinstite cu apropierea de Dumnezeu lipită şi nedeosebită.

Verset: 15
„Iar din gura lui ieşea sabie ascuţită, ca să lovească pe păgâni cu ea. Şi El îi va păstori cu toiag de fier şi va călca teascul vinului aprinderii mâniei lui Dumnezeu, Atotţiitorul”.

Tâlcuire:

Sabia arată munca ce se va aduce necredincioşilor şi păcătoşilor, după dreptatea judecăţii şi după răspunsul ce va ieşi din gura lui Dumnezeu, prin care se vor paşte cu toiag vârtos de fier de munci, ca să nu mai lucreze răutăţi de multe feluri. De care toiag sfinţii vor rămâne necertaţi. Că nu va lăsa Domnul toiagul păcătoşilor peste soarta dreptăţilor, după cuvântul Psalmistului (Psalm 124).

Marginal: Iar drepţii nu se vor bate cu toiagul de fier.

Şi jgheabul mâniei lui Dumnezeu va călca, că Tatăl nu va juideca pe nimeni, ci toată judecata a dat-o lui Hristos după omenire, pe care judecată după Fiinţă ca un fiu o avea mai înainte de veci.

Verset: 16

„Şi pe haina Lui şi pe coapsa Lui are nume scris: împăratul împăraţilor şi Domnul domnilor”.

Tâlcuire:

129

Numele „împăratul împăraţilor” arată nedespărţirea dumnezeieştii întrupări (mai sus Cap. 7, v. 14) de vreme ce Dumnezeu fiind a pătimit cu trupul şi om fiind este împărat împăraţilor celor ce s-au făcut împăraţi peste patimi şi Domn domnilor celor ce au dobândit cu ajutorul lui Hristos domnie şi stăpânie peste păcat şi al celor care vor împărăţi cu El în veacul viitor.

9 – Tâlculrea Apocaltpsel

PENTRU ANTIHRIST ŞI PENTRU CEI CE SE VOR ARUNCA CU EL ÎMPREUNĂ ÎN GHEENA

Verset: 17

„Apoi am văzut un înger stând în soare; şi a strigat cu glas puternic, grăind tuturor păsărilor care zboară spre înaltul cerului: veniţi şi vă adunaţi la ospăţul cel mare al lui Dumnezeu”.

Tâlcuire:

Şi îngerul acesta socotim să fie unul din cei ce au stăpânie peste îngerii ceilalţi, care vesteşte veselie pentru munca păcătoşilor şi pentru pierderea păcatului. Şi „păsări” pe îngeri i-a numit pentru zburarea lor cea de pe sus şi pentru înălţarea în văzduh, spre îndreptarea noastră şi învăţătura, a căror hrană urmând pe Hristos este plinirea voii lui Dumnezeu. Iar „spre înaltul cerului” zboară ca să le facă şi oamenilor celor ce sunt întocmai cu îngerii suirea la cer împărtăşită şi veselia cea zisă mai sus, a căror solire îi înalţă pe cei de jos şi prin care sfinţii se vor răpi întru întâmpinarea Domnului. „Veniţi la ospăţul cel mare”.

Verset: 18

„Ca să mâncaţi trupurile împăraţilor şi trupurile căpeteniilor şi trupurile celor viteji, şi trupurile cailor şi ale călăreţilor lor, şi trupurile tuturor celor slobozi şi celor robi, şi celor mici şi celor mari”.

Tâlcuire:

Voia lui Dumnezeu se înţelege în două feluri. Întâi voia lui Dumnezeu cea întâmpinătoare care şi bunăplăcerea Lui şi cină dorită Lui este ca să mântuiască pe toţi oamenii şi să vie la cunoştinţa adevărului şi să se întoarcă şi să fie vii. A doua voie este ca să se muncească cei ce şi-au câştigat muncă. Voia Tatălui, Hristos mâncarea sa a numit-o, iar aici aceasta o numeşte cina lui Dumnezeu. Că vor lua cele ce au dorit fiecare prin fapte, sau împărăţia, sau munca. Iar prin „mâncarea trupurilor” se închipuieşte pierderea tuturor celor trupeşti şi stingerea numelor pe pământ. Iar de cai a făcut pomenire, nu că doar caii Vor învia sau judeca, ci pe cai îi înţeleg sau pe iubitorii de muieri, adică pe cei spurcaţi sau pe cei amăgitori sau pe acestea amândouă. Iar pe cei ce încalecă pe cai îi înţeleg pe cei puternici în răutăţi, care au fost arătaţi şi mai jos zicând: „Şi cărnurile tuturor celor slobozi şi ale robilor şi ale celor mici şi ale celor mari”. Însă prin cei slobozi şi prin cei mari înţelege mai vârtos pe cei ce greşesc fiind întru stăpânire. Iar prin „robi” şi prin cei

„mici” înţelege pe cei ce greşesc mai puţin, sau din neştiinţă sau după vârstă sau din neputinţă.

Verset: 19

„Am văzut fiara şi pe împăraţii pământului, oştirile lor adunate, ca să facă război cu Cel care şade pe cal cu oştirea Lui”.

Tâlcuire:

Prin numărul de multe oşti îi numeşte pe cei ce împreună cu diavolul se luptă împotriva lui Hristos şi a sfinţilor Lui, pentru mulţimea păcatului cea vătămătoare şi de multe feluri şi pentru priceperea întru sfaturi şi întru dosădire a multor lucruri deşi se numeşte oaste cu numărul de unul, pe partea cea mai mică a puterilor îngereşti şi a oamenilor celor întocmai cu îngerii o arată care-l urmează pe Hristos prin unirea voii şi a îngăduinţei sfatului către Dumnezeu Cuvântul.

Verset: 20

„Şi fiara a fost răpusă, şi cu ea prorocul mincinos, cel care făcea înaintea ei semne cu care amăgise pe cei care au purtat semnul fiarei şi pe cei care s-au închinat chipului ei. Amândoi au fost aruncaţi de vii în iezerul de foc, unde arde pucioasă”.

Tâlcuire:

„Şi a fost răpusă fiara şi cu ea prorocul mincinos” deşi împotriva Mântuitorului Hristos au fost, fiara şi cu prorocul împreună cu împăraţii şi domnii care i-au ascultat pe ei, însă amândoi au fost biruiţi şi prorocul cel mincinos care amăgea cu minuni şi semne pe cei mai simpli i-a ajuns mânia şi s-au aprins de vii de mânia lui Dumnezeu, şi au fost aruncaţi amândoi în iezerul cel de foc ce arde cu iarbă pucioasă. Nu vor muri aceştia cu moarte obişnuită, ci într-o clipeală de ochi omorâţi vor fi şi cu moartea a doua osândiţi, vor fi aruncaţi în iezerul cel de foc, precum zice Apostolul de alţii că nu vor adormi (muri) (Cor. 10) ci se

vor schimba în clipirea ochiului şi aceia întocmai cu ceilalţi vor merge la judecată. Iată aceşti doi necuraţi şi potrivnici lui Dumnezeu nu vor merge la judecată ci la osândă, deşi unora li se pare a nu fi aceasta aşa, de vreme ce a zis Apostolul că va fi omorât Antihrist cu Duhul prorociei lui Dumnezeu.

s*

Un dascăl oarecare a zis că se vor afla unii vii, cei fericiţi cu Daniil, iar aceştia doi (prorocul şi Antihrist) întru nestricat după stricarea stăpânilor vor fi daţi de Dumnezeu focului gheenei, care gheenă le va fi lor ucidere şi moarte cu porunca lui Hristos cea dumnezeiască.

131

Verset: 21

„Iar ceilalţi au fost ucişi cu sabia care ieşea din gura Celui care şedea pe cal şi toate păsările s-au săturat din trupurile lor”.

Tâlcuire:

„Iar ceilalţi au fost ucişi cu sabia”. Două morţi sunt, cea dintâi este despărţirea sufletului de trup, iar a doua trimiterea în gheenă. Deci urmând vorba care spune că-i va întâmpina moartea dinţii a trupului cu saba lui Dumnezeu, adică cu porunca Lui, pe cei ce se vor lupta împreună cu Antihrist împotriva lui Hristos şi a sfinţilor lui. Apoi îi va ajunge moartea a doua şi aceştia şi cu cei ce i-au amăgit pe ei se vor împărtăşi de moartea a doua şi de munca de veci. Când zice că se vor sătura păsările de cărnurile lor aceasta s-a spus mai sus. Precum îi grăieşte Dumnezeu lui Isaia, că v-aţi făcut mie întru saţiu, aşa şi sfinţilor le este urâtă orice patimă a trupului şi le este grea. Pe îngeri îi numeşte păsări.

Capitolul 20

SATANA A FOST LEGAT LA RĂSTIGNIREA LUI HRISTOS, PÂNĂ LA VREMEA SFÂRŞITULUI ŞI PENTRU O

MIE DE ANI

Versetele: 1, 2, 3

„Apoi am văzut un înger, coborându-se din cer, având cheia adâncului şi un lanţ mare în mâna lui. – 2. Şi a prins pe balaur, pe şarpele cel vechi, care este diavolul şi satana, şi l-a legat pe o mie de ani. – 3. Şi l-a aruncat în adânc şi I-a închis şi a pecetluit deasupra lui, ca să nu mai amăgească popoarele, până ce se vor sfârşi cei o mie de ani. După aceea, trebuie să fie dezlegat câtăva vreme”.

Tâlcuire:

Aici surparea şi pierderea diavolului o spune, care s-a făcut pe vremea patimilor Stăpânului, în care vreme pe diavolul cel ce se socotea a fi tare l-a judecat ca să nu mai arunce pe nimeni în prăpac + if. Şi aceasta se vede de la dracii care-L rugau pe Iisus să nu-i irimisă în adânc.

Marginal: Gheena le este înfricoşată şi dracilor.

Iar cum că s-a legat este semnul pierderii slujirii idolilor şi sfărâmarea capiştilor idoleşti şi încetarea jertfelor celor sângeroase şi plinirea voii lui Dumnezeu şi cunoştinţa Lui de către toată lumea.

Marginal: încetat-a slujirea idolilor după ce s-a legat diavolul.

Marele Justin zice că ştia diavolul de la început că a fost judecat să meargă în prăpastie şi în focul gheenii pe vremea venirii lui Hristos. Şi poruncă de pierzare asupra diavolului este de la Hristos. Înger numeşte pe cel ce a slujit unei porunci ca aceia ca să arate pe diavolul că este mai slab în putere, decât puterile cele slujitoare şi cum că în zadar îndrăzneşte el asupra stăpâniei care stăpâneşte toate.

Marginal: îngerii şi cei din cinul cel mai de jos, biruiesc pe diavolul cu puterea.

Iar lanţ numeşte după cunoştinţa noastră, cu care I-a legat şi a prins puterea cea vicleană a lui. Iar o mie de ani atâta trebuie înţeles cu numărul.

Marginal: O mie de ani să fie legat diavolul se închipuieşte.

Că şi cuvântul spus de David (Ps. 104) cuvântul poruncit în mii de noroade, nu putem spune să fie zece sute, ci mulţime multă. Aşa şi aici socotim că acest număr este însemnare a mulţi ani. Însă mulţimea aceasta a anilor (Mt. 26, 28) se înţelege până când se va propovădui pretutindeni în toată lumea Evanghelia şi se va înrădăcina în ea sămânţa bunei credinţe. Iar anii cei închipuiţi cu număr desăvârşit, se înţeleg aceia în care din viaţa cea pruncească ne-am schimbat întru bărbat desăvârşit şi am fost chemaţi la plinirea vârstei plinirii lui Hristos. O mie de ani este şi vremea de la întruparea lui Hristos până la venirea lui Antihrist, sau după cum s-a tâlcuit zece sute să fie mia ce s-a zis, sau mai mult sau mai puţin, precum singur Dumnezeu ştie, cel ce ştie anii fiecăruia din noi şi a judecat a fi de folos îndelunga răbdare şi lungimea vieţii. Iar după aceia, va tulbura toată lumea Antihrist, luând în sine lucrarea Veliarului începătorul răutăţii şi vărsând drojdiile răutăţii sale celei otrăvite între oameni, ştiindu-şi nesfârşirea muncii sale, de ale căruia fapte rele să ne izbăvească pe noi Atotmilostivul Dumnezeu şi să ne ferească de munca cea gătită lui şi slugilor lui şi să ne arate părtaşi veşnicelor bunătăţi celor gătite celor ce vor sta împotriva lui până la vărsarea sângelui lor. Că Aceluia i se cuvine mila spre cei ce nădăjduiesc în El şi de la toate sfintele puteri îngereşti şi de la oamenii cei de pe pământ, mulţumită, închinăciune împreună cu Tatăl şi cu Duhul cel de viaţă făcător, acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin!

PENTRU SCAUNELE CELE GĂTITE CELOR CE AU PĂZIT MĂRTURISIREA LUI HRISTOS NESCHIMBATĂ

Verset: 4

„Şi am văzut tronuri şi celor care şedeau pe ele Îi s-a dat putere ca să facă judecată. Şi am văzut sufletele celor tăiaţi pentru mărturia lui Iisus şi pentru cuvântul lui Dumnezeu, care nu s-au închinat fiarei şi nu au primit semnul ei pe fruntea şi pe mâna lor. Şi ei au înviat şi au împărăţit cu Hristos o mie de ani”.

Tâlcuire:

Li s-au dat Sfinţilor Apostoli scaune de învăţătură prin care s-au luminat neamurile şi li se va da după dumnezeiască făgăduinţă şi în veacul cel viitor spre osândirea celor ce au lepădat propovăduirea Evangheliei, după David (Psalm, 121) că acolo s-au suit seminţiile, seminţiile Domnului, mărturisirea lui Israil. Acolo s-au aşezat scaunele spre judecată. Sfinţilor care n-au primit semnele fiarei adică mucenicilor şi celorlalţi sfinţi li s-a dat putere de judecată, putere să judece, cu care precum vedem îi judecă pe draci, până acum, sfinţii fiind proslăviţi împreună cu Hristos şi până la sfârşitul veacului acesta de acum de împăraţii creştineşti şi de credincioşii domni fiind închinaţi. Şi arată apoi puterea cea dată de Dumnezeu împotriva a toată boala trupească şi puterea diavolească. Se arată apoi că se unesc în fapte şi în cuvinte diavolul cu Antihrist şi cu prorocul cel mincinos, se vede şi din nume.

Marginal: Antihrist şi diavolul şi prorocul cel mincinos şi în fapte şi în nume se unesc.

Din care fiecare se numeşte fiară şi tot cu un fel de îmbrăcăminte e împodobit şi se arată, pentru că şi balaurul sau Satana, şapte capete şi zece coarne cu atâtea steme purtând se vede şi fiara ce a ieşit din mare, adică Antihrist cu asemenea îmbrăcăminte îmbrăcat se arată. Şi prorocul cel mincinos le mărturiseşte lor acelaşi sfat şi înţelegere şi lucrare şi putere spre pieirea celor ce se vor amăgi, de care pierdere cei ce vor scăpa vor împărăţi cu ELristos aşa cum s-a spus mai sus, până la a doua venire a Lui, iar după aceia vor moşteni mai mari făgăduinţi dumnezeieşti. (Sfinţii vor împărăţi eu Hristos o mie de ani este vremea de la începutul creştinismului până la sfârşitul lumii. Iar pe urmă vor împărăţi în veci).

CARE ESTE ÎNVIEREA CEA DINTÂI ŞI CARE ESTE, A DOUA MOARTE

Versetele: 5, 6

„Iar ceilalţi martori nu înviază până ce nu se vor sfârşi cei o mie de ani. Aceasta este învierea cea dintâi. – 6. Fericit şi sfânt este cel care are parte de învierea cea

dintâi. Peste aceştia moartea cea de a doua nu are putere, ci vor fi preoţi ai lui Dumnezeu şi ai lui Hristos şi vor împărăţi cu El o mie de ani”.

Cum că sunt două vieţi şi două morţi din dumnezeiască Scriptură învăţăm. Este viaţa cea dintâi după călcarea poruncii în trupul cel trecător, singură paza dumnezeieştilor porunci. A doua este viaţa veşnică cea făgăduită sfinţilor. Morţi sunt tot două, una trupească trecătoare care se va duce pentru răsplătirea de păcate în veacul cel viitor, iar alta veşnică, care este focul gheenii. Şi deosebirea morţilor o ştim, unii adică sunt cei osândiţi de care zice Isaia (26) „Morţii viaţă nu vor vedea” şi adevărat este că aceia sunt care duc cu ei faptele cele rele şi înţelepciunea lor le este moarte rea. Alţii sunt cei lăudaţi, care-şi omoară întru Hristos faptele lor cele trupeşti şi se răstignesc împreună cu Hristos şi mor lumii. Iar unii sunt morţii cei lepădaţi şi vrednici de plângere (Rom. 6, 3, Gal. 3; Colos. 2, 12) care nu se îngroapă şi nici nu se scoală împreună cu Hristos prin botez. Petrecând în moartea păcatelor nu viază împreună cu EI, până când se va sfârşi şi acea mie de ani, adică numărul cel desăvârşit. Care ţine de la venirea cea dintâi (a lui Hristos) până la slăvită Lui cea de-a doua venire, cum s-a spus mai sus. Ci din pământ numai născându-se (din trup) iar nu din Duh (Botez) se întorc în pământ. Că moartea lor le este lor începerea muncii celei viitoare, iar cei ce au purtat învierea cea dintâi, adică scularea din gândurile cele omorătoare şi din faptele cele moarte, aceia sunt fericiţi, că nu va avea peste ei biruinţă moartea cea de-a doua, adică munca cea fără de sfârşit a iadului. Şi preoţesc şi împărăţesc cu Hristos, în mia de ani după înţelegerea noastră până la dezlegarea satanii să amăgească toate neamurile.

Marginal: Sfinţii măcar că şi împărăţesc acuma cu Hristos, dar încă nu desăvârşit, precum romanii înţeleg. Nu că doar atunci se vor lipsi de împărăţie ci mai adevărat şi mai întărită şi mai stătătoare împărăţie vor dobândi. Că după ce va trece vremea de acum, vor moşteni cele veşnice, că puţină va fi vremea după dezlegarea diavolului

până la răspunsul împotriva lui ca să meargă în gheenă în muncă. Pentru aceia când zice că vor preoţi lui Dumnezeu, vor fi preoţi şi lui Hristos, trebuie a înţelege luarea din nou a anilor celor dintâi, de vreme ce minunile sfinţilor ce se văd acum cu dovedirea şi cu plinirea lucrurilor şi răsplătirile isprăvilor încă viitoare erau atunci când Le-a văzut evanghelistul cum s-a zis.

Însă de vreme ce sunt două morţi şi învieri, două trebuie să fie.

Marginal: Care sunt morţi două şi învieri două?

Cea dintâi este moartea trupească după pedeapsă, adică a trupului pedeapsă, pentru călcarea poruncii: a doua moarte, munca de veci. Iar învierea cea dintâi este învierea din faptele cele moarte, iar cea de a doua este aducerea din stricăciunea trupului la nestricăciune. (învierea dinţii trecerea din păcat la faptele în Duhul, iar învierea a doua va fi la sfârşitul lumii).

DESPRE GOG ŞI MAGOG

Versetele: 7, 8

„Şi când se vor sfârşi cei o mie de ani, satana va fi dezlegat din închisoarea lui. – 8. Şi va ieşi să amăgească neamurile, care sunt în cele patru unghiuri ale pământului, pe Gog şi pe Magog, şi să le adune la război; iar numărul lor este ca nisipul mării”.

Tâlcuire:

Vremea de o mie de ani nu ştim cum au primit-o unii şi au tâlcuit-o să fie trei jumătăţi de ani de la botezul lui Hristos, până la înălţarea lui la cer. După care vreme au înţeles ei că se va dezlega diavolul. Alţii au zis că după plinirea a şase mii de ani li s-a dat singuri sfinţilor învierea cea dintâi din morţi, ca să se desfăteze cu dulceţuri şi cu măriri o mie de ani pe acest pământ, pe care au răbdat munci şi după aceia va fi învierea cea de obşte nu numai a drepţilor ci şi a păcătoşilor. Nici aceasta n-a primit-o Biserica. Noi, dar auzind pe Dumnezeu (Mt. 22) zicând către Saduchei, că precum sunt îngerii lui Dumnezeu în cer aşa vor fi şi drepţii şi pe Apostol (Rom. 14, 17) ce zice:

„Că nu este împărăţia lui Dumnezeu mâncare şi băutură”. Drept aceia mia de ani, vremea propovăduirii Evangheliei a fi am luat şi am tâlcuit, că precum s-a zis mai sus nu trebuie a se înţelege cu numărul acea mie de ani.

Că nici ceea ce zice la Cântarea Cântărilor (8, 12): „Omul va aduce întru roada ei o mie de arginţi” şi „O mie lui Solomon şi 100 celor ce păzesc roada ei”, număr desăvârşit a însemnat, ca şi la Matei „Celor ce păzesc roada ei” că şi mulţimea întru aducerea de roadă desăvârşită este.

Marginal: Sămânţa ce a căzut pe pământ bun a dat roadă, una 100, iar alta 60, alta 30.

Precum şi aici roada cea prea desăvârşită a credinţei o arata aici prin o mie de ani. În care vreme fiul pierzări (II Ţes. 3) omul fărădelegii va veni, ca să ia judecată, toţi cei ce n-au crezut adevărului ci au voit întru nedreptate, după spusa Apostolului şi după cuvântul Stăpânului ce Le-a zis: „Eu am venit în numele Tatălui Meu şi nu M-aţi primit, iar altul va veni în numele său şi pe acela îl veţi primi” (Ioan 5, 3), că atunci precum s-a zis se va dezlega satană (Ioan 16, 3) din temniţa sa şi va amăgi toate popoarele şi pe Gog şi pe Magog îi va târî la război spre pustiirea a toată lumea. Li se pare unora că Gog şi Magog sunt neamul Schiţenilor cel mai dinspre miazănoapte şi mai de departe care se numesc Gunii. Care sunt oameni mai mulţi şi mai viteji în război decât toate popoarele precum vedem. Dar se opresc şi se ţin de singură mâna lui Dumnezeu, ca să nu cuprindă toată lumea, până la dezlegarea diavolului. Iar alţii tâlcuiesc din limba evreiască să se înţeleagă Gog: adunător sau adunare, iar Magog: înălţat sau înălţare, aşa cât şi prin numele acestea sau adunare de neamuri sau mândrie închipuieşte. Că şi Iezechiil a prorocit (Iez. 2, şi 39, 1, 6) că aceste neamuri în vremile cele de apoi vor să vie cu putere grea în pământul lui Israil şi şapte ani vor cădea de armele acelora şi atâtea arme vor fi încât vor aprinde foc mare cu ele. (IV Regi, Iov, 1; Sirah 48). Năvala asirienilor cu Senaherib în zilele lui Iczeclua, care a fost cu mulţi ani înainte de prorocia lui Iezechiil (Isaia 10, 37, I Mac. 7, II

Mac. 8, 15). Iar alţii au tâlcuit să fie spre pierderea neamurilor ce au căzut asupra celor ce voiau să zidească şi să înnoiască Ierusalimul după robia Babiloniană. Întâi a poruncit Cirus să zidească, iar apoi Darius împăratul Asirienilor. Iar alţii au luat să fie asupra puterilor lui Antioh (I Esdra 1, 1 şi 4, 24; Daniil 5, 31) ce s-a biruit de Macabei. Mai bine se potriveşte să fie venirea acelora în anii cei de apoi, arătat este că nicăiri nu este scris să ridice atunci neamurile Schiţenilor, război asupra Iudeii, că singure neamurile ce locuiesc împrejurul lor îi pizmuiesc pe ei pentru bună petrecerea lor. A doua: că este scris (16, 3) pentru că în zilele cele de demult se găteşte şi în vremile cele de apoi va veni. A treia: Că în Apocalipsul acesta ce proroceşte cele viitoare, scrie că Gog şi Magog vor veni la sfârşitul veacului.

Versetele: 9, 10

„Şi s-au suit pe faţa pământului, şi au înconjurat tabăra sfinţilor şi cetatea cea iubită. Dar s-a coborât foc din cer şi i-a mistuit. – 10. Şi diavolul care-i amăgise a fost aruncat în iezerul de foc şi de pucioasă, unde este şi fiara şi prorocul cel mincinos, şi vor fi chinuiţi acolo, zi şi noapte, în vecii vecilor”.

Tâlcuire:

Ca nişte fiare sălbatice din nişte culcuşuri, aşa zice că vor ieşi din locurile lor, fiind purtaţi de diavolul şi de dracii ce vor fi cu ei şi se întind pe pământ, vrând să robească şi să strice tabăra sfinţilor (adică Biserica lui Hristos) cea aşezată pe patru margini ale lumii, neştiind că nu numai un înger, ci mulţi se luptă împrejurul celor ce se tem de Dumnezeu, după cuvântul Psalmistului (Psalm 8) încă voind să ia şi să supună şi noul Ierusalim, cetatea cea iubită, din care a ieşit dumnezeiască lege prin Apostoli în lume, unde zic că şi Antihrist în Biserica lui Dumnezeu va şedea sau în cea evreiască, care de demult era a lui Dumnezeu, iar acum este stricată prin îndrăzneala evreilor împotriva lui Hristos.

Marginal: Din Ierusalim legea a ieşit.

Care nădăjduiau evreii, luptători împotriva lui

Dumnezeu, că o va drege Hristos (Co. 2, 4). Sau cu adevărat în Biserica lui Dumnezeu, adică cea sobornicească în ea va şedea făcându-şi lui şi prieteni pe cei străini şi arătându-se pe sine a fi Dumnezeu, precum zice Apostolul. Dar nu va sta mult împărăţia lui Antihrist, că foc din cer pogorându-se îl va mistui pe el, ori văzut simţitor va fi acel foc ca pe vremea lui Ilie care a ars de două ori câte cincizeci de oameni (IV Regi I, 5) cu căpeteniile lor, ori slăvită venirea lui Hristos care cu Duhul gurii Sale îl va omorî pe el. Încă şi pe neamurile ce s-au zis mai sus focul le va mânca şi pe căpetenia lor diavolul, împreună cu Antihrist şi cu prorocul cel mincinos îi va arunca în iezerul (lac) cel de foc, unde se voimunci în vecii vecilor.

Marginal: Ozia împăratul Samariei i-a trimis pe aceia să-l aducă pe Ilie la sine şi i-a ars cu foc.

Iar noi învăţând de la Mântuitorul Hristos să ne rugăm să nu intrăm în ispită neîncetat şi cu deadinsul (Mt. 6, 9; Lc. 11, 2) de aceasta să ne rugăm, cunoscând neputinţa noastră să scăpăm de ispitele ce s-au prorocit şi să ne apere, ca nici venirea lui Antihrist să n-o vedem, nici năvălirea acelor limbi ce s-au zis mai sus, nici nevoia cea aducătoare de moarte care-i va sili pe oameni să părăsească credinţa cea mântuitoare. (Cetatea cea iubită a lui Dumnezeu este Biserica ortodoxă).

Păzind după putinţă mărturisirea cunoştinţei nevătămată şi neclintită şi dragostea arzătoare către Hristos Cel ce ne-a răscumpărat şi pe noi cu scump sângele Său, arătând prin fapte bune că credem, să credem că vom lua îndulcirea veşnicelor bunătăţi, de aceasta nădăjduind în îndurările lui Dumnezeu cele bogate, care dea Dumnezeu să le dobândim prin singur Mântuitorul şi Răscumpărătorul nostru Hristos, cu care împreună Tatălui şi Sfântului Duh de viaţă Făcătorul, îi este mărirea, puterea, cinstea şi închinăciunea, acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin!

PENTRU CEL CE ŞEDEA PE SCAUN, PENTRU ÎNVIEREA DE OBŞTE ŞI DESPRE JUDECATA

Verset: 11

„Am văzut apoi, un tron mare alb şi pe Cel care şedea pe tron, iar dinaintea feţei Lui pământul şi cerul au fugit şi loc nu s-a mai găsit pentru ele”.

Prin „Tronul alb” se arată odihna lui Dumnezeu, care odihnă, o va avea în sfinţii cei luminaţi cu bunătăţile şi va şedea pe dânşii.

Marginal: Scaunul alb, moartea şi învierea lui Hristos închipuieşte.

Iar fuga cerului şi a pământului închipuieşte mutarea lor şi schimbarea la chip mai bun, unde nu se va mai afla loc de schimbare.

Marginal: Adică în cer şi în pământ nu se va afla loc de întoarcere la chipul cel dintâi. – precum este acum.

Că de vreme ce făptura pentru noi s-a supus stricăciunii (Rom, 8, 20) se va preface împreună cu noi întru slobozenia fiilor măririi lui Dumnezeu înviindu-se şi schimbându-se la chip mai vesel şi mai frumos. Făptura nu se va strica de tot, ci se va înnoi. Nu va pătimi pierdere de tot, precum dumnezeiescul Irineu (Irineu Cartea 5, cap. 36) şi Antipa şi alţi sfinţi au învăţat. Zice dumnezeiescul Irineu: Statul şi fiinţa făpturii nu se va strica, nici nu va pieri, căci credincios şi adevărat este cel ce a alcătuit-o şi zidit-o pe ea, ci chipul lumii acesteia va trece adică chipul în care s-a făcut călcarea poruncii de vreme ce îmbătrânise omul într-însul. Pentru aceia chipul acesta este făcut până la o vreme mai înainte ştiind Dumnezeu toate.

Marele Metodie în Cuvântul său despre înviere aşa zice: Nu este lucru plăcut nici acesta a zice că cu totul din temelii vor pieri toate şi pământul şi văzduhul şi cerul nu va fi, că va arde spre curăţire şi înnoire, după zisa Marelui Vasile, toată lumea cu foc, ca eu potop curăţindu-se, dar nu va trece întru pieire de tot şi întru stricăciune. Zice şi Pavel luminat despre descoperirea fiilor lui Dumnezeu, aceasta o aşteaptă făptura, că deşertăciunii s-a supus făptura spre nădejde, că se va slobozi din robia stricăciunii spre slobozenia măririi fiilor lui Dumnezeu. Şi Sfântul

David a grăit: „Trimite-vei Duhul Tău şi se vor zidi şi vei înnoi faţa pământului” (Ps. 103, 31).

Şi Isaia zice: „Se va face cer nou şi pământ nou şi nu vor pomeni cele mai dinainte, şi nu va veni în inima lor durere, ci veselie şi bucurie vor afla” (Isaia, 65, 17). Pentru mărirea veseliei celei fără de sfârşit şi pentru mărimea darurilor de plată, vor uita luptele şi războaiele şi durerile ce au avut fiind aici jos în lume. Şi iar zice: „În ce chip cerul nou şi pământul nou ce-l fac Eu, va rămânea înaintea Mea, aşa va fi sământa voastră şi numele vostru”. Pentru aceasta dar, făptura ce s-a făcut pentru noi, împreună cu noi va lua schimbare la chip mai bun, netrecând întru nefiinţă, precum nici noi nu vom trece după moarte.

Verset: 12

„Şi am văzut pe morţi, pe cei mari şi pe cei mici, stând înaintea tronului şi cărţile au fost deschise (Ioan 5, 45 şi 12, 48; Rom. 2, 12) şi altă carte a fost deschisă, care este cartea vieţii, şi morţii au fost judecaţi din cele scrise în cărţi (Apoc. 5, 3; 13, 8) potrivit cu faptele lor”.

Tâlcuire:

„Morţi” îi numeşte sau pe toţi oamenii, căci pătimesc moartea trupului sau îi numeşte pe cei morţi în păcate. Iar „mari şi mici” aceia se numesc sau cei ce sunt aşa cu vârsta sau cei ce au făcut fapte de moarte mari sau mici şi după întocmirea şi asemănarea faptelor vor lua muncă. Sau şi aceasta, mari îi numeşte pe ¡drepţi, iar mici cu adevărat pe păcătoşii cei netrebnici pentru micşorărea lor cea sufletească ce le vine din păcate. Cărţile cele deschise închipuiesc, faptele fiecăruia şi cunoştinţa de păcate a fiecăruia. Iar

O carte, precum acelaşi zice, este a vieţii, în care sunt scrise numele sfinţilor.

1 Verset: 13

„Şi marea a dat pe morţii cei din ea şi moartea şi iadul au dat pe morţii lor, şi judecaţi au fost, fiecare după faptele sale”.

Tâlcuire:

Aici zice că fiecare trup întru cele ce se dezleagă şi se dă pământului sau mării, din acelea se va şi da şi se va alcătui.

Marginal: Trupul din stihii este alcătuit şi iar în stihii se dezleagă şi la înviere iarăşi dintru aceleaşi stihii se va alcătui (trupul se desface în pământ, apă şi alte stihii şi din acestea se va reface din nou).

Moartea şi iadul nu sunt însufleţite precum scriu unii, ci moartea este despărţirea sufletului de trup, iar iadul este un loc nearătat şi neştiut, adică de noi nevăzut, care primeşte sufletele ce merg în el de la noi de aici din lume.

Iar sufletele cele moarte se numesc cele ce au făcut fapte de moarte că sufletele drepţilor sunt în mâna lui Dumnezeu, după spusa înţeleptului: „Şi nu se va atinge de ele munca” (înţelepe. III).

Versetele 14, 15

„Apoi moartea şi iadul au fost aruncate în râul de foc. Aceasta e moartea cea de a doua: iezerul cel de foc. – 15. Iar cine n-a fost aflat scris în cartea vieţii, a fost aruncat în iezerul de foc”.

Când spune că „moartea şi iadul” au fost aruncate în iezerul cel de foc arată sau aceia ce este scris: „Şi vrăjmaşul cel mai de pe urmă, moartea, se va surpa” (I Cor. 15, 26) sau pe cei răi ce primesc viclenele puteri ale morţii păcatului, cărora le este iadul lăcaş al lor şi de acolo se vor trimite în foc să se muncească, că precum „cetate” locuitorii din ea se numesc, aşa şi „moarte şi iad” locuitorii din ele, cei supuşi lor se numesc, însă toţi de Dumnezeu sunt făcuţi şi care sunt buni, pe unii ca aceia nu-i va mânca nu-i va mistui focul acela, că scris este că Dumnezeu moarte n-a făcut şi prin aceasta se arată că moarte şi stricăciune nu va mai fi, ci nestricăciunea şi nemurirea va împărăţi. Iar cum că toţi cei nescrişi în cartea vieţii se vor arunca în iezerul cel de foc, nu trebuie să ne mirăm de loc de aceasta.

Marginal: Morţii cei buni ce sunt scrişi în cartea

vieţii nu se vor munci în foc, iar cei nescrişi se vor arunca în iezerul de foc.

Că precum sunt multe lăcaşuri la Tatăl, gătite celor ce se mântuiesc, aşa şi acolo (în iad) multe feluri de munci şi, de locuri vor fi, unele adică mai iuţi, iar altele mai uşoare, în care se vor munci cei ce n-au fost vrednici să fie scrişi în cartea vieţii. (Cei ce nu au multe fapte bune vor merge în iad dar se vor munci mai uşor).

Capitolul 21

DESPRE CERUL CEL NOU ŞI PĂMÂNTUL CEL NOU CE VOR FI ŞI DESPRE IERUSALIMUL CEL DE SUS

Verset: 1

„Şi am văzut un cer nou şi un pământ nou. Căci cerul cel dintâi şi pământul cel dintâi au trecut; iar marea nu mai este". (Isaia 65, 17 şi 66, 21, 2, 3, 13).

Tâlciare:

Aici nu arată neştiinţa făpturii, ci înnoirea la chip mai bun, după spusa apostolului: „Pentru că şi făptura însăşi se va izbăvi din robia stricăciunii, ca să se bucure de libertatea măririi fiilor lui Dumnezeu" (Rom, 8, 21). Şi Psalmistul spune: „Toate ca o haină se vor învechi şi ca un veşmânt le vei înfăşură şi se vor schimba" (Psalm 101, 27). Unde învechirea care se va înnoi nu închipuieşte stricarea şi pierderea fiinţei, ci lepădarea bătrâneţelor şi a zbârciturilor. Noi avem obicei de a zice pentru oameni, cum sunt unii buni venind din alţii răi, unul din altul s-a făcut, adică s-a schimbat.

Marginal: Din cei răi mulţi îs buni şi din cei buni răi, aceasta este schimbarea.

Când zice de cer şi de pământ că au trecut, se înţelege că s-au schimbat, precum şi noi vom lua schimbarea stării dinţii şi alcătuirea şi mutarea la soarta cea mai bună sau la un sfârşit mai fericit. Când zice „mare nu mai este" că la ce va folosi marea dacă oameni nu mai sunt să lucreze pe ea cu poveri grele în hotare depărtate.

După aceia şi viaţa tulburată şi cu valuri, înseamnă marea, de aceia nu va mai trebui, căci nicio urmă de tulburare sau de frică nu va mai rămânea atunci între sfinţi. Şi Marele Vasile o spune aceasta, comentând pe Isaia: „Cel ce zice adâncului te vei pustii şi toate râurile tale le voi usca” (Isaia 44).

Verset: 2

„Şi am văzut cetatea sfântă, noul Ierusalim, pogorându-se din cer de la Dumnezeu, gătită ca o mireasă, împodobită pentru mirele ei”.

Tâlcuire:

Vederea cetăţii celei sfinte, Ierusalimul cel nou, arată cunoştinţa prefacerii şi a schimbării la mai luminat şi mai vesel chip, pe care-l va dobândi Ierusalimul cel de sus, ce se va pogorx de sus, de la cei fără de trup până la oameni (Efeseni 5, 23) căci Hristos este cap al amândurora. (Vezi că făptura nu merge în nefiinţă ci se va înnoi). Această cetate se alcătuieşte din sfinţi de care scrie: „Pietrele cele sfinte se tăvălesc pe pământ, piatra din capul unghiului fiind Hristos”. Se numeşte „Cetate” ca un lăcaş al Împăratului Dumnezeu în Treime, că El locuieşte în ea şi umblă precum s-a făgăduit (II Cor. 6, 16). Iar „Mireasă” se numeşte, că este lipsită de Stăpânul iar acum se uneşte cu El prin unire şi amestecare desăvârşită şi nedepărtată. Împodobită pe dinlăuntru după zisa psalmistului (Psalm 44) având mărire şi podoabă întru multe feluri de bunătăţi.

Versetele: 3, 4

„Şi am auzit, din tron, un glas puternic care zicea: Iată, cortul lui Dumnezeu este între oameni şi va sălăşlui cu ei şi vor fi poporul Lui şi însuşi Dumnezeu va fi cu ei. – 4. Şi va şterge orice lacrimă din ochii lor şi moarte nu va mai fi; nici plângere nici strigăt, nici durere nu vor mai fi, căci cele dintâi au trecut”. (Isaia 25, 8; 6, 17).

Tâlcuire:

Evanghelistul sfânt învaţă din cer că „cortul” acesta este cu adevărat acela al cărui chip i l-a arătat Dumnezeu

lui Moisi şi mai mult o închipuire a chipului, care era chipul bisericii de acum. În acest cort nefăcut de mână, nu va fi nici plângere, nici lacrimă pentru că Dătătorul de bucurie veşnică le va da tuturor sfinţilor ca să „vadă veselia neîncetată şi fără de sfârşit. „Nu va mai fi durere” după spusa lui Isaia: „Unde a fugit durerea şi grija şi suspinarea” (Isaia 25, 1). Când spune că „cele dintâi au trecut” arată că patima cea grea a sfinţilor şi mândria necredincioşilor au luat sfârşit.

DESPRE CELE SPUSE DE CEL CE ŞEDEA PE TRON

Versetele: 5, 6

„Şi Cel care şedea pe tron a grăit: Iată, noi le fac pe toate. Apoi a zis: Scrie, fiindcă aceste cuvinte sunt credincioase. – 6. Şi iar mi-a zis: Făcutu-s-a Eu sunt Alfa şi Omega, începutul şi Sfârşitul...”

< (Isaia, 43, 19, II Cor. 5, 17) – mai sus Apoc. Cap. 1, v. 8, 10; mai jos Cap. 22, 13).

Tâlcuire:

Cuvintele acestea sunt adevărate că au ieşit din singurul Adevăr şi nu cunosc cu mişcare dovediri, ci numai cu adeverirea lucrului. Începutul şi Sfârşitul este Iisus Hristos, căci ca întâi este pentru Dumnezeire şi mai pe urmă pentru omenire. Sau pentru că de la făptura cea dintâi fără de trup, până la oamenii cei mai de pe urmă îşi întinde purtarea sa de grijă.

Verset: 6

„Celui care înseteză îi voi da să bea, în dar, din izvorul apei vieţii”.

Tâlcuire:

„Celui însetat” de dreptate i se făgăduieşte că-i va da darul de viaţă Făcătorului Duh, care în Evanghelie (Isaia 12, 3, 8; Ioan 7, 37 şi 4, 1) l-a făgăduit celor ce cred în El. Iar în dar (Rom. 8, 18) căci nevrednice sunt pătimirile vremii de acum pentru mărirea ce li se va arăta sfinţilor că nu se pot dobândi acestea cu avuţii, ci numai cu fapte bune şi cu iubirea de oameni a Celuia ce dă.

Verset: 7

„Cel care va birui va moşteni acestea (Efes. 6, 11; Ioan 5, 4) şi-i voi fi lui Dumnezeu şi el îmi va fi Mie fiu”.

„Cel care va birui” îl numeşte pe cel ce face război împotriva nevăzuţilor draci, care le va dobândi aceste bunătăţi, făcându-se fiul lui Dumnezeu şi se va îndulci de bunătăţile cele duhovniceşti şi se va desfăta în ele.

Verset: 8

„Iar partea celor fricoşi şi necredincioşi şi spurcaţi şi ucigaşi şi desfrânaţi şi fermecători şi închinători de idoli şi a tuturor celor mincinoşi este în iezerul care arde, cu foc şi cu pucioasă, care este moartea a doua”.

Tâlcuire:

Dumnezeu Cel se însetează de mântuirea noastră din toate părţile, spre moştenirea bunătăţilor celor de la Sine şi cu cele bune şi de veselie ne învaţă şi cu cele de plângere pe noi ne învaţă şi ne îndeamnă, aducând înaintea noastră şi Lumina Ierusalimului celui de sus şi mâhnirea cea întunecată şi cu durere a focului gheenii şi amărăciunea, că ori pentru dorirea măririi celei veşnice, ori pentru groaza ruşinii celei fără de sfârşit noi să facem bine, până avem vreme. De vreme ce a spus că ceilalţi blestemaţi şi fricoşi şi cei fără vitejie în războiul cu diavolul, cu moartea a doua vor fi omorâţi. Fie-ne dar nouă celor ce cu fapte bune facem milostiv pe Cel ce voieşte mila, nu moartea păcătosului ci întoarcerea, ca să dobândim Darurile Lui de care ne-a învăţat nu numai cu cuvintele sale ci şi prin patimi ne-a îndemnat (ale Sale). Că vrednic lucru îi era Lui să se îndestuleze la îndemnarea cu cuvântul prin învăţături îndemnându-ne la bine şi să ne întoarcem de la rău şi după aceia sau să-i dea la muncă pe cei vrednici de ea, sau pe cei vrednici să-i ducă la mărire, dar El a şi pătimit pentru noi. nu s-a socotit nevrednic să-şi piardă puterea cea singură, nici n-a vrut să arate că ar trece cu vederea vindecarea şi îndreptarea noastră ci s-a jertfit pentru noi. Să nu luăm dar în zadar darul lui Dumnezeu, ci să facem facerile Lui de bine lucrătoare prin

întoarcerea noastră şi prin arătarea faptelor bune făcându-le, ca bunătăţile cele făgăduite nouă să le dobândim în singur Hristos, Dumnezeul nostru cu Carele împreună Tatălui şi Sfântului Duh i se cuvine mărirea, acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Despre îngerul ce i-a arătat lui cetatea sfinţilor şi care a măsurat pereţii ei şi porţile.

Verset: 9

„Apoi a venit unul din cei şapte îngeri, care aveau cele şapte cupe pline cu cele şapte pedepse de apoi, şi a grăit către mine „zicând: Vino, să-ţi arăt mireasa, femeia Mielului”.

Prin aceasta se arată că îngerii nu aduc numai bătăi rele asupra noastră, ci ca şi doftorii cei isteţi care taie părţile cele stricate, iar pe cele mai bune şi mai uşoare doftorii le tămăduiesc cu ierburi punându-le pe răni. Pentru că cel ce aducea bătaie mai înainte peste cei vrednici de bătaie, acum arată fericirea Bisericii. Şi bunăprimirea Sa de către Miel (Apoc. 19, 8) femeie o numeşte, că atunci când a fost junghiat ca un miel Hristos, atunci a logodit-o pe ea cu sângele Său pentru Sine. Că precum dormind Adam i s-a luat coasta din care a fost zidită femeia lui, aşa şi Hristos pe Cruce de bunăvoie dormind, prin moarte cu vărsarea sângelui din coasta Lui Biserica s-a alcătuit şi cu Cel rănit pentru noi s-a împreunat Fac. 2, 22, 23; Fapte 20, 28; I Cor. 6, 20).

Versetele: 10, 11

„Şi m-a dus pe mine, cu duhul, într-un munte mare şi înalt şi mi-a arătat cetatea cea sfântă, Ierusalimul, pogorându-se din cer, de la Dumnezeu – 11. Învăluită în slava lui Dumnezeu”.

Tâlcuire:

Zicând că I-a dus cu Duhul, arată că de pe pământ a fost ridicat cu înţelepciunea Duhului, spre cunoştinţa celor cereşti. Prin „munte mare” arată viaţa sfinţilor cea înaltă şi mai presus de lume, în care femeia Mielului, Ierusalimul

cel de sus, de la Dumnezeu se va înfrumuseţa şi se va proslăvi.

Verset: 11

„Lumina ei era asemenea cu piatra cea de mare preţ, cu piatra de iaspis, limpede cum e cleştarul”.

Tâlcuire:

Luminătorul Bisericii este Hristos, prin iaspis în chipul cleştarului ce este verde şi în multe chipuri şi feţe Hristos este asemănat, ca Cel ce este de-a pururea şi de multe feluri de bunătăţi dătător şi Curat, deşi alţii în alt chip o închipuiau, că nici cu o arătare nu se poate descrie, pentru închipuirea a multe feluri de bunătăţi dătător şi curat, deşi alţii în alt chip o închipuiesc, că nu se poate descrie cu arătarea nici unui chip că multe bunătăţi şi felurite le dă El spre noi.

Verset: 12

145

„Şi avea zid mare şi înalt şi avea douăsprezece porţi, iar la porţi doisprezece îngeri şi nume scrise deasupra, care sunt numele celor douăsprezece seminţii ale fiilor lui Israel” (Isaia 26, 1; Zaharia 2, 4; Paralip. 18, ÎO).

M – Tttettta Kt Ajpoca Mpsai

Zidul cel mare şi înalt al Bisericii şi care păzeşte cele ce sunt în Sfânta Cetate este Hristos, în care porţi 12 sunt sfinţii Apostoli prin care aducere şi intrare la Tatăl am luat.

Marginal: în Hristos sunt Apostolii.

Şi acelora împreună lucrători ajutători îngeri 12, mai mari şi mai vârtos sunt mai aproape de Dumnezeu, li s-a dat după însoţire ceea ce au întru vedere şi întru sfinţenie.

Marginal: Apostolilor li s-au dat 12 îngeri ajutători spre propovăduirea Evangheliei.

Că de vreme ce credem că fiecărui credincios îi urmează un înger păzitor, cu mult mai mult trebuie să ştim că temeliile Bisericii şi semănătorilor cuvântului Evangheliei, cei mai mari dintre îngeri le-au fost ajutători,

pentru propovăduirea Evangheliei. Iar numele neamurilor Ierusalimului celui înţelegător sunt scrise pe porţi, adică pe Apostoli.

Marginal: Numele a 12 seminţii ale lui Israel sunt scrise pe Apostoli care nume erau săpate peceţi în pietre 12 şi cusute în engolpion.

De vreme ce şi pe engolpionul lui Aaron Arhiereul pe vremea aceia era scrisă scrisoarea aceasta a numelor celor ce acuma mărturisesc (Ieşire 39, 12, II Cor. 6, 11) purtarea de grijă a Apostolilor de cei credincioşi. Precum zice Apostolul că avea purtare de grijă de toate bisericile şi inima lui se lărgise şi în ea încăpeau toţi pe care i-a născut prin evanghelia sa.

Verset: 13

„Spre răsărit trei porţi şi spre miazănoapte trei porţi şi spre miazăzi trei porţi şi spre apus trei porţi”.

Tâlcuire:

Chipul senin dinspre patru pereţi al porţilor şi întreita lor arătare închipuieşte cunoştinţa Sfintei Treimi celei închinate din patru părţi a lumii, pe care am luat-o din Crucea cea de viaţă făcătoare şi s-a tâlcuit aşa.

Marginal: Care cunoştinţă a închinării Sfintei Treimi (Troiţe) o am luat închinarea crucii.

Pentru că chipul cel asemenea cu crucea (III Regi 7, 23; II Paralip. 4, 2) al rânduirii porţilor este asemănarea a 12 boi ce-i făcuse Solomon de aramă ce purtau marea, care închipuieşte împătrirea Apostolilor cea întreită propovăduitoare a Sfintei Treimi şi trimiterea a patru Evanghelii în patru margini ale pământului, cu marea cea înţelegătoare a Sfântului Botez se curăţeşte lumea de păcate după asemănarea mării celei făcute de Solomon care închipuieşte aceasta.

Verset: 14

„Iar zidul cetăţii avea douăsprezece pietre de temelie şi în ele douăsprezece nume, ale celor doisprezece apostoli

ai Mielului”. (Sf. Apostoli sunt şi uşi şi temelii ale Ierusalimului celui de sus).

Tâlcuire:

Temeliile zidului (după spusa Apostolului – Efes. 2, 19, 20) sunt dumnezeieştii Apostoli, pe care este zidită Biserica lui Hristos, ale căror nume sunt scrise ca pe nişte table, spre mai lesne deprindere şi învăţarea celor ce citesc.

Verset: 15

„Şi cel care vorbea cu mine avea măsură o trestie de aur, ca să măsoare cetatea şi porţile ei şi zidul ei”.

Tâlcuire:

„Trestia de aur” arată cinstea îngerului ce măsura, pe care l-a văzut în chip de om. „Cetatea” măsurată, al cărei perete Hristos ar fi am tâlcuit, n-a fost măsurată de oameni, ci de îngeri pentru curăţia şi înţelepciunea fiilor celor mai presus de lume.

Marginal: Cetatea cea cerească, pentru că s-a măsurat de la înger nu de la oameni.

Ştiut este care îi este mărirea şi podoaba cetăţii celei de sus. Însă aici socotim că peretele şi îmbrăcămintea dumnezeiască sau înconjurarea împrejur şi acoperământul se înţeleg în care vor fi păziţi sfinţii.

Verset: 16

„Şi cetatea este în patru colţuri şi lungimea ei este tot atâta cât şi lăţimea. Şi a măsurat cetatea cu trestia: douăsprezece mii de stadii. Lungimea şi lărgimea şi înălţimea ei sunt deopotrivă”.

Tâlcuire:

U

147

Cetatea este pusă în patru unghiuri şi aşa este întărită şi întocmită şi aşezată făptura ei. Pentru că lucrul

făcut în patru unghiuri, înălţimea şi lungimea şi lăţimea şi lărgimea ei, adică făptura în patru unghiuri îl numesc, ca şi cum s-ar zice o turlă (Turn) în patru unghiuri. Iar 12 mii de stadii ai cetăţii, socotesc că închipuie mărimea ei. Că mai mult decât nisipul se înmulţesc locuitorii ei, după David. Mi se pare că şi pentru numărul celor 12 apostoli, prin care s-a făcut locuită şi pentru numărul al şaptelea, ce este lucru de taină. Cu o socoteală oarecare pun înainte ceea ce zice, că din miile de stadii ce s-au zis, 1 700 plinesc 14 semne ale milei ce se zice. Din care 1.000 arată săvârşirea vieţii celei fără de sfârşit, iar 700 arată săvârşirea în odihnă. Iar 14 îndoita sâmbătă a sufletului şi a trupului, că de două ori şapte 14 este.

Marginal: Săvârşirea, adică întregimea cea fără de sfârşit. Sâmbătă, adică odihnă. Vezi aici pune 7.000 şi din 5.000 face de şapte ori câte 700 unde 7.000 şi 7 şeptiuri de sute fac 17 semne ale milei de unde arată îndoirea sâmbetei.

Verset: 17

„Şi a măsurat şi zidul ei: o sută patruzeci şi patru de coţi (144), după măsura omenească, dar şi după măsura îngerului".

Tâlcuire:

Măsura adâncului zidului este de 144 de coţi, că douăsprezece ori 12 îmbinând, numărul acesta arată învăţătura celof 12 Apostoli.

Marginal: Mai sus arată lungimea şi lărgimea şi înălţimea zidului, iar aici adâncul zidului, în pământ, de douăsprezece ori cat's 12 fac 144.

Verset: 18

„Şi zidăria zidului ei este de iaspis, iar cetatea este de aur curat, ca sticla cea curată".

Tâlcuire:

„Zidăria zidului ele iaspis" arată viaţa sfinţilor, ceea

ce este pururea văratică (verde) şi neveştejită, cum s-a spus de multe ori, iar „aurul cel curat ca sticla” închipuieşte viaţa cea luminată şi scumpă şi strălucitoare a locuitorilor ei.

Verset: 19

„Temeliile zidului cetăţii sunt împodobite cu tot felul de pietre scumpe...”

Tâlcuire:

Sunt douăsprezece temelii ale cetăţii din douăsprezece pietre scumpe, care erau cusute în engolpionul arhiereului şi le purta pe deasupra şi erau în patru cornuri şi îndoit cusute, ca să se arate unirea legii Noi cu Legea cea Veche.

Marginal: Din engolpionul ce-l purta arhiereul Aaron pe umerile lui în care erau cusute pietri 12.

Iar strălucirea din engolpion a pietrilor scumpe, era lucrul covârşitor ce se va arăta prin Apostoli, că Apostolii s-au împodobit cu toată facerea de bine.

I

Versetele: 19, 20

„Întâia piatră de temelie este din iaspis, a doua de safir, a treia de calcedoniu, a patra de smarald. – 20. A cincea de sardonix, a şasea de sardiu, a şaptea de hrisolit, a opta de beril, a noua de topaz, a zecea de hrisopras, a unsprezecea de iachint, a douăsprezecea de ametist”.

Tâlcuire:

TEMELIA CEA DINTÂI: IASPIS – APOSTOLUL PETRU

Prin iaspis ce este verde în chipul smaraldului (Dioscor Cartea 5, Pliniu, Cartea 36, cap. 19, 10) adevărat este că se închipuieşte verhovnicul Petru, ca cel ce a purtat moartea lui Hristos în trupul său şi a arătat pururea dragoste verde şi văratică către El, prin credinţa sa cea caldă.

TEMELIA A DOUA: SAFIR – SFÂNTUL APOSTOL PA VEI

Prin piatra aceasta, ce este asemenea cu trupul ceresc din care zic că se fac şi lazurul, socotesc că dumnezeiescul Pavel este închipuit, ca cel ce a fost răpit până la al treilea cer şi fiindu-i mintea cu totul în cer acolo i-a tras pe cei ce i se plecau lui. (II Cor. 3, 4).

Marginal: Precum safirul este asemenea cu cerul aşa şi mintea lui Pavel.

TEMELIA A TREIA: CALCEDONIU – APOSTOLUL ANDREI

Această piatră nu era cusută în engolpionul arhiereului, ci antrax, care aici nu este pusă, însă trebuie socotită prin calcedoniu, antrax, a însemnat sfântul, căci îşi sunt asemenea în faţă şi se poate numi şi antrax, adică cărbune, fericitul Andrei Apostolul este însemnat, ca cel ce a fost aprins cu focul Duhului.

Marginal: Antrax era cusută, în engolpion. Antraxul este la faţă ca şi calcedoniul.

TEMELIA A PATRA: SMARALD – IO AN APOSTOLUL

Prin smarald (Pliniu, Cartea 57, cap. 5) care este cu faţă verde şi cu untdelemn se hrăneşte şi din el îşi ia lumina şi frumuseţea, socotim că propovăduirea lui Ioan Evanghelistul închipuieşte.

Marginal: Care cu untdelemnul cel dumnezeiesc risipeşte mâhâiirea şi slăbiciunea inimii, ce ne vine nouă din păcate şi cu darul cel scump al teologiei ne dă nouă puterea credinţei care creşte totdeauna.

TEMELIA A CINCEA – SARDONIX – APOSTOLUL IACOB

Cu dovedire credem că prin această piatră (Pliniu, Cartea 37 y cap. 6) ce luminare arată faţa unghii omului, se înseamnă Iacob, ca cel ce mai înainte de ceilalţi de toţi, a luat pentru Hristos moartea trupească (Fapte 14, 1) care înseamnă unghia, de vreme ce aceasta nu simte durere când se taie.

TEMELIA A ŞASEA: SARDIU – APOSTOLUL FILIP

Prin sardiu, care este roşietică întunecată (Pliniu, Cartea 37, cap. 7) asemănându-se cu para focului şi luminată are putere de vindecă umflăturile şi rănile cele

din tăietura fierului, mi se pare că se înseamnă podoaba bunătăţii fericitului Filip, cea luminată cu focul dumnezeiescului Duh şi care vindecă rănile cele sufleteşti ale celor amăgiţi, pe care le-au luat cei răniţi de la diavolul.

TEMELIA A ŞAPTEA – HRISOLIT – APOSTOLUL VARTOLOMEU, NATANAIL

Prin Hrisolit care cu luminare şi cu faţă gălbinicioasă (Pliniu, Carte 37, cap. 9) se aseamănă cu aurul şi se pare că închipuieşte pe Vartolomeu (Natanail), cel strălucit cu multe feluri de bunătăţi şi cu dumnezeiască propovăduire.

TEMELIA A OPTA: BERIL – APOSTOLUL TOMA

Prin aceasta ce are firea mării şi a văzduhului şi se apropie cu asemănarea şi de iachint (Pliniu, Cartea 37, Cap. 5) cu dreptate se poate închipui Toma, cel trimis de Dumnezeu prin lunga călătorie pe mare, până în India pentru mântuirea acelora.

TEMELIA A NOUA: TOPAZ – APOSTOLUL MATEI

Prin topaz piatră roşie şi asemenea cu antraxul (Pliniu, Cartea 37, cap. 59) şi slobozeşte din sine sudoare, adică umezeală în chipul laptelui, care le este spre folos celor bolnavi de ochi şi-i izbăveşte de durere, sufletul fericitului Matei se poate închipui, cel aprins de dragoste dumnezeiască şi împodobit cu vărsarea sânge-Lui său pentru Hristos, care-i curăţea şi tămăduia prin buna vestire pe cei orbi la inimă şi hrănea cu lapte pe cei născuţi de curând prin credinţă.

TEMELIA A ZECEA: HRISOP âtă S – APOSTOLUL IUDA TADEU

Prin hrisopras care era faţa aurului mai presus decât aurul, socotesc că se închipuieşte (Pliniu, Cartea 37) fericitul Iuda Tadeu care lui Avgar împăratul Edesei i-a vestit împărăţia lui Kristos cea arătată prin aur şi moartea lui e însemnată prin pras.

Marginal: Eusebiu istoricul Bisericii, Cartea I, Cap. 1.

TEMELIA A UNSPREZECEA: IACHINT – APOSTOLUL SIMON CANANITUL

Prin iachint, care este la faţă albastru în chipul

văzduhului, cuvios lucru este a se închipui Simon ca un râvnitor de darurile lui Hristos şi ca cel ce a avut înţelepciune cerească.

TEMELIA A DOUĂSPREZECEA: AMETIST – APOSTOLUL MATIA

Prin ametist care este în chipul roşu şi în chipul focului, socotesc că se închipuieşte Matia, care s-a învrednicit focului celui dumnezeiesc la împărţirea limbilor (Pogorârea Duhului Sfânt) şi pentru dorirea cea aprinsă după Dumnezeu Cel ce l-a ales pe el să-i facă voia luând locul lui Iuda celui căzut şi acestea din cele ce Le-a zis Sfântul Epifanie de pietrile acestea şi cu căpeteniile neamurilor lui Israel le-a asemănat le-am adus la ştiinţă, spre învăţarea celor ce vor citi acestea, care ca o vorbă întunecată arată adevărul întreg, şi-i lasă lui Dumnezeu singur ştiinţa să facă dovedite aceste lucruri.

Apostolii sunt cu adevărat temelii şi pietre scumpe, însă unul mai presus decât altul, şi toţi laolaltă mai presus decât toţi păzindu-şi deosebirea şi înălţarea în cele frumoase. Pentru aceia mă rog să lipsească bănuiala pentru înţelegerile ce s-au pus ca şi cum ar fi fost puse prin multă nevoie şi prin milă. Pentru că în deosebirea bunătăţii fiecărui Apostol obştea lor şi însoţirea lor a unuia cu altul n-a tăiat-o, ci cu deosebirea cea singuratică toată, uniciunea lor, unirea lor ne-am silit a arăta, căci se ţin unul pe altul ca o funie.

Marginal: Adică îndoirea şi părerea, că atâtea deosebiri se zic în Apostoli, că ei întru lucrările Duhului una sunt.

Verset: 21

„Iar cele douăsprezece porţi sunt douăsprezece mărgăritare: fiecare din porţi este dintr-un mărgăritar. Şi piaţa cetăţii este de aur curat, şi străvezie ca sticla”.

Tâlcuire:

Cu o arătare şi asemănare nu poate pune înainte dovedirea şi adeverirea bunătăţilor Ierusalimului de sus, de aceia a văzut piaţa cetăţii ca aurul străveziu pentru

mulţimea preţului şi podoaba chipului ei. Curăţia ca sticla luminată sau ca cristalul, acestea la noi nu se pot uni întruna, şi acestea toate Le-a văzut sfântul pe cât a putut el. Cunoştinţa cea adevărată a Ierusalimului celui de sus, întrece şi auzul şi vederea şi cugetul. Aurul şi sticla luminată nu se pot uni într-una – Marginal.

Verset: 22

„Şi templu (Biserică) n-am văzut în aceasta, pentru că templul ei este Domnul Dumnezeu, Atotţiitorul, şi Mielul".

Tâlcuire:

„Şi templu (Biserică) n-am văzut în aceasta". Că de ce folos este biserica celui ce are lui şi pe Dumnezeu de lăcaş şi acoperiş, întru care vrem şi ne mişcăm şi suntem că aceasta este biserica sfinţilor (ICor. 6 19; Isaia. 19; I Cor. 3, 17; Levitic 26, 19, mai jos. Apoc. Cap. 22) şi lăcaşul care viază şi locuieşte şi umblă într-înşii precum S-a făgăduit. Şi Mielul, Mielul lui Dumnezeu Cel junghiat pentru noi, cu care cu adevărat după Fiinţă şi Duhuf cel de viaţă făcător S-a unit pe care pe pământ L-a arătat la râul Iordanului.

Verset: 23

„Şi cetatea nu are trebuinţă de soare, nici de lună, ca s-o lumineze, căci slava lui Dumnezeu a luminat-o şi făclia ei este Mielul".

Tâlcuire:

„Cetatea nu are nevoie de soare" că unde luminează Soarele Dreptăţii cel înţelegător, nu este de nicio treabă lumina obişnuită, că El însuşi este şi mărirea ei şi lumina, şi neamurile cele ce s-au mântuit întru lumina Lui vor umbla, de care zice în cele ce urmează.

Versetele: 24, 25

„Şi neamurile vor umbla în lumina ei, iar împăraţii pământului vor aduce la ea mărirea lor. – 25. Şi porţile cetăţii nu se vor mai închide ziua, căci noapte nu va mai fi acolo".

Şi neamurile cele ce s-au mântuit după cum s-a zis, întru Lumina Lui vor umbla. Şi cei ce au împărăţii pe pământ peste patimi, mărirea şi cinstea faptelor lor cele bune o vor aduce şi neîngrijirea de nimic de către locuitorii ei şi nemurirea şi neschimbarea, sau aceasta, că acolo porţile cele dumnezeieşti ale apostoleştii învăţături vor fi deschise tuturor spre deprinderea celor mai desăvârşite. Zicând „Ziuă va fi acolo" iar nu noapte, că noaptea păcătoşilor se va deosebi ca soartă (Iadul).

Versetele: 26, 27

„Şi vor aduce în ea slava şi cinstea neamurilor. – 27. Şi în cetate nu va intra nimic pângărit şi nimeni care este dedat cu spurcăciunea şi cu minciuna, ci numai cei scrişi în Cartea vieţii Mielului" (Filip. 4, 3).

Tâlcuire:

„Slava şi cinstea neamurilor" adică cei ce au făcut plăcerea lui Hristos (Sirah 13, 1, 20; II Cor. 6, 14) vor aduce în cetatcă aceia roade şi tot ce e spurcat şi pângărit nu va intra acolo, că ce împărtăşire are lumina cu întunericul?

Capitolul 22

DESPRE RÂUL CEL CURAT CE IESE DE LA TRONUL LUI DUMNEZEU

Versetele: 1, 2

„Mi-a arătat apoi, râul şi apa vieţii, limpede cum e cleştarul şi care izvorăşte din tronul lui Dumnezeu şi al Mielului. – 2. Şi în mijlocul pieţei din cetate".

Tâlcuire:

Râul ce este în această viaţă închipuieşte botezul naşterii celei de-a doua ce iese din Biserica ce se lucrează cu Duhul Sfânt, care-i face pe cei botezaţi curaţi şi luminaţi mai mult decât zăpada şi cristalul (Iezechiel 37, 65). Iar în Ierusalimul cel de sus, râul lui Dumnezeu cel plin de ape multe este Duhul cel de viaţă făcător, care iese

de la dumnezeiescul Tată şi prin Mielul în mijlocul puterilor celor prea înalte, care se numesc tronul lui Dumnezeu, ce umplu uliţele cetăţii, adică mulţimea lor (îngerilor) după Psalmist (Psalm. 138, 18; 47, 1, 2) mai mult decât nisipul se înmulţesc.

Verset: 2

„De o parte şi de alta a râului creşte pomul vieţii, făcând rod de douăsprezece ori pe an, în fiecare lună dându-şi rodul”...

Tâlcuire:

Râul acesta îi adapă pe cei răsădiţi lângă el, care se numesc pomi ai vieţii după altă închipuire, după împărtăşirea şi urmarea pomului vieţii care este Hristos. Zice că face douăsprezece roade, adică fac rodire şi creştere neîncetată de roade. Că nu va mai fi acolo iarna păcatului ca să-i silească pe pomii vieţii să-şi lepede frunzele, precum vedem că fac în viaţa aceasta. Ci cu totul desăvârşit şi deplin va fi în veacul în care vor aduce roadă sfinţii, care aici se numeşte de douăsprezece luni iar după obiceiul nostru de un an şi pentru propovăduirea celor 12 Apostoli. Se poate tâlcui locul acesta şi în alt chip prin râul acela, se pot înţelege darurile Duhului cel de viaţă făcător şi întru tot Sfânt, care prin scaunul Tatălui şi a Fiului, adică prin cetele Heruvimilor, pe care Dumnezeu şade pe uliţa cetăţii (piaţa), adică peste mulţimea cea cu oameni, iese şi de acolo la cele mai dinţii cete, la cele de-a doua dându-se, se varsă după frumoasă rânduială şi bun aşezământ.

Marginal: Darurile Duhului Sfânt, ies pe sfinţi (Peste ei) dându-li-se prin Heruvimi. Adică sfintele \ ierarhii, căpetenii prin Hristos. (Prin ele.)

Iar „pom al vieţii” pe Hristos îl înseamnă, Care în Duhul Sfânt şi împrejurul Duhului Sfânt se înţelege, că în EI Duhul şi Acela în Duhul este închinat şi este dătător de Duh. Şi prin Hristos 12 roade ale cetei apostoleşti ce fac roadă neîmpuţinată de cunoştinţa lui Dumnezeu ni se

dăruiesc nouă. Prin care vesteşte acum anul Domnului cel primit şi ziua răsplătirii cea mai înainte propovăduită de prorocul.

Verset: 2

„Şi frunzele pomului sunt spre tămăduirea neamurilor”.

Tâlcuire:

„Frunzele pomului” ale pomului vieţii Hristos, închipuieşte cunoştinţele judecăţilor lui Dumnezeu, cele prea subţiri şi prea înalte şi prea luminate, precum şi roadele lui sunt cunoştinţa cea mai desăvârşită ce se va descoperi în veacul viitor. Frunzele acestea cu adevărat spre vindecare vor fi, adică spre curăţirea neştiinţei acelor neamuri (I Cor. 15, 41) care în lucrarea bunătăţilor sunt mai de jos. De vreme ce alta e slava soarelui şi alta e slava lunii şi alta slava stelelor şi multe lăcaşuri sunt la Tatăl (Ioan, 14, 2), adică unii mai puţină, iar alţii mai multă lumină vor avea, după măsura şi întocmirea faptelor fiecăruia. (Rai).

Alt înţeles, Pom al vieţii ce face roade 12 se înţelege şi ceata Apostolilor, după împărtăşirea pomului vieţii celui adevărat Hristos, Care ne-a rânduit nouă prin întruparea Sa împărtăşire cu Dumnezeirea Sa.

Roadele lor sunt roditoare câte 100, iar frunzele câte 60 şi altele câte 30 de tămăduiri şi sănătăţi vor aduce, adică străluciri de la luminile dumnezeieşti, pe care le-au luat prin cei ce au adus roade câte 100.

Marginal: Roadele Apostolilor câte 100 sunt învăţăturile lor, iar frunzele câte 60 şi 30, sunt luminile cunoştinţei de Dumnezeu, pe care le-au dat ei celor ce au crezut.

Căci câtă deosebire este între frunze şi roade, atâta va fi şi atunci între cei ce se mântuiesc, unii adică mai mult, iar alţii mai puţin vor fi proslăviţi. De se va scrie pom în număr de unul în loc de mulţi pomi arată petrecerea sfinţilor cea unită şi dimpreună. Are obicei şi Scriptura în

multe locuri, în loc de lemne multe a numi în număr de unul un lemn şi în loc de altele a da tot nume singuratice.

Verset: 3

„Niciun blestem nu va mai fi”.

Tâlcuire:

„Niciun blestem”, adică katothema, surpare nu va mai fi acolo, pentru că prin katathema sau kathanatema îndoită anatema, care punere de blestem se înţelege.

Marginal: Kathatema închipuieşte îndoită anatemă, anatema de mulţi nu se poate lipi, adică de cei drepţi, iar asupra păcătoşilor şi numai asupra diavolului este pusă.

Adică, acea anatemă ca ceia care de mulţi nu se poate lipi şi de singur Dumnezeu este pusă. Iar aceasta, adică Kathathema, ca ceea ce de toată făptura şi de toate sfintele puteri nu se poate atinge, ci asupra diavolului este pusă şi numită pentru înstreinarea lui cea neamestecată cu binele. De aceia socotim că s-a zis Kathatema, adică surpare. Că, kathatema nu este punere de blestem, ci surpare de tot, care este rânduită asupra diavolului spre călcarea lui cea de osândă.

Marginal: Pentru înstreinarea de bine şi surparea diavolului.

Versetele: 3, 4

„Şi tronul lui Dumnezeu şi al Mielului va fi într-însa şi slujitorii Lui îi vor sluji Lui. – 4. Şi vor vedea faţa Lui şi numele Lui va fi pe frunţile lor”.

Sfinţii sunt tronul lui Dumnezeu prin odihna ce o are Dumnezeu în ei, iar sfinţii locuitori ai cetăţii aceleia vor fi. „Şi vor vedea faţa Lui” (Matei 17, 2; Mc. 9, 2; Lc. 9, 9) nu prin cunoştinţă neluminată, ci faţă către faţă, în ce chip a fost văzut de Sfinţii Apostoli în Sfântul Munte Tabor, precum zice Dionisie.

Marginal: Sfinţii vor vedea pe Dumnezeu, faţă către faţă.

Şi vor avea în loc de tăbliţa de aur pe care o purta arhiereul, nu numai pe frunţile lor numele lui Dumnezeu,

ci şi în inimile lor va fi scris, care va arăta dragostea lor cea mare, neîndoită şi slobodă şi nemutată, ce o vor avea în El. Că scrisoarea din frunte, podoaba slobodă a îndrăznirii o arată.

Verset: 5

„Şi noapte nu va mai fi; şi nu au trebuinţă de lumina lămpii sau de lumina soarelui, pentru că Domnul Dumnezeu le va fi lor lumină şi vor împărăţi în vecii vecilor”.

Tâlcuire:

De vreme ce drepţii după spusa lui Iisus Hristos, vor străluci ca soarele cum să le mai trebuiască luminare sau lumină de soare, celor ce vor avea pe Domnul măririi, lumină şi împărat, care fără de sfârşit va împărăţi în vecii vecilor peste dânşii, şi mai mult vor împărăţi cu El (I Tim. 2, 12) după zisa Apostolului, că Hristos este Lumina lor.

Verset: 6

„Şi îngerul mi-a zis: Aceste cuvinte sunt credincioase şi adevărate şi Domnul – Dumnezeul duhurilor prorocilor – a trimis pe îngerul Său să arate robilor Săi cele ce trebuie să se întâmple în curând”.

Tâlcuire:

„Credincioase şi adevărate” sunt cuvintele acestea, că ele ies din adevăr. Până aici sunt vedeniile îngerului iar de aici înainte despre faţa sa grăieşte Apostolul. De vreme ce Hristos este Dumnezeul prorocilor care l-a trimis pe îngerul Său ca prin vedeniile lui Ioan, să le arate slugilor Sale cele ce vor fi.

Marginal: Hristos după Dumnezeire este Dumnezeul prorocilor, iar după omenire i s-a dat descoperirea, Apoc. cap. 1, verset 1.

Cu adevărat după rânduiala omenirii s-a spus că Fiului I s-a dat descoperirea după trup. Că Dumnezeul prorocilor fiind, de vreme ce-i trimitea pe îngeri ca pe nişte

duhuri slujitoare în robii Săi, ca să le arate lor cele viitoare, arătat că nimic nu se tăinuieşte de către EI, nici nu este cum că n-ar şti ziua şi ceasul sfârşitului, ca şi cum ar învăţa aici prin Tatăl că are ascunse toate vistieriile înţelepciunii şi ale ştiinţei ca un Dumnezeu, a cărui faţă luând-o evanghelistul, trece acum la cele ce urmează zicând:

Verset: 7

„Că iată vin curând. Fericit cel care păzeşte cuvintele prorociei acestei cărţi”.

Tâlcuire:

Prorocii au obicei în multe locuri ca să arate cuvântul lui Dumnezeu ca din partea lor. Ceea ce zice: „Iată vin curând” este sau arătarea scurtării vremii de acum cu întocmirea veacului viitor, sau scurtarea cea grabnică a sfârşitului fiecăruia, pentru că la fiecare om sfârşitul este mutarea lui de aici. De vreme ce nu ştim în ce ceas vine furul (Lc. 12, 35) ni s-a poruncit nouă să priveghem şi să avem mijloacele noastre încinse şi făcliile aprinse, adică să avem viaţa noastră arzând după Dumnezeu şi luminând pe cei de aproape. Pentru aceia să nu încetăm a-l ruga pe Dumnezeu întru umilinţa inimii ca să ne izbăvim de toţi ce ne prigonesc pe noi ca nu cumva fiind noi supuşi acestora (Psalm 7, 6) când vor vrea îngerii să ia sufletele noastre să ni le răpească pe ele negata, ca şi cum nu ar fi cine să izbăvească, nici cine să ne mântuiască. Ca nu cumva sufletul fiecăruia din noi fiind încurcat cu legăturile ce ies din lucrurile cele pământeşti şi dezlegarea din acelea nesuferind şi fiind silit de îngeri să lase acelea şi de porunca lui Dumnezeu să-şi plângă fără de folos lipsa lor de grijă pentru vremea trecută, ci totdeauna cântând prorocia lui David (Psalm 118, 60; Mt. 25, 21) „Gătitu-m-am şi nu m-am tulburat a păzi poruncile Tale „să luăm în loc de pâată pentru paza acestora mărire de la Dumnezeu, adică aceasta: „Bine slugă bună şi credincioasă, peste puţine ai fost credincioasă peste multe te voi pune, intră

întru bucuria Domnului tău” cu Carele împreună Tatălui şi Sfântului Duh i se cuvine mărirea, cinstea şi stăpânia acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin!

DESPRE ADEVERIREA CELOR VĂZUTE DE APOSTOL

Versetele: 8, 9

„Şi eu, Ioan, sunt cel care am văzut şi am auzit acestea. Iar când am auzit şi am văzut, am căzut să mă închin înaintea picioarelor îngerului care mi-a arătat acestea. – 9. Dar el mi-a zis: Vezi să nu faci aceasta! Căci sunt împreună slujitor cu tine şi cu fraţii tăi, prorocii, şi cei care păstrează cuvintele cărţii acesteia. Lui Dumnezeu închină-te!”

Tâlcuire:

Aceasta este adeverirea sufletului Apostolului. Că precum a făcut în Evanghelie şi cele ce a văzut a mărturisit şi credincioasă este mărturia lui, aşa şi aici spunând cele ce a văzut a adeverit, că singur a auzit şi singur a văzut cele ce a prorocit. Şi a arătat şi frica lui Dumnezeu în faţa îngerului ce i-a arătat vedenia căci îngerul nu i-a primit închinarea, arătându-se că este împreună slujitor, ci cu bună socoteală închinăciunea aceia celui de obşte şi deosebit i-a dat-o.

CUM I S-A PORUNCIT LUI SĂ NU PECETLUIASCĂ, CI SĂ PROPOVĂDUIASCĂ DESCOPERIREA

Verset: 10

„Apoi mi-a zis: Să nu pecetluieşti cuvintele prorociei acestei cărţi, căci vremea este aproape”.

Tâlcuire:

Până aici a arătat spusele îngerului, iar de aici trece spre faţa lui Hristos ce stăpâneşte zicând: „Să nu pecetluieşti cuvintele prorociei acestei cărţi” pentru că este vrednică citirea de către cei credincioşi şi cu munca cea gătită păcătoşilor şi cu odihna cea făgăduită sfinţilor îndeamnă spre viaţa de veci pe cei ce citesc.

Versetele: 11, 12

„Cine este nedrept, să nedreptăţească înainte. Cine este spurcat, să se spurce şi mai greu. Cine este drept, să facă dreptate mai departe. Cine este sfânt să se sfinţească şi mai mult. – 12. Iată, vin curând şi plata Mea este cu Mine, ca să dau fiecăruia, după cum este fapta lui”.

Tâlcuire:

Nu doar că îndeamnă spre nedreptate şi spre facere de strâmbătate şi spre stricăciune şi spurcăciune zicând acestea, să nu fie, ci vrea să arate voia cea slobodă şi să o păzească spre a nu fi silită. Ca şi cum ar zice, fiecare ce-i place aceia să facă, nu silesc voia cea slobodă, arătând că după fiecare faptă urmează sfârşit cuvios, când voi veni voi da plată după fapte.

Marginal: Dumnezeu nu sileşte pe nimeni să facă bine sau rău, că omul are voie slobodă.

Verset: 13

„Eu sunt Alfa şi Omega, Cel dintâi şi Cel de pe urmă, începutul şi Sfârşitul”.

Marginal: Adică nici mai înainte de Mine, nici după Mine, nu este alt Dumnezeu.

Tâlcuire:

„Alfa şi Omega” arată că nimic nu are nici început nici sfârşit în afară de Dumnezeu (Isaia 41, 4) nici împărăţia Lui şi puterea nu va avea sfârşit. Mai sus s-a zis că prin Alfa şi Omega se înţelege sau Hristos ca cel dintâi după Dumnezeire, iar prin Omega cel de-al doilea după omenire.

Verset: 14

„Fericiţi cei care spală veşmintele lor ca să aibă stăpânire peste pomul vieţii şi prin porţi să intre în cetate!”

Marginal: Sau ceia ce-şi spală hainele lor în sângele Mielului, precum se află în alte cărţi.

Tâlcuire:

Cu adevărat vrednici de fericire sunt cei ce fac poruncile lui Dumnezeu, că vor avea biruinţă în veacul cel fără de sfârşit şi se vor odihni în pomul vieţii Hristos Dumnezeul nostru şi se vor sătura şi se vor îndestula şi se vor desfăta la vederea Lui şi nicio putere demonică nu-i va mai sminti. Şi prin porţile Apostolilor, adevărat prin învăţăturile lor, adică prin poarta cea adevărată (Ioan 10, 9) vor intra în cetatea cea de sus, nesărind pe aiurea ca păstorii cei năimiţi, fiind povăţuiţi de portarul vieţii (Hristos).

Marginal: Prin învăţăturile Apostolilor poarta este Hristos, prin El va fi intrare în cer.

Verset: 15

„Afară câinii şi vrăjitorii şi desfrânaţii şi ucigaşii şi închinătorii la idoli şi toţi cei care lucrează şi iubesc minciuna!"

Tâlcuire:

Aici „din" se numesc nu numai cei fără de ruşine şi necredincioşi şi făcători de rele, pe care Apostolul (Pilde 28, 12; II Petru 2, 22) i-a plâns, ci şi pe cei ce s-au întors după botez la a lor borâciune. Pentru aceia curvarii şi ucigătorii vor fi înstreinaţi de Ierusalimul cel de sus.

BISERICA ŞI DUHUL CE ESTE ÎN EA, CHIAMA SLĂVITĂ

ARĂTAREA LUI HRISTOS ŞI DESPRE BLESTEMUL LA CARE SE VOR SUPUNE CEI CE VOR STRICA CARTEA ACEASTA

Verset: 16

„Eu, Iisus, am trimis pe îngerul Meu ca să mărturisească vouă acestea, în faţa Bisericilor. Eu sunt rădăcina şi sămânţa lui David, steaua strălucitoare cea de dimineaţă".

Tâlcuire:

Aici arată vrednicia Stăpânului ce l-a trimis pe îngerul Său.

Marginal: Puterea lui Hristos peste îngeri se arată când îi trimite pe îngeri.

Rădăcina lui David este Hristos după Dumnezeire, iar „sămânţa lui” după trup, din care a răsărit.

Hristos este steaua luminoasă şi de dimineaţă, ca Cel ce de dimineaţă a treia zi ne-a răsărit nouă şi încă după noaptea vieţii de acum, în dimineaţa învierii celei de obşte li se va arăta sfinţilor şi le va aduce lor ziua cea fără de sfârşit.

Verset: 17

„Şi Duhul şi mireasa zic: Vino. Şi cel care aude să zică: „Vino. Şi cel însetat să vină şi cel care voieşte, să ia în dar apa vieţii”.

Tâlcuire:

Mireasa, adică Biserica şi Duhul (Mc. 14, 3; Rom. 8, 15) ce locuieşte intrarea strigă întru inimile noastre (Galat. 4, 6) Avva Părinte, şi venirea a Unuia Născut, Fiului lui Dumnezeu să se roage lui Dumnezeu şi Tatălui zicând: „Vie împărăţia Ta”.

„Şi cel însetat să vină” pentru că trebuie să aibă însetare cel ce vrea să bea apa veţii spre dobândirea ei cea adevărată şi tare, şi mai mult că şi în dar se dă nu celor ce socotesc a fi nevrednici pentru mărire şi singură cunoştinţa cea bună şi dreaptă, ci celor ce aduc osteneală trupească în loc de aur şi de argint.

Versetele: 18, 19

„Şi eu mărturisesc oricui ascultă cuvintele prorociei acestei cărţi. De va mai adăuga cineva ceva la ele, Dumnezeu va trimite asupra lui pedepsele ce sunt scrise în cartea aceasta; – 19. Iar de va scoate cineva din cuvintele cărţii acestei prorocii, Dumnezeu va scoate partea lui din pomul vieţii şi din cetatea sfântă şi de la cele scrise în cartea aceasta”.

Groaznic blestem este asupra celor ce strică Scriptura cea dumnezeiască, de vreme ce şi voia lor şi năravul cel rău este îndrăzneţ, care-i înstrăinează pe cei îndrăzneţi ce fac de capul lor şi precum le place lor cu bunătăţile veacului viitor.

Marginal: Cel ce strică Scriptura dumnezeiască, groaznic blestem îşi pune asupra sa.

Pentru a nu pătimi blestemul de aceia ni le spune nouă acestea celor ce auzim, ca nici să nu adăugăm, nici să nu scădem ceva, ci precum este ea Scriptura cea dumnezeiască, aşa să o socotim că este mai vrednică de crezut şi mai cinstită decât învăţăturile aticeşti (greceşti). Pentru că în cele multe se află cele ce nu sunt după pravilă şi după adevărul legii, ci se lasă în credinţa scornitorilor de noutăţi a scriitorilor acelora. Câtă deosebire este între cele ce sunt la noi şi cele ce sunt la slăviţii aceia, nu ne putem dumiri, nici mintea nu poate să le cuprindă, că mi se pare că mai mult este decât deosebirea între întuneric şi lumină.

Marginal: Multă deosebire este între scriitorii cei de afară şi între teologii Bisericii.

Versetele: 20, 21

„Cel care mărturiseşte acestea zice: Da, vin curând.

— Amin! Vino Doamne Iisuse! – 21. Harul Domnului Iisus Hristos, cu voi cu toţi. Amin!”

Tâlcuire:

„Cel care mărturiseşte acestea”, zic eu (Ioan) la tine viaţa voi veni şi Tu însuţi vino, Doamne!

Marginal: Eu, zice sfântul după faţă.

Sau şi în alt chip, după faţa lui Hristos s-a zis aceasta, cela ce mărturiseşte de aceasta, adică cu cel ce împreună mărturisesc, voi veni curând.

Marginal: Sau după faţa Sa zice Iisus Hristos cel ce mărturiseşte, Eu adică Hristos, Cel ce mărturisesc, voi veni, căci le este dorită sfinţilor venirea lui Hristos.

Iar după faţa Apostolului urmează aceasta, adică: „Vino, Doamne Iisuse” că dorită le este sfinţilor venirea lui

Hristos, că va da plată multă din belşug de prisosit.

161

De unde şi această carte sfântă şi de Dumnezeu insuflată, înseamnă pe cititori spre sfârşitul şi odihna cea fericită. Amin.

ÎI – Tâlculrea Apocalipsei

COMEIMTAR EXTRAS LA CARTEA APOCALIPSEI A SFÂNTULUI AMBROZIE EPISCOPUL MILANULUI ITALIA – (340 – 397)

Traducere din limba latină, Colecţia Migne, Seria Latină, de la pag. 846 la 1058.

de diacon Gheorghe Băbuţ, nemonah, păcătosul.

VIAŢA SFÂNTULUI AMBROZIE EPISCOPUL MBLANULUI

Bunătatea, blândeţea, iubirea, vor face totdeauna pe un siânt episcop să intre în vederile aproapelui, când este vorba de lucruri indiferente; dar dacă este vorba de a se opune răului, va asculta numai de glasul datoriei înarmându-se cu mare curaj. Sfântul Ambrozie a fost un model de tărie şi niciun păstor al Bisericii n-a dus-o aşa departe ca el de la apostoli. Tatăl său anume Ambrozie, era prefect pretoriului Galiei şi jurisdicţia sa cuprindea mai toată partea apuseană a Europei. El născu trei copii: Marcelina, Satir şi Ambrozie, care s-a născut pe la anul 340.

Paulin spune, că ceea ce s-a zis de Platón, se poate zice de Ambrozie, când era copil. Încă din pruncie pierdu pe tatăl său şi mama sa se duse la Roma, unde se îngrijea serios de educaţia copiilor. Ambrozie a făcut progrese însemnate şi fu îndemnat la evlavie de exemplul mamei, surorii sale şi altor fecioare creştine, cu care vieţuia în aceeaşi casă.

Cunoscând binişor limba greacă se deprindea la poezie şi la oratorie. Însoţit de fratele său Satir, trecu de la Roma la Milan, care era scaunul pretoriului. Scrierile sale ce ne-au rămas, arată cu cât foc se apleca la artele frumoase. Terminându-şi studiile îşi făcu reputaţie însemnată. Persoanele cele mai însemnate ale imperiului

căutau prietenia lui. Din numărul lor fu Ariciu Prob şi Simaca, Ambrozie pledă câteva cauze la curte cu atâta succes, că fu numit asesor prefectorial. După aceia Guvernator al Liguriei şi Emiliei. Despărţindu-se de el prefectul Prob, îi zise: „Du-te şi lucrează mai mult ca un episcop, decât ca judecător”. Credincios sfatului acestuia, care se potrivea şi cu caracterul său, se distinse prin probitate, veghere şi bunătate.

Axentie, arian furios, care uzurpase scaunul Milanului după exilul Sf. Dionisie, muri în anul 374. În timp de 20 de ani persecută pe creştini cu violenţă şi răutate.

Când fu vorba de a alege pe un nou episcop, oraşul se împărţi în două: unii cereau un arian, alţii un ortodox. Frământarea spiritelor făcea de temut o tulburare. Ambrozie ca s-o previe se duse la Biserica unde se ţinea adunarea: făcu o cuvântare plină de înţelepciune şi de moderaţie, în care îi sfătuia pe cei ce compuneau adunarea, să treacă la alegere într-un spirit paşnic şi fără zgomot. Pe când vorbea astfel, un copil strigă: „Ambrozie episcop”. Zgomoţul îndată încetă, ortodocşii şi arienii se mirară şi proclamară în unanimitate pe Guvernator Episcop al Milanului.

Alegerea aceasta, la care nu se aştepta nimeni, surprinse pe Ambrozie. Întrebuinţă toate mijloacele posibile, ca să scape; dar poporul şi preoţii rămaseră în alegerea lor. Ambrozie ieşi din oraş p2 timpul nopţii, cu scop de a se duce la Pavia, dar rătăcind toată noaptea, a doua zi dimineaţa se afla la porţile Milanului. Aflându-se de aceasta i se dădu o pază şi i s-a spus împăratului de tot ce s-a petrecut, pentru că consimţământwl lui era necesar spre a ridica la episcopat un slujitor ataşat serviciului său.

Ambrozie scrise din partea sa lui Valentinian ca să-l roage, să nu consimtă la alegerea sa. Împăratul răspunse poporului şi clerului că vede cu plăcere, că s-a crezut vrednic de episcopat acel ales de el să-l administreze şi să-l judece. În acelaşi timp porunci vicarului său Guvernatorului Italiei, să vegheze ca alegerea să fie îndeplinită. Ambrozie fugi şi se ascunse în casa lui Leontie

unul din senatorii ce purta titlul Clarisimi; dar vicarul puhlicând un ordin sever contra celor ce ascundeau pe sfânt, sau care cunoscând locul retragerii sale, nu l-ar descoperi. Leontie declară unde se afla. Ambrozie se văzu deci în imposibilitatea de a se împotrivi mai mult; dar arătă, că este oprit de canoane a primi în cler pe un catehumen. I se răspunse, că Biserica poate în cazuri extraordinare să dispenseze de observarea Canoanelor. Astfel după ce primi botezul şi pe rând toate treptele ierarhice, a fost hirotonit episcop la 7 Decembrie 374. Era în vârstă de 34 de ani.

Când a fost aşezat în scaunul episcopal nu se privi ca un om din lumea aceasta; şi spre a rupe toate legăturile care-l ţineau, împărţi ceea ce avea aur şi argint Bisericii şi săracilor; asemenea făcu şi cu moşiile, oprindu-şi ceva pentru întreţinerea surorii sale Marcellina. Rugă pe fratele său Satir să poarte grijă de ea, pentru ca să se poată ruga în linişte şi să se ocupe cu grijile episcopale. Se lepădă de lume aşa de mult, că nu mai era ispitit de bogăţii şi de onoruri.

Câtva timp după hirotonia sa se plânse lui Valentinian contra unor judecători şi magistraţi, dar epistola sa era în termeni cam aspri. Împăratul răspunse: „De mult cunosc libertatea cu care te exprimi. Dar am consimţit la hirotonia ta. Urmează a da păcatelor noastre doctoria prescrisă de legea lui Dumnezeu”. Ambrozie primi o epistolă din partea Sf. Vasile prin care felicita biserica pentru alegerea sa şi-l îndemna a se lupta contra arienilor.

Sf. Ambrozie începu a citi Sfânta Scriptură cu autorii bisericeşti, mai ales Origen şi Sf. Vasile sub conducerea lui Simplician, care-i şi urmă în scaun.

Cu toată silinţa ce-şi dădea la studiu, încă de la începutul episcopatului său, se arăta zelos întru învăţarea poporului. Curăţi eparhia sa de aluatul arienilor, aşa că în 385, nimeni nu mai era infectat de erezia aceasta la Milan, afară de un mic număr de goţi, şi câteva persoane alipite de familia imperială. Învăţăturile sale erau bine primite din cauza sfinţeniei, a zelului pastoral şi ajunării sale

(nemâncare). Punea masa numai Sâmbăta şi Duminica, mare parte din zi şi noapte se ruga, şi pe fiecare zi aducea jertfa cea fără de Sânge (Sf. Liturghie), pentru poporul său. Nevoile turmei îl preocupau mai mult decât toate. Petrecerile erau necunoscute de el şi nu-şi permitea altă recreaţie, decât aceia ce provenea din deosebirea ocupaţiilor sale. Uşura pe săraci şi mângâia pe cei bolnavi, asculta pe toţi cu bunătate şi dragoste, aşa că tot poporul se minuna de el şi-l iubea. Se făcu o lege a nu se amesteca în afacerile temporale şi a nu mijloci la curte pentru nimic. Dar plin de compătimire cum era, se îndura de cei condamnaţi. Plângea cu cei întristaţi şi se bucura cu cei veseli. Cuvântările sale erau aşa de plăcute, că veneau din toate părţile să-l asculte. Abia trecuse doi ani de la hirotonie şi sora sa Marcellina îl rugă să pună pe hârtie ceea ce spusese în Biserică. Astfel compuse el cele 3 cărţi Despre fecioare (377). Lucrarea este admirabilă pentru eleganţa ei şi plină de ungere. În cele două cărţi arată înălţimea fecioriei şi foloasele ei duhovniceşti.

Autorul insistă asupra virtuţilor Sfintei Fecioare Maria pe care o propune ca model celor ce au îmbrăţişat starea aceasta. Laudă pe Sfânta Agnes şi Tecla. În cartea a treia vorbeşte despre datoria fecioarelor: le spune să nu bea vin, să nu primească vizit «şi să zăbovească la rugăciune şi medii are, citind Psalmi seara şi dimineaţa, începând cu Simbolul, care era prescurtarea şi sigiliul credinţei noastre. Voieşte ca fecioarele să trăiască în stare de tristeţă, care lucrează mântuirea. Sfântul ne spune că la Bologna erau douăzeci de fecioare, care se ţineau de lucrul mâinilor şi le mai rămânea şi pentru săraci. Sora sa Marcellina deşi călugăriţă trăia în familie la Roma, cum făceau şi altele la Roma pe vremea aceia. În Biserică aveau un loc deosebit, iar pe zidurile Bisericii erau scrise părţi din Scriptură pentru învăţătura lor.

Sfântul Ambrozie scrise un Tratat pentru văduve, sfătuiiidu-le să păzească curăţia.

Cartea lui Ambrozie despre Instituţia unei Fecioare, îl combate pe Bonos, care reînnoia greşeala lui Elvidius, care

zicea că, Maica Domnului n-a fost pururea Fecioară. Autorul arată datoriile unei fecioare, zicând că singurătatea, tăcerea, umilinţa şi rugăciunea sunt scăparea lor. Descrie ceremoniile întrebuinţate. Fecioara venea la treptele Altarului şi făcea profesiunea sa înaintea poporului; episcopul după învăţăturile cuvenite, îi dădea vălul care o distingea de alte fecioare, dar nu le tăia părul ca la preoţi şi călugări. În fine, roagă pe mirele ceresc să ia parte la nunta spirituală şi să primească mireasa care se jertfeşte lui din toată inima.

Împăratul Valentinian I, care locuia şi la Milan muri în Panonia la 17 Noiembrie 375 în vârstă de 55 de ani. El şi-a asociat la imperiu pe Graţian, fiul mai mare, care-l avea de la prima soţie Severa. Valentinian fratele lui Graţian se găsea cu mama sa Iustina în marginea Panoniei. Armata tatălui său îl proclamă împărat deşi avea numai patru ani. Graţian confirmă această demnitate şi promise a-i ţinea loc de părinte cedându-i Italia, Africa, Iliria, dar îşi rezervă administraţia generală, până ce Valentinian va fi în stare să administreze singur.

Fritigern, regele Goţilor năvălind în pământul romanilor, în Tracia şi Panonia, Graţian voi să treacă în Orient cu o armată, spre a ajuta pe Valens, unchiul său; dar se hotărî în acelaşi timp a se păzi de cursele arienilor, a căror protector era Valens. În vederea aceasta l-a rugat pe Sf. Ambrozie, pentru care avea o deosebită stimă, să-i dea scris oarecare învăţături contra arienilor. Sfântul compuse în 377, Tratatul său de credinţă lui Graţian despre Treime. Se împarte în 5 cărţi, din care cele trei de la urmă fură scrise în anul 379. Este o minunată combatere a arianismului. Autorul stabileşte dogma cu destulă putere şi soliditate şi dă răspunsurile cele mai satisfăcătoare obiecţiunilor. Stilul cărţilor despre Sfântul Duh este mai puţin concis şi mai simplu. Sfântul mai scrie o carte Despre întrupare, spre a răspunde la unele obiecţiuni ale arienilor.

Valens muri în lupta contra Goţilor şi se consideră ca o pedeapsă pentru persecuţia ridicată contra ortodocşilor

şi mai ales pentru măcelul său făcut în Antiohia.

Prin moartea lui Valens, Graţian se făcu stăpân peste imperiul din Orient. Fiindcă barbarii îl atacau din toate părţile, el le opuse pe viteazul Teodosie, care împreună cu tatăl său câştigă victorii însemnate în Britania şi în Africa. Graţian dădu purpura lui Teodosie şi Sirmun la 16 Ianuarie 379, drept recunoştinţă că au învins pe Goţi şi-l declară coleg al său în guvernarea imperiului de Orient, dându-i în special Tracia şi Iliria orientală cu capitala Tesalonic.

Goţii făcură mai multe incursiuni prin Tracia şi Iliria până la Alpi. Ambrozie răscumpără mulţi creştini de la Goţi şi mai ales arieni, care la urmă se lepădară de erezia lor. În 379 muri fratele său Satir, lăsând toată averea sa fratelui şi surorii sale, cu rugămintea de a dispune de ea oricum vor voi. Ambrozie şi Marcelâina

Ie împărţiră la săraci. Sfântul ţinu o predică la mormântul lui Satir şi după 7 zile alta, în care vorbea Despre înviere.

În anul 381 Ambrozie ţinu un sinod la Milan contra ereziei lui Apolinarie. Mai luă parte la un sinod la Aquilea, unde se condamnară arienii Paladie şi Secundin. În anul următor luă parte la un sinod ţinut la Roma unde a vindecat pe o paralitică.

Murind Graţian la 25 august 383, Maxim luă purpura şi voia să vie contra lui Valentinian II. Iustina mama sa trimise pe Ambrozie, care opri pe uzurpator în mersul său şi încheie un tratat favorabil. Petrecând iarna anului 384 la Treve, avu curajul de a nu comunica cu uzurpatorul Maxim îndemnându-l la pocăinţă. Paginii din Roma încercară iarăşi a restabili superstiţiile lor. Ei aveau în frunte pe înţeleptul Simaca, care se bucura de mare cinste. În toamna anului 384, cerură de la Valentinian să restabilească altarul Victoriei şi să dea veniturile vechi preoţilor şi vestalelor.

Sfântul Ambrozie scrise două apologii către Valentinian. Nu numai că apăra religia creştină, dar se părea superior lui Simaca, care se considera primul orator al timpului său. Aceste două apologii fiind citite în consiliul

împăratului, răspunse păgânilor, că nu le poate împlini cererea.

Împărăteasa Iustina se dădu pe faţă în favoarea arienilor, şi ceru lui Ambrozie ca să le dea Biserica Porciană, ce era afară din cetate. Sfântul răspunse: „De mi s-ar cere averea mea, nu m-aş împotrivi, cu toate că este menită săracilor: dar nimeni n-are! drept asupra casei Domnului. Voiţi moşia mea, luaţi-o; de cereţi corpul meu, sunt gata să vi-l dau; de aveţi gândul să mă omorâţi nu mă împotrivesc; nu mă voi pune sub scutul poporului, nici nu voi alerga la picioarele altarelor, ci-mi voi jertfi viaţa pentru dânsele”. Toată ziua o petrecu în Biserică şi a doua zi de dimineaţă ducându-se o găsi înconjurată de soldaţi. El ţinu o cuvântare aşa de pătrunzătoare despre răbdare, luând ocazie de la cartea lui Iov ce se citea atunci, încât soldaţii se rugară împreună cu preoţii. Aflându-se de la curte aceasta, s-a trimis un ofiţer care avea să-i spună că lucrează contra împăratului, ca un tiran. Ambrozie răspunse: „Maxim, care se plângea că l-am oprit pe cale, când venea în Italia nu zice că sunt tiran faţă de Valentinian. Episcopii nu sunt tirani ci suferă din partea tiranilor”. Iustina nu vedea cu ochi buni alipirea poporului de Ambrozie şi puse pe fiul său să facă o lege, care să autorizeze adunările religioase ale arienilor. Legea aceasta a fost publicată la 23 Ianuarie 386 şi scrisă de Mercurin, care în calitatea sa de episcop arian luă numele de Auxenţiu II. Fiindcă era oprit sub pedeapsă de moarte de a tulbura adunările ereticilor, trebuia să se împiedice de a avea o biserică. Iustina reînnoi cererea pentru a li se da Biserica porciană. Sfântul răspunse: „Nabot n-a voit să dea moştenirea părinţilor săi şi eu să dau moştenirea lui Iisus Hristos? Ferească Dumnezeu să las eu moştenirea părinţilor mei, a lui Dionisie, care a murit în exil pentru apărarea credinţei, a Sf. Eustoghiu Mărturisitorul, a Sf. Marcela şi a tuturor sfinţilor episcopi înaintaşii mei”, Dalmatie tribun şi notar, veni din partea împăratului invitându-l să-şi aleagă arbitrii care să cerceteze cauza în prezenţa împăratului, adăugând că de nu va face aceasta,

să se retragă şi să lase locul lui Auxenţiu. Ambrozie adunând clerul şi câţiva episcopi ce se găseau la Milan în care zicea între altele şi aceasta:

„Cine nu ştie că episcopii sunt judecătorii împăraţilor, când e vorba de credinţă? Cum dar să judece împăratul pe episocpi? Voiţi să aleg judecători laici, care să fie exilaţi sau condamnaţi la moarte, pentru că au apărat credinţa adevărată? Trebuie oare să-i expun la necazuri, sau chinuri? Persoana lui Ambrozie nu este atât de importantă pentru ca preoţia să se necinstească din cauza lui. Viaţa unui om nu trebuie să se compare cu demnitatea tuturor episcopilor. Dacă este vorba de o conferinţă pentru credinţă, episcopii trebuie s-o ţie. Aşa s-au petrecut lucrurile sub Constantin, care-i lăsa pe episcopi de judecători ai învăţăturii”.

Când i-a trimis răspuns împăratului, Ambrozie se afla în Biserică, apărat de popor. În curând veniră soldaţii, care nu mai lăsau pe nimeni să iasă. Sfântul ţinu mai multe cuvântări, între care şi aceia: Că nu trebuie să se dea Bisericile. „Credeţi voi că aş putea să vă părăsesc, ca să-mi scap viaţa? Din răspunsul meu aţi văzut, că nu voi lăsa biserica, pentru că mă tem mai mult de Domnul lumii, decât de împăratul. De mă vor scoate cu sila din Biserică, vor lua corpul, dar sufletul nu se va despărţi de ea. Dacă împăratul lucrează contra mea ca principe, voi şti să sufăr ca episcop. De ce dar vă tulburaţi? Nu vă părăsesc de bunăvoie, dar nu pot să mă împotrivesc violenţei, pot să plâng, n-am altă armă contra soldaţilor şi sabiei, episcopii n-au altă rezistenţă. Dar dacă este vorba să fug şi să-mi părăsesc Biserica, nu mă voi face vinovat de asemenea laşitate, cu tot respectul ce-l am către împăratul. Pot să mă schingiuiască nu mă tem de relele ce mă ameninţă… Unde să mă duc? Peste tot voi afla plângeri şi lacrimi, pentru că s-a dat poruncă a alunga pe episcopii ortodocşi, să omoare pe acei ce se vor împotrivi. Să ceară tribut şi nu ne împotrivim: averile bisericii pot să contribuie la sarcinile statului. Voieşte averile noastre, să le ia; nimeni nu se va împotrivi. Eu nu le dau, dar nici nu le refuz, contribuţiile

poporului sunt suficiente pentru ajutorul săracilor. Ni se impută că dăm bani la săraci. Da, aşa este. Ei mă apără cu rugăciunile lor. Orbii, şchiopii, bătrânii sunt

IM

mai puternici decât vitejii luptători. Noi dăm Cezarului, ceea ce este al Cezarului, biserica este a lui Dumnezeu. Împăratul este în biserică, dar nu mai presus de biserică”.

Arienii îi imputau că învaţă greşeli prin imne. Pe timpul acestei persecuţii sfântul îndemna poporul să cânte imne şi antifoane compuse de el. Cât despre Psalmi, ei s-au cântat totdeauna în Biserică. Se pare că Ambrozie a fost cel dintâi, care după exemplul răsăritenilor, puse să cânte două coruri alternative.

În mijlocul acestor tulburări avu o mare mângâiere sufletească. Făcuse două Biserici şi n-avea sfinte Moaşte. Săpând lângă biserică, găsi moaştele sfinţilor Mucenici Ghervasie şi Protasie. Cu ocazia aceasta s-au făcut mai multe minuni, ceea ce puse capăt persecuţiei în anul 386.

Maxim fiind recunoscut ca coleg de Valentinian şi Teodosie, scrise celui dintâi să nu mai persecute biserica. Poate că din cauza aceasta, Maxim voia să ocupe Italia. Împăratul văzându-se în pericol, trimise pe Ambrozie să-l îmblânzească. Acesta uitând persecuţiile se duse, dar nu izbuti. Atunci Valentinian trimise pe Domniră, care fu primit bine şi asigurat că va trimite un corp de oştire, care să apere pe împăratul. Dar armata aceasta ocupă strâmtorile până ce veni Maxim şi apoi porni contra lui Valentinian, care se afla la Tesalonic. Acesta alergă la ajutorul lui Teodosie, care şi veni şi se oferi a-i scăpa domnia dacă se va lăsa de arianism. Valentinian căindu-se pentru greşeala lui, Teodosie spre a-l încredinţa şi mai mult de bunăvoinţa lui, luă în căsătorie pe Gala, sora împăratului şi declară război lui Maxim în primăvara anului 388. Atacându-l cu multă prudenţă, îl învinse pe malurile Savei, cum şi pe Marcelin fratele tiranului, la râul Drava. După ce a trimis în Galia pe Arbogaste, general al barbarilor, care servea în armata sa uzurpatorul fiind

prins, a fost decapitat în 28 iulie 388, după ce a domnit cinci ani.

Creştinii din Calinic în Mesopotamia, insultând pe iudei într-o procesiune, le dărâmară templul. Împăratul ordonă să se pedepsească aspru episcopul şi creştinii, zidind cu cheltuiala lor altă sinagogă. Judecata aceasta pătrunse de durere pe episcopii orientali; ei scriseră Sf. Ambrozie să intervie. Ambrozie scrise împăratului, dar fără succes. În biserică ţinu o cuvântare, în care ameninţa că nu se va duce la Altar până nu va obţine iertarea cerută. Teodosie se înduplecă în fine şi-i iertă.

Venind o deputăţie din Roma, Teodosie intră în triumf alături de Valentinian. Era aşa de iubit de popor, încât adesea ieşea singur. Cu toate încercările păgânilor în frunte cu Simaca, de a se restabili altarul victoriei şi ceremoniile păgâne, Teodosie rămase neînduplecat. El se întoarse la Milan şi încredinţând imperiul apusean lui Valenlinian îi dădu sfaturi cu adevărat părinteşti, pe care le păzi în toată viaţa, cinstind şi pe Ambrozie ca pre un tată.

În Tesaâonic făcându-se o tulburare, din cauza unui vizitiu de circ, ucise poporul, un număr mare de ofiţeri şi pe Butene comandantul trupelor din Iliric. Împăratul auzind aceasta se umplu de mânie; dar după mijlocirea lui Ambrozie era gata să-i ierte, când vestitul Rufin împreună cu alţi curteni, arătă împăratului pericolul în care se afla, dacă n-ar pedepsi aspru asemenea apucătură. Se trimise poruncă comandantului Iliricului de a ucide 7 mii de oameni în Tesaâonic. Ordinul se execută cu cea mai mare barbarie, soldaţii găsind pe oameni în circ, uciseră tot ce le ieşea înainte, în timp de 3 ore pieriră 7 mii de oameni.

Scena aceasta pătrunse de durere pre Ambrozie şi alţi episcopi. Împăratul nu era atunci în Milan. Ambrozie plecă şi el după ce-i scrie o scrisoare în care declara că, nu va putea primi darul său, nici să facă Sfânta Liturghie în prezenţa lui, până ce nu se va satisface dreptatea divină. Adăugă că respectă pe împăratul, dar trebuie mai întâi să iubească pe Dumnezeu.

Vrând împăratul să intre în Biserică, Ambrozie ieşind înainte, îi zise: „Doamne, se pare că nu simţi încă enormitatea măcelului săvârşit din porunca ta. Strălucirea purpurei nu trebuie să te împiedice a cunoaşte slăbiciunea corpului acestuia acoperit aşa de măreţ. Eşti zidit din aceiaşi humă ca şi supuşii tăi; numai unul este Domnul, Stăpânitorul lumii. Cu ce ochi vei privi tu templul Său? Cu ce picioare vei călca sanctuarul său? îndrăzni-vei oare, rugându-te, să ridici aceste mâini mânjite de sângele vărsat pe nedreptul? Retrage-te şi să nu mai îngreuiezi crima de care eşti vinovat. Primeşte cu supunere jugul ce-ţi impune Domnul; este aspru, dar bun pentru că dă vindecare sufletului”. Împăratul răspunse, că şi David a greşit. Episcopul răspunse, că deoarece l-a imitat păcătuind, să-l imite şi în pocăinţă. Teodosie se supuse şi primi pocăinţa canonică ce i se impuse. Se retrase în palatul său şi au trecut 8 luni fără să meargă la Biserică. Apropiindu-se sărbătoarea Naşterii, împăratul era foarte mâhnit; atunci Rufin îl mângâie zicând, că n-a făcut altceva decât a pedepsit pe vinovaţi, împăratul vărsând lacrimi zise: „Rufine, de ce cauţi să mă amăgeşti? Cât de puţin cunoşti tu pedeapsa pe care o simţesc eu! PLâng starea mea tristă. Biserica este deschisă cerşetorilor şi sclavilor; dar porţile ei şi prin urmare ale cerului, îmi sunt închise; căci Domnul a zis: „Orice veţi lega pe pământ, va fi legat şi în ceruri!” Să mă duc la episcop să vă dezlege, zise Rufin. Nu vei izbuti, răspunse împăratul. Cunosc dreptatea sentinţei date în contra mea; ştiu că Ambrozie este neîmblânzit, când este vorba de datoria sa, şi că nu va face nimic contra legii lui Dumnezeu, din respect pentru maiestatea imperială. Aflase că el preferă să-şi împlinească timpul de pocăinţă decât să zică cum că s-a grăbit. Rufin stăruind i s-a permis a se adresa la episcop. Îndată ce Ambrozie zări pe Rufin, îi zise. „Cum de îndrăzneşti să crezi una ca asta? Tu ai îndemnat la măcel şi tu ceri iertare? Eşti dezbrăcat de ruşine şi nu-ţi aminteşti de crima cea mare ce s-a adus chipului lui Dumnezeu!” Rufin îi răspunse că împăratul va veni îndată. „Dacă este aşa,

răspunse Ambrozie, declar că nu-l voi lăsa să intre în tinda Bisericii. Dacă va veni cu putere şi va lucra ca un tiran, sunt gata să sufăr moarte. Singur mă voi pleca sabiei călăului". Rufin văzându-l neîmblânzit, trimise la împăratul să-i spuie să nu iasă din palat, dar fiind pe cale, Teodosie zise: „Mă voi duce şi voi primi înfruntarea ce o merit". Episcopul fiind în sala de audienţă, îl chemă şi-l rugă să nu-i refuze dezlegarea. „Ce! zise Ambrozie, vii aici în dispreţul legilor sfinte a lui Dumnezeu?"

Respect, zise împăratul, nu voi călca regulile intrând în vestibul, dar te rog să rupi legăturile acestea şi să nu-mi închizi poarta pe care Dumnezeu a deschis-o tuturor credincioşilor.

— Ce pocăinţă ai făcut după ce te-ai văzut vinovat de o asemenea crimă?

— Tu trebuie să-mi spui ce să fac şi; să pui doctoria cuvenită bolii sufletului meu, iar eu trebuie să mă supun şi să împlinesc ceea ce-mi vei porunci. Ambrozie îi porunci să se pună în biserică printre penitenţi.

Sozomen ne spune, că împăratul făcu o mărturisire publică şi fiind plecat la pământ zise cu profetul David: „Lipitus-a sufletul meu de pământ, viază-mă după cuvântul Tău". (Ps. 118, 25). Înainte de a-i da dezlegare, Ambrozie îi impuse să facă o lege, care să suspende pe timp de 30 de zile executarea judecăţilor privitoare la viaţa şi averea cetăţenilor. Teodosie semnă legea şi promise a o respecta. Teodoret mai istoriseşte un fapt întâmplat în biserica din Milan. Teodosie aducând darul la Altar, rămase acolo. Ambrozie îl întrebă dacă mai voieşte ceva. Teodosie răspunse că doreşte să asiste la Sf. Liturghie şi să se împărtăşească. Arhidiaconul îi zise din partea episcopului: „Doamne, numai preoţii au dreptul să fie în altar; trebuie să ieşi şi să fii în rândul credincioşilor. Purpura face principi, nu preoţi". Împăratul răspunse că nu doreşte să fie despărţit de credincioşi, dar a crezut că poate să rămână acolo. Când s-a întors la Constantinopol după ce a adus darul său, se retrase în rândul credincioşilor. Patriarhul Nectarie îndată trimise şi-l rugă să-şi ia locul

său obişnuit. „Cunosc acum deosebirea ce este între preoţie şi împărăţie. Sunt înconjurat de linguşitori şi numai un om am găsit, care să-mi spuie adevărul. Numai un episcop cunosc pe lume: este Ambrozie.

Arbogaste, comandantul oştilor din Galia, ucise prevalentinian în 15 Mai 392 şi puse în locui pe Eugenie, care-i era cu totul devotat. Acesta învăţase retorica şi se considera ca cel mai învăţat. Zicea că este creştin dar nu-şi îndeplinea datoriile. Ei se duseră în Italia şi voiră să câştige pre Ambrozie. Eugenie trimise ambasadori la Teodosie, dar acesta nici nu voi să audă şi porni o armată puternică contra uzurpatorului pe care după mai multe lupte îl învinse. Apoi ducându-se la Aquilea se întâlni cu Sfântul Ambrozie. Amândoi îşi făcură închinăciuni până la pământ şi se înţeleseră asupra mijloacelor de a restabili ortodoxia. După aceia se duse la Milan şi simţind că i se apropie sfârşitul, încredinţă pe cei doi fii ai săi lui Ambrozie şi zise: „Iată adevărurile ce m-ai învăţat şi pe care m-am silit să le pun în practică. Tu le vei transmite familiei şi vei învăţa pe aceşti tineri împăraţi pe care ţi-i recomand”. Teodosie muri în 17 Ianuarie şi fu înmormântat cu mare cinste în anul 395 în vârstă de 50 de ani. Ambrozie făcu cuvântarea funebră. Tot în anul acesta Ambrozie descoperi moaştele Sf. Nazarie şi Chelsie, cu care ocazie se săvârşiră mai multe minuni. Reputaţia sfântului era aşa de mare, că Perşii trimiseră doi deputaţi să-l întrebe asupra multor lucruri interesante. O zi întreagă vorbi cu ei printr-un interpret şi se întoarseră foarte mulţumiţi.

Înainte de moarte îi veni o delegaţie de la Fritigila, regina Marcomanilor, care auzind de Ambrozie voia să primească botezul de la el împreună cu tot poporul său. Dar venind la Milan nu-l mai găsi în viaţă. În ziua morţii avea mâinile ridicate cruciş şi buzele sale mişcând mereu, dădea a înţelege, că a murit rugându-se. Închise ochii în noaptea de Vineri spre Sâmbăta Mare (a Paştilor) în 4 aprilie 397, fiind în vârstă de 57 de ani.

În cursul vieţii sale a scris şi un comentariu la

Apocalipsă, din care redăm mai jos, nu în întregime, ci numai un extras din el, spre a putea vedea adâncimea minţii şi a rugăciunii Sfântului Ambrozie, care îndemnat de Duhul Sfânt, pe când Biserica era una, scrie această frumoasă operă de interpretare a Apocalipsei arătând că Apocalipsa este bucurie şi nu este un fel de tragedie universală aşa cum au obicei să comenteze unii.

Capitolul 1

Verset: 1

„Descoperirea lui Iisus Hristos pe care I-a dat-o Dumnezeu – ca să arate robilor Săi cele ce trebuie să se petreacă în curând – iar El, prin trimiterea îngerului Său, a destăinuit-o robului Său Ioan".

Cuvântul „Apocalipsa" se interpretează prin arătare, descoperire. Această revelaţie i-a dat-o Tatăl, Fiului ca dar, căci s-a făcut om şi prin însuşi Fiul Său, vor cunoaşte oamenii dumnezeirea cu care S-a înălţat. Că această carte nu este numai a viitorului, ci este istorisirea şi a celor trecute şi care s-au petrecut, că putem spune că aceasta singură a slujit ca să descopere viitorul Domnului nostru Iisus Hristos, că de bună seamă se văd cele prezente ca un vis, cele petrecute şi auzite se fac uşor înţelese. Viitorul însă nu se poate vedea decât din învăţăturile dumnezeieştilor Scripturi, sau se cunosc din revelaţie. Iar El prin trimiterea îngerului Său, i-a descoperit robului său Ioan. În acest loc aşa înţeleg eu: Domnul nostru Iisus Hristos a trimis pe îngerul Său şi prin aceasta i-a descoperit robului său Ioan, ceea ce va urma să fie.

Verset: 2

„Care a mărturisit cuvântul lui Dumnezeu şi mărturia lui Iisus Hristos, toate câte a văzut".

Tâlcuire:

Acest loc ne arată că nu un alt Ioan, ci aceluia ce a scris şi Evanghelia, care şi la Cină s-a plecat pe pieptul

Domnului, în care ei au aşezate toate tezaurele ştiinţei şi înţelepciunii ascunse (Col. 2, 3) din care a izvorât uriaşa fântână a înţelepciunii, acelaşi Ioan este.

Eu am primit mărturia cuvântului lui Dumnezeu când am spus: „La început era Cuvântul...” (Ioan 1, 1). Căci şi în ceea ce urmează vorbeşte de acelaşi lucru şi despre mărturia lui Iisus Hristos, toate câte Le-a văzut Le-a arătat.

Această mărturie i se atribuie lui Iisus Hristos, pe care L-am văzut precum însuşi a spus în Evanghelie. Căci Iisus a făcut multe minuni şi mari semne în prezenţa ucenicilor Săi, care nu sunt scrise în cartea aceasta. Ci mărturia i-o atribuie lui Iisus Hristos pe care L-am văzut de bună seamă predicând mulţimilor, toate cele ce se spun despre Iisus Hristos şi despre minunile pe care le-am văzut istorisindu-le şi în acelaşi fel scrise, pentru ca cei ce vor urma să poată prevedea viitorul.

Verset: 3

„Fericit este cel care citeşte şi cei care ascultă (şi păstrează) cuvântul acestei prorocii şi păstrează cele scrise în aceasta! Căci vremea este aproape”.

Trei clase de fericiţi pot să fie, căci două nu sunt, dacă a treia lipseşte; că nu sunt fericiţi cei ce citesc cuvântul lui Dumnezeu sau *îi* ascultă dar nu-l păstrează, deşi citesc şi-l ascultă. Căci mulţi sunt care citesc şi ascultă prorociile că nimic nu-i foloseşte pe aceştia, care sunt prezenţi cu trupul, dar cu mintea sunt absenţi. Putem să-l compătimim pe profet: „Cu urechile veţi auzi, dar nu veţi înţelege şi cu ochii veţi vedea, dar nu veţi pricepe” (îs. 69). Căci nu sunt fericiţi cei ce propovăduiesc Scriptura dumnezeiască din iubire faţă de lume, dar nu din dragoste pentru Dumnezeu. De aceea zice profetul: „Înţelepţi spre a face rău, bine să facă însă n-au ştiut” (Ier. IV. 4, 22; Le.8, 14). Fericiţi sunt cei care studiază această profeţie a lui Dumnezeu şi o ascultă, şi o păstrează în minte. Acestea le păstrează în minte ca să umple lucrurile, acestea umplu lucrurile ca să obţină fericirea veşnică căci vremea este

aproape. De bună seamă timpul judecăţii, căci dacă timpul de la venirea Domnului şi până la sfârşitul lumii ni-l pune în faţă şi se arată a fi lung, însă în comparaţie cu primele timpuri este scurt.

Verset: 4

„Loan, celor şapte Biserici, care sunt în Asia: Har vouă şi pace de la Cel care este şi Cel care era şi Cel care vine şi de la cele şapte duhuri, care sunt înaintea scaunului Lui”.

Tâlcuire:

Prin cele şapte Biserici, desemnează o singură Biserică Universală, de bună seamă arătând cele 7 daruri ale Duhului Sfânt, care sunt răspândite în lume. Asia înseamnă „măreţ” din care a făcut şi adus Hristos mulţime de creştini întărind Biserica Sa. Numărul 7 arată că sunt 7 biserici la care se referă cele scrise, precum 7 candelabre, 7 stele, 7 lămpi, 7 coarne ale Mielului, 7 ochi, 7 sigile, 7 îngeri cu trâmbiţe de argint, 7 tunete, 7 îngeri cu jertfele.

Căci şi dracul desemnează pe diavolul şi fiara pe Antihrist, ca având 7 capete; La fel şi fiara asupra căreia se vede stând femeia cea desfrânată; se înţelege adversarul, toate acestea se disting în cele 7 viziuni:

— Prima: cele 7 epistole sunt destinate celor 7 biserici şi celelalte pe care le conţine;

— A doua: În ceea ce stă figura Bisericii în cer putem s-o vedem şezând şi deasupra neamului lui Hristos;

— A treia: Cartea Mielului şi peceţile acesteia apar;

— A patra: Cei 7 îngeri cu cele 7 trâmbiţe de argint;

— A cincea: 7 îngeri având cele 7 cupe ale mâniei;

— A şasea: învierea;

— A şaptea: Starea sfinţilor din Ierusalimul ceresc se arată coborând.

Verset: 5

„Şi de la Iisus Hristos, Martorul cel credincios, Cel întâi născut din morţi, şi Domnul împăraţilor pământului.

Lui, care ne iubeşte şi ne-a dezlegat pe noi din păcatele noastre prin sângele Său”.

Tâlcuire:

Aici se arată toată Treimea, prin Cel ce era şi este şi care va veni, pe Tatăl îl arată. Era înainte de facerea lumii fiind fără de început, este după facerea lumii, stăpânind toate pe care le-a creat şi conducându-le; şi va veni cu Fiul şi cu Duhul Sfânt, ca să împărăţească cu sfinţii Săi în vecii vecilor. Prin cele 7 duhuri se înţelege Duhul Sfânt acesta care este septiform. „Şi de la Iisus, Martorul cel credincios” care nu ştie minţi, care a promis şi a ales mila Sa şi a îndeplinit-o fără îndoială, căci cel ce va da un pahar de apă rece, nu-şi va pierde plata sa, ale cărui cuvinte rămân neschimbate şi mai uşor este să treacă cerul şi pământul în nimic, decât să se schimbe ceva din cele ce a făcut şi a prezis. „Cel întâi născut din morţi” – fiind primul născut din rândul morţilor, căci însuşi este primul şi capul tuturor aleşilor Săi. – „Stăpânul împăraţilor pământului”, regii cei ce domnesc, prin regi îi înţelegem pe apostoli şi ceilalţi sfinţi care au stăruit şi s-au înălţat până la înnoirea lumii, prin pământ se desemnează Biserica.

Verset: 6

„Şi ne-a făcut pe noi împărăţie – preoţi lui Dumnezeu şi Tatălui Său – Lui fie slava şi puterea, în vecii vecilor. Amin!”

Tâlcuire:

„Împărăţia lui Dumnezeu” spun că e Biserica lui Dumnezeu, împărăţia lui Dumnezeu făcută de Dumnezeu din umanitatea lui Hristos-Dumnezeu când a făcut-o El însuşi pe aceasta, în care s-au învrednicit să locuiască Tatăl şi Duhul Sfânt. Căci cei desemnaţi prin regi sunt aceia şi prin preoţie: preoţii sunt cei aleşi de Dumnezeu, aceştia care sunt membri ai celui mai sublim Preot, despre care spune Psalmistul: „Tu eşti preot în veac după rânduiala lui Melchisedec” (Ps. 54, 4). Pot şi alţii să fie

aleşi ca preoţi ai lui Dumnezeu de către Dumnezeu: acer care pretutindeni şi întotdeauna şi în cuvântări, îi aduc lui Dumnezeu ca şi ceilalţi lucruri bune, că zice psalmistul: „Jertfa lui Dumnezeu, e duhul umilit” (Ps. 50). Este şi jertfa de laudă pe care Biserica Sfântă i-o oferă zilnic lui Dumnezeu. Profetul spune: „Aduceţi Domnului jertfă de laudă, jertfa de laudă îmi place Mie”.

Verset: 7

„Iată, El vine cu norii şi orice ochi îi va vedea şi L vor vedea şi cei care L-au împuns şi se vor jeli, din pricina Lui, toate seminţiile pământului. Aşa. Amin!”

Tâlcuire:

În ce fel îl vor vedea pe Acesta toţi, căci zice Sfânta Scriptură: „Păcătoşii să nu vadă mărirea lui Dumnezeu”? Va veni pe norii cerului la judecată, zice Scriptura (Evanghelia). Cei nedrepţi îl vor vedea ca prin ceaţă, însă nu în ceea ce este Dumnezeu, drepţii însă îl vor vedea în strălucire, şi L vor vedea în continuare şi după sfârşitul lumii. Îl vor vedea iudeii necredincioşi care L-au răstignit pe acesta. „Vor plânge toate neamurile” se vor plânge pe sine, că au dispreţuit poruncile Domnului, că dimpotrivă, bucuria în lume este scurtă şi apoi vor dobândi tristeţea nesfârşită (iadul). „Iată El vine cu norii” se pot înţelege apostolii şi ceilalţi propovăduitori, şi L vor vedea ochii care L-au văzut încă în viaţă (Lc. 10, 23) şi necredincioşii iudei vor avea ochi, însă nu de văzut pe Dumnezeu. Şi cei ce L-au străpuns sunt cei ce L-au persecutat pe El şi pe membrii Trupului Său, printre care se află şi Apostolul Pavel. Prin toate neamurile pământului, seminţiile, se înţeleg mulţimea neamurilor care s-au întors, care s-au depărtat de Hristos, care zilnic în Biserica lui Dumnezeu puteau să-şi plângă păcatele lor, de ar fi venit la Dumnezeu, ar fi rămas liberi şi tari.

Verset: 8

„Eu sunt Alfa şi Omega, zice Domnul Dumnezeu, Cel

care este, Cel care era şi Cel care vine, Atotţiitorul”.

Tâlcuire:

În termenul nostru Creator, Mântuitorul este începutul, El este creatorul neamului omenesc şi autorul mântuirii, sfârşitul însă este sfârşitul legii, sfârşitul morţii, al tuturor nedreptăţilor. De la El începe dreptatea: Cel ce este, Cel ce era şi Cel ce vine. Este felul în care Biserica Sa împărăţeşte în lume, care era înainte de formarea lumii rămânând veşnică cu Tatăl; a venit spre judecată, ca să judece lumea cu dreptate.

Verset: 9

177

„Eu Ioan, fratele vostru şi împreună cu voi părtaş la suferinţa şi la împărăţia şi la răbdarea, care sunt întru Iisus, fost-am în insula ce se cheamă Patmos, pentru cuvântul lui Dumnezeu şi pentru mărturia lui Iisus”.

11 – THcuirea Apocalipsai

Ucenicul se numeşte frate, că suntem răscumpăraţi cu sângeie Domnului nostru Iisus Hristos şi suntem născuţi de o mamă: Biserica. Părtaş la persecuţia lui Domiţian care a tulburat Biserica, părtaş era la împărăţie, fiind membru al Bisericii şi însuşi era ţinut în insula Patmos, pentru iubirea lui Hristos.

Verset: 10

„Am fost în duh în zi de duminică şi am auzit, în urma mea, glas mare de trâmbiţă”.

Tâlcuire:

„În duh” a fost, că atâtea taine care au urmat nu le-a putut vedea cu ochii carnali, ci cu ochii spirituali. „Trupul omului nu înţelege ceea ce este Dumnezeu”. Duminica desemnează timpul evangheliei şi despre care timp vorbeşte Apostolul, „iată timpuri vrednice, iată ziua mântuirii” (II Cor. 6, 2), în care timp i se descopereau poporului tainele divine, şi a auzit glas... Dumnezeu strigă

în urma noastră şi noi nu vrem să răspundem. Trâmbiţă slujeşte la chemarea la luptă, la fel şi cuvintele noastre despre Dumnezeu ne cheamă la lupta contra diavolului ca să-l învingem şi să-l biruim.

Verset: 11

„Care zicea: Ceea ce vezi scrie în carte şi trimite celor şapte Biserici: la Efes şi la Smirna şi la Pergam şi la Tiatira şi la Sardes şi la Filadelfia şi la Laodiceea”.

Tâlcuire:

Efes înseamnă „sfat”. Smirna „cântarea acelora”. Pergam „două coarne” despărţite: binele şi răul. Împărţirea coarnelor când discernem răul de bine. Când cădem în păcat ne aruncăm în întuneric, iar când facem binele suntem în lumină. Tiatira înseamnă „iluminare”. Când ne iluminăm facem binele. Sardes – „începutul frumuseţii”; sfinţii au înfrumuseţat viaţa şi au fost săltaţi până la fericirea veşnică. Filadelfia „Care a salvat moştenirea Domnului”. Moştenirea Mea este Israel (Isaia 19, 25). Laodiceea înseamnă „poporul, neamul iubit de Dumnezeu”. Acest neam fiind mulţimea aleşilor, care este Biserica, care prin alungarea viciului şi prin lucrarea virtuţilor se numeşte neamul iubit de Dumnezeu.

Verset: 12

„Şi m-am întors să văd al cui este glasul care vorbea cu mine şi, întorcându-mă, am văzut şapte sfeşnice de aur”.

Ne dă exemplu, ca noi să ne întoarcem la Dumnezeu care ne vorbeşte ca să auzim numele Bisericii. Pe mulţi îi vedem părăsind lumea şi prin viaţa contemplării câştigând viaţa veşnică, însă cine ştie asprimea vieţii, cade subit (mort).

Verset: 13

„Şi în mijlocul sfeşnicelor pe Cineva asemenea cu Fiul Omului, îmbrăcat în veşmânt lung până la picioare şi

încins pe sub sân, cu un brâu de aur”.

Tâlcuire:

7 candele, 7 biserici; cele 7 biserici o arată pe una singură şi universală. Aur arată sau persecuţiile care pe sfinţi i-a trecut în veacul cel de sus, sau înţelepciunea care i-a luminat pe sfinţi. În mijloc stătu Hristos: „Iată, Eu cu voi...” (Mt. 28, 20).

Versetele: 14, 15, 16

„Capul Lui şi părul Lui erau albe ca lina albă şi ca zăpada, şi ochii Lui, ca para focului. – 15. Picioarele Lui erau asemenea aramei arse, iar glasul Lui era ca vuietul apelor mării. – 16. În mâna Lui cea dreaptă avea şapte stele; şi din gura Lui ieşea o sabie ascuţită cu două tăişuri, iar faţa Lui era ca soarele, când străluceşte în puterea lui”.

Tâlcuire:

w

Prin „cap” legea se înţelege, prin „păr” adevărul, care iese din cap, mulţimea acelora care au fost arătaţi prin lege o desemnează aici. Prin „flăcările focului” îi arată pe cei ce i-a luminat Duhul Sfânt, spre a contempla tainele cereşti. Prin „picioare” arată pe apostoli şi pe cei ce au crezut dintre iudei. Profetul zice: „Cât de frumoase sunt picioarele celui ce vesteşte pacea” (Is. 3, 7). Prin vocile a multor ape desemnează mulţimea neamurilor, care vor alerga la credinţa în Hristos. Prin „sabie” îi arată pe aleşii care sunt născuţi la sfârşitul lumii şi se vor lupta împotriva lui Antihrist. Şi care vor îndemna neamurile să se întoarcă la cultul lui Hristos, căci atunci îl vor adora pe Antihrist pe faţă ca pe un Dumnezeu, şi vor fi întorşi de la această rătăcire, aceştia sunt sabia. Prin „faţă” arată Biserica, unirea va deveni desăvârşită după înviere, căci atunci vor vedea pe Dumnezeu faţă către faţă. Drepţii faţă către faţă îl vor vedea pe Dumnezeu, „Atunci drepţii vor străluci ca soarele” (Mt. 13, 43).

179

Verset: 17

„Şi când L-am văzut, am căzut la picioarele Lui ca un

mort. Şi El a pus mâna dreaptă peste mine, zicând: Nu te teme! Eu sunt Cel dintâi şi Cel de pe urmă”.

Tâlcuire:

Fiecare sfânt văzând măreţia lui Dumnezeu şi cunoscând micimea noastră, cade mort. L-a atins cu mâna: zice că i-a atins simţurile.

Verset: 18

„Şi Cel care sunt viu. Am fost mort, şi iată, sunt viu, în vecii vecilor şi am cheile morţii şi cheile iadului”.

Tâlcuire:

„Am fost mort şi sunt viu” aceasta este arătarea lui Hristos. Prin „chei” înţelegem puterea Fiului lui Dumnezeu. Cheile morţii şi ale iadului le posedă şi pe cel ce vrea îl slobozeşte de la osândirea morţii continue prin milă, şi pe care vrea, cu aceiaşi osândire grozavă prin dreapta judecată îl duce în iad.

Verset: 19

„Scrie, deci, cele ce ai văzut şi cele ce sunt şi cele ce au să fie după acestea”.

Tâlcuire:

Aici arată că nu este vorba numai de cele prezente şi viitoare ci şi de profeţiile ce s-au împlinit.

Verset: 20

„Taina celor şapte stele, pe care le-ai văzut în dreapta Mea şi a celor şapte sfeşnice de aur; cele şapte stele sunt îngerii celor şapte Biserici, iar sfeşnicele cele şapte sunt şapte Biserici”.

Tâlcuire:

Prin cei 7 îngeri cârmuitori, trebuie să le înţelegem cele 7 Biserici. Prin cele 7 Biserici, una înţelegem; prin cei 7 cârmuitori îi înţelegem pe toţi cârmuitorii bisericilor.

Capitolul 2

Verset: 1

„Scrie îngerului Bisericii din Efes: Acestea zice Cel care ţine cele şapte stele în dreapta Sa, Cel care umblă în mijlocul celor şapte sfeşnice de aur”:

Prin „dreapta” lui Dumnezeu, înţelegem puterea lui Dumnezeu. Episcopii, cei ce predică cuvântul lui Dumnezeu şi sfinţii sunt ţinuţi în starea de vestitori ai cuvântului lui Dumnezeu de către mâna lui Dumnezeu (În 15, 14).

Verset: 2

„Ştiu faptele tale şi osteneala ta şi răbdarea ta şi cum că nu poţi suferi pe cei răi şi ai cercat pe cei ce se zic pe sine apostoli şi nu sunt şi i-ai aflat mincinoşi”.

Tâlcuire:

Scriptura ne învaţă să tolerăm răul, şi aleargă spre lauda care nu poate fi oprită de rău. Căci dacă ura se naşte se va vedea de fapt în cele mai apropiate lucruri, dacă le va putea cuprinde. Dacă în tine este zelul lui Dumnezeu, de aleargă ochii tăi spre diferite întunecimi ale diavolului, dorind răul, oare mai poţi vedea binele dorind răul, atunci te va cuprinde nu binele, ci răul. Adunarea ereticilor (sectari) trebuie s-o evite cât poate Păstorul Bisericii, ca nu cumva prin ocaziunea familiarităţii, veninul inimilor acelora simple să strice curăţia sa. Aceştia ce-şi zic apostoli, sunt osândiţi de Sfântul Pavel (Mt. 7, 15) „Luaţi seama de falşii profeţi, care vin la voi în veşminte de oaie”.

Versetele: 3, 4

„Stăruieşti în răbdare şi ai tras necazuri pentru numele Meu şi nu te-ai lăsat prins de oboseală. – 4. Dar am împotriva ta faptul că de dragostea cea dintâi te-ai lepădat”.

Tâlcuire:

„Lepădat de dragostea cea dintâi” Ia începutul întoarcerii există o înfocare spre a-i sluji lui Dumnezeu, apoi se poate răci ca la Efes.

Verset: 5

„Drept aceea, adu-ţi aminte de unde ai căzut şi te pocăieşte şi fă faptele de mai înainte; iar de nu, vin curând la tine şi voi mişca sfeşnicul tău din locul lui, dacă nu te vei pocăi”.

Tâlcuire:

Dacă ai pierdut dragostea ai pierdut pe Dumnezeu (Ioan, 4, 16). Prin candelabru înţelegem Biserica, de aceea pentru păcatul păstorilor, Biserica îşi va pierde locul său. Nu vor muri părinţii pentru fii (Ierem. 31, 29 – 30). Prin „loc” înţelegem plata păstorilor. Păstorii să se pocăiască.

Verset: 6

„Ai însă partea bună că urăşti faptele Nicolaiţilor, pe care le urăsc şi Eu”.

Tâlcuire:

Urăşte pe Nicolaiţi care sunt urâţi de Dumnezeu.

Verset: 7

„Cine are urechi să audă ceea ce Duhul zice Bisericilor: Celui care va birui îi voi da să mănânce din pomul vieţii, care este în raiul lui Dumnezeu”.

Tâlcuire:

În Rai erau doi pomi: Pomul vieţii şi Pomul cunoştinţei binelui şi al răului. Cine mănâncă din primul nu mai moare, din al doilea trebuie să moară. Paradisul – Raiul, înseamnă Biserica – bunul adevăratei vieţi; în mijlocul Paradisului este Hristos în mijlocul Bisericii Sale. Lemnul vieţii binelui şi al răului, înseamnă diavolul care nu alege între credincioşi. Lemnul vieţii aleşilor, lemnul ştiinţei binelui şi răului „celor potrivnici”. Fructul pomului vieţii dă viaţă celor aleşi ca să trăiască în veci; cei ce păzesc poruncile evanghelice trăiesc în veci. Cei ce gustă

din lemnul cunoaşterii, ascultă sfaturile diavolului: plăceri, pofte, şi primesc pedeapsa veşnică. Primii îngeri cunoşteau numai binele, când au cunoscut răul au ajuns diavoli.

Versetele: 8, 9

„Iar îngerului Bisericii din Smirna scrie-i: Acestea zice Ce? dintâi şi Cel de pe urmă, Cel care a murit şi a înviat: – 9. Ştiu necazul tău şi sărăcia ta (tu însă eşti bogat) şi hula din partea celor care se zic pe sine Iudei şi nu sunt, ci sinagogă a satanei”.

Tâlcuire:

Iudeii care-l hulesc pe Dumnezeu sunt ai satanei.

Versetele: 10, 11

„Nu te teme de cele ce ai să pătimeşti. Că iată diavolul va să arunce dintre voi în temniţă, ca să fiţi ispitiţi, şi veţi avea necaz zece zile. Fii credincios până la moarte şi îţi voi da cununa vieţii. – 11. Cine are urechi să audă ceea ce Duhul zice Bisericilor: Cel care biruieşte nu va fi vătămat de moartea cea de a doua”.

Tâlcuire:

Cununa vieţii este mărirea cea veşnică.

Verset: 12»

„Iar îngerului Bisericii din Pergam, scrie-i: Acestea zice Cel care are sabia ascuţită de amândouă părţile”.

Tâlcuire:

Sabia ascuţită de amândouă părţile: una care s-a făcut prin potop, prin apă (potopul lui Noe) iar alta care se va face prin foc la sfârşitul lumii.

Verset: 28

„Şi-i voi da lui steaua cea de dimineaţă” (Num. 24, 7).

Capitolul 3

Verset: 21

„Celui care biruieşte îi voi da să şadă cu Mine pe scaunul Meu, precum şi Eu am biruit şi am şezut cu Tatăl

Meu pe scaunul Lui”.

Tâlcuire:

„Celui care biruieşte îi voi da”. Hristos l-a învins pe diavol, îl vor învinge şi sfinţii Lui; Hristos prin sine iar aceştia prin Hristos. A dat Dumnezeu Tatăl, Fiului puterea a doua ca om, ca să şadă pe tronul Lui. Şi Iisus le va da sfinţilor puterea ca să şadă cu El pe tronul Lui. Fiul stă la dreapta Tatălui, sfinţii stau nu la dreapta Fiului ci în scaunul Lui, aşa le spune Domnul în evanghelie celor 12 Apostoli.

Capitolul 4

Verset: 1

„După acestea, m-am uitat şi iată o uşă era deschisă în cer şi glasul cel dintâi – glasul ca de trâmbiţă, pe care l-am auzit vorbind cu mine – mi-a zis: Suie-te aici şi îţi voi arăta cele ce trebuie să fie după acestea”.

Tâlcuire:

Prin „uşă” se înţelege Hristos, care zice: „Eu sunt uşa” (În 10). Că uşa era deschisă arată că toţi care doresc pot să vină la El, chiar de suferă multe necazuri, uşa milei sale nu Le-o închide, că însuşi a spus în Evanghelie: „Veniţi la Mine...” (Mt. 2, 28). Prin care desemnează Biserica, căci toţi cei ce intră pe uşă în staulul oilor, înseamnă că intră în sfânta Biserică. Ce va însemna intrarea celor pe care-i cuprinde sfânta Biserică? Despre aceasta zice Domnul „Cine nu intră pe uşă... este fur” (Ioan, 10, 1). Este vorba de cei ce s-au botezat, dar n-au păzit după ce au făgăduit, şi n-au intrat pe uşa oilor, ci pe alături.

Glasul cel dintâi este ca de trâmbiţă. Primul glas este al Vechiului Testament, iar eu îl înţeleg pe cel al lui Ioan Botezătorul despre care a scris: „Şi, tu, pruncule, proroc al Celui Preaînalt te vei chema, că vei merge înaintea feţei Domnului, ca să găteşti căile Lui” (Lc. 1, 76). Că însuşi Ioan zice: „Eu sunt glasul celui ce strigă în pustie” (În 1,

23; Is. 40, 3). Căci chiar vocea pe care-o auzim zice: „Suie-te aici şi îţi voi arăta cele ce trebuie să fie după acestea!” Aceasta îi este porunca dată pământului, celui pământesc şi sufletului să se înalţe la cele cereşti. În acest loc Ioan evanghelistul cheamă persoana celor care prin botezul lui Ioan au crezut în Hristos, căci Ioan le spunea ascultătorilor săi că nu este ei Hristosul, ci altul care va veni apoi, zicând: „Acela trebuie să crească şi eu să mă micşorez” (În 3, 30). Şi-ţi voi arăta cele ce trebuie să fie după acestea – Dacă vei ieşi din inima ta, aceasta este, dacă vei urma pe Hristos în credinţă, pe care eu îl arăt, şi-ţi va fi chiar El însuşi învăţător şi o să poţi cunoaşte cu uşurinţă.

Verset: 2

„Îndată am fost în duh; şi iată, un tron era în cer şi pe tron şedea Cineva”.

Tâlcuire:

„Îndată am fost în duh” aceasta este: dacă îl crezi pe Hristos de cap, cele carnale se fac spirituale. Prin cer se desemnează Biserica, scaunul adevărat este pus în cer, inimile sfinte sunt desemnate prin amintire, prin pomenirea lor în Biserică. Cel adevărat care şedea deasupra tronului şi a fost văzut, este Dumnezeu, care locuieşte în inimile sfinţilor Săi şi şade cum zice Sf. Apostol: „Sfinţii sunt templul lui Dumnezeu” (1 Cor. 3, 17).

Verset: 3

„Şi Cel care şedea semăna la vedere cu piatra de iasp şi de sardiu iar de jur-împrejurul tronului era un curcubeu, cu înfăţişarea smaraldului”.

Tâlcuire:

Iaspisul este de culoare verde, sardiul roşu (rubin). Prin culoarea verde a iaspisului, înţelegem Dumnezeirea Mântuitorului nostru, prin roşeala sardiului se desemnează umanitatea lui Iisus.

Mântuitorul conţine în sine culoarea verde a

iaspisului, căci prin Dumnezeire este egal cu Tatăl: roşeala sardiului, arată că avea natură umană perfectă, Dumnezeu desăvârşit şi om desăvârşit, având suflet uman raţional şi carne omenească (Sfântul Atanasie). În jurul tronului era un curcubeu cu înfăţişarea Ierusalimului. Curcubeul este semn pe cer (Fac. 9, 13). Jur-împrejur este cerul pe care şade Dumnezeu, această Biserică pe care o cuprinde, căci mila Lui ne înconjoară, ne apără de duşmani şi ne conduce; de duşmanii văzuţi şi nevăzuţi: „Căci în El trăim, ne mişcăm şi suntem” (Fapte 17, 28). Smaraldul este foarte verde, de culoarea cea mai frumoasă. Prin verdeaţa smaraldului se desemnează mila Domnului, care este atât de mare încât nu poate niciun om cu minte sănătoasă să o posede. Această milă a Domnului ne eliberează de moartea cea veşnică.

Verset: 4

„Şi douăzeci şi patru de scaune înconjurau tronul şi pe scaune douăzeci şi patru de bătrâni, şezând, îmbrăcaţi în haine albe şi purtând pe capetele lor cununi de aur”.

Tllcuire:

24 de bătrâni – patriarhii Vechiului Testament sunt desemnaţi, care stau pe 24 de scaune, căci dacă şed înseamnă că nu lucrează. Prin 24 de scaune – cele 24 de cărţi ale Vechiului Testament, căci stau deasupra celor 24 de scaune. Sunt văzuţi cei 24 de bătrâni care au lucrat şi au parcurs această lume în citirea şi mai i tarea cărţilor divine pe care le-au avut. Biserica este tronul pe lângă care sunt puse cele 24 de scaune. În acelaşi fel procedează Biserica împotriva ereticilor şi a păgânilor care vreau să distrugă credinţa în Hristos, iar duşmanii credinţei au fost aruncaţi şi respinşi încă de atunci. Prin veşmintele albe înţelegem viaţa curată, iar prin cununi de aur, înţelegem faptele cele bune.

Verset: 5

„Şi din tron ieşeau fulgere şi glasuri şi tunete; Şi şapte făclii de foc ardeau înaintea tronului, care sunt cele

şapte duhuri ale lui Dumnezeu”.

Tâlcuire:

Fulgerele, sunt minunile pe care le-a lucrat Dumnezeu prin Sfinţii Săi, prin glasuri, arată propovăduirea, prin tunete – adevăratele suferinţe ale focului gheenei, pe care sfinţii propovăduitori le-au alungat prin iubire faţă de patria cerească, înlăturând patimile, opunându-se pedepselor veşnice, care sunt pregătite celor necredincioşi, căci prin blândeţe au trecut peste suferinţe şi patimi.

Înaintea tronului ard şapte lămpi: sunt cele 7 duhuri ale Domnului. Sunt cele 7 daruri ale Duhului Sfânt, pe care profetul Isaia le-a văzut revărsate prin Domnul şi se vor arăta „Şi va fi peste acesta Duhul Domnului, Duhul înţelepciunii, Duhului Sfatulwi şi al Puterii, Duhul Ştiinţei şi al evlaviei” (Is. 2, 22). Aceste 7 lămpi sunt cele 7 daruri ale Duhului Sfânt înaintea scaunului, arată că în Biserica Sa ard, şi spunând că ard, arată că fără lumina Harului virtuţilor, nu putem în noaptea acestei lumi să ajungem la calea vieţii, care duce la patria cerească. Prin Hristos s-au revărsat aceste 7 daruri ale Duhului Sfânt, umanităţii Acestuia îi aparţin tainele. Căci fără divinitatea Lui nu se poate câştiga nimic. Căci chiar Iisus Hristos a coborât din fericirea aceia cerească, în care era egal cu Tatăl, S-a coborât pe pământ ca să-l ridice pe om la prima demnitate şi a vrut să fie numai cu puţin mai mic decât îngerii pe care El însuşi i-a creat. N-a luat fără voinţa Sa aceste 7 daruri, coborându-se, ci a împlinit voia Tatălui, smerindu-se şi învoindu-se până la moarte. S-a smerit pe Sine până la moartea pe Cruce (Filip. 2, 8).

Duhul înţelepciunii şi al ştiinţei s-a coborât asupra Sa, numindu-se pe Sine Cuvântul lui Dumnezeu. Duhul înţelegerii – când a fost sălăşluirea tuturor virtuţilor „Iisus sporea cu înţelepciunea şi cu vârsta şi cu harul, la Dumnezeu şi la oameni” (Lc. 2, 52).

Duhul sfatului: Hristos este sfătuitorul nostru, El este sfatul prin care scăpăm de pedepsele veşnice şi ne scapă

de pericolul veşnic. Acest Duh s-a descoperit când vorbeşte prin Evanghelie.

Duhul Puterii: când s-a luptat cu cel rău şi l-a legat (Lc. 2, 21 – 22). Ştiinţele au în ele şi răul şi binele. Singura ştiinţă care coboară de la Hristos nu poate să aibă decât binele: „În El sunt ascunse toate bogăţiile înţelepciunii şi ale ştiinţei” (Col. 2, 2 – 3).

Duhul evlaviei: Cine este atât de evlavios ca El, care n-a făcut niciun păcat (I Petru 2, 22). Cum s-a putut elibera de puterea morţii Sale, dacă pentru neamul omenesc a fost lăsat să fie scuipat, lovit, legat de stâlp, flagelat şi răstignit?

Verset: 6

„Şi înaintea tronului, ca o mare de sticlă, asemenea cu cristalul. Iar în mijlocul tronului şi împrejurul tronului patru fiinţe, pline de ochi dinainte şi dinapoi”.

Tâlcuire:

În templul lui Solomon era o mare. Prin mare desemnează legea lui Moise unde era marea în care se spălau preoţii şi jertfele: prin mare înţeleg istoria, sticla – este inteligenţa morală. Prin cristal desemnează inteligenţa spirituală. Patru fiinţe: cei patru evanghelişti şi toţi învăţătorii Bisericii. „Stăteau în mijloc şi împrejur” înseamnă că învăţătorii Bisericii păzesc poporul de duşmanii văzuţi şi nevăzuţi cât le stă în putere. „Pline de ochi dinainte şi dinapoi”. Ochi dinainte, în ziua judecăţii spre pedeapsa necredincioşilor, văzând mărirea drepţilor. Ochi dinapoi, care au întărit, au urmat viaţa Părinţilor de demult şi au stăruit să-i imite şi au pus viaţa şi învăţăturile înaintea ascultătorilor şi ei înşişi i-au imitat.

Verset: 7

„Şi fiinţa cea dintâi era asemenea leului, a doua fiinţă asemenea viţelului, a treia fiinţă avea faţă ca de om, iar a patra fiinţă era asemenea vulturului care zboară”.

Tâlcuire:

Prin leu – Marcu; prin viţel – Luca; prin om – Matei; prin vultur – Ioan.

Marcu începe cu deşertul Sfântului Ioan Botezătorul. Luca cu preoţia iudeilor, Matei cu neamul lui Iisus Hristos, Ioan în adevăr începe cu dumnezeirea lui Hristos. Leul e regele animalelor; Iisus este regele oamenilor şi al îngerilor.

Verset: 8

„Şi cele patru fiinţe, având fiecare din ele câte şase aripi, Sunt pline de ochi, de jur-împrejur şi pe dinăuntru, şi odihnă nu au, ziua şi noaptea zicând: Sfânt, Sfânt, Sfânt, Domnul Dumnezeu, Atotţiitorul, Cel care era şi Cel care este şi Cel care vine”.

Tâlcuire:

Sfinţii pe pământ au suferit iar în cer îl laudă pe Dumnezeu. Mai bun este cel ce se roagă, decât cel ce este în lume şi face bine fiind plin de păcate.

Versetele: 9, 10

„Iar când cele patru fiinţe dădeau slavă, cinste şi mulţumită Celui care şade pe tron, Celui care este viu în vecii vecilor, – 10. Atunci cei douăzeci şi patru de bătrâni cădeau înaintea Celui care şedea pe scaun şi se închinau Celui care este viu în vecii vecilor, şi aruncând cununile lor înaintea tronului, ziceau:

Tâlcuire:

Sfinţii auzind învăţăturile evangheliei s-au smerit pe sine în contemplarea lui Dumnezeu şi i s-au închinat. Aruncau cununile înaintea tronului, înseamnă că le recunoşteau ca fiind un dar de la Dumnezeu. „Cine se laudă în Domnul să se laude” (2 Cor. 10, 17).

„Vrednic eşti, Doamne şi Dumnezeul nostru, să primeşti slava şi cinstea şi puterea, căci Tu ai zidit toate lucrurile şi prin voinţa Ta ele erau şi s-au făcut”.

Tâlcuire:

Dacă îi daţi lui Dumnezeu, de la El veţi primi.

Capitolul 5

Verset: 1

„Am văzut apoi, în mâna dreaptă a Celui care şedea pe tron, o carte scrisă înăuntru şi pe din afară pecetluită cu şapte peceţi”.

Tâlcuire:

Cartea scrisă po dinăuntru şi pecetluită pe dinafară este Vechiul Testament şi Noul Testament. Noul Testament în cel Vechi se ascunde.

Verset: 2

„Şi am văzut un înger puternic, care striga cu glas mare; Cine este vrednic să deschidă cartea şi să desfacă peceţile ei?”

Tâlcuire:

Îngerul sunt Patriarhii Vechiului Testament care predicau pe Hristos. Întrebarea îngerului înseamnă dorinţa Sfinţilor să-i vadă pe Hristos în carne şi să audă cuvintele Acestuia, Acela care ştie toate tainele Vechiului Testament, descoperindu-se pe Sine: „Amin zic vouă, mulţi profeţi şi regi au vrut să vadă ceea ce vedeţi voi şi n-au văzut” (Lc. 10, 24).

Verset: 3

„Dar nimeni în cer, nici pe pământ, nici sub pământ nu putea să deschidă cartea, nici să se uite în ea”.

Tâlcuire:

Niciun înger din cer, niciun drept de pe pământ, nici din cei ce sunt în iad şi ar încerca.

Versetele: 4, 5

„Şi plângeam cu amar că nimeni n-a fost găsit vrednic să deschidă cartea, nici să se uite în ea. – 5. Şi unul dintre bătrâni mi-a zis: Nu plânge. Că iată, a biruit Leul din seminţia lui Iuda, rădăcina lui David, ca să

deschidă cartea şi cele şapte peceţi ale ei”.

Leul din tribul lui Iuda este Hristos.

Verset: 6

„Atunci ani văzut, la mijloc – între tron şi cele patru fiinţe şi bătrâni – stând un Miel, ca junghiat, şi care avea şapte coarne şi şapte ochi, care sunt cele şapte duhuri ale lui Dumnezeu, trimise în tot pământul”.

Tâlcuire:

Prin tron, cele 4 fiinţe şi bătrânii – desemnează Biserica cu toate treptele ei. Mielul ca junghiat a trecut prin moarte.

Verset: 7

„Şi a venit şi a luat cartea, din dreapta Celui care şedea pe tron”.

Tâlcuire:

Cel din dreapta este Hristos.

Verset: 8

„Şi când a luat cartea, cele patru fiinţe şi cei douăzeci şi patru de bătrâni au căzut înaintea Mielului, având fiecare alăută şi cupe de aur, pline cu tămâie, care sunt rugăciunile sfinţilor”.

Tâlcuire:

Alăutele – înfrânarea cărnii arată. Cupe cu tămâie sunt inimile sfinţilor pline de rugăciune.

Verset: 9

„Şi cântau o cântare nouă, zicând: Vrednic eşti să iei cartea şi să deschizi peceţile ei, căci ai fost înjunghiat şi ai răscumpărat lui Dumnezeu, cu sângele Tău, oameni din toată seminţia şi limba şi poporul şi neamul”.

Tâlcuire:

Poporul nou cânta cântare nouă: cântarea noilor cântări este Evanghelia. Vrednic eşti Doamne – aceasta i se adresează umanităţii Sale, căci divinitatea nu poate primi nimic, că le are pe toate totdeauna. Că ai fost mort. Aceasta arată că Biserica este formată în sine din toate neamurile.

Verset: 10

„Şi i-ai făcut Dumnezeului nostru împărăţie şi preoţi, şi vor împărăţi pe pământ”.

Dacă sfinţii lui Dumnezeu sunt împărăţia lui Dumnezeu, în ce fel se spune că Biserica este împărăţia care se întinde peste tot pământul? Sfinţii sunt lucrul lui Dumnezeu, sunt împărăţia lui Dumnezeu, căci în ei împărăţeşte Dumnezeu; şi regi sunt că vor împărăţi la înviere. Chiar preoţi îi numeşte, căci ei sunt pretutindeni şi mereu în flăcările iubirii care nu se sting, prin străpungerea inimii şi prin lucrurile pe care le aduc lui Dumnezeu (Ps. 50, 19).

Verset: 12

„Zicând cu glas mare: Vrednic este Mielul cel înjunghiat ca să ia puterea şi bogăţia şi înţelepciunea şi tăria şi cinstea şi slava şi binecuvântarea”.

Tâlcuire:

Îngerii sunt puşi să păzească Biserica lui Dumnezeu.

Verset: 13

„Şi toată făptura care este în cer şi pe pământ şi sub pământ şi în mare şi toate câte sunt în acestea le-am auzit, zicând: Celui care şade pe tron şi Mielului fie binecuvântarea şi cinstea şi slava şi puterea în vecii vecilor!”

Tâlcuire:

Creatura din cer – îngerii; de pe pământ – oamenii; de sub pământ cei datori morţii, cei din iad.

Capitolul 6

Versetele: 1, 2

„Şi am văzut când Mielul a deschis pe cea dintâi din cele şapte peceţi, şi am auzit pe una din cele patru fiinţe, zicând cu glas ca de tunet: Vino şi vezi! – 2. Şi m-am uitat şi iată un cal alb şi cel care călărea pe el avea un arc; şi i s-a dat lui cunună şi a pornit ca un biruitor, ca să biruiască”.

Tâlcuire:

Prin calul alb se arată drepţii dinainte de potop. Prin arc îi arată pe cei ce au fost omorâţi, săgetaţi.

Versetele: 3, 4

„Când a deschis pecetea a doua, am auzit, zicând, pe a doua fiinţă: Vino şi vezi! – 4. Şi a ieşit alt cal, roşu ca focul; şi celui care călărea pe el i s-a dat să ia pacea de pe pământ, ca oamenii să se junghie între ei; şi o sabie mare i s-a dat”.

Se vor separa drepţii de nedrepţi.

Verset: 5

„Şi când a deschis pecetea a treia, am auzit pe a treia fiinţă, zicând: Vino şi vezi! Şi m-am uitat şi iată un cal negru şi cel care călărea pe el avea un cântar în mâna lui”.

Tâlcuire:

Învăţătorii legii – Calul negru, carp învăţau: ochi pentru ochi.

Verset: 6

„Şi am auzit în mijlocul celor patru fiinţe, ca un glas care zicea: Măsura de grâu un dinar, şi trei măsuri de orz un dinar. Dar de untdelemn şi de vin să nu te atingi”.

Tâlcuire:

Cei ce înţeleg Vechiul Testament în chip spiritual sunt grâul, dinarul este Domnul, aceştia sunt vrednici să

primească divanul vieţii veşnice. Prin înfrânarea de vin înţelegem viaţa activă, prin untdelemn viaţa contemplativă. Pe aceştia zice, care Ţi s-au dat Ţie prin faptele vieţii active şi contemplative nu-i vei lăsa să vină la judecată.

Verset: 7

„Şi când a deschis pecetea a patra, am auzit glasul fiinţei a patra, zicând: Vino şi vezi!”

Tâlcuire:

Se referă ia profeţii care au suferit până la venirea lui Hristos şi până la înviere, care cheamă neamurile (Regi, 17, 34, 36). David simbolizează pe Hristos. Prin leu şi prin urs înţelegem pe persecutorii bisericii. Prin leu, împăraţii şi ceilalţi principi ai pământului, prin urs pe iudeii care au persecutat biserica lui Dumnezeu.

Verset: 8

„Şi m-am uitat şi iată un cal galben vânăt şi numele celui care călărea pe el era moartea. Şi iadul se ţinea după el şi Îi s-a dat lor puterea peste a patra parte a pământului, ca să ucidă cu sabie şi cu foamete, şi cu moarte şi cu fiarele de pe pământ”.

Tâlcuire:

Calul galben vânăt este Antihrist. Prin cele patru părţi ale pământului înţelegem pământul lui Israel.

„Şi când a deschis pecetea a cincea, am văzut sub jertfelnic, sufletele celor înjunghiaţi pentru cuvântul lui Dumnezeu şi pentru mărturia pe care au dat-o”.

Tâlcuire:

Pecetea a cincea, sub jertfelnic sufletele celor înjunghiaţi. Altarul este Hristos Dumnezeu; sufletele sfinţilor sunt sub altar, căci membrele sunt supuse capului, ca să fie unite; de aceea şi sufletele sfinţilor sunt cuprinse în mărirea cerească, sunt subiectele mântuirii lui Hristos,

aşa precum este legătura membrelor.

Versetele: 10, 11, 12

„Şi strigau cu glas mare şi ziceau: Până când, Stăpâne sfinte şi adevărate, nu vei judeca şi nu vei răzbuna sângele nostru, faţă de cei care locuiesc pe pământ. – 11. Şi fiecăruia din ei i s-a dat câte un veşmânt alb şi li s-a spus ca să stea în tihnă, încă puţină vreme, până când vor împlini numărul şi cei împreună slujitori cu ei şi fraţii lor, cei care aveau ¡să fie omorâţi ca şi ei. – 12. Şi m-am uitat când a deschis pecetea a şasea şi s-a făcut cutremur mare, soarele s-a făcut negru ca un sac de păr şi luna întreagă s-a făcut ca sângele”.

Tâlcuire:

Scriptura zice: „Nu vei răsplăti răul cu rău” (Rom. 17, 17) iar în evanghelie: „Rugaţi-vă pentru vrăjmaşii voştri” (Mt. 5, 44). Ce este această strigare a sfinţilor în locaşurile lor? Condamnarea celor ce au vărsat sângele lor este; va fi în ziua judecăţii, acelora ce au dorit să comită ucideri. Aceştia vor fi pedepsiţi în ziua judecăţii Domnului, aceasta este dorinţa pedepselor Sale.

„Li s-au dat veşminte albe” aceasta este mărirea sufletelor sfinţilor, căci acum numai sfinţii Domnului poartă veşminte albe, care şi-au chinuit trupul pe pământ, ca să ajungă sufletul în mărirea şi fericirea cea veşnică. Vor primi al doilea veşmânt, atunci după învierea sufletelor când li se va da mărirea cerească fără trup şi trupurilor. „Să stea în tihnă până se va împlini numărul”. Sfinţii doresc judecata lui Dumnezeu în care şi trupurile lor vor primi plata ostenelii, de aceea li se porunceşte să mai aştepte un timp scurt, până ce se va împlini numărul celor aleşi. Aici îi înţelegem pe toţi martirii şi sufletele drepţilor (Col. 3, 3). „Că sunteţi morţi şi viaţa voastră este ascunsă cu Hristos (2 Tim. 3, 12) (Gal. 6, 14, 7). Eu m-am răstignii. Toţi care vor să trăiască cucernic în Hristos vor fi prigoniţi...”

Prin pământ, în acest loc îi desemnează pe iudei, s-a făcut „cutremur mare” când a fost distrus acest neam de

către romani anul

70. Soarele îl desemnează pe acelaşi popor al iudeilor, Soarele s-a făcut negru ca un sac de păr, căci poporul iudeilor, care împotriva cunoaşterii lui Dumnezeu şi a păzirii Legii, a acoperit Soarele în lume, răspândindu-se în lume între celelalte neamuri şi s-au făcut nesuferiţi tuturor oamenilor din cauza nedreptăţii lor. Sacul este acoperământul de pocăinţă şi arată că sunt păcătoşi. Soarele avea saci negri căci toate neamurile au fost năpădite de iudei. „Şi luna întreagă s-a făcut ca sângele" aceiaşi semnificaţie are şi luna ca şi soarele, arătând de altfel sinagoga. Luna prevestind schimbarea sângelui, ceea ce este a lor, că iudeii au vărsat sângele lui Hristos şi au vărsat sângele sfinţilor Acestuia.

Verset: 13

„Şi stelele cerului au căzut pe pământ, precum smochinul îşi leapădă smochinele sale verzi, când este zguduit de vijelie".

Tâlcuire:

Prin stele desemnează pe mai marii preoţilor, cărturari şi farisei. Smochinul este pământul lui Israil, mare adevăr, arborele acesta-i lepădat cu fructe fără rod, ca de un vânt puternic. Smochinul era bătut de vânt adesea şi fructele inutile sunt aruncate jos, şi pământul iudeilor a fost inundat de romani şi neamul inutil şi fără folos şi de Dumnezeu urât l-a distrus, ca să rămână cei credincioşi. Stelele au căzut în număr mare pe pământ, căci pe aceştia chiar doctrina legii, poporul i-a considerat ca pe nişte stele şi au primit aceiaşi pedeapsă ca şi celelalte mulţimi.

Verset: 14

„Iar cerul s-a dat în lături, ca o carte de piele pe care o faci sul şi toţi munţii şi toate insulele s-au mişcat din locurile lor".

Tâlcuire:

193

Prin cer se desemnează Vechiul Testament, căci a apărut adevărul, care l-a eliberat pe acesta, căci însăşi Scriptura l-a ascuns prin intuiţie, închipuire. Cartea sunt faptele iudeilor, care prin înţelegerea spirituală a V.T. îl arată pe Hristos, cine poate să înţeleagă... Cerul acesta se strânge liber, căci V.T. îi părăseşte pe iudei şi trece la neamuri. „Şi toţi munţii şi toate insulele s-au mişcat de la locul lor”. Şi chiar pământul iudeilor a devenit întunecos. Prin munţi îi înţelegem pe cei din cetăţi, prin insule pe cei ce locuiesc în câmp. Cei ce s-au mutat din loc, au fost cei omorâţi sau duşi în captivitate.

13 – TUculrca Apocalipsei

Versetele: 15, 16, 17

„Atunci împăraţii pământului şi domnii şi căpeteniile şi bogaţii şi cei puternici şi toţi robii şi toţi slobozii s-au ascuns în peşteri şi în stâncile munţilor. – 16. Strigând munţilor şi stâncilor: Cădeţi peste noi şi ne ascundeţi pe noi de faţa Celui care şade pe tron şi de mânia Mielului. – 17. Că a venit ziua cea mare a mâniei lor, şi cine are putere ca să stea pe loc?”

Tâlcuire:

Prin regi, principi şi tribuni, îi înţelegem pe cei ce conduc neamurile, pe bogaţi şi puternici, robi şi sclavi. Slobozi – înţelegem cealaltă mulţime. „S-au ascuns în crăpăturile pământului” descrie căderea Ierusalimului (anul 70). Iosif Flaviu o descrie în cartea „Despre războiul iudaic”. S-au ascuns toţi din cauza foametei, fricii şi mizeriei ce era. Se vor ascunde de faţa lui Hristos Dumnezeu, căci şi Domnul pe când pătimea le-a zis femeilor ce-l plângeau: „Fiice ale Ierusalimului nu mă plângeţi pe Mine”. Dacă lemnul cel verde le strigă celor cu adevărat uscate şi le zice: Dacă pe mine care sunt lemn după umanitate, însă verde după dumnezeire, aceasta este: Dumnezeu şi Om, aceasta mi-o faceţi, atunci acelora ce sunt lemne uscate şi fără de verdeaţă „ce le va fi?”

Capitolul 7

Verset: 1

„După aceasta, văzut-am patru îngeri, stând la cele patru unghiuri ale pământului şi ţinând cele patru vânturi ale lui, ca să nu sufle vânt pe pământ, nici peste mare, nici peste vreun copac”.

Tâlcuire:

Arată că Biserica se va aduna din cele patru unghiuri ale pământului. Prin cei 4 îngeri desemnează 4 împăraţi: al Siriei, să perşilor, al Macedonenilor şi al Romanilor. Căci cele patru vor trece sub cea a romanilor. Prin cei 4 îngeri, cei 4 soli romani se înţeleg, care îşi vor câştiga cele 4 regate. Prin cei patru îngeri toate neamurile le arată.

Prin vânturi se pun norii în mişcare, care udă faţa pământului spre roadă. Prin cei 4 îngeri care ţin cele 4 vânturi se desemnează romanii care vor stăpâni pământul şi vor răspândi groază şi moarte şi vor omorî şi vor face să se aşeze linişte tuturor oamenilor.

tal.

Verset: 2

„Am văzut, apoi, alt înger care se ridica de la răsăritul soarelu şi avea pecetea Viului Dumnezeu. Îngerul a strigat cu glas puternic către cei patru îngeri; cărora li s-a dat să vatăme pământul şi marea”.

Tâlcuire:

Acest înger Hristos este, despre care este scris: „Vouă care vă ţineţi de Mine vă va răsări Soarele dreptăţii” (Maleahi 4, 2). De la răsărit a venit soarele Hristos, care nu s-a născut din carne omenească, ci din carnea Fecioarei a fost născut. Semnul adevăratului Dumnezeu este divinitatea, căci S-a aşezat în carne având semnul viului Dumnezeu, căci chiar faptele Sale l-au arătat ca Fiu Unic al lui Dumnezeu „Căci lucrurile pe care le fac Eu... „(În 10,

25).

Verset: 3

„Zicând: Nu vătămaţi pământul, nici marea, nici copacii, până ce nu vom pecetlui, pe frunte, pe robii Dumnezeului nostru”.

Tâlcuire:

Strigarea lui Dumnezeu s-a făcut, căci înainte de venirea Sa, romanii au cucerit tot neamul omenesc şi s-a făcut pace prin toate oraşele lumii: „Răsări-va în zilele lui pacea şi dreptatea, cât va fi luna” (Ps. 71, 7), până când se va sparge sămânţa credinţei prin toate neamurile, şi cei ce se vor pecetlui cu semnul credinţei, sunt cei ce au fost orânduiţi pentru viaţa veşnică.

Verset: 4

„Şi am auzit numărul celor pecetluiţi: o sută patruzeci şi patru de mii de pecetluiţi, din toate seminţiile fiilor lui Israel”.

Tâlcuire:

Prin cei 144.000 desemnează prezenţa Bisericii prin cei aleşi. Toţi cei ce au păzit credinţa apostolilor şi i-au imitat vor fi aşezaţi în acest loc. Câţi vor fi cei care vor crede dintre neamuri, dacă dintre iudei sunt 144.000? În numărul celor 12 seminţii ale lui Israil se înţeleg toţi aleşii.

Versetele: 5, 6, 7, 8

„Din seminţia lui Iuda, douăsprezece mii de pecetluiţi; din seminţia lui Ruben, douăsprezece mii; din seminţia lui Gad, douăsprezece mii. – 6. Din seminţia lui Aşez, douăsprezece mii; din seminţia lui Neftali, douăsprezece mii; din seminţia lui Manase, douăsprezece mii; – 7. Din seminţia lui Simeon, douăsprezece mii; din seminţia lui Levi, douăsprezece mii; din seminţia lui Isahar, douăsprezece mii. – 8. Din seminţia lui Zabulon, douăsprezece mii; din seminţia lui Iosif, douăsprezece mii; din seminţia lui Veniamin douăsprezece mii de pecetluiţi”.

Iuda este prima seminţie, Veniamin le este tuturor superior.

Versetele: 9, 10

„După acestea, m-am uitat şi iată mulţime multă, pe care nimeni nu putea s-o numere, din tot neamul şi seminţiile şi popoarele şi limbile, stând înaintea tronului şi înaintea Mielului, îmbrăcată în veşminte albe şi având în mână ramuri de finie. – 10. Şi mulţimea striga cu glas mare, zicând: Mântuirea este de la Dumnezeul nostru, Care şade pe tron, şi de la Mielul”.

Tâlcuire:

Mulţimea din faţa tronului sunt cei aleşi, care au lucrat numai în Biserică în timpul vieţii. Prin hainele albe arată curăţia sufletelor, iar prin ramurile de finic, că sunt biruitori; sunt martirii şi aleşii, care în lume au luptat împotriva duşmanilor văzuţi şi nevăzuţi, şi rămânând nevătămaţi au primit împărăţia cerurilor. Mântuirea este de la Dumnezeu; sfinţii lui Dumnezeu nu se opresc de a-l lăuda pe Dumnezeu; nu este mare lucru a-l lăuda pe Dumnezeu pe cât le este sfinţilor de dulce a-l vedea pe Dumnezeu, că îl şi laudă pe Dumnezeu.

Versetele: 11, 12

„Şi toţi îngerii stăteau împrejurul tronului bătrânilor şi al celor patru fiinţe şi au căzut înaintea tronului, pe feţele lor, şi s-au închinat lui Dumnezeu, – 12. Zicând: Amin! Binecuvântarea şi slava şi înţelepciunea şi mulţumirea şi cinstea şi puterea şi tăria

— Dumnezeului nostru, în vecii vecilor. Amin!”

Tâlcuire:

Îngerii aceştia nu pot fi număraţi şi se spune că stau în jurul tronului. Putem să-i înţelegem aici pe îngerii superiori. Îi înţelegem pe aceia care sunt rânduiţi în lume la diferite slujiri, însă pe cei fără număr îi înţelegem pe aceia care vorbesc cu Dumnezeu în cer. Aceasta arată că Dumnezeu ţine lumea sub conducerea Sa, dacă şi îngerii aceia se întreţin cu Dumnezeu.

Versetele: 13, 14

„Iar unul dintre bătrâni a deschis gura şi mi-a zis: Aceştia care sunt îmbrăcaţi în veşminte albe, cine sunt şi de unde au venit?

— 14. Zis-am către el: Doamne, Tu ştii. El mi-a răspuns: Aceştia sunt cei care vin din strâmtoarea cea mare şi şi-au spălat veşmintele lor şi le-au făcut albe în sângele Mielului”.

A întreba şi a învăţa, prin Bătrâni se arată învăţătura Bisericii, iar prin Ioan înţelegem ascultătorul adevărat. Minţile acestora sunt îndreptate spre iubirea patriei cereşti şi mi-a zis: „Aceştia sunt cei care vin din strâmtorare...” Aceasta arată că cei aleşi şi cei ce au lucrat în viaţă trebuie să sufere pentru a putea ajunge în patria cerească în viaţa cerească şi pentru a rămâne cu Dumnezeu. „Şi-au spălat veşmintele lor” adică sufletele lor în această viaţă de toate păcatele ce îi înconjura. Prima dată prin Botez, apoi prin pocăinţă (Spovedanie) adevărată şi cu lacrimi, prin facerea milosteniei şi prin celelalte lucruri bune. Ba chiar în sângele Mielului s-au albit, căci sufletele sfinţilor care înainte erau negre de păcate fără de voie, prin răscumpărarea sângelui lui Hristos, s-au înălţat peste patimile arzătoare.

Verset: 15

„Pentru aceea sunt înaintea tronului lui Dumnezeu, slujind ziua şi noaptea în templul Lui; şi Cel care şade pe tron înălţa-va cortul Lui asupra lor”.

Tâlcuire:

Adevăratul templu al lui Dumnezeu este cerul, care cMamă la slujirea lui Dumnezeu prin iubire faţă de El. Tronul lui Dumnezeu sunt sfinţii lui Dumnezeu, ei sunt pe care şade Dumnezeu, locuieşte Dumnezeu deasupra Sfinţilor Săi, căci pe aceştia i-a luminat cu lumina Sa, cei care au fost dispreţuiţi şi omorâţi.

Verset: 16

„Nu vor mai flămânzi, nici nu vor mai înseta, nici nu va mai cădea soarele peste ei şi nicio arşiţă”.

Tâlcuire:

Nu vor mai flămânzi nici nu vor mai înseta de dreptate: Domnul zice: „Fericiţi cei care fââmânzesc şi însetoşază de dreptate, că aceia se vor sătura” (Mt. 5, 6), văzând că cei nedreptăţiţi însetoşau după dreptatea veşnică. Sufletele Sfinţilor nu mai flămânzesc, nici nu însetează, că dacă ar flămânzi, înseamnă că ar trebui să moară pentru a primi viaţa cea veşnică. Nu va mai cădea soarele asupra lor, nicio arşiţă. Prin soare înţelegem suferinţele de la oameni pe care le-au primit sfinţii. Prin arşiţă înţelegem ispitele diavolului, sau poftele cărnii. Chiar sfinţii în această viaţă au suferit cu răbdare şi au învins împotrivirile oamenilor nedrepţi, au trecut peste ispitele diavolului, au învins dorinţele cărnii în sinea lor, s-au aşezat în fericirea cerească unde nu mai este luptă, ci bucurie nesfârşită, continuă.

„Căci Mielul, Cel care stă în mijlocul tronului, îi va paşte pe «i şi-i va aduce la izvoarele apelor vieţii şi Dumnezeu va şterge orice lacrimă din ochii lor”.

Tâlcuire:

Căci Mielul ce stă în mijlocul tronului e Dumnezeu, e regele sfinţilor. Izvorul vieţii este Hristos (Ioan 2, 6), căci cine este fără El este mort, cine este în El este viu. La izvoarele vieţii îi duce însuşi Hristos pe sfinţii Săi, şi i-a dus totdeauna, ca să fie una cu EL Prin apele acelea îi înţelegem pe sfinţi, ei înşişi din fântânile vieţii, căci în ei este toată sfinţenia celor aleşi: „Fără Mine nu puteţi face nimic” (În 15, 3).

Capitolul 8

Verset: 1

„Şi când Mielul a deschis pecetea a şaptea, s-a făcut tăcere în cer, ca la o jumătate de ceas”.

Tâlcuire:

Desfacerea peceţii a şaptea se referă la naşterea lui Hristos. Dumnezeu a lucrat 6 zile iar în a 7-a s-a odihnit. Aşa că Iisus este odihna sfinţilor. Şi chiar aceia care sunt înfloriţi din naşterea lui Hristos obţin o naştere spirituală. Cele 7 peceţi prin desfacerea lor îl arată pe Hristos, iar învăţaţii Bisericii au arătat-o prin inspiraţia Duhului Sfânt.

Prin „tăcerea" care s-a făcut, arată că S-a născut sub Octavian August care este „pacea". S-a făcut tăcere o jumătate de ceas, acea pace pe care a avut-o Biserica din partea păgânilor, care a rămas scurt timp. Căci prin împăratul Nero s-a întrerupt pacea şi Petru şi Pavel au fost omorâţi şi încep toate persecuţiile creştine.

Verset: 2

„Şi am văzut pe cei şapte îngeri, care stau înaintea lui Dumnezeu şi îi s-au dat lor şapte trâmbiţe".

Tâlcuire:

Rânduiala îngerilor celor şapte este împărţită, căci sunt trimişi să meargă înaintea îngerilor, să anunţe naşterea, care vor anunţa venirea Acestuia.

„Şi a venit alt înger şi a stat la altar, având cădelniţă de aur, şi i s-a dat lui tămâie multă, ca s-o aducă împreună cu rugăciunile tuturor sfinţilor, pe jertfelnicul de aur dinaintea tronului".

Tâlcuire:

Îngerul acesta îl simbolizează pe Hristos, care a apărut în lume prin întruparea tainică. Prin altar o desemnează pe Biserica cea de aur. A stat înaintea altarului arată că acolo este Dumnezeu şi Biserica, care este formată din apostoli şi credincioşi, îi cuprinde atunci pe toţi. Aveau cădelniţe: Sufletele apostolilor erau în mâna lui Dumnezeu. De pe altarul cel de aur se înălţau rugăciunile sfinţilor şi credinţa credincioşilor.

Verset: 4

„Şi fumul tămâiei s-a suit, din mâna îngerului, înaintea lui Dumnezeu, împreună cu rugăciunile sfinţilor”.

Tâlcuire:

Prin fumul aromatelor nu se arată numai rugăciunile credincioşilor, ci şi faptele bune care urcă din Biserică înaintea lui Dumnezeu. Că fumul din mâinile îngerilor se înălţa, arată că tot ce fac credincioşii buni, faptele lui Dumnezeu le fac (2 În 19, 5).

Verset: 5

„Apoi îngerul a luat cădelniţa şi a umplut-o din focul jertfelnicului şi a aruncat pe pământ; şi s-au pornit tunete şi glasuri şi fulgere şi pământul s-a cutremurat”.

Tâlcuire:

Prin foc se înţelege Duhul Sfânt, îngerul este Hristos, cădelniţa este inima sfinţilor, se umplu din focul altarului, se umplu de Duhul Sfânt, când după înălţarea Sa la 10 zile ne-a trimis pe Duhul Sfânt şi a umplut inimile ucenicilor, dându-le ştiinţa tuturor limbilor. Prin „tunete” se arată virtuţile apostolilor, prin glasuri – predica. Prin tunete focul cel veşnic mai arată, prin pământ putem înţelege întoarcerea iudeilor la credinţă, care s-au întors prin predica Sf. Apostol Petru. Aceste flăcări sunt Duhul Sfânt, care este pururea deasupra noastră a celor ce suntem pe pământ demni de mila lui Dumnezeu a Domnului nostru Iisus Hristos, ca să facem din cele trupeşti pe cele spirituale. Harul Domnului nostru Iisus Hristos se răspândeşte.

Versetele: 6, 7

„Iar cei şapte îngeri, care aveau cele şapte trâmbiţe, s-au gătit ca să trâmbiţeze. – 7. Şi a trâmbiţat întâiul înger, şi s-a pornit grindină şi foc amestecat cu sânge şi au căzut pe pământ; şi a ars din pământ a treia parte, şi a ars din copaci a treia parte, iarba verde a ars de tot”.

Tâlcuire:

Cei 7 îngeri se pregătesc să trâmbiţeze, se arată începutul trâmbiţării a predicării. Prin „grindină şi foc” arată ceea ce loveşte, cuvintele sfinţilor bărbaţi, care au lovit inimile oamenilor. Prin foc! arată pe Duhul Sfânt care locuieşte în Sfinţii Săi, care le arată ce să vorbească. Prin sânge: Legea lui Hristos o arată şi pe Hristos îl înţelegem. Prin a treia parte din pământ: îi înţelegem pe aceia ce au fost mântuiţi prin învăţăturile şi exemplele oamenilor buni, căci focul iubirii lui Dumnezeu prin teamă s-a sălăşluit în ei, i-a alimentat şi i-a eliberat. Prin copaci îi înţelegem pe cei aleşi. Prin iarba verde: cei aleşi care vor fi, dar şi pe cei pierduţi, ce vor, îl pierduţi. Prin iarba verde înţelegem pe cei ce au fost totdeauna verzi, tari în credinţă.

Verset: 8

„A trâmbiţat, apoi, al doilea înger, şi ca un munte mare încins de flăcări s-a prăbuşit în mare şi a treia parte din mare s-a prefăcut în sânge.

Tâlcuire:

Al doilea înger a trâmbiţat, acesta este Moise. Şi ca un munte mare s-a prăbuşit în mare – prin munte desemnează legea lui Moise.

Verset: 9

„Şi a murit a treia parte din făpturile cu viaţă în ele, care sunt în mare, şi a treia parte din corăbii s-a sfărâmat”.

Tâlcuire:

Prin sânge se curăţau de păcate în legea veche. Prin mare se arată mulţimea păcătoşilor. Cei drepţi vor ieşi din apele păcatelor. Prin Botez sau Pocăinţă (Spovădanie) îl vor omorî pe diavol, ca să trăiască în Dumnezeu. Prin corăbii care au apele sub ele, se desemnează conducătorii neamurilor. A treia parte din aceia au murit, aici îi arată pe aceia care au fost drepţi dintre ei, care vor fi drept

răsplătiţi, aceia în care a murit păcatul şi trăieşte numai Dumnezeu.

„Şi a trâmbiţat al treilea înger, şi a căzut din cer o stea uriaşă, arzând ca o făclie, şi a căzut peste a treia parte din râuri şi peste izvoarele apelor”.

Tâlcuire:

Steaua care arde sunt profeţii. A căzut peste râuri şi peste izvoare – cele 12 seminţii ale lui Israel, a treia parte din ei sunt pentru viaţa veşnică. A căzut peste a treia parte a fluviilor, acei care au primit învăţăturile profeţilor şi le-au păstrat în inimile lor fiind rânduiţi pentru viaţa veşnică.

Verset: 11

„Şi numele stelei se cheamă Absintos. Şi a treia parte din ape s-a făcut ca pelinul şi mulţi dintre oameni au murit din pricina apelor, pentru că se făcuseră amare”.

Tâlcuire:

Absintul este amar. Prin absint se desemnează anunţurile profeţilor, care iritau poporul păcătos, vestindu-le că, dacă nu se vor pocăi vor fi daţi spre pedepsirea duşmanilor şi vor fi duşi în robie. De nu se vor pocăi vor fi pedepsiţi cu moarte veşnică. A 3-a parte din ape s-a făcut ca şi pelinul. Amărăciunea pocăinţei aici sunt cei aleşi ce au simţit-o. Şi mulţi dintre oameni au murit. Prin amărăciunea pocăinţei au murit ca să fie salvaţi de la moarte.

Verset: 12

„Şi a trâmbiţat al patrulea înger; atunci a treia parte din soare a fost lovită şi a treia parte din lună şi a treia parte din stele, ca să fie întunecată a treia parte a lor şi ziua să-şi piardă din lumină a treia parte şi noaptea tot aşa”.

Tâlcuire:

Al 4-lea înger este Hristos şi apostolii Săi. A fost

lovită a treia parte din soare. Soarele este poporul iudeu, luna este sinagoga, iar stelele mai marii preoţilor şi fariseii. A treia parte din soare, sunt cei ce au crezut în Iisus din poporul iudeu. Ca să-şi piardă lumina a treia parte, luna şi stelele întunecate; cei dintâi dintre arhierei, pe preoţi şi pe farisei care vor crede în Hristos îi arată aici. Căci chiar ei au fost întunecaţi de diavolul ca să nu poată crede în Hristos.

Verset: 13

„Şi am văzut şi am auzit un vultur, care zbura spre înaltul cerului şi striga cu glas mare: Vai, vai, vai celor care locuiesc pe pământ, din pricina celorlalte glasuri ale trâmbiţei celor trei îngeri, care sunt gata să trâmbiţeze!”

Tâlcuire:

Prin cer se arată Biserica. În acest loc vulturul este Hristos cu apostolii Săi. Vulturul zboară în înaltul cerului. Hristos este primul la iudei, iar apostolii prin Evanghelie în întreaga lume. Primii luptători cu Biserica sunt ereticii (sectarii) apoi păgânii, iar al treilea luptător este Antihrist la sfârşitul lumii, cu care se va lupta poporul lui Dumnezeu. Vai vouă celor ce locuiţi pe pământ, căci necredincioşii nu ştiu nimic altceva decât numai pământul, locuitorii pământului vor chema pe Judecătorul. Drepţii însă care doresc cele cereşti, vor dori să locuiască în cer. (Filip. 3, 20).

Capitolul 9

Verset: 1

„Şi a trâmbiţat al cincilea înger, şi am văzut o stea căzută din cer pe pământ şi i s-a dat cheia fântânii adâncului”.

Tâlcuire:

Îngerul al 5-lea este apărătorul credinţei celei adevărate, când va lucra pentru apărarea credinţei în orice

chip. Ereticii (sectarii) sunt desemnaţi prin steaua care a căzut, vor cădea înaintea învăţaţilor şi a înţelepţilor Bisericii. Cheia fântânii adâncului; – ereticii sunt desemnaţi prin cheia fântânii adâncului, prin voinţa lor liberă şi nestabilă. Adânc – inima acelor eretici o arată. Prin fântână desemnează gura acelora. Li s-a dat ereticilor acelora cheia fântânii adâncului, prin care Dumnezeu îngăduie să fie eretici: „Trebuie să fie între voi erezii” (1 Cor. 9.19).

Verset: 2

„Şi a deschis fântâna adâncului şi fum s-a ridicat din fântână, ca fumul unui cuptor mare, şi soarele şi văzduhul s-au întunecat de fumul fântânii”.

Tâlcuire:

Steaua care a căzut a deschis fântâna adâncului, căci ereticii mărturisind cele rele ce zac în inimile lor şi-au deschis gura lor. Ca fumul unui cuptor mare. Fumul – învăţătura ereticilor o arată, căci fumul îl suflă vântul, la fel şi doctrina ereticilor. Prin învăţătura Sfinţilor Părinţi, piere ca fumul erezia. Prin cuptor; inimile necredincioşilor le arată (Osea, 7, 4). Şi soarele şi văzduhui s-au întunecat de fumul fântânii. Prin Soare Hristos se înţelege. În acest loc însă membrele Lui, aceştia sunt propovăduitorii sfinţi. Prin aer este desemnat poporul credincios care este ţinta ereticilor. Se vor întuneca dacă nu vor putea învăţa poporul adevărul, căci nu se ascunde lumina sub obroc.

Verset: 3

„Şi din fum au ieşit lăcuste pe pământ şi li s-a dat lor putere precum au putere scorpiile pământului”.

Tâlcuire:

Fumul este învăţătura ereticilor, se va naşte mare mulţime de eretici. Şi Îi s-a dat lor putere ca şi scorpiilor. Dumnezeu îngăduie răul ereziei acestora, ca din răul lor să se vadă binele. Prin scorpioni îi înţelegem pe demoni,

veninul lor îl vor introduce în corpul oamenilor. Puterea lăcustelor; este a ereticilor şi este la fel cu puterea scorpionului şi ei sunt demoni.

Verset: 4

„Şi li s-a poruncit să nu vatăme iarba pământului şi nicio verdeaţă şi niciun copac, fără numai pe oamenii care nu au pecetea lui Dumnezeu pe frunţile lor”.

Tâlcuire:

Iarba sunt primii aleşi din primele timpuri, iar prin copaci pe adevăraţii învăţători ai Bisericii îi arată. Dumnezeu nu le permite să vatăme iarba şi copacii. Fără numai pe oamenii care nu au pecetea lui Dumnezeu. Pecetea este iubirea (Dumnezeu este iubire – Ioan, 4, 8). Frunţile – prin ele înţelegem mintea sănătoasă, căci ereticii nu au semnul Bunului Dumnezeu, adică în inima lor nu este iubirea Sa.

Verset: 5

„Şi nu Îi s-a dat ca să-i omoare, ci ca să fie chinuiţi cinci luni; şi chinul lor este la fel cu chinul de scorpie, când a înţepat un om”.

Tâlcuire:

Nici oamenii nu pot omorî dacă nu le îngăduie Dumnezeu. Prin cinci luni se înţelege tot timpul vieţii prezente, căci ea constă din cinci etape: 1.

— Etapa neputinţei; 2.

— Copilăria; 3.

— Adolescenţa; 4.

— Tinereţea; 5.

— Bătrâneţea, căci spune Sf. Grigorie: că cele 6 vârste ale lumii – Creaţia – sunt conforme cu vârsta oamenilor. Bătrâneţea se împarte în două părţi. Timp de cinci luni, tot timpul vieţii vor fi chinuiţi nu numai singuri ereticii, ci şi toţi necredincioşii. Prin cinci luni înţelegem tot timpul acestei lumi.

— Prima lună: De la Crearea lumii până la potop;
— A doua lună: De la Potop la Moise;
— A treia lună: De la Moise la David;
— A patra lună: De la David la Hristos;
— A cincea lună: De la Hristos până la sfârşitul lumii. În această perioadă vor muri toţi cei care au născocit răul, rătăcirile. Prin scorpie înţelegem demonii, căci scorpia înţeapă corpul şi apoi introduce veninul, la fel şi diavolul prin mânie sau prin mândrie sau prin linguşire sau prin altă mângâiere trupească omoară mintea, ca prin această rană să ucidă sufletul.

Verset: 6

„Şi în zilele acelea vor căuta oamenii moartea şi nu o vor afla şi vor pofti să moară: moartea însă va fugi de la ei”.

Tâlcuire:

„Şi în zilele acelea vor căuta oamenii moartea”. Se referă la cei aleşi. În zilele Evangheliei, Harul va străluci pe întreg pământul. Pavel urma moartea luptând împotriva Bisericii. Au fost şi alţii care şi-au căutat moartea luptând împotriva Bisericii lui Dumnezeu, făcând alt rău şi-ar fi găsit moartea, dacă n-ar fi fugit de la ei, căci prin predicile lor sfinţii sunt chemaţi la viaţă. Vedem pe oarecare om părăsind mănăstirea şi întorcându-se în lume, şi punându-se în serviciul oarecărui om ca să-şi adune bogăţii pământeşti. Dar pe acestea nu Le-a primit şi nu l-au mulţumit şi dacă această dorinţă nu şi-a putut-o împlini, părăseşte iar lumea şi se întoarce la mănăstire şi îşi sfârşeşte viaţa cu bine. Iată că-şi căuta moartea şi nu venea şi-ar fi cumpărat moartea şi moartea a fugit de acesta (Osea 2, 6 – 7). Iubiţii noştri sunt poftele cărnii. Mila lui Dumnezeu nu ne lasă să ajungem la dorinţele noastre rele şi nefolositoare.

Verset: 7

„Iar înfăţişarea lăcustelor era asemenea unor cai

pregătiţi de război. Pe capete aveau cununi ca de aur, şi feţele lor erau ca feţele omeneşti”.

Tâlcuire:

Prin „cai” sunt desemnaţi propovăduitorii sfinţi. Avacum ne spune aceasta (Avacum 3, 15). Prin predicarea tuturor virtuţilor, sfinţii îl vor învinge pe diavol, îl vor ucide. Prin „aur” se desemnează înţelepciunea care va fi deasupra lor. Se desemnează înţelepciunea veacului acestuia, pe care o vor avea ereticii. (1 Cor 3, 19). Faţa lor era ca faţa oamenilor. Omul raţional este trupesc, prin faţa oamenilor putem înţelege Scripturile dumnezeieşti, pe care ereticii le studiază în felul lor simplu cu care le înţeleg. Că aveau faţă ca a oamenilor, înseamnă că aveau Scripturile dumnezeieşti, însă se îndepărtează de adevăr căci nu le înţeleg după dreptate.

Verset: 8

„Aveau păr ca femeile şi dinţii lor erau ca dinţii leilor”.

Tâlcuire:

„Aveau păr ca femeile”, părul este oarecare înţelepciune lumească. Prin femei înţelegem diferitele biserici. Aveau păr ca femeile, vor avea turmele lor ca şi sfintele Biserici a lui Dumnezeu (şi se vor aduna la oarecare sărbători) căci Biserica are adevăratele timpuri pentru săvârşirea jertfei divine, la fel vor avea şi ereticii un popor nesănătos, care se va aduna în diverse locuri, dar nu la tainele divine, ci la sărbători diavoleşti. „Dinţii lor erau ca dinţii leilor”. Prin dinţi şi prin Iei îi înţelegem pe persecutorii Bisericii, prin lei pe împăraţi, prin dinţi pe acei ce se vor lupta împotriva împărăţiei lui Dumnezeu (împărăţia sfinţilor lui Dumnezeu). Dinţii ereticilor erau că ai leilor, şi vor persecuta Biserica la fel ca şi păgânii şi dacă vor putea se vor deda şi la teroare şi la chinuri, căci îşi vor asocia oameni care să persecute Biserica lui Dumnezeu.

Verset: 9

„Aveau, apoi, platoşe ca platoşele de fier, iar vuietul aripilor lor era la fel cu vuietul unei mulţimi de care şi de cai care aleargă la luptă”.

Tâlcuire:

Vuietul predicilor sfinţilor se va ridica împotriva diavolului, vor sparge învăţătura falsă a ereticilor, alungându-l pe diavol.

Versetele: 10, 11

„Şi aveau cozi şi bolduri asemenea scorpiilor; şi puterea lor este în cozile lor, ca să vatăme pe oameni cinci luni. – 11. Şi aveau ca împărat al lor pe îngerul adâncului, a cărui nume, în evreieşte, este Abbadon, iar în elineşte are numele de Apollion”.

Abbadon înseamnă ucigaşul, împăratul ereticilor, fiind însuşi diavolul. Ucigaşul a tot binele este acesta.

Versetele: 12, 13

„Întâiul „vai” a trecut: iată vine încă un „vai” şi încă unul, după acestea. – 13. Şi a trâmbiţat al treilea înger. Atunci am auzit un glas, din cele patru cornuri ale jertfelnicului de aur, care este înaintea lui Dumnezeu”.

Tâlcuire:

Al şaselea înger înseamnă pe morţi. Prin coarnele jertfelnicului, este desemnată Biserica. 4 Coarne sunt cele 4 Evanghelii, o singură voce a celor 4 evanghelii cu o singură învăţătură.

Verset: 14

„Zicând către îngerul al şaselea, cel care avea trâmbiţa: Dezleagă pe cei patru îngeri care sunt legaţi la râul cel mare, Eufratul”.

Tâlcuire:

Cei 4 îngeri sunt cele 4 împărăţii.

Verset: 15

„Şi au fost dezlegaţi cei patru îngeri, care erau gătiţi spre ceasul şi ziua şi luna şi anul acela, ca să omoare a treia parte din oameni”.

Tâlcuire:

Cei 4 îngeri au fost dezlegaţi, care au luat pacea şi au început să persecute pe poporul lui Dumnezeu. Erau pregătiţi – îi arată pe oamenii necredincioşi cu voinţa lor. A 3-a parte sunt cei aleşi.

Verset: 16

„Şi numărul oştilor era de douăzeci de mii de ori câte zece mit de călăreţi, căci am auzit numărul lor”.

Tâlcuire:

Prin oştiri îi arată aici pe persecutori.

Verset: 17

„Şi aşa am văzut, în vedenie, caii şi pe cei care şedeau pe ei: călăreţii aveau platoşe ca faţa focului şi a iachintului şi a pucioasei, iar capetele cailor semănau cu capetele leilor şi din gurile lor ieşea foc şi fum şi pucioasă”.

Prin „cai” îl arată aici pe poporul nesănătos, cei ce şedeau pe ei sunt conducătorii pământeşti. Prin capetele cailor îi desemnează pe împăraţii romani, care sunt capul tuturor persecuţiilor. Foc, fum şi pucioasă – sunt învăţăturile necredincioase ale acestora. Prin pucioasă – se arată hulele împotriva împărăţiei lui Hristos.

Verset: 18

„De aceste trei plăgi: de focul şi de fumul şi de pucioasa care ieşea din gurile lor, a fost ucisă a treia parte din oameni”.

Tâlcuire:

Din aceste trei plăgi iese mulţimea martirilor, a 3-a

parte.

Verset: 19

„Pentru că puterea cailor este în gura lor şi în cozile lor; căci cozile lor sunt asemenea şerpilor, având capete, şi cu acestea vaiămă”.

Tâlcuire:

Puterea cailor este în gura lor. Dreapta doctrină a filosofilor o aseamănă cu a şerpilor. Prin doctrina filosofilor au vrut să distrugă creştinismul.

Versetele: 20, 21

„Dar ceilalţi oameni, care n-au murit de plăgile acestea, nu s-au pocăit de loc de faptele mâinilor lor, ca să nu se mai închine demonilor şi idolilor de aur şi de argint şi de aramă şi de piatră şi de lemn, care nu pot nici să vadă, nici să audă, nici să umble. – 21. Şi nu s-au pocăit de uciderile lor, nici de fermecătoriile lor, nici de desfrânarea lor, nici de furtişagurile lor”.

Tâlcuire:

Cei salvaţi sunt cei aleşi. Ceilalţi ce nu s-au pocăit sunt păgânii.

Capitolul 10

Verset: 1

„Şi am văzut alt înger puternic, pogorându-se din cer, învăluit într-un nor şi pe capul lui era curcubeul, iar faţa lui strălucea ca soarele şi picioarele lui erau ca Blâlpii de foc”.

Domnul este cel ce a coborât din cer prin norul întrupării. Capul Lui – este dumnezeirea Lui înainte de întrupare. Faţa Lui strălucea ca soarele – prin Soare, arată pe Dumnezeu, căci Soarele este văzut de toată lumea de toată creatura Sa. Prin cele văzute se arată cele nevăzute. În inima sfinţilor Hristos este Soarele. Picioarele Lui ca stâlpii de foc. Picioarele Lui sunt Biserica, căci Duhul Sfânt

răspândeşte focul. Cele două picioare sunt poporul; iudeii sunt un picior, iar neamurile al doilea picior – şi acestea două fac o Biserică. Două picioare sunt două Testamente (Vechiul Testament – iudeii, iar Noul Testament sunt neamurile).

Verset: 2

„Şi în mână avea o carte mică, deschisă. Şi a pus piciorul lui cel drept pe mare, iar pe cel stâng pe pământ".

Tâlcuire:

Prin piciorul cel drept îl arată pe Noul Testament, prin stângul pe Vechiul Testament. Prin mare înţelegem neamurile, iar prin pământ îi înţelegem pe iudei care păzind Legea au dat roade, şi prin Lege s-au eliberat de carne. Piciorul drept pus pe mare: Evanghelia pe care au respins-o iudeii, dar ea a fost dată neamurilor. Piciorul stâng pus pe pământ, când le-a dat Dumnezeu evreilor legea Vechiului Testament, care este umbra celui Nou.

Verset: 3

„Şi a strigat cu glas puternic, precum răcneşte leul. Iar când a strigat cele şapte tunete au slobozit glasurile lor".

Tâlcuire:

A strigat Hristos prin lege, la fel ca leul, i-a vorbit casei lui Israel, apoi a strigat prin Evanghelie cum răcneşte leul, în toată lumea a răsunat vocea Lui. A strigat Hristos prin lege, cele 7 tunete au fost auzite. A strigat prin Evanghelie, sunt auzite cele 7 virtuţi. Cele 7 tunete prin ele vrea să ne arate sublimitatea celor 7 virtuţi prin învăţătura Evangheliei.

Verset: 4

„Şi când au vorbit cele şapte tunete, voiam să scriu, dar am auzit o voce care zicea din cer: Pecetluieşte cele ce au spus cele şapte tunete şi nu le scrie".

Tâlcuire:

Vocea din cer este Iisus Hristos care a scris şi a predicat. Să nu scrie vocea celor 7 tunete. Apostolii sunt desemnaţi prin cer, primii vestitori ai virtuţilor şi practicanţii acestora.

Versetele: 5, 6, 7

„Iar îngerul pe care l-am văzut stând pe mare şi pe pământy şi-a ridicat mâna dreaptă către cer, – 6. Şi s-a jurat pe Cel care este viu în vecii vecilor, Care a făcut cerul şi cele ce sunt în cer şi pământul şi cele ce sunt pe pământ şi marea şi cele ce sunt în mare, că timp nu va mai fi. – 7. Ci, în zilele când va grăi al şaptelea înger – când va fi să trâmbiţeze – atunci săvârşită este taina lui Dumnezeu, precum bine a vestit robilor Săi, prorocilor".

Tâlcuire:

S-a jurat Hristos care este viu, că în cei 7 îngeri se cuprind tainele lui Dumnezeu (ca săvârşire), căci o evanghelie s-a prezis şi prin profeţi. „S-a săvârşit" căci a fost completat numărul aleşilor.

Verset: 8

„Iar glasul din cer, pe care-l auzisem, iarăşi a vorbit cu mine şi a zis: Mergi de ia cartea cea deschisă din mâna îngerului care stă pe mare şi pe pământ".

Tâlcuire:

Vocea aceasta i-a îndemnat pe toţi apostolii, Duhul Sfânt i-a insuflat pe ei, ca să aleagă pe oamenii care vor urma pe Hristo» şi vor primi învăţătura Evangheliei.

Versetele: 9, 10

„Şi m-am dus la înger şi i-am zis să-mi dea cartea. Şi mi-a răspuns: Ia-o şi mănânc-o şi va amărî pântecele tău, dar în gura ta va fi dulce ca mierea. – 10. Atunci am luat cartea din mâna îngerului şi am mâncat-o; şi era în gura mea dulce ca mierea, dar, după ce am mâncat-o, pântecele meu s-a amărât".

Tâlcuire:

„Ia-o şi mănânc-o”. Prin aceasta înţelegem inimile Apostolilor, prin pântece înţelegem că toate spurcăciunile păcatelor le va distruge din trup. Ioan înainte de a scrie evanghelia era în Patmos. Adevărata carte: scrisul celor divine, în gura lui era dulce, mintea se va îndulci. Pântecele însă este amar, aici se înţelege că, carnea trebuie să se distrugă. Căci bărbaţii sfinţi s-au dedicat meditării Scripturilor dumnezeieşti, meditare care a îndulcit mintea lor, dar a făcut-o amară trupului lor, supunându-l prin post şi priveghere; se arată şi celelalte răstigniri şi chinuri prin care au supus carnea.

14 – Tticuirea Apocalipsei

„Şi apoi mi-a zis: Tu trebuie să proroceşti, încă odată, la popoare şi la neamuri şi la limbi şi la mulţi împăraţi”.

Tâlcuire:

Trebuia să predice după ce se va întoarce din exil. Sfinţii Părinţi mată că după întoarcerea din exil, Ioan evanghelistul a predicat înţ Eles.

Capitolul 11

Verset: 1

„Apoi mi-a dat o trestie, asemenea unui toiag, zicând: Scoală-te şi măsoară templul lui Dumnezeu şi jertfelnicul şi pe cei care se închină în el”.

Tâlcuire:

Prin „trestie” se măsoară Evanghelia pe care a scris-o, care i s-a dat de la Domnul. Trestia: Evanghelia este toiagul pe care se sprijină disciplina creştinilor. Prin „templu” înţelegem Biserica, pe „cei ce se închină în ceea ce a învăţat Biserica”.

Verset: 2

„Iar curtea cea dinafară a templului, scoate-o din socoteală şi n-o măsura, pentru că a fost dată păgânilor, care vor călca în picioare cetatea sfântă patruzeci şi două

de luni”.

Tâlcuire:

Această curte a fost călcată de păgâni (adică de evrei) o vor călca în picioare 42 de luni. Este vremea lui Antihrist, 3 ani şi jumătate. Aici arată că la predica lui Ilie şi a lui Enoh la sfârşitul lumii, aceşti iudei se vor întoarce la credinţa în Iisus Hristos. „Cetatea sfântă” este Biserica, Antihrist şi slujitorii lui o vor călca.

Versetele: 3, 4

„Şi voi da putere? celor doi martori ai mei şi vor proroci, îmbrăcaţi în sac, o mie două sute şi şaizeci de zile. – 4. Aceştia sunt cei doi măslini şi cele două sfeşnice care stau înaintea Domnului pământului”.

Tâlcuire:

Cei doi martori e] Domnului sunt Ilie şi Enoh; ei vor fi trimişi în lume înainte de a doua venire a Domnului. „Aceştia sunt cei doi măslini şi cele două sfeşnice „Măslinul oferă ulei, care este pus în candelă ca să lumineze pe cei din casă (Mt. 5, 15). Prin ulei înţelegem înţelepciunea duhovnicească pe care au obţinut-o prin contemplarea Harului dumnezeiesc, căci pe aceia i-a umplut (Mt. 6, 34). Candelabrele adevărate se fac, când s-au umplut de ceea ce zice Domnul în Evanghelie: „Să vadă faptele bune şi să preamărească pe Dumnezeu” (Mt. 5, 16) de aceste candelabre zice Domnul (Mt. 5, 15). Lumina pusă deasupra sfeşnicului, când arată slujba sfinţilor bărbaţi de a predica, căci luminile pe care le predică arată flăcările lucrurilor bune. Lucirea adevărului se pune sub obroc, când prin slujba predicării comite oarecare greşeli, care ar transforma bunurile cele predicate în rău. Cei doi măslini şi cele două sfeşnice stau în faţa Domnului: sunt puse pe pământ, ca prin slujba predicării lor să-i salveze pe cei datori morţii.

Verset: 5

„Şi dacă voieşte cineva să-i vatăme, foc iese din gura

lor şi mistuieşte pe vrăjmaşii lor: deci dacă ar voi cineva să-i vatăme, acela va trebui să fie ucis”.

Tâlcuire:

Duhul Sfânt vorbeşte prin gura sfinţilor (Mt. 10, 20). Foc iese din gura lor şi mistuie pe vrăjmaşii lor, care vor distruge doctrina acelora care sunt cu Antihrist. Şi Enoh şi Ilie îi vor scoate de sub mâna lui Antihrist şi a slugilor lui şi îi vor face pe oameni cu mintea sănătoasă.

Verset: 6

„Aceştia au putere să închidă cerul, ca ploaia să nu plouă în zilele prorociei lor, şi putere au peste ape să le schimbe în sânge şi să bată pământul cu orice fel de bătaie, ori de câte ori vor voi”.

Tâlcuire:

Citim în lege că rugăciunea făcută de Ilie a deschis cerul şi l-a închis. Şi Moise l-a făcut în sânge. Nu se poate ca Ilie să aibă putere mai mică, decât în timpul acela când vorbea cu oamenii. Prin cer: arată Biserica; ploile – cuvântul sfinţilor este, va închide Biserica celor necredincioşi le va da după inimile lor. Departe este inima poporului acestuia (Is. 6, 10). A închis Ierusalimul duşmanilor săi – nu va propăşi nedreptatea lor (Ier. 18, 23). Şi Moise putea închide cerul; Lasă-mă ca să dau drumul mâniei... (Ieşire, 32, 10). Sfinţii aceştia Ilie şi Enoh vor închide cerul, ca să nu coboare mila lui Dumnezeu peste slujitorii lui Antihrist, ca să vadă oamenii că nu pot scăpa de greşelile lui Antihrist. Asupra lor va ploua când va vrea Dumnezeu, căci apa şi ploaia apar prefăcută în sânge, când neamurile se vor întoarce de la credinţa lui Hristos şi vor fi condamnate la moarte veşnică hotărându-şi şi atrăgându-şi judecata Sa.

Verset: 7

„Iar când vor isprăvi cu mărturia lor, fiara care se ridică din adânc va face război cu ei, şi-i va birui şi-i va

omorî”.

Tâlcuire:

Fiara va face război cu ei şi-i va omorî. Fiara aceasta îl arată pe Antihrist. 11 vor învinge pe Antihrist prin cuvinte şi-l vor ucide.

Verset: 8

„Şi trupurile lor vor zăcea pe uliţele cetăţii celei mari, care – se cheamă duhovniceşte, Sodoma şi Egipt, unde a fost răstignit şi Domnul lor”.

Tâlcuire:

Şi trupurile lor, după ce îi vor ucide vor zăcea pe uliţele cetăţii: Sodoma şi Egipt. În mijlocul cetăţii unde a fost Domnul răstignit – în Ierusalim, căci cei ce sunt mădulare ale diavolului l-au ucis pe Hristos şi la fel îi vor ucide şi pe Enoh şi pe Ilie.

Versetele: 9, 10

„Şi din popoare, din seminţii, din limbi şi din neamuri vor privi la trupurile lor trei zile şi jumătate şi nu vor îngădui ca ele să fie puse în mormânt. – 10. Iar locuitorii de pe pământ se vor bucura de moartea lor şi vor fi în veselie şi îşi vor trimite daruri unul altuia, pentru că aceşti doi proroci au chinuit pe locuitorii de pe pământ”.

Tâlcuire:

Trei zile şi jumătate – arată trei ani şi jumătate în care cei doi profeţi Ilie şi Enoh vor predica, amintindu-le de mormântul Celui care l-au omorât (Maleahi 4, 5, 6). Iată Eu trimit pe Ilie… Şi după trei zile şi jumătate vor sta pe picioare – aici putem să înţelegem învierea pentru un timp, care va avea loc după trei timpuri (veacuri) şi jumătate, atunci vor fi în apropiere. Vor sta pe picioarele lor, când după învierea scurtă a lor, cei necredincioşi vor arăta cât de multe au fost virtuţile acelora şi măreţia lor. Va cădea frică mare asupra duşmanilor acestora, pentru că în ziua judecăţii îi vor vedea pe aceşti doi, vor vedea mărirea lor

şi-i vor face să se tulbure de frică. „Aceştia sunt pe care noi îi luam în râs...” (înţelepciune, 5, 2, 5).

Versetele: 11, 12, 13

„Însă după trei zile şi jumătate, duh de viaţă de la Dumnezeu a intrat în ei şi au stat pe picioarele lor şi frică mare a căzut peste cei care se uitau la ei. – 12. Şi din cer au auzit glas puternic, zicându-le: Suiţi-vă aici! Şi s-au suit la cer, în nori, şi au privit la ei duşmanii lor. – 13. Şi în ceasul acela s-a făcut cutremur mare şi a zecea parte din cetate s-a prăbuşit şi au pierit în cutremur şapte mii de oameni, iar ceilalţi s-au înfricoşat şi au dat slavă Dumnezeului cerului”.

Tâlcuire:

Pământul se va cutremura – mulţi prin predica lui Ilie şi a lui Enoh se vor întoarce la pocăinţă şi la credinţă. Prin căderea celei de-a 10-a părţi din cetate,» îi înţelegem pe evrei păzitorii legii, care prin predica lui Ilie se vor întoarce la Hristos şi va cădea cetatea diavolului. Prin cei 7.000 de oameni înţelegem că sunt cei care au murit faţă de diavolul ca să trăiască în Dumnezeu, care vor lăuda pe Dumnezeu pentru întoarcerea evreilor.

Verset: 14

„Al doilea „vai” a trecut; al treilea „vai, iată, vine degrabă”.

Tâlcuire:

Al 3-lea, vai” se referă la rău, diavolul s-a făcut Antihrist care va duce lumea spre zilele judecăţii, şi care înaintea persecuţiilor lui Antihrist, vor începe să predice începutul judecăţii, pe aceste. zile vrea să le pună Ioan înainte.

Verset: 15

„Şi a trâmbiţat al şaptelea înger şi s-au pornit, în cer, glasuri puternice care ziceau: împărăţia lumii a ajuns a Domnului nostru şi a Hristosului Său şi va împărăţi în vecii

vecilor”.

Tâlcuire:

Prin al 7-lea înger se desemnează sfinţii, care vor propovădui şi se vor naşte la sfârşitul lumii. Cer este Biserica; glasurile sunt vocile sfinţilor, vor veni să anunţe judecata. (Lc. 21, 28).

Versetele: 16, 17, 18

„Şi cei douăzeci şi patru de bătrâni, care şed înaintea lui Dumnezeu, pe scaunele lor, au căzut cu feţele la pământ şi s-au închinat lui Dumnezeu. – 17. Zicând: Mulţumim Ţie, Doamne Dumnezeule, Atotţiitorule, Cel care eşti şi Cel care erai şi Cel care vii, că ai luat puterea Ta cea mare şi ai început să împărăţeşti. – 18. Şi păgânii s-au întărâtat, dar a venit mânia Ta şi vremea celor morţi, ca să fie judecaţi şi să răsplăteşti pe robii Tăi, pe proroci şi pe sfinţi şi pe cei care se tem de numele Tău, pe cei mici şi pe cei mari, şi să prăpădeşti pe care prăpădesc pământul”.

Tâlcuire:

A venit să răsplătească pe profeţi şi pe sfinţi (Mt. 25, 34). Vor fi pedepsiţi cei ce prăpădesc pământul (Mt. 25, 41).

Verset: 19

„Şi s-a deschis templul lui Dumnezeu, cel din cer, şi s-a văzut în templu chivotul legământului Său şi au fost fulgere şi vuiete şi tunete şi cutremur şi grindină mare”.

Tâlcuire:

Prin templul lui Dumnezeu – FECIOARA MARIA este înţeleasă, chivotul adevăratului Testament al lui Hristos, care s-a înălţat din carnea Ei. Templul lui Dumnezeu, nu acela deschis, ci pântecele Fecioarei Maria, care a fost deschis de Cuvântul Domnului. Care a fost Fecioară înainte de Naştere, Fecioară în Naştere şi Fecioară după Naştere. Prin aceasta ni s-a făcut văzut Domnul nostru Iisus Hristos. Prin voce arată propovăduirea Sa.

Capitolul 12

Verset: 1

„Şi s-a arătat în cer un semn mare: O femeie înveşmântată cu soarele, şi luna era sub picioarele ei şi pe cap purta cunună din douăsprezece stele.

Tâlcuire:

Această Femeie desemnează Biserica, cum a fost înainte şi după propovăduirea lui Hristos. Prin cer putem înţelege lumea aceasta; prin semn mare mântuirea cea mare pe care a deschis-o şi predicat Hristos lumii. Prin Soare îl arată pe Hristos: profetul spune: „Soarele Dreptăţii” (Maleahi 4, 2). Femeia era îmbrăcată cu soarele, aici îi arată pe credincioşii din care este compusă Biserica, fiind îmbrăcaţi cu Hristos prin Botez (Gal. 3, 27). Prin „luna de sub picioare” arată lumea aceasta care creşte şi descreşte, pe care calcă Biserica, ca slobozind-o* s-o întindă spre cele cereşti. Fiindcă luna luminează noaptea – Scriptura luminează întunericul acestei lumi. De această lumină zice Psalmistul: (Ps. 118, 105) „Făclie picioarelor mele este legea Ta”. Luna sub picioare – Biserica are ca fundament Scriptura. „Cununa de pe cap de douăsprezece stele” – Capul Bisericii este Hristos, iar cele 12 stele sunt cei doisprezece Apostoli.

Verset: 2

„Şi era însărcinată şi striga, chinuindu-se şi muncindu-se ca să nască”.

Tâlcuire:

Biserica în pântecele ei îi naşte şi pe cei necredincioşi hrănindu-i cu predica Sa, până ce iau formă umană, până ce cred în Hristos şi primesc darurile duhovniceşti, care li se dau prin Botez şi se fac fiii lui Dumnezeu. Strigă Biserica prin predica Sa, chemându-i la mântuire. Se chinuie să-i nască, să-i scoată din pântecele

în care au fost aruncaţi (Gal. 4, 19; Fap. Ap. 20, 31).

Versetele: 3, 4

„Şi alt semn s-a arătat în cer: iată, un balaur mare, roşu, având şapte capete şi zece coarne, şi pe cap şapte cununi împărăteşti. – 4. Iar coada lui târa a treia parte din stelele cerului şi le-a aruncat pe pământ. Şi balaurul stătea înaintea femeii, care era să ¡nască, pentru ca să înghită copilul, când îl va naşte”.

Tâlcuire:

Balaurul este diavolul. Prin culoarea roşie îl arată pe diavol. Prin 7 capete, arată că întreg neamul omenesc este sub stăpânirea lui. Este rege peste fiii întunericului. Cele 7 coarne ale Mielului îi arată pe toţi cei aleşi, răspândiţi în cele 7 părţi. Prin 7 capete ale diavolului pe toţi cei ce dispreţuiesc împărăţia lui Dumnezeu (via Lui) şi sunt potrivnici îi arată. Coada care este partea ultimă a corpului, îl arată pe Antihrist. Trăgea a 3-a parte din stelele cerului, căci Antihrist pe mulţi din aceia care puteau fi oameni aleşi şi care în Biserică erau puşi să fie ca stelele pe cer, urmând ştiinţa şi înţelegerea lui s-au cufundat în focul pierzării. „Şi balaurul stătea înaintea femeii”. Prin femeie în acest loc putem înţelege pe Fe>cioara Maria, care este Mama Bisericii, căci ea L-a născut pe Cel ce este Capul Bisericii. Copiii sunt membrele Bisericii, căci Iisus Hristos este capul acelora. Stătea să devoreze copilul – Hristos de la naştere este urmărit de Irod (Mt. 2, 16). Stătea înaintea Bisericii ca să-i piardă prin rău, pe cei ce s-au născut prin Botezul lui Dumnezeu.

Verset: 5

„Şi a născut un copil de parte bărbătească şi el avea să păstorească toate neamurile cu toiag de fier. Şi copilul ei a fost răpit la Dumnezeu şi la tronul Lui”.

„Şi a născut un copil de parte bărbătească” – Copilul este Iisus Hristos, de parte bărbătească este Domnul. Unul este bărbatul pe care L-a născut Maria şi Biserica îl naşte în fiecare zi, căci Iisus Hristos în mădularele cele multe

este Unul ca să păstorească neamurile cu toiag de fier. „Şi a fost răpit copilul la Dumnezeu”. Aceasta s-a împlinit la 40 de zile după înviere, când s-a înălţat la cer. Fiii lui Dumnezeu, mădularele lui Iisus Hristos, vor fi răpiţi la tron, la cele cereşti, după moarte.

Verset: 6

„Iar femeia a fugit în pustiu, unde avea loc pregătit de (Dumnezeu, ca să o hrănească pe ea acolo, o mie două sute şi şaizeci de zile”.

Tâlcuire:

„Femeia a fugit în pustie” – Pustiu numeşte pe Hristos, care a venit în mijlocul pustiului la ai Săi (În 1). Femeia fuge în pustiu – chiar apostolii şi ceilalţi ucenici din care era formată Biserica, părăsind pe diavolul, au urmat toate lucrurile lui Hristos, ca să poată fi ai lui Hristos. 1260 de zile = 3 ani şi jumătate a învăţat Hristos pe Apostoli şi pe ucenicii Săi şi Le-a dat Evanghelia prin care sunt păstoriţi de Domnul.

Verset: 7

„Şi s-a făcut război în cer: Mihail şi îngerii lui au pornit război cu balaurul. Iar balaurul şi îngerii lui au stat în luptă”.

Tâlcuire:

Mihail Arhanghelul – simbolizează pe Hristos, care pentru mântuirea tuturor s-a luptat cu diavolul. Dracul şi îngerii lui s-au luptat cu Mihail, când demonii evreilor s-au luptat împotriva lui Hristos ca să-L omoare. Îngerii lui Mihail sunt apostolii Domnului, care au fost persecutaţi de evrei şi de păgâni până ce i-au omorât.

Verset: 8

„Dar aceştia n-au izbutit, nici nu s-a mai găsit pentru ei loc în cer”.

Tâlcuire:

N-a putut diavolul să-l învingă pe Hristos şi pe apostolii acestuia căci a fost învins de Hristos. Hristos l-a putut învinge prin moartea Sa, ca din moartea Sa numele acelora (apostolilor) să fie cunoscut în lume. Prin predica apostolilor şi a celorlalţi au fost alungaţi diavolii.

„Şi aruncat a fost balaurul cel mare, şarpele cel de demult, care se cheamă diavol şi satana, cel care înşală toată lumea, aruncat a fost pe pământ şi îngerii lui aruncaţi au fost cu el”.

III...

Tâlcuire:

Diavolul este numit şarpe, căci pe primul om din lume l-a înşelat fiind şarpe. A înşelat lumea diavolul şi a fost aruncat cu îngerii săi pe pământ. Pământul însă cei aleşi l-au descoperit.

Verset: 10

„Şi am auzit glas mare, în cer, zicând: Acum s-a făcut mântuirea şi puterea şi împărăţia Dumnezeului nostru şi stăpânirea Hristosului Său, căci aruncat a fost pârâşul fraţilor noştri, cel care îi pâra pe ei înaintea Dumnezeului nostru, ziua şi noaptea”.

Tâlcuire:

Vocea mare din cer este vocea îngerilor păzitori ai mântuirii oamenilor (Lc. 15, 17). Mare bucurie este în cer pentru întoarcerea unui păcătos. Printr-un păcătos înţelegem neamurile, 99 de drepţi sunt evreii (Evrei, 7, 29). Diavolul este acuzatorul nostru la judecată, că ne va arăta faptele cele rele. Dacă ne va acuza în faţa lui Dumnezeu că am păcătuit se va scuza pe sine, căci el este mereu păcătos.

Verset: 11

„Şi ei l-au biruit prin sângele Mielului şi prin cuvântul mărturiei lor şi nu şi-au iubit viaţa lor, până la

moarte”.

Tâlcuire:

Sângele lui Iisus Hristos este cel ce învinge răul din suflete.

Verset: 12

„Pentru aceasta, bucuraţi-vă ceruri şi cei care locuiţi în acestea. Vai însă, pământule şi mare, fiindcă diavolul a coborât la voi, având mânie mare, căci ştie că timpul lui este scurt”.

Tâlcuire:

Bucuraţi-vă ceruri şi cei ce locuiţi în acestea. Biserica se desemnează prin cer. Vai însă pământului.

Versetele: 13, 14

„Iar când a văzut balaurul că a fost aruncat pe pământ, a prigonit pe femeia care născuse pruncul. – 14. Dar femeii i s-au dat cele două aripi ale marelui vultur, ca să zboare în pustiu, la locul ei, unde este hrănită acolo o vreme şi vremuri şi jumătate de vreme, departe de faţa şarpelui”.

Tâlcuire:

„Dar femeii i s-au dat cele două aripi”. Vulturul este Iisus Hristos, iar aripile sunt Vechiul Testament şi Noul Testament. Biserica singură le are pe cele două Testamente. Bisericii i s-a dat împărăţia cerurilor.

Verset: 15

„Atunci şarpele a aruncat din gura lui, după femeie, apa ca un râu ca s-o ia râul”.

Tâlcuire:

„Atunci a aruncat şarpele”. Fluviu – râu sunt dorinţele cărnii prin care diavolul persecută Biserica.

Verset: 16

„Şi pământul i-a venit femeii în ajutor, căci pământul şi-a deschis gura sa şi a înghiţit râul pe care-l aruncase balaurul, din gură”.

Tâlcuire:

Pământul sub picioarele femeii este Iisus Hristos, Biserica.

Verset: 17, 18

„Şi balaurul s-a aprins de mânie asupra femeii şi a pornit să facă război cu ceilalţi din seminţia ei, care păzesc poruncile lui Dumnezeu şi ţin mărturia lui Iisus. – 18. Şi a stat pe nisipul mării”.

Tâlcuire:

Moştenitorii din sămânţa Bisericii sunt cei aleşi (sfinţii), care se vor naşte la sfârşitul lumii.

Capitolul 13

Verset: 1

„Şi am văzut ridicându-se din mare o fiară, care avea zece coarne şi şapte capete şi pe coarnele ei zece steme şi pe capetele ei nume de hulă”.

Tâlcuire:

„Şi am văzut ridicându-se din mare”. Acesta este numele lua Antihrist. Prin cele 10 coarne arată neamurile care i se vor supune lui Antihrist. „Duhul cel rău, după cei iese din om umblă prin locuri fără de apă” (Mt, 12, 43 – 45).

Verset: 2

„Şi fiara pe care am văzut-o era asemenea leopardului, picioarele ei erau ca ale ursului, iar gura ca a leilor. Şi balaurul i-a dat fiarei puterea lui şi scaunul lui şi stăpânire mare”.

Tâlcuire:

Prin leopardul care are multe culori arată ipocrizia lui Anticrist.

Verset: 3

„Şi unul din capetele fiarei era ca înjunghiat de moarte, dar s-ana ei cea de moarte a fost vindecată şi tot pământul, minunat, se uita după fiară”.

Tâlcuire:

Prin pământ sunt arătaţi păcătoşii.

Versetele: 4 – 10

„Şi s-au închinat balaurului, fiindcă i-a dat fiarei stăpânirea; apoi sau închinat fiarei, zeând: Cine este asemenea fiarei şi cine poate să se lupte cu ea! – 5. Şi i s-a dat ei gură să grăiască semeţii şi hule şi i s-a dat putere să lucreze timp de patruzeci şi două de luni. – 6. Şi şi-a deschis gura sa spre hule asupra lui Dumnezeu, ca să hulească numele Lui şi cortul Lui şi pe cei care locuiesc în cer. – 7. Şi i s-a dat să facă război cu sfinţii şi să-i biruiască şi i s-a dat ei stăpânire peste toată seminţia şi poporul şi limba şi neamul. – 8. Şi i se vor închina ei toţi cei care locuiesc pe pământ, ale căror nume nu sunt scrise, de la întemeierea lumii, în cartea vieţii Mielului celui înjunghiat. – 9. Dacă are cineva urechi – să audă! – 10. Cine ia pe alţii robi, de robie are parte; cine cu sabia va ucide, trebuie să fie ucis de sabie. Aici este răbdarea şi credinţa sfinţilor”.

Tâlcuire:

Aici arată răbdarea sfinţilor în timpul persecuţiei lui Antihrist.

Versetul: 11

„Am văzut apoi altă fiară, ridicându-se din pământ, şi avea două coarne asemenea mielului, dar grăia ca un balaur”.

Tâlcuire:

Diavolul-Antihrist, va vorbi prin slujitorii săi. Se vor

aşeza şi în templu, poate al Bisericii. Va fi foarte cunoscut lumii.

„Şi-i sileşte pe toţi, pe cei mici şi pe cei mari, şi pe cei bogaţi şi pe cei săraci, şi pe cei slobozi şi pe cei robi, ca să-şi pună semn pe mina lor cea dreaptă sau pe frunte”.

Tâlcuire:

Îşi va avea caracterul în mâna dreaptă, căci îşi va răspândi doctrina sa Antihrist. Prin semnul din frunte, înţelegem mintea, arătând neînţelegerea sa.

Verset: 17

„Încât nimeni să nu poată cumpăra sau vinde, decât numai cel care are semnul, adică numele fiarei, sau numărul numelui fiarei”.

Tâlcuire:

Slujitorii lui Antihrist vor face ca şi în timpul de faţă să se creadă că creştinismul este o slujire învechită (ocultă-întunecată).

Capitolul 14

Verset: 1

„Şi m-am uitat şi iată Mielul stătea pe Muntele Sionului şi cu El o sută patruzeci şi patru de mii, care aveau numele Lui şi numele Tatălui Lui, scris pe frunţile lor”.

Tâlcuire:

Mielul stătea, adică Hristos, deasupra adevăratului Sion, care este în cer.

Versetele: 2, 3

na*”.

„Atunci am auzit sunet din cer, ca vuiet de ape multe şi ca bubuitul unui tunet puternic, iar glasul pe care l-am auzit ca glasul celor care cântă cu alăutele lor. – 3. Şi cântau o cântare nouă, înaintea tronului şi înaintea celor

patru fiinţe şi înaintea bătrânilor; şi nimeni nu putea să înveţe cântarea decât numai cei o sută patruzeci şi patru de mii, care fuseseră răscumpăraţi de pe pământ”.

Tâlcuire:

Cei 144.000 feciorelnici, sunt cei ce nu s-au căsătorit, copiii şi cei ce şi-au păstrat viaţa în feciorie (călugării). Apostolii au fost din ei căsătoriţi deci, din rândul celor 144.000 sunt şi din Apostoli cei necăsătoriţi. Cântecul cel nou este cel al Noului Testament.

„Aceştia sunt care nu s-au întinat cu femei, care sunt feciorelnici. Aceştia sunt care merg după Miel ori unde se va duce. Aceştia au fost răscumpăraţi dintre oameni, pârgă lui Dumnezeu şi Mielului”.

Tâlcuire:

Aceştia sunt cei care nu s-au întinat cu femei căci sunt feciorelnici. Sunt cei ce nu s-au căsătorit niciodată, păstrându-şi neatinsă curăţenia, viaţa nepătată.

Verset: 5

„Iar în gura lor nu s-a aflat minciună, fiindcă sunt fără prihană”.

Tâlcuire:

„În gura lor nu s-a aflat minciună”. Care s-au abţinut toată viaţa prin post. Aceştia sunt cei ce au dobândit şi ceea ce au promis prin botez n-au tăgăduit după aceea.

Versetele: 9, 10

„Şi al treilea înger a venit după ei, strigând cu glas puternic r Cine se închină fiarei şi chipului ei şi primeşte semnul ei pe fruntea, sau pe mâna lui. – 10. Va bea şi el din vinul aprinderii lui Dumnezeu, turnat neamestecat, în potirul mâniei Sale, şi se va chinui în foc şi în pucioasă, înaintea sfinţilor îngeri şi înaintea Mielului”.

Tâlcuire:

Vinul mâniei este ultima pedeapsă a lui Dumnezeu

faţă de cei necredincioşi.

Versetele: 12, 13

„Aici este răbdarea sfinţilor, care păzesc poruncile lui Dumnezeu şi credinţa lui Iisus. – 13. Şi am auzit un glas din cer zicând: Scrie: Fericiţi cei morţi, cei care de acum mor întru Domnul! Da, grăieşte Duhul, odihnească-se de ostenelile lor, căci faptele lor vin cu ei”.

Tâlcuire:

Fericiţi cei ce mor în Domnul... Au murit veacului de acum, apoi şi cărnii (trupului) (Gal. 6, 12). Arată şi pe cei ce vor fi omorâţi în Domnul de către Antihrist.

Versetele: 14, 15, 1* 17, 18, 19

„Şi am privit şi iată, un nor alb şi Cel care şedea pe nor era asemenea Fiului Omului, având pe cap cunună de aur şi în mână seceră ascuţită. – 15. Şi alt înger a ieşit din templu şi a strigat cu glas mare Celui care şedea pe nor: Trimite secera şi seceră, că a venit ceasul de secerat, fiindcă s-a copt secerişul pământului. – 16. Atunci Cel care şedea pe nor a aruncat pe pământ secera Lui şi pământul a fost secerat. – 17. Apoi alt înger a ieşit din templul ceresc, având şi el seceră ascuţită. 18.

— Şi încă un înger a ieşit din altar, având putere asupra focului şi a strigat cu glas mare celui care avea secera ascuţită şi a grăit: Trimite secera ta cea ascuţită la cules strugurii viei pământului căci boabele ei s-au copt. – 19. Atunci îngerul a aruncat, pe pământ, secera lui şi a cules via pământului şi ciorchinii i-a aruncat în teascul cel mare al mâniei lui Dumnezeu”.

Tâlcuire:

„Secera” este focul care va cuprinde lumea la sfârşitul ci, la fel ca la început potopul cu apă. Hristos este unul şi va fi o pedeapsă prin două seceri. Cele două seceri vor arde pe cei drepţi şi pe cei nedrepţi, pentru cei drepţi e răscumpărare, pentru cei nedrepţi este pedeapsă. Sfinţii văzând nedreptatea acelor zile, vor chema să vină dreptatea lui Dumnezeu prin rugăciunile lor. Vinul

înseamnă lumea care-i hrăneşte pe păcătoşi. Teascul mâniei lui Dumnezeu este iadul, căci mânia lui Dumnezeu se sfârşeşte în el.

Verset: 20

„Şi teascul a fost călcat afară din cetate şi a ieşit sânge din teasc până la zăbalele cailor, în depărtare de o mie şase sute de stadii”.

Tâlcuire:

Prin „călcare” înţelegem durerea necredincioşilor în iad. Prin „cetate” înţelegem Ierusalimul cel de sus, care este format din cei aleşi. În afara cetăţii este iadul (Mt. 13, 49). Prin „sânge” se desemnează pedeapsa necredincioşilor. 1600 de stadii – falşii creştini sunt numiţi (Mt. 7, 14). Prin „cai” îi arată pe falşii păstori ai Bisericii, care şi-au făcut slujire nu pentru iubire faţă de Dumnezeu, ci din iubire faţă de lume (bani). Prin „zăbalele cailor” (cu care se conduc caii) desemnează falsele învăţături ale lor. Falşii păstori au doctrină în gură, dar la slujbele pe care le fac se văd a fi nebuni, căci după exemplul fariseilor, ei zic şi nu fac. Şi care nu pot să înveţe ceva, dacă n-ar fi spus Evanghelia, şi în predicile, lor anunţă, ameninţă pe păcătoşi că numai pedepsele îi vor face răbdători, ca nu cumva să se îndrepteze: le va veni sângele acestora care au pierit ca la cai zăbalele, căci i-au oprit pe păcătoşi de a se pocăi. Ei n-au putut să imtă îndreptarea dacă viciile lor (a preoţilor) nu le-au înlăturat.

Capitolul 15

Versetele: 1, 2, 3

„Am văzut, apoi, în cer, alt semn, mare şi minunat: Şapte îngeri având şapte pedepse – cele de pe urmă – căci cu ele s-a sfârşit mânia lui Dumnezeu 2.

— Am văzut ca o mare de cleştar, amestecată cu foc, şi pe biruitorii din ispită cu fiara şi cu numărul numelui ei, stând lângă marea de cleştar şi având alăutele lui

Dumnezeu. – 3. Şi ei cântau cântarea lui Moise robul lui Dumnezeu, şi cântarea Mielului, zicând: Mari şi minunate sunt lucrurile Tale, Doamne Dumnezeule, Atotţiitorule! Drepte şi adevărate sunt căile Tale, împărate al neamurilor!”

Tâlcuire:

„Am văzut ca o mare de cleştar, amestecată cu foc”. Marea de cleştar este focul mistuitor. Primitorii sunt cei ce s-au luptat cu Antihrist şi sunt omorâţi de acesta. „Alăutele lui Dumnezeu” înseamnă înfrânarea cărnii. Cântarea lui Moise este Vechiul Testament, iar cântecul Mielului este Noul Testament, au predicat cuvântul Noului Testament şi al Vechiului Testament.

Verset: 4

„Cine nu se va teme de Tine, Doamne, şi nu va slăvi numele Tău? Că Tu singur eşti sfânt şi toate neamurile vor veni şi se vor închina înaintea Ta, pentru că judecăţile Tale s-au făcut cunoscute”.

Tâlcuire:

„Toate neamurile vor veni şi se vor închina înaintea Ta”. Arătat este că după înălţarea Domnului, toate neamurile au venit la credinţa în Hristos. „Judecăţile Tale s-au făcut cunoscute” în ziua judecăţii, în care se va arăta dreaptă judecata Judecătorului Dumnezeu. Căci judecăţii îi aparţine eliberarea noastră de osândire prin Răscumpărătorul nostru Iisus Hristos.

Verset: 5

„Şi după aceasta, m-am uitat şi s-a deschis templul cortului mărturiei din cer”.

Tâlcuire:

S-a deschis templul Bisericii, templul adevăratei Biserici este Patria cerească. În acest loc dorea psalmistul să locuiască (Ps. 26, 4). Pe acest templu l-a deschis

Hristos, că ne-a făcut pe toţi credincioşii să trecem la împărăţia cea cerească prin El însuşi.

„Şi au ieşit din templu cei şapte îngeri cu cele şapte pedepse, îmbrăcaţi în veşmânt de in curat, luminos şi încinşi pe sub sâni, cu cingători de aur”.

Tâlcuire:

Prin cele 7 pedepse desemnează pe cele 7 vicii principale din care va răsări tot răul. Sfinţii le arată în ziua judecăţii pe cele 7 vicii din care a ieşit tot răul. Le vor avea în stăpânire ca prin judecata lor să fie pedepsiţi cu pedepse veşnice. 7 Pedepse sâni: 1 – De la facerea lumii la potop. 2, – Cei de după potop ce s-au închinat idolilor, 3 – cei de sub lege care n-au păzit porunca lui Dumnezeu, 4 – falşii profeţi care au rătăcit pe poporul lui Dumnezeu; 5 – credincioşii evrei care L-au omorât pe Hristos şi i-au persecutat pe apostoli; 6 – Persecutorii Bisericii care au vrut să distrugă credinţa lui Hristos; 7 – Slujitorii lui Antihrist care-l vor dispreţui pe Hristos şi care sunt sub scutul lui Antihrist. Acestea sunt cele 7 vicii de la începutul lumii până la sfârşitul ei. Prin „cingătorile de sub sâni” îi arată pe propovăduitorii înţelepciunii. Prin aceste cingători sunt legate inimile sfinţilor între ele şi în afară de acestea ei nu pot ieşi decât prin greşeli.

Verset: 7

„Şi una din cele patru făpturi a dat celor şapte îngeri şapte cupe de aur, pline de mânia lui Dumnezeu, Celui care este viu în vecii vecilor”.

Tâlcuire:

„Una din cele patru făpturi” – Cupele de aur pline cu mânia lui Dumnezeu sunt predica sfinţilor, care vesteşte mânia lui Dumnezeu. Cele 4 făpturi sunt cele 4 evanghelii. Sfinţii vestesc mânia lui Dumnezeu, şi prin această predică vor grăbi venirea mâniei lui Dumnezeu.

Verset: 8

„Iar templul s-a umplut de fum, din slava lui Dumnezeu şi din puterea Lui, şi nimeni nu putea să intre în templu, până ce se vor sfârşi cele şapte pedepse, ale celor şapte îngeri”.

Tâlcuire:

Templul este patria cerească, fumul nu lasă să se vadă ceea ce este în casă. Templul este patria cerească plină de fum, cei aleşi pe aceasta au contemplat-o cu ochii minţii, văzând ca în ghicitură, care este numită prin fumul întunecos. „Vedem acum ca în ghicitură ca în oglindă, ca prin oglindă în ghicitură, atunci însă faţă către faţă” (1 Cor. 13, 12). Acum cunosc în parte, atunci voi cunoaşte adevărul şi voi fi cunoscut. Despre cele 7 plăgi, ultima plagă va fi Antihrist, care va înşela neamul omenesc cu rătăcirile sale. Sfârşirea celor 7 plăgi de le examinăm vom vedea că sunt zilele judecăţii, când sfinţii îşi vor lua corpurile lor, ca să locuiască fără de sfârşit în patria cerească cu Dumnezeu. De aceasta zice Psalmistul: „Fericiţi cei ce locuiesc în casa Domnului, că Te pot lăuda în vecii vecilor”.

Capitolul 16

Verset: 1

„Şi am auzit glas mare, din templu, zicând celor şapte îngeri: Duceţi-vă şi vărsaţi pe pământ cele şapte cupe ale mâniei lui Dumnezeu”.

Tâlcuire:

„Glasul mare” din templu este vocea Domnului. Propovăduitorii vor arunca cupele lor asupra pământului, anunţându-le păcătoşilor cuvântul lui Dumnezeu.

Verset: 2

„Şi s-a dus cel dintâi şi a vărsat cupa lui pe pământ. Şi o bubă rea şi ucigaşă s-a ivit pe oamenii care aveau semnul fiarei şi care se închinau chipului fiarei”.

Tâlcuire:

Primul înger, sunt bărbaţii sfinţi înainte de Lege, care i-au mustrat pe cei necredincioşi. Caracterul diavolului sunt cei ce fac fapte rele. Prin imaginea fiarei înţelegem viciile, căci diavolul este ajutător la toate viciile (Filip. 3, 19): „A căror Dumnezeu este pântecele...” (Col. 3, 5).

Verset: 3

„Şi al doilea înger a vărsat cupa lui în mare, şi marea s-a prefăcut în sânge ca de mort şi orice suflare de viaţă a murit, din cele ce sunt în mare”.

Tâlcuire:

Acest înger simbolizează înălţarea legii.

Verset: 4

225

„Iar cel de-al treilea a vărsat cupa lui în râuri şi în izvoarele apelor şi s-au prefăcut în sânge”.

13 – Tllcuirea Apocalipsei îngerul acesta îi arată pe profeţi. Râurile sunt cele 12 seminţii ale lui Israel. Prin doctrina profeţilor s-a înălţat amărăciunea pocăinţei. A aruncat cupa lui în râuri şi în izvoare – Când sfinţii profeţi i-au anunţat poporului necredincios cuvântul lui Dumnezeu, care i-au ucis pe slujitorii Cuvântului lui Dumnezeu.

Versetele: 5, 6

„Şi am auzit pe îngerul apelor, izicând: Drept eşti Tu, Cel ce eşti şi Cel ce erai, Sfinte Doamne, că ai judecat acestea. – 6. Fiindcă au vărsat sângele sfinţilor şi al prorocilor, tot sânge le-a» dat să bea. Vrednici sunt!”

Tâlcuire:

Este vorba de acel înger văzut de popor prin dreapta judecată, care l-a osândit pe poporul nedrept. Care au vărsat sângele profeţilor şi au băut sângele: căci prin moarte vrednică omorându-i pe cei drepţi ei vor primi

moarte veşnică (ucigaşii).

Verset: 7

„Şi am auzit din altar, grăind: Aşa, Doamne Dumnezeule, Atotţiitorule, adevărate şi drepte sunt judecăţile Tale!”

Tâlcuire:

Prin „altar” îi înţelegem pe sfinţii bărbaţi, care au fost în vremea aceia, care laudă dreaptă judecata lui Dumnezeu, care a scăpat de la osândirea poporului pe Daniel şi pe cei 3 tineri.

Versetele: 8, 9

„Apoi al patrulea înger a vărsat cupa lui în soare şi i s-a dat să dogorească pe oameni cu focul lui. – 9. Şi oamenii au fost dogoriţi cu mare arşiţă şi au hulit numele lui Dumnezeu, Care are putere peste pedepsele acestea, şi nu s-au pocăit ca să-l dea slavă”.

Tâlcuire:

Al 4-lea înger îl arată pe Hristos, pe apostoli şi pe ceilalţi propovăduitori. Soarele este poporul evreu. Prin a 3-a parte din soare din lună şi din stele îi arată pe credincioşii care vor crede în Hristos dintre evrei. Că îngerul al 4-lea a vărsat cupa în soare, arată că Hristos şi apostolii sunt legaţi de necredincioşii Iudei şi daţi romanilor. Prin aceştia arată foamea şi sabia, prin care au fost pedepsiţi toţi evreii. Romanilor li s-a dat de la Dumnezeu puterea să ucidă şi să ocupe ţara lor. Au hulit pe Hristos, căci dacă ei s-ar fi pocăit de nedreptăţile lor şi ar fi crezut pe Hristos, înseamnă că ar fi păzit poruncile.

Verset: 10, 11

„Atunci al cincilea înger a vărsat cupa lui pe scaunul fiarei şi în împărăţia ei s-a făcut întuneric şi oamenii îşi muşcau limbile de durere. – 11. Şi au hulit pe Dumnezeul cerului din pricina durerilor şi a bubelor lor, dar de faptele lor nu s-au pocăit”.

Tâlcuire:

Al 5-lea înger simbolizează pe Sfinţii Părinţi, care s-au luptat împotriva ereticilor. Prin semnul fiarei îi arată pe eretici. Fiara este diavolul, căci în inimile lor locuieşte diavolul. Sfinţii Părinţi au distrus greşelile ereticilor. Prin învăţătura Sfinţilor Părinţi S-a înlăturat întunericul învăţăturii ereticilor. „Îşi muşcau limbile de durere". Fiecare şi-a hotărât erezia sa şi Arie şi Sabelie şi ceilalţi. Durerile lor şi bubele lor sunt hulele lor. Prin pocăinţă ar fi scăpat de erezia lor.

Verset: 12

„Şi al şaselea înger a vărsat cupa lui în râul cel mare al Eufratului şi apele lui au secat, ca să fie gătită calea împăraţilor de la răsăritul soarelui".

Tâlcuire:

Al 6-lea înger îi arată pe martiri. Prin fluviul cel mare al Eufratului îi arată pe persecutorii Bisericii lui Dumnezeu. Au fost pedepsiţi persecutorii Bisericii lui Dumnezeu prin lupta împăratului Bisericii împotriva lor. Prin apă arată însăşi persecuţia. A secat apa, adică Sfinţii Martiri au rămas stabili în vestirea cuvântului lui Dumnezeu până ce au trecut toate persecuţiile şi persecutorii au fost trimişi în iad, pe când credinţa creştea şi se răspândea pretutindeni. Să vină îngerul lui Hristos (Maleahi 3, 1 – 3). La Răsărit este Soarele Hristos, care îi va inspira să vină la El şi vor veni la El. „Fără Mine nu puteţi face nimic" (Ioan, 15, 5).

Verset: 13, 14

„Şi am văzut ieşind din gura balaurului şi din gura fiarei şi din gura proorocului celui mincinos trei duhuri necurate ca nişte broaşte. – 14. Căci sunt duhuri demoniceşti, făcătoare de semne şi care se duc! a împăraţii lumii întregi, să-i adune la războiul zilei celei mari a lui Dumnezeu, Atotţiitorul".

Tâlcuire:

13*

Au ieşit din gura fiarei 3 duhuri necurate. Chemarea neamurilor o descrie care vor veni să creadă în Hristos. Arătându-l pe

227

Antihrist care va veni aproape de sfârşitul lumii, cele 3 duhuri necurate îi arată pe ucenicii lui Antihrist, care va veni aproape de sfârşitul lumii. Ucenicii lui sunt propovăduitori prin toate oraşele lumii şi sunt numiţi duhuri ale diavolului, căci diavolul locuieşte în ei şi vorbeşte prin gura lor, care se vede ieşind din gura lui Antihrist şi a falşilor lui profeţi şi prin învăţătura lor sunt fiii diavolului. Broaştele sunt necurate şi trăiesc în lut, la fel şi ucenicii lui Antihrist nu se vor sfii să scoată nenumărate vicii şi urâţenii. Se duc la împăraţii lumii – prin regii lumii îl arată şi pe popor grăbindu-i pe ucenicii lui Antihrist la marea judecată a Atotputernicului Dumnezeu. Îi arată pe cei ce vor persecuta Biserica lui Dumnezeu şi le va fi dată în marea zi a judecăţii pedeapsă fără de sfârşit. Căci s-au sfârşit persecuţiile lui Antihrist şi s-a apropiat judecata lui Dumnezeu.

Verset: 15

„Iată, vin ca un fur. Fericit este cel care priveghează şi păstrează veşmintele sale, ca să nu umble gol şi să se vadă ruşi nea lui!”

Tâlcuire:

„Iată vin ca un hoţ” Se arată că va veni noaptea (I Ţes. 5, 2 – 3). Fericiţi cei ce priveghează. Necredincioşii vor rămânea în poftele lor stricăcioase şi ei nu vor putea prevedea răul ce va urma şi-şi vor zice că mai pot dormi „Deşteaptă-te cel ce dormi şi te scoală din morţi şi te va lumina Hristos” (Efes. 5, 14). Drepţii studiind vor prevedea răul care va urma, cei ce şi-au potolit poftele cărnii, care s-au luptat cu armele virtuţilor şi s-au luptat împotriva

duşmanilor văzuţi ai lui Dumnezeu şi aşa au ajuns fericiţi. Veşmintele sufletelor noastre sunt faptele cele bune.

Versetele: 15, 16

„Şi i-au strâns la locul ce se cheamă evreieşte Har-Maghedon”.

Tâlcuire:

Har-Maghedon este muntele rotund, ceea ce arată ziua judecăţii. Munte Rotund îi numeşte pe cei drepţi. Atunci când flăcările focului vor cuprinde întreaga lume: globul e rotund, de asemenea arată şi ridicarea drepţilor.

Verset: 17

„Al şaptelea înger a vărsat cupa lui în văzduh şi glas mare a ieşit din templul cerului, de la tron, strigând: S-a făcut!”

Prin al 7-lea înger îi arată pe sfinţii propovăduitori, care vor fi în vremea lui Antihrist. Prin cer arată vanitatea oamenilor. Sfinţii bărbaţi vor denunţa vanitatea şi necredinţa oamenilor, care sunt pedepsiţi la pedepse veşnice. Glasul cel mare: este vocea sfinţilor vestitori. Prin templu se arată Biserica. Prin sfânta Biserică va ieşi vocea sfinţilor propovăduitori, căci Biserica este tronul lui Dumnezeu şi în El rămâne. „S-a făcut!” aceasta arată că au ajuns la sfârşitul lumii în care se vor împlini toate cele prezise de Domnul şi de sfinţi.

Verset: 18

„Şi s-au pornit fulgere şi vuiete şi tunete şi s-a făcut cutremur mare aşa cum nu a fost, de când este omul pe pământ, un cutremur atât de puternic”.

Tâlcuire:

Prin fulger arată minunile care s-au făcut prin sfinţii lui Dumnezeu. Citim că cele mai multe semne s-au făcut de către Ilie şi Enoh. Vuietele: arată predica sfinţilor. Tunetele sunt groaza focului veşnic. Cutremurul pământului arată cutremurarea inimilor înţelepţilor. Se înţelege şi trecerea

omului de la bine la rău şi sunt evreii care vor crede în Hristos. Vor trece şi alţii de la bine la rău. Putem să-i înţelegem aici şi pe cei ce n-au păzit credinţa în Hristos, ci au urmat rătăcirile lui Antihrist.

Verset: 19

„Şi cetatea cea mare s-a rupt în trei părţi şi cetăţile păgânilor s-au prăpădit şi Babilonul cel mare a fost pomenit înaintea lui Dumnezeu, ca să-i dea paharul aprinderii mâniei Lui”.

Tâlcuire:

„Cetatea cea mare” este cetatea diavolului, formată din toată mulţimea ce l-a aprobat. Prin cele 3 părţi în care este împărţită, îi arată pe evreii ce n-au vrut să creadă în Hristos, pe păgâni şi pe eretici, falşii creştini. Cetatea neamurilor atunci cade când va preceda focul venirea lui Dumnezeu la judecată, atunci vor plânge neamurile. „Foc înaintea Lui va merge şi va arde pe vrăjmaşii Lui” (Ps. 93, 6). Babilonul a fost pomenit înaintea lui Dumnezeu. La sfârşitul lumii este vremea să stea înaintea Domnului şi să dea seamă de faptele mâniei sale. Vinul aprinderii mâniei este pedeapsa cea veşnică, când prin facerea judecăţii, toţi necredincioşii şi autorii răului vor fi pedepsiţi de diavolul.

„Şi toate insulele au pierit şi munţii nu s-au mai aflat”.

Tâlcuire:

Munţii şi insulele înseamnă cetatea neamurilor. Prin insule se arată neamul, prin munte conducătorii lor, care au pierit prin foc în ziua judecăţii.

Verset: 21

„Şi grindină mare cât talantul, s-a prăvălit din cer peste oameni. Şi oamenii au hulit pe Dumnezeu, din pricina pedepsei cu grindină, căci urgia ci era mare foarte”.

Tâlcuire:

Talantul din Evanghelie (Mt, 25, 25). Prin grindina căzută peste oameni arată atotputernicia lui Dumnezeu, care îi va pedepsi pe păcătoşi şi îi va trimite în iad. Şi oamenii au hulit pe Dumnezeu din cauza grindinii. Prin hulă se arată ceea ce este ura potrivnicilor, pe care în acest fel o vor păstra în inimă şi pe care ei voiesc s-o arate.

Capitolul 17

Verset: 1

„Apoi a venit unul din cei şapte îngeri, care avea cele şapte cupe, şi a grăit către mine, zicând: Vino să-ţi arăt judecata desfrânatei celei mari, care sălăşluieşte pe ape multe”.

Tâlcuire:

A venit unul din cei şapte îngeri, prin aceasta arată ziua judecăţii lumii. Cele 7 cupe sunt predica sfinţilor. Desfrânala cea mare este Roma, care a persecutat Biserica lui Dumnezeu. Stă pe ape şi ascultă – adică cuprinde neamuri multe.

Verset: 2

„Cu care s-au desfrânat împăraţii pământului, şi cei care locuiesc pe pământ s-au îmbătat de vinul desfrânării ei”.

Tâlcuire:

Cu ea s-au desfrânat toţi regii Romei. Vinul desfrânării ei – sunt diferitele greşeli şi crimele pe care le-a făcut cetatea necredinţei. Şi necredincioşii se vor desfrâna cu crimele diavoleşti ale acesteia. Pământul – îi arată pe toţi locuitorii care au aprobat aceasta. Până ce va scoate din minţi frica de Dumnezeu, ca să arunce toate bunătăţile (Iov. 15, 16).

Verset: 3

„Şi m-a dus, cu duhul, în pustiu, şi am văzut o femeie şezând pe o fiară roşie, plină cu nume de hulă, având şapte capete şi zece coarne”.

Tâlcuire:

Prin pustie desemnează mulţimea tuturor necredincioşilor, că ei sunt lipsiţi de Dumnezeu şi sunt aruncaţi de la Dumnezeu. În pustiu va veni femeia desfrânată care este formată din multe cetăţi ale diavolului a nedreptăţilor. Fiara adevărată îl arată pe diavolul, că are vopsea roşie ca a sângelui, prin sânge arată însăşi moartea, căci diavolul este sanguin, este autorul morţii şi al tuturor pierzărilor. Plină cu nume de hulă, este autorul hulelor.

III.

Verset: 4

„Şi femeia era îmbrăcată în purpură şi în stofă stacojie şi împodobită cu aur şi cu pietre scumpe şi cu mărgăritare, având în mână un pahar de aur, plin de urâciune şi de necurăţiile desfrânării ei”.

Tâlcuire:

Purpura este ca sângele, roşii sunt hainele regilor, arătând puterea lumească a veacului. Prin sânge arată însăşi moartea. Prin veşmintele de purpură înţelegem şi lucrurile necredincioşilor, care vor fi condamnaţi la moarte veşnică. Împodobită cu aur, arată însăşi înţelepciunea. Femeia cea aurită avea înţelepciunea veacului acestuia, care este nebunie înaintea lui Dumnezeu. Pietre scumpe şi mărgăritare, arată elocvenţa acestui veac. Paharul de aur ce-l avea în mână arată învăţătura filosofilor şi a poieţilor. Plin de urâciune şi de necurăţia desfrânării; învăţătura filosofilor şi a poieţilor era plină de minciună, cuprinzând toate greşelile neamului omenesc.

Verset: 5

„Iar pe fruntea ei scris nume tainic: Babilonul cel

mare, mama desfrânatelor şi a urâciumior pământului”.

Tâlcuire:

Prin frunte şi faţă îl arată pe om, de altfel şi necredincioşii din lucrările lor sunt cunoscuţi (Prov. 20, 2). Prin frunte şi faţă se arai! lucrul necredincioşilor că se văd din lucrurile lor că sunt fiii diavolului, cetăţenii necredinţei.

„Şi am văzut o femeie, beată de sângeie sfinţilor şi de sângele mucenicilor lui Iisus, şi văzând-o, m-am mirat cu mirare mare”.

Tâlcuire:

Înseamnă că era nebună, dacă era beată de sânge. Deci faţă de mila lui Dumnezeu era nebună. Şi ne-am mirat: s-au mirat credincioşii văzând şi pe alţi nebuni care s-au depărtat de frica lui Dumnezeu.

Verset: 7

„Şi îngerul mi-a zis: De ce te miri? Eu îţi voi spune taina femeii şi a fiarei care o poartă şi care are cele şapte capete şi cele zece coarne”.

Tâlcuire:

Fiara aceasta este diavolul, care a fost înainte de venirea lui Hristos pe pământ, stăpânind neamul omenesc. Fiara pe care ai văzut-o a fost şi nu mai este. Diavolul care a stăpânit neamul omenesc înainte de venirea lui Hristos este arătat aici.

Verset: 8

„Fiara pe care ai văzut-o era şi nu este şi va să se suie din adânc şi să meargă spre pieire. Şi se vor mira cei care locuiesc pe pământ ale căror nume nu sunt scrise de la întemeierea lumii în cartea vieţii văzând pe fiară că era şi nu este, dar se va arăta”.

Tâlcuire:

„Se suie din adânc” arată venirea lui Antihrist, când va veni va ieşi satana din carcera sa, şi va seduce toate neamurile. Şi va fi pedepsit cu toţi sateliţii săi, spre pedeapsă veşnică. Şi se vor mira cei ce locuiesc pe pământ. Locuitorii pământului trebuie înţeleşi cei ce s-au făcut mai mari ca Dumnezeu, pe care îi va cuprinde Antihrist. Se vor mira cei rânduiţi vieţii veşnice văzând fiara, acestea sunt semnele făcute de diavol prin Antihrist şi adorând în Antihrist pe diavol.

Verset: 9

„Aici trebuie minte care are înţelepciune. Cele şapte capete sunt şapte munţi deasupra cărora şade femeia”.

Tâlcuire:

Aceasta arată că este mare întunecime şi sensul aceleia este ascuns. Şi noi să-l rugăm pe Dumnezeu să înlăture acest întuneric. Prin cele 7 capete vor stăpâni tot neamul omenesc.

„Dar sâni şi şapte împăraţi: cinci au căzut, unul mai este, celălalt încă n-a venit, iar când va veni are de stat puţină vreme”.

Tâlcuire:

Sunt 7 împăraţi, 5 au venit, celălalt încă n-a venit, mai este unul. Primul cap al diavolului a pierit prin potop (primul împărat). Fiii lui Dumnezeu mergeau înainte de potop în cloaca iadului. Al doilea cap după potop a fost până la darea Legii, în aceiaşi pierzare mergeau şi aceştia şi erau ţinuţi acolo. L-au omorât şi pe al 3-lea, căci poporul lui Dumnezeu după primirea Legii s-a închinat idolilor. În al 4-lea loc sunt falşii profeţi şi care au ajuns în acelaşi loc al pierzării, că au amăgit poporul lui Dumnezeu. În al 5-lea loc sunt nedrepţii iudei care au omorât pe Domnul Hristos şi i-au prigonit pe Apostoli, aceştia sunt puşi în locul al 5-lea. Cei 5 au căzut prin cucerirea romanilor. Unul mai este, păgânii care sunt persecutorii Bisericii lui Hristos şi sunt puşi pe locul 6, că au persecutat Biserica lui Dumnezeu,

din care cauză şi acest Ioan era în Patmos. Celălalt încă n-a venit, acesta este Antihrist care va fi pus în locul 7 şi când va veni îi va rămânea timp scurt, căci Domnul nostru Iisus Hristos îl va ucide cu duhul gurii Sale, şi-l va omorî arătând venirea Sa. Şi de n-ar scurta Domnul zilele acelea, zilele persecuţiei lui Antihrist, n-ar mai scăpa niciun trup (Mc. 13, 20), aici vorbeşte de cei aleşi.

Verset: 11

„Şi fiara care era şi nu este – este al optulea, deşi este dintre cei şapte şi merge spre pieire".

Tâlcuire:

Fiara a 8-a era diavolul, care stăpânea neamul omenesc înainte de venirea lui Hristos. Cele 7 părţi sunt toţi cei ce l-au urmat, iar a 8-a parte este diavolul cu ceilalţi diavoli şi merge spre pieire.

Verset: 12

„Şi cele zece coarne pe care le-ai văzut sunt zece împăraţi, care încă n-au luat împărăţia, dar care vor lua stăpânire de împăraţi, un ceas împreună cu fiara".

Tâlcuire:

Cele 10 coarne sunt cei zece îngeri, care vor distruge împărăţia romanilor. La început Asia şi-a obţinut partea, apoi turcii, apoi vandalii au ocupat Africa, goţii Spania, longobarzii Italia şi burgunzii Galia, ostrogoţii Germania. Stăpânirea de o oră, vor fi primii regi. Le va rămânea puţin ca să stăpânească asupra neamurilor singuri. Şi vor da partea lor fiarei.

Versetele: 13, 14

„Aceştia au un singur cuget şi puterea şi stăpânirea lor o dau fiarei 14.

— Şi vor porni război împotriva Mielului, dar Mielul îi va birui, pentru că este Domnul domnilor şi împăratul împăraţilor şi vor birui şi cei împreună cu El – chemaţi şi aleşi şi credincioşi".

Tâlcuire:

Un cuget şi o voinţă în rău. Se va lupta cu Mielul va porni luptă împotriva Bisericii lui Dumnezeu, omorând poporul lui Dumnezeu. Este Domnul domnilor, este Regele regilor, este Regele Sfinţilor, aleşi şi credincioşi. Aleşii rămân în veşnicie.

Verset: 15

„Şi mi-a zis: Apele pe care le-ai văzut şi deasupra cărora şade desfrânata, sunt popoare şi gloate şi neamuri şi limbi”.

Tâlcuire:

Prin ape înţelegem neamurile pe care le-au stăpânit romanii.

Verset: 16

„Şi cele zece coarne pe care le-ai văzut şi fiara vor urî pe desfrânaia şi o vor face pustie şi goală şi carnea ei vor mânca-o şi pe ea vor arde-o cu foc”.

Tâlcuire:

Cele 10 coarne pe Roma cea desfrânată o arată, care pentru a-şi apăra pe falşii ei dumnezei l-a persecutat pe Dumnezeu creatorul său. Vor urî fiara – vor lua arma şi vor distruge imperiul roman. Vor mânca carnea ei – vor lua bogăţiile ei. Şi vor arde-o cu foc – Sub ocupaţia acestor neamuri au fost arse castelele romane.

Verset: 17

„Pentru că Dumnezeu a pus în inimile lor să facă voia Lui şi să se întâlnească într-un gând şi să dea fiarei împărăţia lor, până se vor împlini cuvintele lui Dumnezeu”.

Tâlcuire:

„Dumnezeu a pus în inimile lor să facă voia Lui” adică i-a lăsat să distrugă cetatea Romei, se împlinesc

profeţiile. Aceştia după ce au făcut cele prezise, au făcut voia lui Dumnezeu, apoi se vor deda la crime diavoleşti, supunându-se diavolului.

„Iar femeia pe care ai văzut-o este cetatea cea mare care are stăpânire peste împăraţii pământului”.

Tâlcuire:

Femeia este cetatea imperiului roman. Ea a fost distrusă de cei necredincioşi care stăpânesc neamul omenesc.

Capifoiui 18

Verset: 1

„După acestea, am văzut alt înger, pogorându-se din cer, având putere mare, şi pământul s-a luminat de slava lui”.

Tâlcuire:

Îngerul este Hristos, care a coborât din cer pe pământ, ca să-i ridice pe oameni la cer. Avea putere mare – ca şi Tatăl, egal întru toate cu Tatăl. „Pământul s-a luminat de slava lui” prin învăţarea credinţei Lui, neamul omenesc a fost eliberat de sub stăpânirea întunericului a necredinţei şi a neştiinţei.

Verset: 2

„Şi a strigat cu glas puternic şi a zis: A căzut! A căzut Babilonul cel mare şi a ajuns locaş demonilor, închisoare tuturor duhurilor necurate, şi colivie tuturor păsărilor spurcate şi urâte”.

Tâlcuire:

Glasul puternic este învăţătura Evangheliei lui Hristos care strigă: A căzut Babilonul cel mare. Însuşi Iisus a făcut să cadă Babilonul. A căzut prin propovăduirea Evangheliei care a ridicat mulţime de aleşi, căci prin credinţa în Hristos s-a făcut cetatea sfântă care este (Hristos) Biserica. A căzut a doua oară, căci în ultimele zile

va lua pedeapsă veşnică. „A ajuns locaş demonilor”, închisoarea tuturor duhurilor celor necurate – demonii sunt duhurile necurate. A ajuns locaş, închisoare, – îngerii cei buni îi păzesc pe cei aleşi ca să nu mai păcătuiască şi să piară. La fel şi dracii îi păzesc pe necredincioşi ca nu cumva să facă ceva în afară de nedreptăţile lor şi aşa să se mântuiască.

Verset: 3

„Pentru că din vinul aprinderii desfrânării ei au băut toate neamurile şi împăraţii pământului s-au desfrânat cu ea şi neguţătorii lumii din mulţimea desfătărilor ei s-au îmbogăţit”.

Din vinul desfrânării ei au băut toate neamurile. Prin neguţătorii lumii îi înţelegem pe iubitorii acestui veac, care şi-au vândut sufletele lor pentru a-şi aduna bogăţii. Sufletele lor sunt vanitoase căci s-au vândut demonilor pentru a aduna bogăţii. În cei aleşi însă se lucrează toată virtutea, ca să câştige bogăţiile cele cereşti (Ierem. 9, 15)

Verset: 4

„Am auzit, apoi, alt glas din cer, zicând: Ieşiţi din ea, poporul meu, ca să nu vă împărtăşiţi din păcatele ei şi să nu luaţi din pedepsele ei”.

Tâlcuiră:

În acest loc, cerul este Biserica, vocea din cer este vocea care iese din propovăduitorii Bisericii. „Ieşiţi din ea poporul meu”. Dumnezeu pin propovăduitorii Săi îi cheamă pe cei aleşi să iasă din Babilon nu cu trupul, ci cu mintea. „Ca să nu vă împărtăşiţi din păcatele ei” că cei ce consimt să iasă din Babilon, vor arunca faptele rele ca ale unui nebun (Ps. 25, 4). „Să nu luaţi din pedepsele ei” prin pedepse le înţelegem pe cele ce sunt pregătite necredincioşilor.

Verset: 5

„Fiindcă păcatele ei au ajuns până la cer şi Dumnezeu şi-a adus aminte de nedreptăţile ei”.

Tâlcuire:

Dumnezeu prevede în Atotputernicia Sa nedreptăţile Babilonului şi şi-a adus aminte de nedreptăţile lor şi le va pedepsi veşnic.

Verset: 6

„Daţi-i înapoi, precum v-a dat şi ea şi, după faptele ei, cu măsură îndoită, îndoit măsuraţi-i; în paharul în care v-a turnat, turnaţi-i de două ori”.

Tâlcuire:

Cei aleşi îi vor judeca pe cei necredincioşi (Mt. 19, 28). „Cu măsură îndoită”. Dubla măsură sunt persecuţiile duble ale Babilonului asupra celor aleşi de Dumnezeu – asupra sufletului şi asupra trupului. Dubla pedeapsă o vor primi îndoit măsurată, pedeapsa temporală şi pedeapsa cea veşnică. „În paharul în care v-a turnat” prin pahar înţelegem suferinţele prin care au trecut sfinţii de la aceşti nedrepţi.

„Pe cât s-a mărit pe sine şi a fost în desfătări, tot pe atâta daţi-i chin şi plângere. Fiindcă în inima ei zice: Şed ca împărăteasă şi văduvă nu sunt şi jale nu voi vedea nicidecum!”

Tâlcuire:

„Pe cât s-a mărit daţi-i chin” Pe cât s-a mărit, dându-se mai presus de toate viciile la care s-a dedat, pe atât de mari chinuri să ia. Fiindcă în inima ei zice – Babilonul este împărăţia, nu este văduvă de bunurile temporale şi de lucrul în care se desfătează. Cei necredincioşi ştiu că pentru crime sunt demni de condamnare şi îşi spun că nu vor vedea jale, vor înlătura amintirea din minte a morţii, ca să nu fie tulburaţi de tristeţea cugetului şi a minţii lor.

Verset: 8

„Pentru aceea într-o singură zi vor veni pedepsele peste ea: moarte şi tânguire şi foamete şi focul va arde-o

de tot, căci puternic este Domnul, Cel care o judecă”.

Tâlcuire:

„Într-o singură zi vor veni pedepsele”. În ziua judecăţii, va veni moartea care arată aici moartea a doua. Prin foame, tânguire şi foc arătând neliniştea care îi va cuprinde şi focul cel veşnic care îi va arde (1 Cor. 10, 11). Prin „neguţătorii pământului” arată pe iubitorii veacului acestuia, prin ei înţelegem şi pe cei ce au adunat bogăţii ca să fie lăudaţi de oameni. Se poate înţelege şi aceia care vând treptele bisericeşti, pe care îi condamnă Scriptura. Episcopii sunt desemnaţi, care trec sub tăcere adulterul preoţilor şi arhidiaconilor şi care prin autoritatea pe care au primit-o de la epistopi pot să continue. Sunt preoţii care pentru faptele lor temându-se că vor fi condamnaţi sunt mai sârguincioşi în serviciul diaconilor decât în celelalte, sunt inimile preoţilor vândute diavolului. Dacă este urât cel ce vinde pe alt om, cu atât mai mult sunt oamenii care vând pe oamenii lui Hristos, care i-a răscumpărat cu sângele Său, să-i vinzi diavolului este lucru ruşinos. Plata negustoriei lor este iadul.

Verset: 12, 13, 14

„Marfă de aur şi de argint, pietre preţioase şi mărgăritare, vison şi porfiră, mătase şi stofă stacojie, tot felul de lemn bine mirositor şi tot felul de lucruri de fildeş, de lemn de mare preţ şi marfă de aramă şi de fier şi de marmoră. – 13. Şi scorţişoară şi balsam, mirodenii şi mir, tămâie şi vin, untdelemn şi făină de grâu curat, grâu şi vite, oi, cai şi căruţe, trupuri şi suflete de oameni» – 14. Şi roadele cele dorite de sufletul său s-au dus de la tine şi toate cele grase şi strălucite au pierit de la tine şi niciodată nu le vor mai găsi”.

Tâlcuire:

În toate se condamnă avariţia şi luxul Babilonului. Aur, tămâie şi celelalte – vor merge în focul cel veşnic cei ce au ucis oameni sau au vândut, au curvit şi preacurvit.

Avariţia este regina lumii, iar fiica ei este luxul.

Verset: 15, 16, 17

„Iar neguţătorii de aceste lucruri, care s-au îmbogăţit de pe urma ei, vor sta departe, de frica chinurilor ei, plângând şi tânguindu-se. – 16. Şi zicând: Vai! Vai! Cetatea cea mare, cea înveşmântată în vison şi în porfiră şi în stofă stacojie şi împodobită cu aur şi cu pietre scumpe şi cu mărgăritare! Că într-un ceass-a pustiit atâta bogăţie! – 17. Şi toţi cârmacii şi toţi cei care plutesc pe mare şi corăbierii şi toţi câţi lucrează pe mare stăteau departe".

Tâlcuire:

Neguţătorii vor sta departe de frica chinurilor. Prin mare înţelegem acest veac, prin cârmaci pe conducătorii nedrepţi, pe cei ce navighează din loc, pe cei ce merg şi asupresc pe săraci şi se dedau la păcatele lor zilnice.

Versetele: 18, 19

„Şi strigau, uitându-se la fumul focului în care ardea şi ziceau: Care cetate e asemenea cu cetatea cea mare! – 19. Şi îşi puneau ţărână pe capetele lor şi strigau plângând şi tânguindu-se şi zicând: Vai! Vai! cetatea cea mare, în care s-au îmbogăţit din comorile ei toţi cei care ţin corăbii pe mare, că într-un ceas s-a pustiit!"

Tâlcuire:

Vor vedea focul, adică locul unde a fost Băbilonul, căci ei înşişi au fost Băbilonul. „Îşi puneau ţărână pe cap". Prin cap arată înţelepciunea, mintea. Prin cenuşă arată păcatele. Îşi acopereau mintea cu cenuşa păcatului.

Verset: 20

„Veseleşte-te de ea, cerule, şi voi sfinţilor, şi voi apestolilor, şi voi prorocilor, pentru că Dumnezeu v-a făcut dreptate, în judecata ce aţi avut ch ea".

„Veseleşte-te de ea cerule" Cerul – îngerii. Prin Apostoli îi arată pe Părinţii Noului Testament, iar prin profeţi pe Patriarhii Vechiului Testament. Se vor bucura în

ziua judecăţii, când se vor pedepsi păcatele şi toate relele.

Verset: 21

„Iar un înger puternic a ridicat o piatră, mare cât o piatră de moară, şi a aruncat-o în mare, zicând: Cu astfel de repeziciune va fi aruncat Babilonul, cetatea cea mare, şi nu se va mai afla”.

Tâlcuire:

Îngerul este Iisus Hristos. Piatra de moară arată mulţimea necredincioşilor. Marea arată iadul, în care vor fi aruncaţi cei necredincioşi. Îngerul a aruncat piatra în mare – în ziua judecăţii Domnului nostru Iisus Hristos, va judeca cu judecată dreaptă toată mulţimea necredincioşilor şi-i va trimite în iad.

Verset: 22, 23

„Şi glasul celor care zic din chitară şi din gură, din flaut şi din trâmbiţă nu se va mai auzi de acum înainte şi niciun meşteşugar de orice fel de meşteşug nu se va mai afla în tine şi huruit de mori nu se mai auzi în tine niciodată! – 23. Şi niciodată lumina lămpii nu se va mai ivi în tine; şi glasul de mire şi de mireasă nu se vor mai auzi în tine niciodată, pentru că neguţătorii Săi erau stăpânitorii lumii şi pentru că toate neamurile s-au rătăcit cu fermecătoria ta”.

Tâlcuire:

„Glasul celor ce zic din chitară” aceste glasuri sunt crimele Babilonului. Nu se vor mai auzi acestea în Babilon, deoarece au fost aruncate în iad. Lumina necredincioşilor se va stinge. „Neguţătorii ei erau stăpânii acestei lumi” – Biserica îşi are negustorii ei, iar Babilonul îi are pe ai săi. Neguţătorii vor lua tezaurele lor în cer, unde furii nu pot să le sape şi să le fure (Mt. 4, 20). Neguţătorii Babilonului şi-au luat plata pe pământ, unde furii le sapă şi le fură. Prin fermecătoriile tor s-au rătăcit toate neamurile, care sunt diferitele greşeli prin care neamul omenesc este

dezamăgit.

Verset: 24

„Şi s-a găsit în ea sânge de proroci şi de sfinţi şi sângele tuturor celor înjungkiaţi pe pământ”.

„S-a găsit în ea sânge de proroci şi de sfinţi”. Sângele sfinţilor sunt crimele prin care i-au ucis pe sfinţi, că zice Domnul către evrei înţelegând pe toţi ucigaşii: „Ca să cadă asupra voastră tot sângele drepţilor, răspândit pe pământ” (Mt. 23, 35).

Capitolul 19

Versetele: 1, 7

„După acestea, am auzit, în cer, ca un glas puternic de mulţime multă zicând: Aliluia! Mântuirea şi slava şi puterea sunt ale Dumnezeului nostru! – 7. Să ne bucurăm şi să ne veselim şi să-i dăm slavă, căci a venit nunta Mielului şi mireasa Lui s-a pregătit”.

Tâlcuire:

„După acestea s-a auzit în cer Aliluia”. Pentru că Domnul Dumnezeul nostru este împărat. Aceasta este lauda cu care lăudăm pe Domnul, că a distrus împărăţia diavolului, pierzătorul nostru. Bucuria aceasta este mila pe care a revărsat-o prin Biserică, căci a venit nunta Mielului şi Mireasa s-a pregătit, vom fi ca un trup (Efes. 5, 31), căci Apostolul vorbeşte despre Hristos şi Biserică.

Verset: 8

„Şi i s-a dat ei să se înveşmânteze cu vison curat, luminos, căci visonul sunt faptele cele drepte ale sfinţilor”.

Tâlcuire:

Mireasa este Biserica care este numită soţia Mielului. Visonul sunt faptele sfinţilor cu care a fost împodobită Biserica.

Verset: 9

„Apoi mi-a zis: Scrie: Fericiţi cei chemaţi la cina nunţii Mielului! Şi mi-a zis iar: Acestea sunt adevăratele cuvinte ale lui Dumnezeu”.

Tâlcuire:

„Cina nunţii Mielului” este acum când în Biserică se pasc din Evanghelie. Cina cea adevărată va fi, când după înviere se vor bucura de fericirea măririi celei veşnice. Prânzul de acum nu-i face pe toţi fericiţi, căci ei văd acum şi binele şi răul. Aceia vor fi cu adevărat fericiţi, care la Cina cea de după sfârşitul lumii, vor fi părtaşi la Cina cea de atunci.

„Şi am căzut înaintea picioarelor lui, ca să mă închin lui. Iar el mi-a zis: Vezi să nu faci aceasta! Sunt împreună slujtor cu tine şi cu fraţii tăi, care au mărturia lui Iisus. Lui Dumnezeu închină-te, căci mărturia lui Iisus este duhul prorociei”.

Tâlcuire:

„Am căzut înaintea picioarelor lui”. Mărturia lui Iisus Hristos este duhul profetic al Vechiului Testament şi duhul profetic pe care l-a avut Iisus Hristos.

Verset: 11

„Şi am văzut cerul deschis şi iată un cal alb, şi Cel care şedea pe el se numea Credincios şi Adevărat şi judecă şi se războieşte întru dreptate”.

Tâlcuire:

Va veni Hristos cu sfinţii Săi şi El însuşi îl va omorî pe Antihrist şi pe slujitorii lui. Cerul este (Hristos) Biserica. Calul alb este Fiul lui Dumnezeu înălţat. Dumnezeu, la judecată, va aduce în faţa sa toate păcatele necredincioşilor şi crimele lor, şi fiind Dumnezeu drept, judecă cu dreptate şi pedepseşte.

Verset: 12

„Iar ochii Lui sunt ca para focului şi pe capul Lui sunt cununi multe şi are nume scris pe care nimeni nu-l înţelege decât numai El”.

Tâlcuire:

„Ochii lui Dumnezeu” sunt Duhul lui Dumnezeu. „Cununile de pe cap” sunt mulţimea sfinţilor”. Şi avea nume scris pe care nimeni nu-I putea înţelege numai El”. Numele este Cuvântul lui Dumnezeu. Ştim că Tatăl este fără de început, la fel şi Fiul şi în ce fel este aceasta n-o ştim. Numai El se ştie pe Sine.

Verset: 13

„Şi este îmbrăcat în veşmânt stropit cu sânge şi numele lui se cheamă Cuvântul lui Dumnezeu”.

Tâlcuire:

Prin „veşmânt” înţelegem trupul lui Iisus Hristos. Prin „Sânge” arată păcatele noastre, pentru care a fost omorât El. Prin veşmânt se mai poate înţelege şi mulţimea sfinţilor, iar prin sânge martirii.

„Şi oştile din cer veneau după EI, călare pe cai albi, purtând veşminte de vison alb, curat”.

Tâlcuire:

Prin „cer” înţelegem Biserica. Prin „oştile” ce-L urmau pe El, înţelegem pe sfinţii care se vor naşte la sfârşitul lumii şi care se vor lupta împotriva lui Antihrist. Căci este timpul pe care ei îl vor stăpâni. Veşmintele sunt faptele lor.

Verset: 15

„Iar din gura Lui ieşea sabie ascuţită, ca să lavească pe păgâni cu ea. Şi El îi va păstori cu toiag de fier şi va călca teascul vinului aprinderii mâniei lui Dumnezeu, Atotţiitorul”.

Tâlcuire:

„Gura Domnului” este propovăduirea acestuia. Prin

„sabie” înţelegem Scripturile divine. A lovit Hristos cu sabia Sa neamurile, distrugând prin învăţăturile Sale toate rătăcirile. „Îi va păstori cu toiag de fier”, prin „toiag” înţelegem Evanghelia. Hristos domneşte cu toiag de fier peste neamuri, când prin doctrina sfinţilor şi pe evrei îi întoarce la credinţa Sa şi pe aleşii Săi îi apără de rătăcirile lui Antihrist. Va călca teascul vinului aprinderii mâniei lui Dumnezeu – este ultima pedepsire a necredincioşilor în iad.

Verset: 16

„Şi pe haina Lui şi pe coapsa Lui are nume scris: împăratul împăraţilor şi Domnul domnilor”.

Tâlcuire:

„Haina Lui” sunt sfinţii Lui. Prin „coapsă” arată originea omenească a Mântuitorului. Prin Sfinţii Săi se cunoaşte El, ca fiind Dumnezeu adevărat, Rege al regilor (Sfinţilor). Prin coapsă mai putem înţelege şi pe Părinţii Vechiului Testament din care îşi trage originea omenească Hristos.

Verset: 17, 18

„Apoi am văzut un înger stând în soare; Şi a strigat cu glas puternic grăind tuturor păsărilor care zboară spre înaltul cerului: Veniţi şi vă adunaţi la ospăţul cel mare al lui Dumnezeu. – 18. Ca să mâncaţi trupurile împăraţilor şi trupurile căpeteniilor şi trupurile celor viteji, şi trupurile cailor şi ale călăreţilor lor, şi celor mici şi celor mari”.

Tâlcuire:

„Un înger stând în soare” aceştia sunt propovăduitorii de la sfârşitul lumii. Îngerul stătea în soare, adică în Hristos – sfinţii propovăduitori se vor întări în Hristos şi nicio persecuţie nu-i va putea clăti din credinţă. Grăind tuturor păsărilor – prin păsări sunt desemnaţi toţi credincioşii care vor fi în viitor. „Zboară în înaltul cerului” – locuiesc pe pământ, însă mintea lor locuieşte în ceruri. Cerul este Biserica prin Biserică zboară sfinţii. Veniţi la „Ospăţul cel mare” Cina cea mare a

Domnului care este alta decât osândirea necredincioşilor. Drepţii văzând pedepsirea păcătoşilor, se vor îndrepta spre fapte bune (Ps. 57, 11)

Verset: 19

„Am văzut fiara şi pe împăraţii pământului, oştirile lor adunate, ca să facă război cu Cel care şedea pe cal cu oştirea Lui”.

Tâlcuire:

„Fiara” este Antihrist, care va face război cu sfinţii. Este vremea când Antihrist şi mulţimea neamurilor fără de sfârşit se vor deda la Persecutarea Bisericii lui Dumnezeu şi se vor strădui să stingă numele lui Hristos din lume.

Versetele: 20, 21

„Şi fiara a fost răpusă, şi cu ea prorocul mincinos, cel care făcea înaintea ei semne cu care amăgise pe cei ce au purtat semnul fiarei şi pe cei care s-au închinat chipului ei. Amândoi au fost aruncaţi de vii în iezerul de foc, unde arde pucioasă. – 21. Iar ceilalţi au fost ucişi cu sabia care ieşea din gura Celui care şedea pe cal şi toate păsările s-au săturat din trupurile lor”.

Tâlcuire:

Va fi ucisă fiara şi falşii profeţi, când se vor împlini cele zise de Apostolul Pavel „Pe care Domnul Hristos îl va ucide cu Duhul gurii sale” când vor fi pedepsiţi în focul cel veşnic Antihrist şi falşii profeţi ai acestuia, vor fi trimişi în iezerul cel de foc. Aceasta arată că vor stărui în răutatea lor până la sfârşitul vieţii. De moartea lui Antihrist se vor bucura nenumăraţi aleşi, pentru că i-a scăpat Dumnezeu de duşmanii cei răi, ucigând pe toţi cei ce i-au persecutat pe sfinţi.

Capitolul 20

Verset: 1

„Apoi am văzu un înger, coborându-se din cer, având cheia adâncului şi un lanţ mare în mâna lui”.

Aici arată osândirea diavolului. Trei sunt pedepsele

cu care este osândit diavolul. – 1. Osândirea primă când a fost aruncat din cer, din fericirea cea mare din cauza nedreptăţii sale; – 2. A doua osândire a fost aceasta, când prin moartea Lui Iisus Hristos pe Cruce, a fost legat în întuneric şi neamul omenesc este scăpat de sub puterea lui. – 3. A treia osândire va fi atunci când la Judecata din urmă va fi trimis în iad, cu toţii necredincioşii, în chinurile cele veşnice. Îngerul acesta este Iisus Hristos, iar coborârea din cer este întruparea Lui. „Cheia adâncului” este însuşi iadul, căci El permite să fie scoşi din iad pe cei ce vrea El, şi pe care vrea îi lasă să cadă în această pedeapsă şi cu dreptate. „Prin Lanţ” desemnează cât de mare este puterea lui Iisus.

Verset: 2

„Şi a prins pe balaur, pe şarpele cel vechi, care este diavolul şi satana, şi l-a legat pe o mie de ani”.

Tâlcuire:

„A prins pe balaur” Hristos l-a prins pe şarpele cel vechi pe diavol, când prin moartea Sa i-a distrus împărăţia acestuia. Prin o mie de ani arată timpul de la venirea lui Hristos până la sfârşitul lumii. Hristos l-a legat pe diavol nu cu puteri trupeşti, ci cu puterea legăturilor Sale uriaşe. Prin aceasta arată inimile sfinţilor, care prin puterea virtuţilor divine, vor fi ţinuţi departe de diavol.

Verset: 3

„Şi l-a aruncat în adânc şi l-a închis şi a pecetluit deasupra lui, ca să nu mai amăgească popoarele, până ce se vor sfârşi cei o mie de ani. După aceea trebuie să fie dezlegat câtăva vreme”.

Tâlcuire:

Legarea diavolului o putem înţelege în trei feluri. 1 – O putem înţelege simplu, că puterea lui Dumnezeu Atotputernicul îl va ţine legat, până în vremea de dinaintea sfârşitului lumii. 2 – Prin „adânc” înţelegem inimile

necredincioşilor, care vor fi departe de a celor aleşi, şi vor fi ţinute în inimile înguste ale dezamăgirii lor. În al 3-lea fel – diavolul nu doreşte nimic altceva decât amăgirea oamenilor, pe când Dumnezeu cel Atotputernic nu va înceta să-i păzească şi să-i apere pe aleşii Săi, ţinându-i departe de această dezamăgire, de legăturile voinţei celor necredincioşi. „Popoarele” sunt cei aleşi ai Săi. Vremea de la o mie de ani încolo defineşte vremea lui Antihrist, căci atunci păcatele făcute de oameni îi vor da putere diavolului ca să distrugă toate virtuţile neamului omenesc.

Verset: 4

„Şi am văzut tronuri şi celor care şedeau pe ele Îi s-a dat putere să facă judecată. Şi am văzut sufletele celor tăiaţi pentru mărturia lui Iisus şi pentru cuvântul lui Dumnezeu, care nu s-au închinat fiarer nici chipului ei, şi n-au primit semnul ei pe fruntea şi pe mina lor. Şi ei au înviat şi au împărăţii cu Hristos o mie de ani”.

Tâlcuire:

Tronurile sunt patria cea cerească. Cei ce şed sunt sfinţii. Ei îi vor judeca pe cei ai întunericului. „Şi am văzut sufletele celor tăiaţi pentru mărturia lui Iisus”. Sufletele celor tăiaţi sunt cei omorâţi pentru cuvântul lui Dumnezeu. „Mărturia lui Iisus” sunt martirii din diferite timpuri. Pe cei ce n-au adorat fiara şi chipul acesteia, pe aceia care sunt omorâţi de Antihrist. Şi ei au învăţat şi au împărăţit cu Hristos o mie de ani. Arată timpul de la întruparea lui Hristos până la sfârşitul lumii, desemnat prin cei o mie de ani, când s-au socotit toţi cei aleşi, pentru ca în această mărire cerească să fie fără trupuri cu Domnul. Ştim că toţi aleşii sunt mădularele lui Hristos, şi din multe mădulare s-a făcut un trup şi de se slăveşte un mădular toate se bucură. Pe rugăciunea sfinţilor se întemeiază bucuria, rugăciunilor lor nu le va sta nimeni împotrivă, ei sunt cei ce se vor naşte la sfârşitul lumii şi vor fi un trup cu cei ce se roagă, şi ei vor obţine ceea ce vor dori.

Verset: 5

„Iar ceilalţi morţi nu înviază până ce nu se vor sfârşi cei o mie de ani. Aceasta este învierea cea dintâi”.

Tâlcuire:

„Ceilalţi morţi” sunt duşmanii care nu învie şi după moarte nu mai vin la bucuria sufletelor sfinţilor din cer, ci ei se vor duce în iad. Aici arată moartea primă. Vor veni apoi la moartea veşnică. Aceasta este învierea cea dintâi. Patru sunt stările celor credincioşi: 1 – Starea rea; – 2. Bună şi rea; – 3. Adevărată; – 4. De care nu se poate lipi niciun rău.

1. Starea rea este înainte de Botez, care este cu totul rea.

2. Starea a doua bună şi rea: este după Botez, ce poate fi bună şi rea niciun credincios nu poate să-şi treacă viaţa fără păcat (i în 1, 8): „De zice cineva că n-are păcat”.

3. Ceea ce este cu totul bună, care se întinde de la Patimile lui Hristos până la sfârşitul lumii, în care sfinţii fiind fără corpuri cu Domnul, se îndulcesc de viaţa veşnică: aceasta se numeşte prima înviere. Timpul de la Patimile lui Hristos şi până la sfârşitul lumii este prima înviere.

4. A patra va fi viaţa sfinţilor, după ce vor primi corpurile lor, starea fericită care nu se va sfârşi niciodată. Nu se va lipi niciun rău de ei, având fericirea deplină, eternă.

Prima înviere a sfinţilor este prima moarte a necredincioşilor, când trecând viaţa prezentă, merg în a doua pedeapsă. A doua moarte va fi după judecata din urmă, ultima osândire. Fericiţi cei ce au parte de învierea cea dintâi.

Verset: 6

„Fericit şi sfânt este cel care are parte de învierea cea dintâi. Peste aceştia moartea a doua nu are putere, ci vor fi preoţi ai lui Dumnezeu şi ai lui Hristos şi vor împărăţi cu El o mie de ani”.

Tâlcuire:

Numele de preoţi aici îi cuprinde pe toţi cei aleşi. Cei aleşi sunt suma tuturor preoţilor, cei ce prin faptele cele bune vor preamări pe Dumnezeu.

Verset: 7

„Şi când se vor sfârşi cei o mie de ani, satana va fi dezlegat din închisoarea lui”.

Tâlcuire:

Închisoarea este întunericul, iadul diavolului.

Verset: 8

„Şi va ieşi să amăgească neamurile, care sunt în cele patru unghiuri ale pământului, pe Gog şi pe Magog, şi să le adune la război; iar numărul lor este ca nisipul mării”.

Tâlcuire:

Va ieşi să amăgească neamurile de pe tot pământul, fiind luminaţi cu doctrina necredinciosului Antihrist. Gog şi Magog sunt nume duhovniceşti căci Gog se interpretează „Acoperiş” figurat locuinţă, casă. Magog – din casă. Prin Gog arată pe acei ce înseamnă casă – desemnează pe acei ce îşi acoper răutăţile lor în inimă (Ie ascund). Fiind văzuţi de oamenii drepţi ca drepţi, căci viitorul le va arăta că în mintea lor sunt duşmani. Magog se interpretează „din casă, de sub acoperiş” îi arată pe aceia care diia casa inimii lor vor scoate nenorocirile în mod clar. Aics se arată toţi necredincioşii. Căci cu atâta uşurinţă va înşela prin Antihrist însuşi diavolul. „Să le adune la război şi numărul lor e ca nisipul mării”. Ei se vor aduna ca să persecute Biserica lui Dumnezeu.

Verset: 9

„Şi s-au suit pe faţa pământului, şi au înconjurat tabăra sfinţilor şi cetatea cea iubită. Dar s-a coborât foc din cer şi i-a mistuit”.

Tâlcuire:

Aici se arată că ucenicii lui Antihrist vor fi lăudătorii viciilor şi vor învăţa oamenii spre mânglierile şi desfătările cărnii. „Pe faţa pământului” – arată cât de vaste sunt căile care duc la moarte. „Tabăra sfinţilor” – arată aici Biserica, tabăra sfinţilor este înconjurată adesea, că au persecutat Biserica lui Dumnezeu cu toată puterea, ca să şteargă numele lui Hristos din temelie, din lume. „S-a coborât foc din cer şi i-a mistuit”. A ieşit foc din cer, arată venirea Domnului la judecată, căci focul îl va preceda, ca să ardă su numai trupele necredincioşilor, ci însăşi lumea să fie consumată prin foc. Zic Psalmii lui David: „Foc va merge înaintea Lui...” (Ps. 4, 3). Iată pământul, cerul şi marea şi celelalte stihii Consumate de foc (Rom. 8, 20) (Prov., 1, 26).

Verset: 10

„Şi diavolul, care-i amăgise a fost aruncat în iezerul de foc şi de pucioasă, unde este şi fiara şi prorocul mincinos, şi vor fi chinuiţi acolo, zi şi noapte, în vecii vecilor”.

Tâlcuire:

Aceasta va împlini spusele Domnului: „Mergeţi blestemaţilor în focul cel veşnic, care este gătit diavolului şi îngerilor lui” (Mt. 25, 41). „Şi vor fi chinuiţi zi şi noapte”, de care chinuri noi suntem eliberaţi prin răscumpărare de către Răscumpărătorul nostru, care vieţuieşte şi împărăţeşte cu Tatăl şi cu Simţul Duh în vecii vecilor.

Verset: 11

„Am văzut apoi, un tron mare alb şi pe Cel care şedea po tron, iar dinaintea feţei Lui pământul şi cerul au fugit şi nu s-a mai găsit loc pentru ele”.

Tâlcuire:

„Tronul” sunt sfinţii. Tron este şi mulţimea îngerilor şi a sfinţilor. Au fugit cerul şi pământul de foc, aceasta

înseamnă înfăşurarea cerului şi a pământului, care prin foc îşi vor schimba faţa ta să poată fi refăcute cu mult mai bine şi mai frumoase. Locul lor nu s-a mai aflat – adică înfăţişarea lor s-a schimbat cu totul.

„Şi am văzut pe morţi, pe cei mari şi pe cei mici, stând înaintea tronului şi cărţile au fost deschise şi altă carte a fost deschisă, care este cartea vieţii, şi morţii au fost judecaţi din cele scrise în cărţi, potrivit cu faptele lor".

Tâlcuire:

„Morţii cei mari" cei care au fost mari în crimele lor. „Morţii cei mici" cei care au fost subiectul celor mari, dar au păcătuit mai puţin. „Cărţile au fost deschise" – Cartea vieţii. Cărţile sunt cei dispreţuiţi. Cartea Vieţii le aparţine celor aleşi. Neruşinaţii au multe cărţi, care sunt arătate prin multele greşeli, căci păgânii aveau mulţi zei, idoli, care i-au dus la multe rătăciri. La fel susţin ereticii învăţături multe şi urâte de Dumnezeu. Aceşti falşi creştini pe mulţi îi îndeamnă la multe crime. Cei rătăciţi au multe cărţi, iar cei aleşi au numai una, căci slujiesc pe un singur Dumnezeu, mărturisind o credinţă universală şi dreaptă şi sunt legaţi cu singură învăţătura iubirii. În Cartea Vieţii sunt numele ucenicilor Domnului: „Bucuraţi-vă, căci numele voastre sunt scrise în ceruri" (Lc., 10, 20; Rom. 8, 3), iar pe care i-a hotărât de mai înainte pe aceştia i-a şi chemat". „Morţii au fost judecaţi din cele scrise în cărţi" potrivit faptelor lor. Fiecare după greşelile sale proprii şi după dreapta calitate a crimelor sale, singur se va judeca. Altfel vor fi judecaţi ereticii, altfel păgânii, altfel falşii, însă fiecare după cât de adânc a fost înfipt în greşelile sale proprii atâta de aspru va fi judecat.

Verset: 13

„Şi marea a dat pe morţii cei din ea şi moartea şi iadul au dat pe morţii lor, şi judecaţi au fost, fiecare după faptele sale".

Tâlcuire:

„Vine vremea când toţi cei din morminte vor auzi glasul Fiului Omului...” (Ioan, 5, 28 – 29). Împărăţiei lui Dumnezeu îi va premerge ieşirea morţilor din morminte, căci trupurile tuturor morţilor prin primirea sufletelor vor fi vii, ieşind din mormintele lor. Cei ce au făcut răul vin la judecată, căci trupurile care au păcătuit trebuie să fie judecate, şi cei ce vor avea de însoţitori nedreptăţile lor, vor avea parte de pedeapsă. Sfântul Atanasie cel Mare zice despre Domnul: „La a doua venire, toţi oamenii îşi vor lua corpurile lor pe care le-au avut, şi vor fi acuzaţi de faptele rele, de propria lor conştiinţă”. Prin cei „din mări” pe cei ce au avut Botezul şi au luat Harul Duhului Sfânt se înţeleg şi vor ieşi în faţa Creatorului toţi aleşii care nu s-au pătat. Prin „moarte” arată trupurile necredincioşilor care încă în viaţă fiind erau morţi. Cei din iad – cei ţinuţi în iad. „Iadul a dat pe morţii săi” a căror suflete au fost devorate de moartea temporală, vor primi tot moarte, dar veşnică, când îşi vor lua din nou trupurile lor.

Versetele: 14, 15

„Apoi moartea şi iadul au fost aruncate în râul de foc. Aceasta este moartea cea de a doua: iezerul cel de foc. – 15. Iar cine n-a fost aflat scris în cartea vieţii, a fost aruncat în iezerul cel de foc”.

Tâlcuire:

„Moartea şi iadul au fost aruncate în râul de foc” aceasta înseamnă sufletul şi trupul. Putem să înţelegem şi moartea dracilor acelora care ei înşişi sunt autorii morţii, care arată pe demoni şi pe ceilalţi necredincioşi, care vor fi trimişi în iad.

Capitolul 21

Verset: 1

„Şi am văzut un cer nou şi un pământ nou. Căci cerul cel dintâi şi pământul cel dintâi au trecut: iar marea nu mai este”.

Tâlcuire:

Cerul şi pământul şi celelalte elemente pe care le vedem vor fi consumate prin foc, nu ca ispăşire a pedepselor, ci pentru a dobândi o stare mai bună, prin foc se vor separa. Zice psalmistul: „Acelea vor pieri, Tu însă vei rămâne şi toate ca un veşmânt se vor învechi...” (Ps. 101, 27). Primul cer şi primul pământ, ne arată aici trecerea, prin schimbarea acestui cer şi pământ. Înfăţişarea lor se va schimba, nu conţinutul.

„Iar marea nu mai este” – cei necredincioşi fierb ca marea (Ps. 57, 20). Toată mulţimea necredincioşilor, cu demonii cu care i-au înşelat sunt aruncaţi în iad.

Verset: 2

„Şi am văzut cetatea cea sfântă, noul Ierusalim, pogorându-se din cer de la Dumnezeu, gătită ca o mireasă, împodobită pentru mirele ei”.

Tâlcuire:

Cetatea Ierusalimului este Biserica, formată din toţi drepţii. Coboară din cer, căci Domnul vine la judecată, cu toată mulţimea de sfinţi – (îs. 3, 14). „Domnul intră la judecată cu stăpânii poporului său...” (Prov. 31, 23). Mireasa împodobită este Biserica împodobită cu diferite virtuţi de către Creatorul ei, împodobită pentru Mirele ei.

Verset: 3

„Şi am auzit, din tron, un glas puternic care zicea: Iată, cortul lui Dumnezeu este între oameni şi va sălăşlui cu ei şi vor fi poporul Lui şi însuşi Dumnezeu va fi cu ei”.

TUcuire:

Prin cetatea Ierusalimului şi prin cortul lui Dumnezeu se arată Biserica lui Dumnezeu. În Biserică locuieşte însuşi Dumnezeu. „Voi locui în aceia...” (Lev. 26, 12).

Verset: 4

„Şi va şterge orice lacrimă din ochii lor şi moarte nu va mai fi; nici plângere, nici strigăt, nici durere nu vor mai

fi, căci cele diniâi au trecut”.

Tâlcuire:

Va şterge Dumnezeu toate lacrimile din ochii sfinţilor, căci după înviere sfinţii nu mai pot fi trişti, unde lacrimile sunt transformate în bucurie. „Şi moarte nu va mai fi”. După înviere moarte nu va mai fi, căci diavolul cu ai lui a fost închis în iad, iar nemurirea primilor oameni, cea dinainte de păcat li se va da acestora. Biserica acum este în plângere, pe aceia îi plânge care sunt înşelaţi de diavol. Pavel îi plânge pe cei ce păcătuiesc. Tristeţea aduce sau lacrimi, sau bucurie sau dorinţă de moarte. Strigăt – în Geneză îi spune Dumnezeu lui Avram „Glasul Sodomei şi al Gomorei a ajuns la Mine...” (Fac. 13, 20; Is. 3, 9). Unde nu este păcat cine să strige atunci? Nici cei ce-l fac pe acesta, deci nu va mai fi necesar niciun strigăt. „Nici durere nu vor mai fi” este durerea trupului şi este şi durerea minţii. Aceste dureri sunt legate una de alta, şi una fără alta nu pot să fie. Durerea corpului se răsfrânge asupra minţii, la fel şi durerea minţii chinuieşte trupul. „Căci cele dintâi au trecut”. A trecut lumea aceasta, aleşii care au trecut această viaţă prin durere şi suferinţă, la sfârşitul vieţii prezente vor primi bucurie veşnică.

Versetele: 5.6

„Şi Cel care şedea pe tron a grăit: Iată, noi le fac pe toate. Apoi a zis: Scrie, fiindcă aceste cuvinte sunt credincioase. – 6. Şi iar mi-a zis: Făcutu-s-a! Eu sunt Alfa şi Omega, începutul şi ieşitul. Celui care însetează îi voi da să bea, în dar, din izvorul apei vieţii”.

Aici arată înnoirea creaturilor. Prin „izvorul apei vieţii” trebuie să înţelegem apa cea vie care este Slava din patria cerească. „Le va da în dar”, preţul vieţii veşnice sunt faptele bune, căci acestea sunt din El însuşi. Fără de Mine Cel care a dat darul şi s-a dat pe Sine însuşi nu puteţi face nimic.

Versetele: 7, 8

„Cel care va birui va moşteni acestea şi-i voi fi lui Dumnezeu şi el îmi va fi Mie fiu. – 8. Iar partea celor fricoşi

şi necredincioşi şi spurcaţi şi ucigaşi şi desfrânaţi şi fermecători şi închinători de idoli şi a tuturor celor mincinoşi este în iezerul care arde, cu foc şi cu pucioasă, care este moartea a doua”.

Tâlcuire:

Cel care îl va învinge pe diavol, va birui toate viciile şi va stărui în fapte bune făcându-le acestea. Este învederat că aceştia vor bea din fântâna vieţii veşnice, care este mărirea cea veşnică. „Iar partea celor fricoşi şi a necredincioşilor şi a tuturor mincinoşilor: moartea a doua”. Este o teamă faţă de Dumnezeu şi o teamă faţă de iaci. Teama este bună când oamenii se tem de moartea a doua. Necredincioşii nu sunt numai aceia care nu cred, adică evreii şi păgânii, ci şi aceia care nu cred în înviere. „Spurcaţi” sunt acei care spurcă poruncile Scripturilor Dumnezeieşti căutând să păstreze bunurile oamenilor. „Ucigaşi” sunt nu numai aceia care ucid pe oarecare oameni, ci şi cei ce poartă ură: „Toţi cei ce urăsc pe fraţii lor sunt ucigaşi de oameni” (1 Ioan 3, 15). „Desfrânaţir sunt cei ce au trecut peste căsătoria legitimă. Cine a desfrânat a păcătuit în trupul său (1 Cor. 6, 18). Există şi o desfrânare a cugetului: „Cel ce a văzut femeie şi a poftit-o…” (Mt. 5, 28). Profetul îi arată ca desfrânaţi pe cei ce au păcătuit părăsind pe Dumnezeu şi care s-au închinat idolilor (Ezechiel, 12, 15 – 22). La fel şi noi de primim îndemnurile diavolului. Fermecători – sunt cei ce introduc în corpul omului venin, cei ce seamănă neînţelegere între fraţi. „Închinători de idoli” sunt nu numai cei ce se închină lor, ci şi zgârciţii (Col. 3, 5). Partea lor este iezerul care arde. Minciuna este de la cel rău. Aici arată moartea veşnică.

Verset: 9

„Apoi a venit unul din cei şapte îngeri, care aveau cele şapte cupe pline cu cele şapte pedepse de apoi, şi a grăit către mine, zicând: Vino să-ţi arăt pe Mireasa, femeia Mielului”.

Soţia Mirelui este Biserica. Sf. Ioan Botezătorul zice: „Cel care are mireasă este mire” (În 3, 29).

Verset: 10

„Şi m-a dus pe mine, cu duhul, într-un munte mare şi înalt şi mi-a arătat cetatea cea sfântă, Ierusalimul pogorându-se din cer, de la Dumnezeu”.

Tâlcuire:

Muntele cel mare este Hristos. Deasupra acestui munte este casa Domnului, care este Biserica (1 Cor. 3, 2). Şi ni s-a arătat cetatea sfântă Ierusalimul, coborând din cer. Prin Ierusalim arată Biserica ce va fi după sfârşitul lumii.

Verset: 11

„Învăluită în slava lui Dumnezeu. Lumina ei era asemenea cu piatra cea de mare preţ, cu piatra de iaspis, limpede cum e cleştarul”.

Tâlcuire:

Lumina este Biserica, piatra de mare preţ este Tatăl, cea de iaspis este Fiul, prin cleştar îl arată pe Duhul Sfânt.

Verset: 12

„Şi avea zid mare şi înalt şi avea douăsprezece porţi, iar la porţi doisprezece îngeri şi nume scrise deasupra, care sunt numele celor douăsprezece seminţii ale fiilor lui Israel”.

Tâlcuire:

Iisus Hristos este zidul cel mare şi înalt. „Avea 12 porţi, poarta de răsărit este Fecioara Maria (Ezechiil 44, 1). Cei 12 îngeri sunt cei 12 apostoli, numărul seminţiilor lui Israel – sunt patriarhii Vechiului Testament, care nu s-au abătut de la credinţa în Sfântă Treime.

Verset: 13

„Spre răsărit trei porţi şi spre miazănoapte trei porţi şi spre miazăzi trei porţi şi spre apus trei porţi".

Tâlcuire:

Spre răsărit 3 porţi, spre miazănoapte 3 porţi, spre miazăzi 3 porţi, spre apus 3 porţi. Prin aceasta arată Sfântă Treime din cele 4 Evanghelii.

„Iar zidul cetăţii avea douăsprezece pietre de temelie şi în ele douăsprezece nume, ale celor doisprezece apostoli ai Mielului".

Tâlcuire:

Hristos este fundamentul apostolilor. Apostolii sunt temelia celor ce vor crede prin ei.

Verset: 15

„Şi cel care vorbea cu mine avea măsură o trestie de aur, ca să măsoare cetatea şi porţile ei şi zidul ei".

Tâlcuire:

Prin „trestie" înţelegem disciplina celor 4 Evanghelii. Fierul este greu şi dur – strâmtă este poarta şi îngustă calea care duce la viaţă (Mt. 7, 14).

Verset: 16

„Şi cetatea este în patru colţuri şi lungimea ei este tot atâta cât şi lăţimea. Şi a măsurat cetatea cu trestia: douăsprezece mii de stadii, lungimea şi lărgimea şi înălţimea ei sunt deopotrivă".

Tâlcuire:

Cetatea este în 4 colţuri, aici arată perfecţiunea Bisericii. Prin lungime ne arată măreţia şi slava veşnică, prin lăţime arată însăşi iubirea. Slava veşnică atâta este cât este şi iubirea. Căci cu cât a fost un credincios mai mare în iubire, pe atât de mare slavă va lua în fericirea cea veşnică şi cu cât iubirea a fost mai mică cu atât va fi şi slava. 12. mii de stadii îi arată pe apostoli. Lungimea,

lăţimea, înălţimea – credinţa, nădejdea şi dragostea. Nădejdea atâta este câtă este credinţa şi iubirea, câte sunt lucrurile atâta este şi iubirea, atâta este şi slava.

Verset: 17

„Şi a măsurat şi zidul ei: o sută patru zeci şi patru de coţi, după măsura omenească, dar şi după măsura îngerească”.

Tâlcuire:

Măsura omenească este egală cu cea îngerească, căci sfinţii bărbaţi sunt egali cu îngerii şi cu aceiaşi măsură vor fi măsuraţi şi vor avea aceiaşi slavă, căci zice Domnul în Evanghelie: „Căci la înviere nici nu se însoară nici nu se mărită, ci vor fi ca îngerii lui Dumnezeu în cer”.

„Şi zidăria zidului este de iaspis, iar cetatea este de aur curat, ca sticla cea curată”.

Tâlcuire:

„Zidăria” sunt Sfinţii lui Dumnezeu. Ei n-au adunat aurul lumii. Aurul arată înţelepciunea lor şi diferite chinuri, căliţi ca aurul în foc. Prin sticlă îi arată pe îngeri, care n-au nicio pată a păcatului.

Verset: 19

„Temeliile zidului cetăţii sunt împodobite cu tot felul de pietre scumpe: întâia piatră de temelie este de iaspis, a doua de safir, a treia de calcedoniu, a patra de smarald”.

Tâlcuire:

Întâia piatră de iaspis – sunt cei ce au imitat pe Dumnezeu fiind verzi ca iaspisul. A doua de safir – Dumnezeu este peste toate. A 3-a de calcedoniu – Aceia care au fost omorâţi pentru mărturia Sfintei Tremi şi au venit la martiriu. A 4-a de smarald e cei ce au semănat învăţăturile Evangheliei în multe locuri.

Verset: 20

„A cincea de sardonix, a şasea de sardiu, a şaptea de hrisolit, a opta de beril, a noua de topaz, a zecea de hrisopras, a unsprezecea de iachint, a douăsprezecea de ametist”.

Tâlcuire:

A cincea de sardonix – cei ce se străduiesc cu sfintele din exterior, pe care le percep cu cele 5 simţuri ca să zidească cetatea Sfântă, luând locul al 5-lea. A 6-a de sardiu – cei ce au ajuns desăvârşiţi, şi s-au încununat cu desăvârşirea martiriului. A 7-a de hrisolit. A 8-a de beril – cei atenţi la cer şi care au dus o viaţă îngerească între oameni, ridicându-se la culmea perfecţiunii. A 9-a de topaz – cei ce au primit talantul şi l-au făcut dublu sau triplu. A 10-a de hrisopras – cele 10 porunci din Vechiul Testament şi în Noul Testament cu înţeles duhovnicesc. A 11-a de iachint. A 12-a de ametist – cei ce au propovăduit şi au făcut minuni pentru numele Domnului Dumnezeu.

Verset: 21, 22

„Iar cele douăsprezece porţi sunt douăsprezece mărgăritare; fiecare din porţi este dintr-un mărgăritar. Şi piaţa cetăţii este de aur curat şi străvezie ca sticla. – 22. Şi templu n-am văzut în aceasta, pentru că templul ei este Domnul Dumnezeu, Atotţiitorul, şi Mielul”.

În Biserică Iisus Hristos este templul.

Verset: 23

„Şi cetatea nu are trebuinţă de soare, nici de lună, ca s-o lumineze, căci slava lui Dumnezeu a luminat-o, şi făclia ei este Mielul”.

Tâlcuire:

Soarele este Noul Testament, iar Luna este Vechiul Testament. Prin aceste două lumini s-a condus sfânta Biserică în lumea aceasta a întunericului şi fericit este locul unde nu mai este întuneric. Lumina Vechiului şi a Noului Testament nu va mai fi necesară, căci lumina va fi Cel ce a luminat pe toţi sfinţii (În 1, 9) – „Şi luminează pe

toţi oamenii ce vin în lume”.

Verset: 24

„Şi neamurile vor umbla în lumina ei, iar împăraţii pământului vor aduce la ea mărirea lor”.

Tâlcuire:

Prin „neamuri” îi arată pe toţi aleşii. Vor umbla cu mintea nu cu trupul, prin lumina Bisericii vor umbla şi lumina-i va lumina – Dumnezeu. „Prin împăraţii pământului” îi desemnează pe apostoli şi pe ceilalţi propovăduitori. Mărirea şi cinstea lor o arată prin cei ce vor crede în ei, căci zice Sf. Ap. Pavel: „Voi sunteţi mărirea noastră în Domnul” (2 Cor. 1, 14).

Verset: 25

„Şi porţile cetăţii nu se vor mai închide ziua, căci noapte nu va mai fi acolo”.

Tâlcuire:

În fericirea aceia nu mai sunt demoni şi nici nu mai pot să fie lucrători de ai acestora, care să mai introducă răul, desemnat prin noapte. Portarul acesta: mintea, nu va mai fi necesară pentru observare, căci acolo va fi ziuă continuă, Porţile sunt ochii (Is. 33, 15).

Verset: 26

„Şi vor aduce în ea slava şi cinstea neamurilor”.

Tâlcuire:

Slava şi cinstea neamurilor sunt sfinţii. Îi vor aduce îngerii în ziua judecătii pe sfinţi la Dumnezeu ca să-şi ia cunună (Mt. 26, 3 i).

„Şi în cetate nu va intra nimic pângărit şi nimeni care este dedat cu spurcăciunea şi cu minciuna, ci numai cei scrişi în Cartea Vieţii Mielului”.

Tâlcuire:

Nu vor intra cei ce au făcut rele, căci şi acelora ce n-au avut uleiul iubirii în vasele lor, li se va închide împărăţia cerurilor. „Amin – zic vouă că nu vă ştiu pe voi”.

Capitolul 22

Verset: 1

„Mi-a arătat, apoi, râul şi apa vieţii, limpede cum e cleştarul şi care izvorăşte din tronul lui Dumnezeu şi al Mielului”.

Tâlcuire:

Râul este mărirea sfinţilor, iar prin cleştar arată calitatea credinţei în faptele lor: „Stea de stea se deosebeşte în strălucire, la fel şi învierea morţilor” (1 Cor. 15, 42). Izvorăşte din tronul lui Dumnezeu şi al Mielului – Aceasta este slava sfinţilor care sunt autorii tuturor bunurilor.

Verset: 2

„Şi în mijlocul pieţei din cetate, de o parte şi de alta a râului creşte pomul vieţii, făcând rod de douăsprezece ori pe an, în fiecare lună dându-şi rodul; şi frunzele pomului sunt spre tămăduirea neamurilor”.

Tâlcuire:

„Prin mijlocul pieţii din cetate” aceasta înseamnă că în inima sfinţilor se desfăşoară continuu dulceaţă. „Şi de o parte şi de alta creşte pomul vieţii făcând rod de 12 ori”. Prin pom îl înţelegem pe Hristos, care este viaţa sfinţilor. „Creşte de o parte şi de alta a râului”, înseamnă îngerii lui Dumnezeu şi-i arată şi pe oameni în acelaşi timp. De cele două părţi este lemnul vieţii – adică şi îngerii şi oamenii sfinţi îl au pe Hristos în mod egal. „Făcând rod de 12 ori”. Fructul sunt cei 12 apostoli şi toţi care au luptat prin învăţătura lor şi în acea fericire este cuprinsă toată mulţimea credincioşilor. „În fiecare lună dându-şi rodul său” Lunile sunt timpul de la începutul lumii până la sfârşitul ei. În fiecare lună, adică toţi aleşii care au fost în timpuri trecute şi până la sfârşit în acea fericire sunt o icoană vie a Tatălui. „Şi frunzele pomwlui sunt spre

tămăduire neamurilor”. Frunzele sunt cuvintele Evangheliei, care au însănătoşit multe neamuri. Şi toate neamurile care se vor mântui prin doctrina Evangheliei de boala lor, vor fi puse în fericirea cerească.

Verset: 3

„Niciun blestem nu va mai fi. Şi tronul lui Dumnezeu şi al Mielului va fi într-însa şi slujitorii Lui îi vor sluji Lui”.

Tâlcuire:

Arată că blestemele sunt destul de multe. Primul om a agonisit blestemul morţii, care a trecut la toţi oamenii. „Hristos s-a făcut blestem pentru noi” (Gal. 3, 13), blestemul este moartea care a luat-o pentru mântuirea noastră. „Şi tronul lui Dumnezeu şi al Mielului va fi într-însa”. Sfinţii care au ajuns nemuritori sunt scaunul, (1 Cor. 15, 53). „Şi slujitorii Lui îi vor sluji Lui”. Cei ce-L iubesc şi L laudă aceia vor fi slujitorii Lui.

Verset: 4

„Şi vor vedea faţa Lui şi numele Lui va fi pe frunţile lor”.

Tâlcuire:

Cât de mare şi de plăcută va fi slava sfinţilor, nu poate cuprinde mintea omenească. „Ceea ce ochii n-au văzut” (1 Cor. 2, 9). Dacă toată această dulceaţă este transcendentă, cum va 3 când vor vedea sfinţii pe Dumnezeu faţă către faţă? Numele adevăratului Dumnezeu este Fiul lui Dumnezeu, acest nume era pe frunţile sfinţilor, căci se arată cum va fi înfăţişarea strălucită a fiilor lui Dumnezeu.

Verset: 5

„Şi noapte nu va mai fi; şi nu au trebuinţă de lumina lămpii sau de lumina soarelui, pentru că Domnul Dumnezeu le va fi lor lumină şi vor împărăţi în vecii vecilor”.

Tâlcuire:

Noapte nu va mai fi – Dumnezeu este lumina. Nu va mai fi noapte – adică toţi demonii şi necredincioşii sunt în pântecele iadului închişi pentru totdeauna. Şi nu au nevoie de lumina lămpii şi de lumina soarelui. Lumina îl arată aici pe Vechiul şi pe Noul Testament – „Pentru că Domnul Dumnezeu le va fi lor lumină”.

Verset: 6

„Şi îngerul mi-a zis: Aceste cuvinte sunt credincioase şi adevărate şi Domnul – Dumnezeul duhurilor prorocilor – a trimis pe îngerul Său să arate robilor Săi cele ce trebuie să se întâmple în curând”.

Tâlcuire:

„Aceste cuvinte”, cuvintele Scripturii acesteia sunt adevărate. Şi Domnul Dumnezeul duhurilor prorocilor a trimis pe îngerul Său – aici arată cele ce trebuie să fie. Acesta este Domnul Dumnezeu care a dat duhul profeţiei tuturor profeţilor sfinţi. „A trimis pe îngerul Său” aici arată că El însuşi vorbeşte şi că Ioan a arătat toate tainele care se cuprind în cartea aceasta, ca să le arate slujitorilor săi ce trebuie să se întâmple în curând. Cele viitoare şi cele cunoscute de oameni, nu le putem cunoaşte decât prin descoperirea Duhului Sfânt sau prin descoperirea îngerilor. De altfel ceea ce noi ignorăm nu este viitorul, cum ar veni la inimile noastre cele ce sunt viitoare pe care nu le ştim? Aceasta învederează că Dumnezeu a rânduit ca să le ştim, căci nu ştiinţa aceasta care este rânduită este răul nostru, ci aceia care coboară din păcatul original.

Verset: 7

„Că iată vin curând. Fericit cel care păzeşte cuvintele prorociei acestei cărţi”.

Tâlcuire:

Aici vorbeşte Iisus Hristos în persoană, arătând că

trebuie să vină la judecată în curând. „Fericit cel ce păzeşte...” Aceia păzesc cuvintele, care sunt poruncile lui Dumnezeu, care le împlinesc prin fapte şi sunt în meditaţie continuă, în legea Domnului e voia lor şi la legea Domnului vor cugeta ziua şi noaptea (Ps. 1, 2).

Versetele: 8, 9

„Şi eu, Ioan, sunt cel care am văzut şi am auzit acestea. Iar când am auzit şi am văzut, am căzut să mă închin înaintea picioarelor îngerului care mi-a arătat acestea. – 9. Dar el mi-a zis: Vezi să nu faci aceasta! Căci sunt împreună slujitor cu tine şi cu fraţii tăi, prorocii, şi cu cei care păstrează cuvintele cărţii acesteia. Lui Dumnezeu închină-te!”

Tâlcuire:

De două ori a vrut Ioan să i se închine îngerului şi de două ori i s-a arătat cât de legată este Biserica de Hristos. La sfârşitul acestei vedenii se arată calitatea Bisericii acesteia după înviere, întru slava lui Hristos, că Ea împărăţeşte în veşnicie cu Acela.

„Apoi mi-a zis: Să nu pecetluieşti cuvintele prorociei acestei cărţi căci vremea este aproape”.

Tâlcuire:

Pecetluită e Scriptura pe care n-o înţelegi. Adică să nu tacă ascunzând întunecimile acesteia, ci arătându-le tuturor, care este voinţa ce trebuie să se arate. Că ziua judecăţii care este descrisă în această carte este aproape şi trebuie să avem inimă care să vadă pericolul care vine şi să nu ne ia ca hoţul şi să ne piardă. Ceea ce nu faci scriind, crezându-le pe acestea, să faci predicând.

Verset: 11, 12

„Cine este nedrept, să nedreptăţească înainte. Cine este spurcat, să se spurce şi mai greu. Cine este drept, să facă dreptate mai departe. Cine este sfânt să se sfinţească şi mai mult.

— Iată, vin curând şi plata Mea este cu Mine, ca să

dau fiecăruia, după cum este fapta lui”.

Tâlcuire:

Aceasta n-o zice învăţând şi ameninţând. Îi mângâie pe oamenii săi ca să nu se îngrozească de vorbele ameninţătoare ale oamenilor acestui neam, aşa precum îi mângâie profesorul pe copii zicându-le: nu vă culegeţi, nu vă culegeţi, este acea ameninţare înţeleaptă, care nu interzice să stai dacă ai început să culegi. Chiar în acest fel îi mângâie până ce i-a umplut de groază pentru ca lucrurile lor nedrepte să grăbească venirea Sa.

Versetele: 13, 14

„Eu sunt Alfa şi Omega, Cel dintâi şi Cel de pe urmă, începutul şi Sfârşitul. – 14. Fericiţi cei care spală veşmintele lor ca să aibă stăpânire peste pomul vieţii şi prin porţi să intre în cetate”.

Tâlcuire:

În acest loc, prin „veşminte” înţelegem sufletele noastre care păcătuiesc continuu, şi de aceia este nevoie să ne spălăm sufletele prin milostenie continuă, prin rugăciuni, prin priveghere, post şi iubire faţă de cât mai mulţi. Prin pomul vieţii înţelegem înţelepciunea (Prov. 3, 13). Pomul vieţii este acela care a învăţat-o pe ea şi o va ţine fericită. „Prin porţi să intre în cetate” Poarta este Acela – „Eu sunt uşa prin Mine de va intra cineva...” (În 10, 9). Prin poartă înţelegem şi mila Domnului. Aceasta este poarta care li se deschide drepţilor, iar nedrepţilor li se închide. Drepţii intră în staulul lui Dumnezeu, în Rai, primind milostivirea divină, de la care sunt excluşi necredincioşii. La această poartă au aşteptat sfintele fecioare, care n-au avut uleiul iubirii în vasele lor (Mt. 25, 12).

Verset: 15

„Afară câinii şi vrăjitorii şi desfrânaţii şi ucigaşii şi închinătorii la idoli şi toţi cei care lucrează şi iubesc minciuna!”

Tâlcuire:

Prin câini îi arată pe falşii predicatori. „Vedeţi câinii” (Filip. 3, 2) (Is, 54, 10). Cei ce au făcut aceste păcate sunt înlăturaţi de la fericire şi merg la pedeapsă veşnică.

Verset: 16

„Eu, Iisus, am trimis pe îngerul Meu ca să mărturisească vouă acestea, în faţa Bisericilor. Eu sunt rădăcina şi sămânţa lui David, steaua strălucitoare cea de dimineaţă”.

Tâlcuire:

Hristos este rădăcina şi Fiul lui David. Rădăcina este David, căci s-a născut după trup din David. Steaua de dimineaţă – Luceafărul este Hristos.

Verset: 17

„Şi duhul şi mireasa zic: Vino. Şi cel care aude să zică: Vino. Şi cel însetat să vină şi cel care voieşte, să ia în dar apa vieţii”.

Tâlcuire:

Mirele şi Mireasa sunt Hristos şi Biserica. „Cel ce înseteză să vină, care însetează după viaţa veşnică. Trebuie să cunoască cum că la aceasta se vine numai pe calea lucrurilor bune, cine voieşte să ia în dar apa vieţii…

Versetele: 18, 19

„Şi eu mărturisesc oricui ascultă cuvintele prorociei acestei cărţi: De va mai adăuga cineva ceva la ele, Dumnezeu va trimite asupra lui pedepsele ce sunt scrise în cartea aceasta; – 19. Iar de va scoate cineva din cuvintele cărţii acestei prorocii, Dumnezeu va scoate partea lui din pomul vieţii şi din cetatea sfântă şi de la cele scrise în cartea aceasta”.

Tâlcuire:

Ioan condamnă pe cei ce ar scoate sau ar adăuga

ceva la această profeţie. Cei ce n-au înţelepciune duhovnicească nu înţeleg. Aceasta se referă la eretici (sectari) cel ce o expune nici să nu adauge nici să nu scoată ceva din ea. Căci prin aceasta arată întunecimea istoriei, a inteligenţei morale şi spirituale. Ereticii (sectarii) sunt blestemaţi, căci în Scripturile divine îşi caută acoperire şi confirmare pentru erezia lor şi când scot afară ceva o fac aceasta ca să nu fie văzută erezia lor ca potrivnică lui Dumnezeu.

Verset: 20

„Cel care mărturiseşte acestea zice: Da, vin curând. Amin! Vino Doamne Iisuse!”

Tâlcuire:

Şi noi chemăm să vină Domnul – „Vie împărăţia Ta” (Mt. 6, 10).

Verset: 21

„Harul Domnului Iisus Hristos, cu voi cu toţi, Amin!”

Tâlcuire:

Să fie şi cu noi Harul Domnului nostru Iisus Hristos, şi să ne dea armele virtuţilor, ca să ne apărăm de duşmanii din interiorul şi din exteriorul nostru, ca să ne împărtăşească de plata vieţii veşnice, care împărăţeşte cu Tatăl şi cu Duhul Sfânt, în vecii vecilor. Amin!

CUPRINSUL

Sfârşit şi lui Dumnezeu slavă celui în Treime slăvit împreună cu cetele îngereşti, a cărui faţă dea Domnul s-o vedem şi noi păcătoşii. Amin.

Pus-am această Sfântă Tâlcuire a Apocalipsei a celui între Sfinţi Părintelui nostru, Andrei al Cezareii Capadociei, Mitropolitul pe limba dulce românească, după transcrierea pe româneşte cu limbaj chirilic direct după manuscris a unui râvnitor de mântuire, acum a doua oară eu păcătosul între diaconi Gheorghe Băbuţ, am dat-o pe românească actuală înţeleasă de toţi, punând-o pe versete tâlcuirea, folosind Biblia Sfântului Sinod din anul 1975, editată cu aprobarea Prea Fericitului Patriarh Justinian. Am folosit textul Sfintei Scripturi şi limbajul actual românesc pentru a fi înţeleasă de toţi cititorii. Nici eu însă nu am putut-o face această transcriere desăvârşită, rămânând ca la a doua transcriere cel ce-o va face să mai corecteze şi îndrepteze ceea ce am lăsat eu păcătosul neîndreptat. Pe cel ce o va citi această tâlcuire atâta îl rog, să pomenească în rugăciunile sale şi pe diaconul Gheorghe păcătosul, ca să poată vedea şi el şi gusta ceea ce descoperă Sfântul Andrei în tâlcuirea aceasta. „Doamne

Iisuse Hristoase – Vino!” Amin!

APOCALIPSA SF. AMBROZIE

PENTRU RUGĂCIUNILE SFINŢILOR PĂRINŢILOR NOŞTRI ANDREI AL CEZAREII ŞI AMBROZIE AL MILANULUI, DOAMNE, IISUSE HRISTOASE, FIUL LUI DUMNEZEU, MILUIEŞTE-NE PE NOI ŞI ÎNVREDNICEŞTE-NE A TE VEDEA FAŢĂ CĂTRE FAŢĂ ÎN FERICIREA CEA NESFÂRŞITA. ACUM ŞI PURUREA ŞI ÎN VECII VECILOR. Amin.

Terminat-am de scris aceste două Comentarii la Apoca lipsă ale Sfântului Andrei al Cezareii şi al Sfântului Ambrozie al Milanului, cu ajutorul Prea Sfintei şi de viaţă Făcătoarei Treimi, cu ajutorul Prea Sfintei Stăpânei noastre Născătoarea de Dumnezeu şi cu rugăciunile tuturor sfinţilor părinţilor noştri, azi 6 iulie 1987, de ziua Sfântului Părintelui nostru SISOE CEL MARE şi a Sfintei Muceniţe Lucia, eu păcătosul şi netrebnicul robul lui Iisus Hristos, diaconul Gheorghe Băbuţ, din Oradea Mare.

Editura „Pelerinul Român” Str. Iuliu Maniu nr. 22, Oradea – 3700, Jud. Bihor Telefon: 991/1 – 20 – 45 Coli de tipar: 16, 75. Format: 16/70X100. Tiraj: 15.000.

Tiparul executat sub cda. nr. 125/1991 la Imprimeria de Vest, Oradea, str. Mareşal Ion Antonescu nr. 105. România

Au apărut:

1. Pelerinul Român.

2. Maica Domnului Ocrotitoarea României.

3. Biblia în imagini pentru copii.

4. Tâlcuirea Apocalipsei.

5. Viaţa şi Regul. Vieţii pustniceşti de Sf. Antonie cel Mare

Vor apare de acelaşi autor:

1. Predici la înmormântare.
2. Vieţile Sfinţilor Români cu Moaşte.
3. Comentariu la Evanghelia de la Matei, de Sfântuuoan Gura de Aur
4. Comentariu la Evanghelia de la Ioan, Ibidem.
5. Apologetica religiei creştine, 2 Voi. Trad. din Fr.
6. Bogăţiile oratorice ale Sfântului Ioan Gura de Aur.
7. Hronograful, de Gheorghe Chedrinul.
8. Paza celor cinci simţiri, de Sf. Nicodim Aghioritul.
9. Între cer şi pământ. Traducere de Pr. Olimp Căciulă.
10. Alfavita sufletească.
11. Despre Purcederea Duhului Sfânt, de Iosif Vrieniu.
12. Mărgăritarele Sfântului Ioan Gura de Aur.
13. Dogmele Bisericii ortodoxe, de Sf. Atanasie de Păros.
14. Tratat de Mistica.
15. Viaţa Sfântului Serafim de Sarov.
16. Uşa Pocăinţei.

Lei 210

Au apărut:

1. *Pelerinul Român.*
2. *Maica Domnului Ocrotitoarea României.*
3. *Biblia în imagini pentru copii.*
4. *Tîlcuirea Apocalipsei.*
5. *Viața și Regul. Vieții pustnicești de Sf. Antonie cel Mare.*

Vor apare de același autor:

1. **Predici la înmormîntare.**
2. **Viețile Sfinților Români cu Moaște.**
3. **Comentar la Evanghelia de la Matei, de Sfîntul Ioan Gură de Aur.**
4. **Comentar la Evanghelia de la Ioan, Ibidem.**
5. **Apologetica religiei creștine, 2 Vol. Trad. din Fr.**
6. **Bogățiile oratorice ale Sfîntului Ioan Gură de Aur.**
7. **Hronograful, de Gheorghe Chedrinul.**
8. **Paza celor cinci simțiri, de Sf. Nicodim Aghioritul.**
9. **Între cer și pămînt. Traducere de Pr. Olimp Căciulă.**
10. **Alfavita sufletească.**
11. **Despre Purcederea Duhului Sfînt, de Iosif Vrieniu.**
12. **Mărgăritarele Sfîntului Ioan Gură de Aur.**
13. **Dogmele Bisericii ortodoxe, de Sf. Atanasie de Paros.**
14. **Tratat de Mistică.**
15. **Viața Sfîntului Serafim de Sarov.**
16. **Ușa Pocăinței.**